

Rühm	Liigi nimi	Teaduslik nimi	Kaitsekate gooria	Punase nimestiku kategooria	Eritunnused	Elupaik	Täpsustatud elupaik/kasvukoht	substraat/pesa/vastsete asukoht	Parim määramisperiood	Sarnased liigid	Märkused	Leiukohtade arv EELISE andmetel
Linnud	taiga-rabahani	Anser fabalis fabalis		Ohualdis	Tumepruun pea ja kael eristuvad heledamast rinnast. Nokk pikk, musta-oranžikirju.	põld, niit	Rändel toitumas kõrre- ja orasepõldudel, heinamaadel.		Läbirändel märtsis-aprillis ja septembrist novembrini.	Hallhani - temal aga jämedam kael ja suurem pea. Värvuselt ühtlasemalt hall. Lühinokk-hani - temal aga ümar pea ja lühike nokk, jalad roosad. Selg helehall, peenikese valge vöödistusega. Suur-laukhani - kõhul on korrapäratud mustad risttriibud. Valge lauk ja roosakas-oranžikas nokk.	Rändab varem kui tundra-rabahani A.f. rossicus	
Linnud	põhjavint	Fringilla montifringilla		Ohualdis	Kirju sulestik, valge päranipuala. Kaks valget vööti tiival. Isaslinnul on kevadel ja suvel pea ja eesselg must, kurgualune ja puguale ruugjas. Emaslinnul on sulestik kollakaspruun, alapoole hele ja pugualel kreemjas.	mets, muu	Rändel sageli avamaastikus ja selle servades. Pesitseb soistes kaasikutes ja segametsades.		Esineb aprillist kuni oktoobrini. Elavamad rändeajad aprillis ja mai alguses ning septembri lõpul ja oktoobri alguses.	Metsvint. Põhjavindi puguale on oranžikas, metsvindi punane. Põhjavindi tiibadel on samuti näha oranži.	Pesa teeb ta kuusele, kasele või lepale (pigem kõrgele, ~6 m maapinnast). Väga haruldane pesitseja Eestis.	
Linnud	sinirind	Luscinia svecica		Ohualdis	Äratuntav valkja kulmutriibu ja roostepunase laigu järgi sabatüviku külgedel. Isaslinnu kurgualune ja puguale on puhassinised, mille allservas kitsas mustvalge ja laiema roostepunane vööt. Sügisel muutub osa puhassinistest puguale sulgedest kollakasvalgeteks. Emaslinnu puguale enamasti hallikasvalge mustade tähnidega. Peenikesed pikad jalad.	niit, võsa, rannik	Avarad maaistikud nagu puisniidud, pöösastega rannaniidud, rannik ja luhad.		Aprilli lõpp, mai algus, augusti lõpp, september.	Emaslindu võib segamini ajada paljude teiste samamõõtu värvulistega.	Laulmiseks sobib mõni põõsasalv või aiapost.	
Samblikud	tõmmu ripssamblik	Anaptychia runcinata		Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 10 cm läbimõõdus, tihedalt substraadile liibuv, pruun; alakülj valkjas kuni pruun; hõlmae kergelt kumerad, kohati üksteist osaliselt katvad, kuni 0,5 mm laiad. Viljakehad sagedased; pruunika kettaga.	muu		Kasvab mereäärsetel graniitkiividel.		Harilik ripssamblik (<i>Anaptychia ciliaris</i>) ja selle varieteet, meri-ripssamblik (<i>A. ciliaris</i> var. <i>melanosticta</i>) erinevad ripsmete esinemise poolest hõlmaservades.	Väga haruldane, teada ainult Osmussaarel.	
Samblikud		Arthonia apatetica		Ohualdis	Tallus koorikjas, sile kuni näseline, hallikas- kuni oliivroheline. Viljakehad ümmargused kuni ebakorrapärasead, lamedad kuni kumerad, mustad, läbimõõduga kuni 0,4 mm. Eosed 2-rakulised.	mets	Kasvab metsades.	Puukoorel ja puidul. Eesti vähesed teadaolevad leiud pärinevad erinevatelt substraatidelt, nii lehtpuudelt, okaspuudelt kui puidult.		Väga sarnane liigiga <i>Arthonia muscigena</i> (Eestis väga haruldane). Eristamistunnused on mikroskoopilised – <i>A. muscigena</i> viljakeha ristlõigul on hüpoteeetsium punakaspruun (K+ oliivpruun). <i>A. apatetica</i> hüpoteeetsium aga värvusetu kuni kollakaspruun (K–).	Hajusalt üle Eesti. Määramisel on olulised mikroskoopilised tunnused.	
Samblikud		Arthonia lapidicola		Ohualdis	Tallus koorikjas, õhuke, teraline või näseline, helehall kuni oliivpruun. Viljakehad ümarad kuni nurgelised, tumepruunid kuni mustad, taluse sees või sellele liibuvad.	muu		Kasvab lubjakivil; ka kivikiibul.		Kividel on Eesti tähnsemblikest leitud veel vaid liiki <i>Arthonia muscigena</i> , kuid tema kasvab silikaatsetel kivimitel ning liigist <i>A. lapidicola</i> erineb taluse pinnal paiknevate, alusel ahenevate viljakehade poolest.	Üksikutes kohtades üle Eesti (Vormsi, Pakri).	
Samblikud		Arthothelium spectabile		Ohualdis	Tallus koorikjas, sile, valkjas, tavaliselt piiritletud pruuni joonega. Viljakehad ebakorrapärasealt hulknurksed või kergelt piklikud, läbimõõduga (pikkusega) kuni 1,2 (2) mm, mustad. Eosed mitmerakulised, muraalsed, 26-36 x 12-15 µm.	muu		Kasvab lehtpuude siledal koorel. Eestis leitud hallilt lepatl, pihlakalt ja jalakalt.		Sarnasel liigil <i>Arthothelium ruanum</i> on vähem nurgelised, ebakorrapärasealt ümarad viljakehad, ning väiksemad eosed (17-24 x 7-10 µm). <i>A. ruanum</i> on Eestis sage ning kasvab samuti lehtpuude siledal koorel.	Üksikutes kohtades Eesti erinevais paigus. Määramisel on olulised mikroskoopilised tunnused.	

Samblikud		Bilimbia lobulata		Ohualdis	Tallus nāsajas-soomusjas; soomused väikesed, kuni 1 mm laiused, tihedalt paiknevad, valkjad kuni helehallid või pruunid, tihti servast heledamad, ilma härmakihita. Viljakehad ümarad, tugevalt kumerad, kuni 0,6 mm läbimõõdus, mustad, tihti kogumikena.	muu		Kasvab õhukestel loomuldadel või paekivil, peamiselt seal olevatel sammaldel.		Mõnevõrra sarnane on Eestis sagedasem liik <i>Bilimbia sabuletorum</i> , mille tallus on aga koorikjas, mitte soomusjas.	Lääne-Eesti saartel.	
Samblikud	pundar-narmassamblik	Bryoria chalybeiformis		Ohualdis	Tallus põõsasjas, substraadil lamav või osaliselt rippuv, tume olivpruun kuni peaaegu must, läikiv; talluse harud niitjad; peaharud suhteliselt jämedad (läbimõõt 0,5–2 mm), võivad olla lamendunud; harudel võib esineda soraale; pseudotsüfelliid puuduvad. Talluse koorkiht P–.	muu		Kasvab peamiselt graniitrahnuudel, kuid leitud ka maapinnal.		Enamasti puudel, kuid vahel ka kividel kasvav pruunikas narmassamblik (<i>Bryoria fuscescens</i>) on tuhmi (mitte läikiva) tallusega, peenikeste (läbimõõdus kuni 0,5 mm) peaharudega ning tema P värvusreaktsioon koorkihil on enamasti positiivne.	Saaremaal Harilaiul ja Harjumaal Aegnal ja Mohnil. Varem iseseisva liigina eristatud lamav narmassamblik (<i>B. intricans</i>) kuulub tänapäevase käsitluse järgi pundar-narmassambliku alla.	
Samblikud	lõuna-kuldsamblik	Caloplaca biatorina		Ohualdis	Tallus poollehtjas, keskosas koorikjas, servades väikeste hõlmadega; oranž kuni pruunikaspunane. Viljakehad talluse keskosas. Eosed kitsa vaheseinaga (kuni 1/4 eose pikkusest).	muu		Kasvab lubjakivil.		Väliselt on väga sarnane müüri-kuldsamblik (<i>C. saxicola</i> ; Eestis sage), mis erineb lõuna-kuldsamblikust veidi lühemate, laiemate ja lamedamate hõlmade ning eoste paksu vaheseina poolest (kuni 1/3 kuni 1/2 eose pikkusest).	Väga haruldane, teada ainult Läänemaal, Kirblas. Määramisel on olulised mikroskoopilised tunnused.	
Samblikud	kare kuldsamblik	Caloplaca coronata		Ohualdis	Tallus koorikjas, areoleeritud, krobeline-näsaline, võrdlemisi paks; oranž; osadest nāsadest kujunevad kerajad või ka harunevad isiidid. Viljakehad oranžid; vähesilmatorkava servaga; algul lamedad, hiljem kergelt kumerad.	rannik	Eestis leitud mereäärseil plaattool.	Kasvab lubjakivil.			Vilsandi saarel.	
Samblikud	ere kuldsamblik	Caloplaca thallincola		Ohualdis	Tallus poollehtjas, rosetjas, kuni 5 cm läbimõõdus, ereoranž, kohati läikiv, alati ilma härmakihita; tallus keskosas koorikjas, servades väikeste hõlmadega (kuni 4 mm pikad). Viljakehad arukad; talluse keskosas. Eosed sidrunikujulised, paksu vaheseinaga, mis moodustab eose pikkusest 1/2.	rannik	Enamasti merevee pritsmete vööndis.	Kasvab mereäärsetel graniit- ja lubjakividel (Eestis seni leitud ainult lubjakivilt).		Väliselt sarnane ja samas kasvukohas esinev, kuid tunduvalt sagedasem rand-kuldsamblik (<i>C. scopularis</i>) on väiksema (läbimõõdus kuni 2 cm) ja enamasti kollase tallusega, ka servmised hõlmad on sel liigil lühemad (kuni 2 mm); kahtluste korral on abi kotteoste vaatlemisest mikroskoobis – need on elliptilised (mitte sidrunikujulised) ning vahesein moodustab umbes 1/3 eose pikkusest.	Saaremaal ja Vilsandi RP saartel. Määramisel on olulised mikroskoopilised tunnused.	
Samblikud		Caloplaca ulcerosa		Ohualdis	Tallus koorikjas, valkjashall kirme, K-. Soraalid valkjad, piiritletud, kuni 0,3 mm läbimõõdus, kraatterjad, K-. Viljakehad ümarad, kuni 0,6 mm läbimõõdus, ereoranžid, K+ punased; valkja talluseservaga, mis võib ka kaduda.	muu	Võrdlemisi valgusrikastes kasvukohtades.	Kasvab peamiselt laialehist puude toitainete rikkal koorel. Eestis leitud vahtralt ja saarelt.		Sarnaste viljakehadega on väga sage liik <i>Caloplaca holocarpa</i> , kuid viimasel puuduvad soraalid. Tallus ja valkjad soraalid on sarnased liigiga <i>Caloplaca obscurella</i> (Eestis haruldane), millel on aga tumepruunid ning K– reaktsiooniga viljakehad.	Saaremaal, Kihelkonnas.	

Samblikud	hariilik helksamblik	Cetrelia cetrarioides		Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 10 cm läbimõõdus, hallikas; hõlmad ümarad ja servades tõusvad; valkjate servasoraalidega; üla- kui alaküljel punktikujulised valged pseudotsüfellid.	mets	Kasvab vanemates leht- ja segametsades.	Peamiselt lehtpuudel. Hariiliku helksambliku on leitud erinevatelt puuliikidelt: haavalt, saarelt, remmelgalt, sanglepalt, vahtralt, aga ka kaselt ja hallilt lepalt. Üks leid on teada ka kuuselt.		Väliselt samasugusest oliiv-helksamblikust (<i>Cetrelia olivetorum</i>) saab hariiliku helksambliku eristada C reaktsiooni puudumise järgi (oliiv-helksambliku südamikukiht on C+ roosa). Mõnevõrra sarnane on ka Eestis väga sageli nii okas- kui lehtpuudel kasvav hall hõlmasamblik (<i>Platismatia glauca</i>), kuid viimasel puuduvad punktikujulised pseudotsüfellid, hõlmad on rohkem väljavenitatud, ebakorrapärasemad, ning talluse pinnal leidub nii soraale kui iside.	Hajusalt Eesti erinevates osades.	
Samblikud	mätas-porosamblik	Cladonia caespiticia		Ohualdis	Esitalluse soomused moodustavad tihedaid mättakesi; ülakülj hallikas- või pruunikasroheline, alakülj valge; tugevasti lõhestunud servaga. Podeetsiumid lühikesed, kuni 0,3 cm pikkused, lihtsad, koorkihita ja sooredideta. Viljakehad podeetsiumite tipus või esitalluse soomustel; pruunid. Tallus K-.	mets	Üksikud leiud metsast.	Eesti üksikud teadaolevad leiud on erinevatest metsadest puidult; kirjanduse andmeil kasvab ka maapinnal ning sammaldunud puujalamitel ja kividel.		Sarnaneb mõnevõrra tamme-porosamblikule (<i>Cladonia parasitica</i>), millel on aga esitalluse soomuste servades teralised sooredid ning podeetsiumid kõrgemad (0,5-2 cm). Lisaks on liikidel erinev keemia – tamme-porosamblik sisaldab tamnoolhapet (K+ kollane).	Saaremaal, Tartumaal.	
Samblikud	kooretu porosamblik	Cladonia decorticata		Ohualdis	Esitalluse soomused väikesed; ülakülj hallikasroheline, alakülj valge; kaovad võrdlemisi ruttu. Podeetsiumid kuni 3 cm pikkused, karikateta, lihtsad või ülaosas veidi harunenud; valkjashallid, hallikasrohelistel fülloklaadide ja väheste koorkihi kümmudega; teraliste sooredidega. Viljakehad podeetsiumite tipus; tumepruunid. Tallus K-, P-.	mets, nõmm	Kasvab valgusrikastes männikutes ja nõmmedel.	Peamiselt liivasel maapinnal. Üks Eesti leid on ka puidult (kännult).		Sarnase alpi porosambliku (<i>Cladonia macrophylla</i>) tallus on P+ kollane ning podeetsiumid praolised.	Üksikutes kohtades Eesti erinevates piirkondades.	
Samblikud	liud-porosamblik	Cladonia straminea		Ohualdis	Esitallus soomusjas; ülakülj rohekas; alakülj hele. Podeetsiumid karika-kujulised, kuni ca 3 cm kõrgused, rohekad; südamikukiht mustjas (eriti jalami osas); karikate väliskülgedel pisikesed plaatjad soomused ja koorkihi terad; sooredid puuduvad. Viljakehad karikate servades; erepunased. Tallus K-, P-; sisaldab usniin-, didüüm- ja skvamaathapet.	kivi, loodudel	Eesti ainuke leiukoht on klambuloot.	Kasvab maapinnal.		Väliselt väga sarnastest liikidest (põhja-porosamblik <i>Cladonia borealis</i> , krobeline porosamblik <i>Cladonia pleurota</i> ja punapea-porosamblik <i>Cladonia coccifera</i>) eristamiseks on kõige kindlam määrata samblikuainete sisaldus TLC analüüsi abil. Teistel karikjate podeetsiumite ja punaste viljakehadega porosamblikel on karikad üleni või vähemalt ülaosas kaetud jahujate (või terajate) sooredidega.	Harilau.	
Samblikud	kare porosamblik	Cladonia scabriuscula		Ohualdis	Esitallus väikesesoomuseline, kaob kiiresti. Podeetsiumid pikad, 3-10 cm, hõredalt harunevad, rohekashallid, väikeste soomusjate moodustiste ja hajusate terajate sooredidega; koorkiht puudub osaliselt (eelkõige podeetsiumite tipuosas). Tallus P+ punane.	mets, nõmm, niit, soo	Sagedamini leitud liivaselt pinnalt valgusrikastes männikutes ja nõmmedel, harva loopealselt ja rabast.	Kasvab peamiselt maapinnal, sagedamini liivasel pinnal.		Väga sarnane on harkjas porosamblik (<i>Cladonia furcata</i>), mille podeetsiumid on aga ka tipuosas koorkihiga kaetud.	Põhja- ja Lääne-Eestis, saartel.	

Samblikud	psi-limasamblik	Collema parvum		Ohualdis	Tallus lehtjas, rosetjas, väike (läbimõõdus kuni 2 cm), tume oliivroheline, pruun või mustjas; niiskena tallus paisub ja muutub sültjaks (fotobiondiks on tsüanobakter); hõlmad liibuvad, väga kitsad (0,2–0,3 mm) ning tipmiselt sageli kaheks jagunenud; talluse pinnal väikesed isiidid.	kivi	Eesti ainuke leid on lubjakivilt plaatlool.	Lubjakivil.		Sarnane pisi-tardsamblik (<i>Leptogium diffractum</i>) on Eestis samuti väga haruldane; sel liigil on hõlmad läikivad ja isiidid puuduvad.	Väga haruldane, teada ainult Saaremaal, Lõol.	
Samblikud	laineline limasamblik	Collema undulatum		Ohualdis	Tallus lehtjas, tume oliivroheline kuni mustjas, kuni 6 cm läbimõõdus, ümara või ebakorrapärase kujuga, laineliste servadega, sügavalt hõlmne, hõlmakesed 2-4 mm laiused; võivad esineda terajad isiidid. Viljakehad tavaliselt arvukad, kuni 2 mm läbimõõdus.	loodudel	Eesti paar teadaolevat leidu on loodudelt.	Kasvab paljandunud lubjakivil.			Saaremaal.	
Samblikud		Lecanora bicincta		Ohualdis	Tallus koorikjas või poollehtjas, hall. Viljakehade ketas must, sinaka kirmega; talluseserva ja ketta vahel must päriserv (vanematel viljakehadel võib kaduda). Tallus K+ kollane; viljakehade kettal kirme C+ kollakasoranž.	kivi		Kasvab graniitkividel.		Kivil kasvavatel mõnedel liudsamblikel (nt <i>L. rupicola</i> ja <i>L. swartzii</i>) esineb ka kirmega viljakehi. <i>L. bicincta</i> erineb viimastest selle poolest, et tema viljakehadel on talluseserva ja ketta vahel nähtav must päriserv, teistel liikidel see puudub.	Hiiumaal Vohilaiul.	
Samblikud		Lecanora caesiolora		Ohualdis	Tallus koorikjas, valkjas kuni hall või pruunikas; esinevad ümmargused, kumerad soraalid, mis tallusest heledamad, läbimõõdus ca 1-2 mm; mõnikord katavad soredid kogu talluse. Viljakehad esinevad harva. Tallus ja soredid K+ kollane.	kivi	Eesti ainuke leid on kiviaialt.	Kasvab graniitkividel.		Kivil kasvav <i>L. caesiolora</i> on kergesti äratuntav soraalide esinemise järgi - teistel sama perekonna kiviiliikidel soraale ei leidu. Viljakehade puudumisel on määratav ainult TLC analüüsi abil.	Hiiumaal Saarnaki laiul.	
Samblikud		Lecanora impudens		Ohualdis	Tallus koorikjas, pidev, sile kuni näseline; valkjas või helehall. Soraalid algul ümarad ja piiritletud, hiljem kokkusulavad; lamedad kuni kumerad; valkjad või helerohedad. Viljakehad esinevad harva; kastanpruuni ketta ja tallusega sama tooni servaga, 0,5-1 mm läbimõõdus. Tallus K+ kollane.	muu	Kasvab peamiselt võrdlemisi avatud kasvukohtades.	Sagedamini lehtpuudel, näiteks tammel, pärnal ja saarel.		Sarnaneb lepa-liudsambliku (<i>Lecanora allophana</i>) soredidega vormiga (Eestis harv). Sellel liigil on aga veidike suuremad (0,6-3 mm läbimõõdus), ketta kohale väändunud lainelise servaga viljakehad. Viljakehade puudumisel saab liike eristada erinevate triterpenoidide sisalduse alusel (vajalik TLC analüüs).	Saaremaal, Lääne-Virumaal (varasemast ajast teada ka Tartumaalt).	
Samblikud		Lecanora intumescens		Ohualdis	Tallus koorikjas, sile või praguline, valkjas kuni helehall. Viljakehad 1-2 mm läbimõõdus; ketas oranžikas- kuni tumepruun, noorena õhukese valkjashalli kirmega (C-); serv tallusega sama tooni, paks, sile, ühtlane või looklev; koorkihita.	mets, park	Metsades ja parkides.	Leitud peamiselt laialehistel puudel, näiteks saarel, pärnal ja vahtral, kuid ka teistel liikidel nagu pihlakal ja remmelgal.		Teistest sarnase värvitooniga talluse ja viljakehadega liudsamblikest on liiki kõige kindlam eristada psoroomhappe sisalduse põhjal (P+ tumekollane värvusreaktsioon või TLC analüüs).	Hajusalt Eesti erinevates osades.	
Samblikud		Lecanora swartzii		Ohualdis	Tallus koorikjas kuni poollehtjas, pragunenud, valkjas kuni hall, sageli ümbritsetud valge joonega. Viljakehad alusel tugevalt ahenenud, läbimõõdus 0,3–1(2) mm; ketas tiheda valkjas- või sinakashalli kirmega. Tallus K+ kollane, C+ kollakasoranž.	kivi		Kasvab graniitkividel.		Kivil kasvavatest liudsamblikest mõnedel esineb ka kirmega viljakehi. Neist <i>L. bicincta</i> erineb selle poolest, et tema viljakehadel on talluseserva ja ketta vahel nähtav must päriserv, teistel liikidel see puudub. Eestis sagedase, samuti graniitkividel kasvava kalju-liudsambliku (<i>Lecanora rupicola</i>) tallus on aga C-.	Mohni saarel.	

Samblikud	psi-liistsamblik	Lemphollemma isidiodes		Ohualdis	Tallus poollehtjas või soomusjas, must, läbimõõdus kuni 3 mm; koosneb väikestest soomustest või madalatest padjanditest, mis servades tõusevad; enamasti ilma viljakehadeta. Fotobiondiks tsüanobakter, niiskudes muutub tallus poolläbipaistvaks ja sültjaks.	niit	Eesti paar leidu on loopealsetelt.	Lubjarikkal maapinnal ja lubjakivil.			Saaremaal.	
Samblikud	padjand-tardsamblik	Leptogium schraderi		Ohualdis	Tallus pisipöödsasjas, kuni 5 mm kõrgune, moodustab väikesed püstisi tutte; tume oliivpruun kuni punakasmust, kerge läikega; hõlmad kuni 1 mm laiused, harunevad, kuivana kortsulised ja vaolised. Võivad esineda viljakehad; ketas kuni 2 mm läbimõõdus.	niit	Kasvab loopealsetel.	Lubjarikkal mullal ning paepaljanditel; samuti sealsetel maapinnasammaldel.			Enamik leiukohti Saaremaal, ka Läänemaal ja Harjumaal.	
Samblikud	väike tardsamblik	Leptogium subtile		Ohualdis	Tallus pisilehtjas või -soomusjas, hall kuni pruunikas, moodustab väikesed padjandeid; hõlmad tõusuvad, kuni 0,1 mm laiused, sileda pinnaga, ilma väljakasvudeta. Viljakehi tavaliselt ohtvalt; need kumerad, oranžikaspruuni kettaga, läbimõõdus kuni 0,8 mm.	muu		Kasvab peamiselt lubjarikkal maapinnal ja kivil, seejuures sageli sammaldel. Kirjanduse andmeil ka vanade lehtpuude sammaldunud jalamil.		Sarnasel sõrmjal tardsamblikul (<i>Leptogium teretiusculum</i>) esinevad viljakehad harva ning hõlmaservades on isiiditaolised väljakasved. Orna tardsambliku (<i>Leptogium tenuissimum</i>) viljakehad on nõgusad kuni lamedad ning hõlmad kuni 2 mm laiused.	Leiukohad Eesti lääneosas.	
Samblikud	lääkiv pruunsamblik	Melanella stygia		Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 10 cm läbimõõdus, ülakülg tumepruun, läikiv, alakülg vähemalt keskosas must; hõlmad kuni 2 mm laiad, kergelt kumerad; hõlmade pinnal pseudotsüfelliid (valkjad, sageli nõgusad, täpid) ja sakilise servaga viljakehad; isiidid ja soredid puuduvad.	kivi		Kasvab graniitkividel.		Teistest kivil kasvavatest viljakehadega pruunsamblikest (<i>M. commixta</i> ja <i>M. hepatizon</i>) erineb kumerate hõlmade poolest.	Harjumaa, Lääne-Virumaa, Põlvamaa.	
Samblikud	limane hariksamblik	Multiclavula mucida		Ohualdis	Tallus tumeroheline, õhuke, kilejas, niiskena limane, kuivana koorikjas. Viljakehad püstised, kuni 1,5 cm kõrgused, lihtsad või kergelt harunevad, noorena üleni valkjad või heledad kreemikad, hiljem pruunikad (eriti tipuosas).	mets	Kasvab metsades.	Peamiselt kõduneval puidul, näiteks lamatüvedel. Sagedamini kuusel ja haaval.			Hajusalt Eesti erinevates osades.	
Samblikud		Opegrapha ochrocheila		Ohualdis	Tallus koorikjas, vähemärgatav, hallikas. Viljakehad piklikud, kõverdunud või harunenud, harva tähtjad; kuni 1,2 mm pikkused; mustad, tavaliselt oranži härmakihiga, mis K+ roosakaspruunane. Eosed 4-rakulised, 14-16 x 3-5 µm. Viljakeha ristlõigul ekstsüipulum pruunikas (K+ roosakaspruunane).	mets	Kasvab peamiselt lehtmetsades laialehistel puudel.	Sagedamini saarel ja jalakal, aga leidub ka teistel liikidel.		Oranži härmakhi puudumisel sarnaneb liikidega <i>Opegrapha atra</i> ja <i>O. herbarum</i> . Liikide eristamiseks tuleb kasutada mikroskoopiilisi tunnuseid – <i>O. atra</i> ekstsüipulum on rohekas (K+ oliivroheline), liigil <i>O. herbarum</i> on aga suuremad eosed (16-26 x 5-7 µm).	Vähestes kohtades Eesti erinevates kohtades.	
Samblikud		Opegrapha rupestris		Ohualdis	Iseseisev fotobiont ja tallus puuduvad, kasvab lihenikoolse seenena lubjakivil olevatel kirmesamblikel (<i>Verrucaria</i>). Viljakehad väga väikesed (läbimõõdus u 0,2 x 0,3 mm), enam-vähem ümmargused, mustad.	muu		Kasvab lihenikoolse seenena lubjakivil olevatel kirmesamblikel (<i>Verrucaria</i>).			Esinemine Eestis ebaselge. Liigi <i>Opegrapha rupestris</i> kaasaegse käsitluse puhul on tegemist lihenikoolse seenega, mis kasvab lubjakivil olevatel kirmesamblikel (<i>Verrucaria</i>). Selle nime all Eestis varem kogutud materjali puhul on aga tegemist lubjakivil kasvava samblikuga, ning praeguses tähenduses seega valemääranguga. Seoses nende muutustega tuleks <i>O. rupestris</i> Punase Raamatu ohukategooriatest välja arvata.	

Samblikud		Opegrapha soreidiifera		Ohualdis	Tallus koorikjas, õhuke, pruunikas, vahel vähemärgatav; esinevad kollakasoranžid soraalid (C+ roosakaspunane) läbimõõdus kuni 1,2 mm, need mõnikord omavahel kokkusulavad. Viljakehad esinevad kohati; osaliselt talluse sees või pindmised; mustad, piklikud, harunemata.	mets, niit	Metsades ja ka avatumates kasvukohtades, nagu puisniitudel.	Kasvab mitmesugustel lehtpuudel (seni leitud tammel, saarelt ja kaselt).		Liik on teistest Eesti kiirksamblikest eristatav oranžikate soraalide järgi.	Üksikutes kohtades, peamiselt Eesti lääneosas. Kiirksamblikest eristatav määratud vääriselupaikade indikaatoriks perekonna tasemel.	
Samblikud		Opegrapha viridis		Ohualdis	Tallus koorikjas, vähemärgatav, tuhm oliivroheline või pruun, tavaliselt väikeste laikudena, kuni 4 cm läbimõõdus. Viljakehad piklikud ja lühikesed või ümarad, mustad, 0,4-0,8 x 0,1-0,4 mm; ketas pilujas. Eosed 12-16-rakulised.	mets	Kasvab lehtmetsades.	Peamiselt saarel, jalal ja teistel laialehistel puudel.		Sarnaste viljakehade ja eostega on <i>Opegrapha soreidiifera</i> , mille heaks eristamistunnuseks on tallusel olevad oranžikad soraalid. Teistel kiirksamblikel on eosed 4-9-rakulised.	Võrdlemisi vähestes kohtades üle Eesti. Kiirksamblikud on määratud vääriselupaikade indikaatoriks perekonna tasemel.	
Samblikud	Degeni kilpsamblik	Peltigera degenii		Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 10 cm läbimõõdus; ülakülj sinakas- või rohekashall, harva pruun; läikiv, ilma vildikihita; alaküljel kitsad, valkjad kuni kollakad, reljeefsed sooned ning valdavalt harunemata ritsiinid; fotobiondiiks tsüanobakter. Viljakehad tõusvatel hõlmatippudel, (punakas)pruuni kettaga.	mets	Kasvab peamiselt metsades.	Maapinnal ja sammaldunud kividel, ka sammaldunud puujalamel ja lamatüvedel.		Teistest vildikihita kilpsamblikest eristamiseks tuleb kindlasti vaadata ka talluse alakülge – Degeni kilpsamblikul on kitsad heledad reljeefsed sooned ning lihtsad ritsiinid.	Vähestes kohtades Põhja- ja Lääne-Eestis.	
Samblikud	narma-rosettsamblik	Physcia leptalea		Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 4 cm läbimõõdus, valkjashall, valgetäpiline; hõlmaservides silmapaistvad ripsmed; soreedid ja isiidid puuduvad. Viljakehad sagedased; mustad, tihti halli kirmega.	mets, niit	Võrdlemisi valgusrikkastes kasvukohtades metsades ja puisniitudel.	Kasvab peamiselt lehtpuudel, näiteks haavalt, sanglepalja- ja õunapuult; paar leidu on teada ka puidult.		Sarnaneb väga sageli esinevatele tõusvale ja rips-rosettsamblikule (<i>Physcia adscendens</i> , <i>P. tenella</i>), kuid neil on hõlmatippude alaküljel soraalid.	Vähestes kohtades Eesti erinevates piirkondades.	
Samblikud	Magnussoni rosettsamblik	Physcia magnussonii		Ohualdis	Tallus lehtjas, rosetjas, kuni 8 cm läbimõõdus; hall, sageli pruunika varjundiga, valge härmakihiga; hõlmad kuni 3 mm laused; soreedid puuduvad. Viljakehad tavaliselt arvukad; läbimõõdus kuni 3 mm; ketas must, enamasti kaetud valge härmakihiga.	kivi		Kasvab graniitkividel.			Väga haruldane, teada 1 leid Lääne-Virumaal.	
Samblikud	Achariuse sõõrsamblik	Protoparmeliopsis achariana		Ohualdis	Tallus lehtjas, moodustab padjanditaolisi kohevaid rosette, kuni 10 cm läbimõõdus, hallikasroheline või kahvatukollane; alakülj valkjast; hõlmad nõrgalt substraadile kinnitunud. Viljakehad arvukad; pruuni kettaga.	muu, kivi	Valgusrikkad, avatud kasvukohad.	Kasvab graniitkividel.			Väga haruldane, 1960-ndatel leitud ühel korral Saaremaalt.	
Samblikud	vagu-rihmsamblik	Ramalina calicaris		Ohualdis	Tallus põõsasjas, kuni 8 cm pikk, võrdlemisi jäik, kollakas- või hallikasroheline, läikiv; harud kuni 3(10) mm laused, lamedad, sileda pinnaga, vähemalt alusel renjalt üleskäänud servadega; harudel kriipsukujulised valkjad pseudotsüfellid. Viljakehad peamiselt tipmised või tipulähedased, kannusega.	mets, niit, park	Kasvab eelkõige valgusrikkamates metsades, parkides ja puisniitudel, ka üksikudel puudel.	Liiki on leitud erinevatel lehtpuudel, näiteks tammel, saarel, kasel, pihlakal, paaril korral ka okaspuudel.		Sarnaneb saare-rihmsambliku (<i>Ramalina fraxinea</i>) kitsahõlmaliste vormidega, kuid selle liigi harude pind on alati sooneiline ja kortsuline ning koorkiht silmatorkava läiketa. Mõnevõrra sarnane on ka tipmiste viljakehadega kimp-rihmsamblik (<i>Ramalina fastigiata</i>), kuid tema talluse harud on enam-vähem ümarad või ebaühtlaselt nurgelised, mitte renjad.	Lääne-Eestis.	

Samblikud	kivi-rihmsamblik	Ramalina siliquosa		Ohualdis	Tallus põõsasjas, kuni 10(20) cm pikk, kollakas- või hallikasroheline, enam-vähem püstine; harud lamedad kuni peaaegu ümarad, külgharude tipud kõverdunud, rohkete nääsajate mügaratega; soraalid puuduvad. Viljakehad esinevad sageli; harudel külgmiselt.	rannik	Mere ääres.	Kasvab mereäärsetel graniitkiividel.			Väikesaartel: Mohnil, Papilailu, Kesselaiul. Ainus kivil elav rihmsamblik, millel esinevad viljakehad.	
Samblikud	kaheoseline lohksamblik	Solorina bispora		Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 1 cm läbimõõdus; ülakülj hallikas kuni pruunikas, sageli valkja härmakihiga; fotobiont rohevetikas, tsüanobakterit sisaldavad tsfalodoidid on talluse sees. Viljakehad hõlmade keskel, tallusesse süüvitunud lohkudes, läbimõõduga kuni 5 mm; eoskotis 2 eost.	kivi		Kasvab lubjakivil.		Harilikult lohksambliku (<i>Solorina saccata</i>) tallus on suurem (2-6 cm läbimõõdus) ning eoskotid sisaldavad 4 eost.	Väga haruldane, teada 1 leid Muhumaal.	
Samblikud	sinakas nappsamblik	Toninia sedifolia		Ohualdis	Tallus koosneb kumeratest kuni lamenduvatest soomustest (läbimõõdus kuni 3 mm), hall kuni oliivpruun, tavaliselt valkja või sinaka härmakihiga. Viljakehad kuni 4 mm läbimõõdus, mustad, samuti sageli härmakihiga.	niit, kivi	Kasvukohad asuvad peamiselt loopealsetel, aga leitud ka näiteks vanas paekarjääris.	Kasvab lubjarikkal maapinnal, harvem ka sealsetel maapinnasammaladel.		Väga sarnane sagedamini esineva liigiga <i>Toninia physaroides</i> , mille soomused on aga tihti sammasjad ega pole üldse lamendunud ning mille tallusel on väikesed valged pseudotsüfellid (võivad olla raskesti märgatavad). Nende kahe liigi kindlaks eristamiseks on vaja vaadata viljakeha siseehitust mikroskoobis (sinakal nappsamblikul on hüpoteetsium pruun, talle sarnasel liigil aga värvusetu). Kolmanda Eestis leiduva nappsambliku, pruunika nappsambliku (<i>Toninia verrucarioides</i>) soomused on väiksemad, läbimõõdus kuni 1 mm, enam-vähem lamedad ja ilma härmakihita.	Lääne-Eestis, enim leide Saaremaalt.	
Samblikud	tuhk-kõrvsamblik	Umbilicaria cinerascens		Ohualdis	Tallus lehtjas, sileda pinnaga, läbimõõduga kuni 8 cm, servaosas tumepruun, keskosas helepruun; hõlmad talluse keskosas tõusvad, servaosas substraadile liibuvad; alakülj must, ilma ritsiinideta, kinnitub substraadile nabaga (keskse jämeda hüüfidekimbuga).	kivi		Kasvab graniitkiividel.			Naissaarel, Mohnil.	
Samblikud	võrk-kõrvsamblik	Umbilicaria decussata		Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 9 cm läbimõõdus; talluse keskosa tugevate kurdudega, servaosa sageli võrkjalt voldiline, hõlmaservad tõusvad; ülakülj hall kuni mustjashall, kirmeta; alakülj must, sile; kinnitub substraadile nabaga, ritsiinid puuduvad; viljakehad puuduvad.	kivi		Kasvab graniitkiividel.		Sarnase võrkjalt voldilise ja keskosas kurrulise tallusega on ka Nylanderi kõrvsamblik (<i>U. nylanderiana</i>), kuid sellel liigil on ülakülj pruunikas, mitte hall, ning keskosa kurrud madalamad. Kurd-kõrvsamblikul (<i>U. proboscidea</i>) on samuti tugevalt kurruline tallus, aga tavaliselt paljude viljakehadega.	Aegnal, Mohnil.	
Samblikud	põhja-kõrvsamblik	Umbilicaria hyperborea		Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 7(10) cm läbimõõdus; pind kõbruline, ülakülje kõprudele vastavad süvendid alaküljel; ülakülj pruunikas, alakülj tumepruun kuni must; kinnitub substraadile nabaga, ritsiinid puuduvad. Tallusel ohtralt silmatorkavate kurdudega musti viljakehi.	kivi		Kasvab graniitkiividel.			Naissaarel, Mohnil.	

Samblikud	Nylanderi kõrvsamblik	Umbilicaria nylanderiana		Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 5 cm läbimõõdus; talluse keskosa tugevate kurdudega, servaosa sageli võrkjalt voldiline; ülakülg pruunikas, kirmeta; alakülg must; kinnitub substraadile nabaga, ritsiinid puuduvad; viljakehad puuduvad.	kivi		Kasvab graniitkividel.		Sarnase võrkjalt voldilise ja keskosa kurrulise tallusega on ka võrk-kõrvsamblik (<i>U. decussata</i>), kuid sellel liigil on ülakülg hall kuni mustjashall, mitte pruunikas, ning keskosa kurrud tugevamad. Kurd-kõrvsamblikul (<i>U. proboscidea</i>) on samuti tugevalt kurruline tallus, aga tavaliselt paljude viljakehadega.	Aegnal, Mohnil.	
Samblikud	lubja-korpsamblik	Xanthoria calcicola		Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 10 cm läbimõõdus, erekollane kuni kollakasoranž; hõlmad laiad (kuni 6 mm); talluse keskosas jämedad nāsajad; isiidid, sooredid puuduvad; viljakehi esineb harva.	kivi		Kasvab peamiselt lubjakivil, kuid võib kasvada ka tsemendil jms. substraadidel.		Mõnevõrra sarnane väga sageli esinevale harilikule korpsamblikule e. harilikule seinakorvale (<i>Xanthoria parietina</i>), mis kasvab nii puudel kui kividel; sellel liigil aga nāsad puuduvad ning tavaliselt leidub talluse keskosas arvukalt viljakehi.	Vähestes kohtades Eesti lääheosas.	
Samblikud	lehtjas korpsamblik	Xanthoria fallax		Ohualdis	Tallus lehtjas, rosetjas, ei moodusta padjandeid, kuni 3 cm läbimõõdus, kollane; hõlmad kuni 2 mm laiused; tallusel pindmised ümmargused kraaterjad soraalid.	park, asula	Kõik teadaolevad kasvukohad asuvad võrdlemisi valgusrikastes kohtades, nagu linnaparkides.	Kasvab lehtpuudel; enim leide on vahtralt, kuid leitud ka teistelt liikidelt (näiteks saarelt ja papliit).		Sarnaneb soomusja korpsamblikuga (<i>Xanthoria fulva</i>). Erineb viimasest rosetja ja suurema talluse, laiemate hõlmade ning kraaterja kujuga soraalide poolest (soomusja korpsambliku soraalid on huuljad ja paiknevad hõlmaservades ning tippudes).	Vähestes kohtades erinevais Eesti paigus.	
Samblikud	teraline korpsamblik	Xanthoria sorediata		Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 6 cm läbimõõdus, oranž kuni punakasoranž, ilma valkja härmakihtita; hõlmad kuni 1 mm laiad, kumerad; talluse pinnal (peamiselt keskosas) peajad või nāsajad isiidid, mis sooredistuvad (lagunedes moodustavad väikesi lahtisi terakesi).	kivi		Kasvab lubjakivil.		Võib segi minna lubja-korpsamblikuga (<i>X. calcicola</i>), mille tallusel leidub samuti isiidid, kuid sellel liigil isiidid ei sooredistu.	Väga haruldane, teada 1 leid Harjumaal.	
Sammaltaimed	rabe aloina	Aloina rigida		Ohualdis	Vaid paari mm kõrgune sammal. Lehed laiakeeljad. Leheroo ülemisel pinnal on narmakujulised väljakasved. Püstiseid eoskupraid esineb sageli, harjas punakaspruun, kuni 2 cm kõrge.	paljak/paljand, joonobjektid	Paljakutel, teepervedel ja varemetel.	lubjarikas substraat		Eristub teistest pisisambalistest (<i>Pottiaceae</i>) leheroo ülemisel pinnal esinevate narmakujuliste väljakasvete poolest.	Lääne-Eesti saartel, Harjumaal, Lääne-Virumaa.	
Sammaltaimed	lubi-tõmpkaanik	Amblystegium confervoides		Ohualdis	Väike kohevalt lehistunud võsudega lubjakividel kasvav roheline sammal. Varrelehed 0,3 mm pikad. Leherood puudub. Eoskupa asetseb kõverdunult ja on peaaegu kaldu.	muu		lubjakivil		Sarnaselt lubi-tõmpkaanikule võib lubjakividel kohata teist väga peent ja puuduva roo ja lühikeste rakkudega kivikääbikut (<i>Platydictya jungermannioides</i>), kuid erinevalt lubi-tõmpkaanikust on kivikääbikul leheservad saagjad ja lehtede kaenaldes leidub tihti mitmerakulisi pikergusi sigikehi. Lubi-kuldsammal (<i>Campylium calcareum</i>) erineb lubi-tõmpkaanikust suurema kasvu (leht 0,4-0,7mm, lubi-tõmpkaanikul kuni 0,3 mm), renja tipuga alla kändunud lehtede ja lineaalsete rakkude poolest.	Saare-, Rapla-, Hiiu-, Harjumaal.	
Sammaltaimed	kõdu-tõmpkaanik	Amblystegium saxatile		Ohualdis	Roheline või kollakasroheline. Varrelehed 1-1,5 mm pikad, laiuvad. Lehealus pikalt laskuv. Harjas loogeline, eoskupa kõverdunud.	muu	Varjulistes niisketes kohtades.	metsakõdul		Sarnaneb pisut harilikule tõmpkaanikule (<i>A. serpens</i>). Erineb sellest suuremate ja selgelt laskuvate varrelehtede poolest. Kõdu-tõmpkaaniku lehed on järsult aheneva tipuotsaga.	Saaremaa, Raplamaa, Ida-Virumaa, Põlvamaa, Võrumaa.	

Sammaltaimed	väike ebatähtlehek	Anastrophyllum minutum		Ohualdis	Püstised või tõusvad võsud, roheline või kollane-pruunikas. Lehed kahe terava kolmnurkse hõlmaga, renjas-nõgusad, varrest eemaldunud või laiuvad, selgmine hõlm pisut väiksem. Ahenenud võsude tippudes punaste sigikehade kogumikud.	muu		maapinnal, turvas- ja mineraalmullal, kividel ning kõdupuudel		Sarnasest Helleri ebatähtlehekust (<i>A. hellerianum</i>) suurem.	Võrumaa, Pärnumaa, Järvamaa.	
Sammaltaimed	põhja liithammast	Aplodon wormskioldii		Ohualdis	Madala, hõreda või tiheda muruna kasvav helerohtline sammal. Vars 1-2 cm kõrgune, hõredalt lehistunud, alaosa risoidvildiga. Lehed järsult ahenenud lühikeseks peeneks tipuks. Harjas väga peenike, värvusetu. Vanadel eoskupardel urni ja hüpofiüüsi tumepruunid. Rood lõpeb enne lehe peenikest tippu.	soo	Rabades	korjustel ja kõdunevatel väljaheidetel		Võib väliselt sarnaneda punasele tetraploodonile (<i>Tetraplodon mnioides</i>), eristub sellest värvusetu harjase ja tumepruuni eoskupra poolest. Ka lõpeb põhja liithamba lehtedes rood enne peenikest tippu, punase tetraploodoni leherood ulatub tipuni.	Raplamaa, uemad leiud Pärnumaalt.	
Sammaltaimed	ahas kadrisammal	Atrichum angustatum		Ohualdis	Kollakasroheline või punakaspruun tumepunase varrega sammal. Varred kuni 2 (5) cm kõrgused. Lehed kogu ulatuses enam-vähem ühelaiused. Leheservad lainelised, kahekordsed hambad lehe servas ulatuvad kuni lehe keskosani. Liistakuid 5-10. Rakud väikesed, 6-15 µm läbimõõdus.	kallas, niit, mets	Kasvab kraavikallastel, karjamaadel savikal või liivasel mullal, laialehistes ja segametsades.			Sarnasest madalakasvulisest õrnast kadrisamblast (<i>A. tenellum</i>) eristub väiksemate lantsetjate tõmbitipuliste lehtede, väiksemate leherakkude ja rohkemaarvuliste liistakute poolest.	Harjumaa, Ida-Virumaa, Jõgevamaa, Valgamaa, Võrumaa.	
Sammaltaimed	sulgjas lühikupar	Brachythecium plumosum		Ohualdis	Varrelehed lai-munaja alaosa ja järsult aheneva peene tipuosa. Oksalehed sarnanevad varrelehtedele, leheservad peensaajad. Rood ulatub lehe keskele, oksalehtedel lõpeb rood nokakesega.	muu		Kasvab soostunud maapinnal, kividel, tüvealustel.		Väliselt võib pisut meenutada kivi-lühikupart (<i>Brachythecium populeum</i>), kuid erineb sellest munajaste lehtede ja lehe keskel lõppeva roo poolest. Ka kasvukohad on valdavalt erinevad. Sulgjas lühikupar kasvab eelkõige niiskel maapinnal, kivi-lühikupar tüvealustel või kõduga kaetud kividel. Starke lühikuprast (<i>B. starkei</i>) erineb mittelaskuva lehealuse poolest.		
Sammaltaimed	arktika pungsammal	Bryum arcticum		Ohualdis	Moodustab punaka tiheda muru. Lehed koondunud varre tipuosa. Leherood tugev, pruunikas. Eoskuprad longus kuni rippuvad, hele-kuni tumepruunid, pika kaelaosa. Harjas punakas, pikk ja keerdunud.	kivi, nõmm, rannik		paeklibustel rannavallidel, klindil		Väliselt võib sarnaneda soo-pungsambale (<i>B. uliginosum</i>), mille eoskuprad on pikemad (4-5 mm, arktika pungsambal 2,5-3 mm). Ka on soo-pungsambla varred üldiselt pikemad (kuni 2 cm, arktika pungsambal enamasti kuni 0,5 cm).	Põhja-Eesti saared.	
Sammaltaimed	kahevärviline pungsammal	Bryum dichotomum		Ohualdis	0,5-1,0 cm kõrgune kahvaturohtline sammal. Varre alusel esineb pruunikas risoidvilt. Lehed munajad, nõgusad. Lehed asetsevad varrel tihedalt, lehealus ei lasku. Leherood tugev, väljub lehetipust teravikuna. Harjas punane, lühike (ca 1 cm).	joonobjektid, kallas, paljak/paljand	Kasvab avatud kasvukohtades madala muruna või üksikute võsudega teiste sammalde vahel, liivastel või savikatel teeaartel, kraavikallastel, paljakutel.			Väga sarnaseid liike samal kasvukohal pole. Mõnest teisest ühevärviliste lehtedega pungsamblast erineb lisaks mitmetele lehetunnustele nt lühema (u. 1 cm) harjase poolest - kallas-pungsambal (<i>B. Warneum</i>) 3-6 cm, kahvatu pungsambal (<i>B. Pallens</i>) 1-4 cm.	Harjumaa, Ida-Virumaa, Põlvamaa.	
Sammaltaimed	Funcki pungsammal	Bryum funckii		Ohualdis	Valkjasroheline, alusel pruunikas, 0,5-1,0 cm kõrguse muruna või üksikute võsudega kasvav sammal. Vegetatiivne vars lühike, pungakujuliselt lehistunud. Lehed lai-ovaalsed, nõgusad, tugeva lühidalt tipust väljaulatava rooga.	loodudel	Loodudel.	lubjakividel, kiviaedadel		Lai-ovaalsete nõgusate lehtede ja tugeva, lehetipust pisut väljaulatava roo tõttu eristub teistest pungsammaldest kergesti. Võib vahel sarnaneda muru-pungsambale (<i>B. caespitium</i>), millega kasvab sageli koos. Muru-pungsambal on leheservad peaaegu kogu ulatuses allapoole käärdunud, kuid funckii pungsambal on leheservad lamedad.	Kesk- ja Lääne-Eestis.	

Sammaltaimed	Klinggraeffii pungsammal	Bryum klinggraeffii		Ohualdis	Roheline, 0,2-0,5 cm kõrgune hõreda või tiheda muruna kasvav sammal. Vars alusel kollakaspruunide, enamasti siledade risoididega. Lehed munajad või lantsetjad, pikalt teritunud tipuga.	joonobjektid, põld, paljak/paljand, rannik, niit	Kasvab teede ääres, põldudel, paljakutel, niiskel savikal mullal ka ranna- ja madalsooniitudel.			Sarnaneb pisut mugul-pungsambale (<i>B. subapiculatum</i>), millel on aga vars pruunide näsaliste risoididega.	Lääne- ja Põhja-Eestis.	
Sammaltaimed	puna-pungsammal	Bryum rubens		Ohualdis	0,2-1,5 cm kõrgune rohekas või punakas sammal. Risoidid pruunikad või oranžikad, näsalsed. Lehed lantsetjad, teritunud tipuga. Lehed varrel kohevalt, kitsalt ja lühidalt laskuvad. Leherood peenike, väljub lühidalt lehetipust. Ümarad säravpunased sigikehad võsude ümber mullapinnal on sageli märgatavad juba luubiga.	paljak/paljand	Paljakutel lubjarikastes või nõrgalt happelistes, häiringutega kasvukohtades.			Sarnaneb mugul-pungsambale (<i>B. subapiculatum</i>), eristub sellest punakamate risoidide ja sigikehakeste suuremate mõõtmete (250-280 µm), nende tugevamalt punase värvuse ning tugevamalt puhetunud rakkude poolest.	Lääne-Eesti saared. Kasvab hõreda muruna või üksikute võsudena teiste sammalde vahel.	
Sammaltaimed	rand-pungsammal	Bryum salinum		Ohualdis	Roheline või pruunikas, alusel mustjas, tiheda madala muruna kasvav sammal. Vars risoidivildiga. Rood lõpeb enamasti lehe tipus, lehealus punakas. Eoskupra suuäärise välis hammaste alusel esinevad üksikud ümmargused avad.	niit, rannik, nõmm	Rannaniitudel ja luidetel.	liival, enamasti soolase merevee mõju piirkonnas		Teistest merevee mõjupiirkonna niitudel esinevatest pungsammaldest erineb lantsetjate teritunud tipusaga lehtede ja punaka lehealuse poolest. Leherood lõpeb tipus või väljub lühikese teravikuna.	Lääne- ja Põhja-Eestis. Väga varieeruv liik. Varjulistes kohtades kasvavatel taimedel võivad varred olla kõrgemad, lehed suuremad ja eoskuprad pikemad.	
Sammaltaimed	kallas-pungsammal	Bryum warneum		Ohualdis	Kollakas- või pruunikasroheline, tiheda madala muruna kasvav sammal, kuni 2 cm kõrge. Lehed munajad, teritunud tipu ja tugeva kollaka rooga, lehed on koondunud varre tipuossa. Eoskupar rippuv, pirnjas, kuni 4 mm pikk.	rannik, kallas	Kasvab mererannas, veekogude kallastel, niiskel liival.			Sarnaneb näsa-pungsambaga (<i>B. mamillatum</i>), kuid erineb sellest lehe tipus olevate rohkemate hammaste, pikema lehetipu ja koosnaja sileda eoskupra kaane poolest (näsa-pungsambal on eoskupra kaas lame ja näseline).	Peamiselt Saare, Hiiumaa ja Harju maakonna rannikupiirkondades.	
Sammaltaimed	õrn niidiksammal	Cephaloziella elachista		Ohualdis	Kahvatu- või kollakasroheline kuni 0,3 mm laiuste väheharunevate võsudega sammal. Turbasammalde vahel vaevu nähtavad väga peened võsud. Kaheks hõlmaks lõhestunud lehed, lehehõlmade servas 1-2 hambakest.	soo	Kasvab rabades turbasammalde vahel ja peal.			Enamusest teistest niidiksammaldest erineb lehehõlmade sügava lõhestatuse poolest, mis ulatub vähemalt kolmveerandini lehe pikkusest. Sarnasest kannus-niidiksamblast (<i>C. spinigera</i>) erineb kitsaste lehehõlmade poolest (hõlma laius 2-4 rakku), siledade ja pikemate leherakkude (>12 µm) poolest, tihti esinevate tagasikäändunud perifeetsilehe hammaste ja suuremate eoste (>9 µm) poolest. Liikide eristamine välitingimustes keeruline.	Harjumaa, Läänemaa, Tartumaa, Võrumaa.	
Sammaltaimed	terveservaline niidiksammal	Cephaloziella integerrima		Ohualdis	Väga väike (5 mm) kahehõlmaliste lehtedega roheline sammal. Sigikehad nurgelised. Perifeetsilehed peaaegu kogu pikkuses kokku kasvanud.	muu		Kasvab maapinnal, peamiselt liivmullal.		Eristub teistest niidiksammaldest nurgeliste sigikehade poolest.	Põhja- ja Lõuna-Eesti	
Sammaltaimed	kannus-niidiksammal	Cephaloziella spinigera		Ohualdis	Roheline või pruunikaspunane kuni 0,2 mm laiuste väheharunevate võsudega sammal. Turbasammalde vahel kasvav väga peenikeste võsudega ja sügavalt kahehõlmaliste lehtedega sammal. Lehehõlmade servas 1-2 hambakest.	soo	Rabades	turbasammalde vahel ja peal		Enamusest teistest niidiksammaldest erineb lehehõlmade sügava lõhestatuse poolest, mis ulatub vähemalt kolmveerandini lehe pikkusest. Sarnasest õrnast niidiksamblast (<i>C. elachista</i>) erineb punaka värvuse, veidi laiemate lehehõlmade (hõlma laius 4-5 rakku), näsaliste ja lühemate leherakkude (<12 µm), sirgete perifeetsilehe hammaste ja väiksemate eoste (<9 µm) poolest.	Harjumaa, Raplamaa, Võrumaa, Tartumaa	

Sammaltaimed	püst-punaharjak	Ceratodon conicus		Ohualdis	Kollakas- või määrdunudroheline, 1-2 cm kõrguste vartega sammal. Lehed kuivalt vastu vart liibunud, nõgusad. Rood ulatub pikalt tipust välja. Eoskuper püsti, sirge, puguta. Suuäärise hambad väga kitsa heleda äärisega või ilma.	paljak/paljand, kivi		Kasvab lubjarikastel paljakutel ja kivil.		Harilikust punaharjakust (<i>C. purpureus</i>) erineb alati siledast lehetipust väljaulatava roo ja püstise eoskupra poolest. Pugu püst-punaharjaku eoskupra alusel ei esine. Hariliku punaharjaku lehetipp hambuline, harvem sile, rood ulatub harva tipus välja, eoskuper kaldu ja puguga.	Pillatult üle Eesti.	
Sammaltaimed	naaskel- kaksikhambake	Dicranella subulata		Ohualdis	Kollakasroheline või roheline, 0,5-1,5 cm kõrguste punakate vartega muruna kasvav sammal. Kasvab väikeste madalate tuttidena. Leherood tugev, leheserv sile või tipus ebaselgelt saagias. Eoskuper valdavalt püsti, puguta.	paljak/paljand		Kasvab niisketil savikatel või liivastel paljakutel.		Suurest kaksikhambakesest (<i>D. heteromalla</i>) erineb peaaegu sileda leheserva poolest, pugu-kaksikhambakesest (<i>D. cerviculata</i>) aga kitsama leheroo ja sporofüüdi ehituse alusel. Naaskel-kaksikhambakese harjas on punane ja eoskuper on puguta, pugu-kaksikhambakese harjas on aga kollane ja eoskuper puguga.	Eesti erinevates paikades.	
Sammaltaimed	kivi-niithammas	Didymodon insulanus		Ohualdis	Punakas- või pruunikasroheline, kuni 3 cm kõrguste padjanditena kasvav sammal. Vars harunenud. Lehed suurenevad märgatavalt varre tipu suunas. Leheservad ainult lehe alaosas allapoole käärdunud, siledad, rakud tihedalt näsälised. Kasvab kivil ja lubjarikastes avatud kasvukohtades.	muu		Kasvab rändrahnudel, harvem niiskel liival, savikal või lubjarikkal mullal.		Sarnaneb müür-niithambale (<i>D. vinealis</i>) ja on käsitletud vanemas kirjanduses ka selle liigi varieteedina, kuid kivi-niithambal paiknevad võsu tipuosa märgatavalt suuremad lehed kui võsu alaosas. Tema lehed on ka kitsamad ning pikemalt ja peenemalt teritunud tipuosa. Erinevalt müür-niithambast on kivi-niithamba leheservad käärdunud vaid alaosas. Kivi-niithammas kasvab sagedamini rändrahnudel kui maapiinal, müür-niithammas ei kasva rändrahnudel.	Lääne-, Põhja-, Kesk-Eestis	
Sammaltaimed	müür-niithammas	Didymodon vinealis		Ohualdis	Punakas- või rohekaspruun, hõreda või tiheda muruna kasvav sammal. Vars 1-2 cm kõrgune, ühtlaselt lehistunud. Lehed kogu varre ulatuses enam-vähem ühesuurused. Leheservad tavaliselt lehe alusest kuni tipuni allapoole käärdunud.	muu		Kasvab savikal, liivasel või lubjarikkal mullal.		Sarnasest kivi-niithambast (<i>D. insulanus</i>) erineb kogu võsu ulatuses enam-vähem ühesuuruste ning tipuni allapoole käärdunud leheservadega lehtede poolest. Kivi-niithammas kasvab sagedamini rändrahnudel kui maapiinal, müür-niithammas ei kasva rändrahnudel.	Lääne- ja Põhja-Eestis.	
Sammaltaimed	rohkelehine munakupar	Diphyscium foliosum		Ohualdis	Väikesed, mõne mm kõrgused, tumedad, mustjasrohelised samblad. Harjas peaaegu puudub, periheetsilehed pikalt lehetipust väljaulatava rooga. Eoskuper meenutab suuruselt ja kujult nisutera.	paljak/paljand, mets, joonobjektid, kallas, põld	Kasvab paljakutel, hõredates metsades teeservadel, kraavikallastel, põldudel	savi- ja turvasmullal, ka kivil		Eoskupardeta võib munakupar meenutada tanukate (<i>g. Encalypta</i>) perekonna liike või liike sugukonnast pisisamblalised (<i>f. Pottiaceae</i>). Munakupar ei moodusta tihedaid padjandeid, tema lehed on vähem läbipaistvad, vähem kitsenevad, luitunudrohelist värvi.	Üks vana leiukoht Saaremaal	
Sammaltaimed	püstlehine jõhvsammal	Ditrichum lineare		Ohualdis	Lehed varrel 3-realiselt (varre ristlõik kolmekandiline), kuivalt liibunud, enamasti tõmbi tipuga. Rood lai, tipuni enam-vähem ühesuguse laiusega. Suuääris kollane, hambad madalate näsadega või siledad. Periheetsilehtede tupeosa pool lehe pikkusest. Eoskuper püstine, ca 1,5 cm pikkuse harjasega, mis on alt punakaspruun, ülalt kollakas.	muu		Eelistatult kasvab niiskel liivasel pinnasel.		Sarnasel pisi-jõhvsamblal (<i>D. pusillum</i>) on lehed varrel igakülgselt (varre ristlõik ümar), terava, kuivalt püstiselt eemaldunud tipuga, eoskupra suuääris punakaspruun.	Üks leiukoht Saaremaal	

Sammaltaimed	kahvatu jõhvsammal	Ditrichum pallidum		Ohualdis	Kuni 1 cm kõrgune koheva muruna kasvav sammal. Lehed käärdunud, tipus hambulised, leheserv lame. Harjas pikk (kuni 2 cm), kollane. Eosed näsälised.	mets	Peamiselt poolvarjulistes lehtmetsades.	Pioneerliik avatud kasvukohtades.		Teistest jõhvsammaldest eristatav kollase harjase ja kollaste risoidide poolest. Liik on ainsana perekonnas ühekojaline ning tema eosed on selgelt näsälised.	Ida-Virumaa	
Sammaltaimed	piisi-jõhvsammal	Ditrichum pusillum		Ohualdis	Lehed varrel igakülgsest (varre ristlõik ümar), terava, kuivalt püstiselt eemaldunud tipuga. Rood aheneb tipu suunas. Suuääris punakaspruun, hambad kaetud tihedalt kõrgete näsadega. Harjas punakas, kuni 1,3 cm pikk, eoskupa püstine.	paljand/paljak		Kasvab liivastel paljanditel.		Sarnasel süstlehelisel jõhvsambal (<i>D. lineare</i>) on lehed varrel 3-realiselt (varre ristlõik kolmekandiline), kuivalt liibunud, enamasti tõmbi tipuga, eoskupa suuääris on kollane.	Põhja- ja Lõuna-Eesti	
Sammaltaimed	juus-sirbik	Drepanocladus capillifolius		Ohualdis	Kollakasroheline, 2-4 mm pikkuste lehtedega sammal. Lehed on sirpjad ning rood ulatub lehe tipust välja.	soo, veekogu	Kasvab soodes, ajutistes veekogudes, järvedes.			Hästi eristuv oma jämeda, lehe tipust välja ulatuva roo tõttu. Ka pintsel-vesisirbikul (<i>Warnstorfia trichophylla</i>) on leherood lehetipust väljaulatav, kuid sellel liigil on pikad ja peened, lantsetjad, 6-7 mm pikkused lehed, lehed moodustavad varre ja okste tipus pintsliolise tuti.	Paiguti üle Eesti.	
Sammaltaimed	saagjas kübesammal	Ephemerum serratum		Ohualdis	Väga väike, 1-2 mm kõrgune. Harjas väga lühike ja jäme. Eoskupa väike, kerajas.	paljak/paljand, kallas, põld	Kasvab paljakutel liiv-, savi- või turvasmullal, kraavikallastel, põldudel.			Sarnased liigid, millel on eoskupa väga väikese harjasega lehtede vahel peidus, on laiuv mütsellikuke (<i>Aphanorhema patens</i>) ja teravalehine ümarkupa (<i>Phascum cuspidatum</i>), kuid nendel on lehed selge rooga. Ilma roota lehtedega kuni 1 mm kõrgune sammal on paljas pungleht (<i>Discelium nudum</i>), kuid sellel liigil paikneb eoskupa jäigal, kuni 2 cm pikkusel punakal harjasel.	Eesti erinevates piirkondades. Oma väikeste mõõtmete tõttu raskesti märgatav.	
Sammaltaimed	kurd-salusammal	Eurhynchium striatum		Ohualdis	Lehed on piklik-südajad, pikivoldilised. Oksa- ja varrelehed on kujult sarnased.	mets	Kasvab niisketes sega- ja salumetsades.	Maapinnal ja huumusega kaetud kividel.		Kõige enam sarnaneb kähara salusambaga (<i>E. angustirete</i>), kellest erineb lehekujuga poolest: kurd-salusambla lehed on piklik-südajad (tipuosa moodustab kuni 45° nurga), kähara salusambla lehed on lai-südajad (tipuosa moodustab 45°-80° nurga).	Eesti erinevates piirkondades.	
Sammaltaimed	dalarna vesisammal	Fontinalis dalecarlica		Ohualdis	Lehe servas kuni 4-realine rohelistest kitsastest rakkudest palistus. Tiivakrad hüalliinsed.	veekogu	Kasvab oligotroofsetes järvedes kinnitunult.			Sarnasel ulmik-vesisambal (<i>F. hypnoides</i>) puudub leheservas palistus, st lehelaba koosneb ühetaolistest rakkudest.	Kagu-Eestis.	
Sammaltaimed	ulmik-vesisammal	Fontinalis hypnoides		Ohualdis	Õrn, kuni 20 cm pikkuste harunevate vartega pruunikas- või heleroeheline sammal. Lehed valdavalt lamedad. Lehelaba koosneb ühesugustest rakkudest.	veekogu	Kasvab väheliikva või seisva veega veekogudes.	Kinnitunult kividelle või kõdupuidule		Teisel Eesti seisuveekogus kasvaval vesisambal (<i>F. dalecarlica</i>) on lehtede servades kitsamatest rakkudest palistus, ulmik-vesisambal palistus puudub.	Lõuna- ja Põhja-Eestis.	
Sammaltaimed	kallasproonik	Fossombronina foveolata		Ohualdis	Heleroeheline kähara polstrina kasvav, värskest tugevasti lõhnav sammal. Vars lamav, violetjate risoididega.	kallas, soo	Järvekallastel, soodes.	Kasvab ajuti liigniiskel liival, mudal või turbal.		Pisikese kähara salati taolise ilme poolest eristub hästi teistest helviksammalde perekondadest. Wondraczeki proonikust (<i>F. wondraczekii</i>) eristavad teda vaid eosed, mille pind on kaetud korrapärasest võrgustikku moodustavate paksenditega.	Hiumaa, Pärnumaa, Valgamaa.	

Sammaltaimed	püst-rahnik	Grimmia laevigata		Ohualdis	Kasvab umbes 1 cm läbimõõduga tiheda, kuivalt rohekas-halli padjandina. Ca 3 mm pikkusel lehel on tipus umbes lehelaba pikkune püstine jäik hüaliinne karv. Lehed on munajas-kolmnurksed ja pisut nõgusad, kuivalt varrele liibunud, märjalt laiuvad. Eoskuprad ovaalsed ja siledad, neid esineb harva.	muu	Kasvab valgusküllastes kasvukohtades.	Graniitkividel		Sarnasel harilikul rahnikul (<i>G. ovalis</i>) on lehetipu hüaliinne karv lühem kui lehelaba ja leht on kujult kitsas-süstjas, tipus pikalt ahenev. Väga pika hüaliinse karvaga hallist rahnikust (<i>G. pulvinata</i>) erineb ümaralt nõgusa lehe poolest, halli rahniku leht on kitsam ja tipuosas kiiljas.	Hiiumaal.	
Sammaltaimed	Flotovi harpantus	Harpanthus flotovianus		Ohualdis	Kollakasroheline lamavate kuni tõusvate väheharunevate kuni 5 cm pikkuste võsudega sammal. Õige pisut sämpunud või kuni kolmandikuni lehe pikkusest kahehõlmaliste lehtedega. Kõhtlehed lantsetjad.	kallas, soo	Kasvab märgades ja soostunud kasvukohtades, ojade ja kraavide kallastel.			Flotovi harpantus on kilpjast harpantusest (<i>H. scutatus</i>) suurem ning leherakkude nurgapaksendid on väga väikesed. Kilpja harpantuse võsu pikkus ei ületa 1,5 cm ning nurgapaksendid on puhetunud. Peekersammaldest (<i>g. Chiloscypus</i>) ja kammtupikutest (<i>g. Lophocolea</i>) erineb lõhestumata kõhtlehtede poolest. Peekersammalde ja kammtupikute kõhtlehed on selgelt kahehõlmalsed.	Pärnumaa, Järvamaa.	
Sammaltaimed	väike ebaulmik	Herzogiella striatella		Ohualdis	Roheline või kollakasroheline, koheva tiheda polstrina kasvav sammal. Oksad lühikesed, tipus kooldunud. Tiivakrakud selgelt eristunud, puhetunud, värvusetud, laskuvad varrele suure grupina.	kivi, muu		Kasvab niiskel pinnasel, turvasmuljal, huumusega kaetud varjukatel kivil.		Kohev ebaulmik (<i>H. seligeri</i>) on sarnane, kuid suurem sammal. Selle liigi lehed on 1,3-2,5 mm pikad, tiivakrakud on väikesed, ebaselgelt eristunud, lehed ei lasku või laskuvad varrele väga lühidalt. Kohev ebaulmik kasvab enamasti kõdupidul, harvem maapinnal. Teised sarnased külgkupralised samblad (näit. lühikuprad, <i>g. Brachythecium</i>) on tavaliselt pikema ja selgemini eristuva leherooga. Väiksel ulmikul on leherood lühike ja kaheharuline.	Lääne- ja Põhja-Eestis.	
Sammaltaimed	lame ebaulmik	Herzogiella turfæa		Ohualdis	Väike, kuni 2 cm pikkuste helerohealiste võsudega külgkupraline sammal. Võsud lamedalt lehistunud. Lehed tipuosas tagasikäändunud, alus ei lasku. Leheserv saagjas kogu ulatuses. Risoidid selgelt näsalsed. Eoskupaar lühi-silinderjas, asetseb rõhtsalt. Kuivalt pikivaoline.	mets	Kasvab niisketes kuuse-segamentsades.	Kõdunenud niisketel lamatüvedel ja käändudel, märjal turbamullal		Väliselt väga sarnane koheva ebaulmikuga (<i>H. seligeri</i>). Erineb sellest lamedamalt lehistunud võsude ja lühemate lehtede poolest. Leherakud on lamedal ebaulmikul kitsamad, ning lehealusel esineb vähem hüaliinseid rakke, tema risoidid on selgelt näsalsed, kuid koheval ebaulmikul siledad. Samuti on lameda ebaulmiku eoskupaar lühem ja kuivalt selgelt pikivaoline. Väikeset ebaulmikust (<i>H. striatella</i>) eristavad teda väiksemad ja vähempiiritletud tiivakrakud, väikesel ebaulmikul on puhetunud rakkudest varrele laskuvad tiivakud.	Edela-, Lõuna- ja Ida-Eestis.	
Sammaltaimed	tume kulbik	Jungermannia atrovirens		Ohualdis	Tumeroheline lai-munajate lehtedega ja roomavate võsudega (1-3 cm pikad). Periant poole kuni kolmveerandi pikkuselt kattelehtedest välja ulatuv.	kallas	Allikate ja ojade ääres.	Kasvab lubjakividel ja lubjasel substraadil.		Sarnaseid tervete lehtedega lehtmaksasamblaid lubjarikkal kasvukohal pole.	Saaremaal.	

Sammaltaimed	kahkjäs kulbik	Jungermannia hyalina		Ohualdis	Tõusvate või roomavate võsude ja ümarate lehtedega. Varre kõhtmine külg võib olla punakas. Periant kõige rohkem pooles ulatuses kattelehtedest välja ulatuv. Risoidid tihti punased.	kallas	Ojade ja kraavide kallastel.	Kasvab savisel ja liivasel pinnal.		Teistest kulbikutest eristavad teda varre kõhtmisel poolel sageli esinev punane värvus ning punased risoidid. Kerajast kulbikut (<i>J. sphaerocarpa</i>) erineb valdavalt roomavate varte ja ilma nokata periantide poolest.	Uuemad leiud Põhja- ja Ida-Eestis.	
Sammaltaimed	kerajas kulbik	Jungermannia sphaerocarpa		Ohualdis	0,5-4 cm pikkuste ja 1-3 mm laiuste tõusvate kuni püstiste vartega roheliste või pruunikasroheliste võsudega sammal. Ümarad lehed. Leherakkudel keskmise suurusega nurgapaksendid. Periant kuni pooleni kattelehtedest välja ulatuv, munajas, suudmes voldiline ja järsult nokaks ahenev.	muu		Kasvab niiskel maapinnal ja liivakividel.		Erineb tihedast kulbikut (<i>J. confertissima</i>) väiksemate leherakkude, ainult varrel arenevate risoidide, perigüüni puudumise ning kattelehtedest vähem väljaulatava periandi poolest. Õrnast kulbikut (<i>J. gracillima</i>) erineb lehe servas palistuse puudumise poolest.	Harjumaa, Lääne-Virumaa, Tartumaa.	
Sammaltaimed	psi-lõhiksammal	Lophozia ascendens		Ohualdis	Väga väike kõdupidul kasvav püstiste vartega sammal. Võsud kahvatu- või kollakasrohelised, vanemad ja valgemate kasvukohtade võsud võivad värvuda punakaspruunideks. Varre tipus esineb ohtralt kollakasrohelisi sigikehi. Lehed kahe suhteliselt kitsa hõlmaga.	mets	Kasvab niisketes okasmetsades.	Suurtel koorest vabanenud lamatüvedel.		Pisi-lõhiksammal erineb sarnasest hambah-lõhiksamblast (<i>L. longidens</i>) eelkõige kollakasroheliste sigikehade poolest. Kõdu-lõhiksamblast (<i>L. longiflora</i>) erineb ta püstisemate ja väiksemate võsude poolest ning selle poolest, et varre kõhtmine külg ning lehealused pole kunagi punased.	Raplamaal, Ida-Virumaal	
Sammaltaimed	ahenev lõhiksammal	Lophozia heterocolpos		Ohualdis	Roheliste või pruunide, enamasti 2-2,5 mm laiuste ja kuni 1,5 cm pikkuste võsudega sammal. Väikesed kahehõlmaliste, tihti tõmbitipuliste lehtedega roomav sammal. Peaaegu alati esinevad flagellitaolised, pruune sigikehi kandvad võsud.	muu		Kasvab liivasel ja lubjasel substraadil.		Erineb teistest samal kasvukohal kasvavatest lõhiksammaldest küllalt hästi nähtavate kõhtlehtede poolest.	Lääne-Eesti saared, Võrumaa	
Sammaltaimed	raba-lõhiksammal	Lophozia laxa		Ohualdis	Kahe- kuni neljahõlmaliste lehtedega rabades üksikute võsudena teiste sammalde vahel kasvav taim. Varre kõhtmine pool lillakaspunane. Sigikehad on rohelised ja ümarad.	soo	Kasvab rabades.	Turbasammalde ja teiste sammalde vahel.		Eristub teistest rabades leiduvatest lõhiksammaldest (<i>L. longiflora</i> ja <i>L. incisa</i>) varieeruva lehehõlmade arvu, varre kõhtmise külje lillakaspunase värvuse ja ümarate sigikehade poolest.	Harjumaa, Võrumaa.	
Sammaltaimed	tõmp lõhiksammal	Lophozia obtusa		Ohualdis	Lehed kinnituvad varrele peaaegu paralleelselt. Lehehõlmad väga ümarad ja tõmbid. Rakkude nurgapaksendid väikesed. Kõhtlehed mõnikord raskesti märgatavad.	muu	Kasvab varjulistes kohtades.	Maapinnal või kividel ning üksikuna teiste sammalde vahel		Teistest väiksematest lõhiksammaldest eristab teda kõhtlehtede olemasolu ja samal ajal ümarad lehehõlmad.	Hiiumaa, Järvamaa	
Sammaltaimed	karvane mannia	Mannia pilosa		Ohualdis	Talluse selgmisel poolel olevad epidermi rakud on õhukesekestalistel või üsna vähe paksenenud.	muu		Kasvab lubjarikkal maapinnal.		Eristub teistest tallusjatest helviksammaldest valkja talluse ning peaaegu keraja arhegoonikandja lava poolest. Vanematel talluse osadel on osaliselt lagunenuid pealmine epidermis. Paasrebuulla (<i>Reboulia hemisphaerica</i>) vegetatiivsed tallused on laiemad ning õhulõhed talluses on ümbritsetud rohkema arvu rakuringidega kui karvasel mannial. Siberi mannial (<i>M. sibirica</i>) on mõhusoomustes arvukalt õlirakke, karvasel mannial need enamasti puuduvad. Siberi mannial on arhegoonikandja jalg ilma soomusteta, karvasel mannial katavad soomused hõredalt ka jalga.	Harjumaa, Hiiumaa, Saaremaa.	

Sammaltaimed	siberi mannia	Mannia sibirica		Ohualdis	Väikeste (1 cm pikad) ja kitsaste harkjalt harunevate nahkjate tallustega sammal. Talluse selgmisel poolel olevad epidermi rakud on paksude pruunide kestadega, väikeste nurgapaksenditega. Mõhusoomustes ohtralt õlarakke. Arhegoonikandja lavaosa poolkerajas, jalg ilma soomusteta, kuid jala ja lavaosa alusel hüaliinsed lintjad soomused.	niit	Loopealsetel.	Kasvab lubjakividel avatud kasvukohtades.		Siberi mannial on arhegoonikandja jalg ilma soomusteta, karvasel mannial (<i>M. pilosa</i>) katavad soomused hõredalt ka jalga. Siberi mannial on mõhusoomustes arvukalt õlarakke, karvasel mannial need enamasti puuduvad. Siberi mannia talluse selgmisel poolel olevad epidermi rakud on paksude pruunide kestadega, väikeste nurgapaksenditega, kuid karvasel mannial on vastavad rakud õhukesekestalsed või üsna vähe paksenenud.	Harjumaa, Läänemaa.	
Sammaltaimed	hõlmine nardia	Nardia insecta		Ohualdis	Kahvaturoheliste roomavate või tõusvate võsudega. Vars võib olla punakas. Lehed laiad, enamasti kahe tõmbi hõlmaga. Köhtlehed lantsetjad.	paljak/paljand	Kasvab paljakutel.	Liivmullal ja liivakividel.		Sarnane liik on hariilik nardia (<i>N. geoscyphus</i>), kuid viimase lehed on ümarad ja tipus mõnikord vaid pisut sämpunud.	Harjumaa, Põlvamaa, Võrumaa.	
Sammaltaimed	Lyelli tutik	Orthotrichum lyellii		Ohualdis	Moodustab tumerohelisi kuni 5 cm kõrguseid hõredaid tutte. Võsud hoiduvad kaarjalt ülespoole. Lehed on lantsetjad ja teravatipulised. Lehtedel leidub ohtralt pruune pikergusi sigikehasid.	muu		Kasvab lehtpuude tüvedel.		Lyelli tutik on teistest teravatipuliste lehtedega tutikutest hästi eristuv pruunide sigikehadega kaetud lehtede poolest. Kuivalt on lehed vartele liibunud ja varred hoiduvad ülespoole, meenutades samuti puudel kasvavat küllalt sagedast hiissammalt (<i>Leucodon sciuroides</i>), kuid viimasele puuduvad lehtedel sigikehad, lehed on pikivoldilised ning ilma roota.	Läänemaa, Saaremaa, Tartumaa	
Sammaltaimed	laiuv tutik	Orthotrichum patens		Ohualdis	Väikesekasvuline tutik, moodustab umbes 1 cm kõrgusi tutte. Eoskuprad ulatuvad suuremas osas lehtede vahelt välja ning on kuivalt suudmes voldilised. Suuäärise sise- ja välisambaid on 8.	muu		Kasvab lehtpuude tüvedel.		Väliselt sarnaneb laiuv tutik teiste väikesekasvuliste tutikutega. Kahkjast tutikust (<i>O. pallens</i>) eristab teda see, et viimasel on kupra sukeldunud õhulõhed laia avaga ning suuäärise sisehambaid on 16. Kääbustutiku (<i>O. pumilum</i>) eoskupar on suuremas osas lehtedest varjatud, tupp on paljas ning mõnikord võivad esineda lehtedel ovaalsed sigikehad. Kollaka tutiku (<i>O. stramineum</i>) eoskupra pikitriibud on laiuva tutiku omadest pikemad, ulatudes peaaegu kupra aluseni ja ka laiemad, 4-5 rakku laiad. Lisaks on kollaka tutiku suuäärise sisehambad siledad ja neid on tihti 16.	Valgamaa.	
Sammaltaimed	kurdkael-tutik	Orthotrichum pylaisii		Ohualdis	Hele- või oliivroheline kuni 2 cm kõrguste tuttidena kasvav sammal. Eoskuprad on lehtede vahelt väljaulatuvad, pika ja kurrulise (voldilis-kortsulise) kaelaosaga. Eoskupra õhulõhed on pindmised. Suuääris koosneb 16 välisambast ja 8 sisehambast.	rannik, kivi		Kasvab nii lubja- kui graniitkividel, ka mererannas.		Kurdkael-tutik eristub teistest tutikutest hästi pika ja kurrulise kupra kaelaosa poolest. Samuti kividel kasvav ning pindmiste õhulõhedega kaljututikut (<i>O. rupestre</i>) eristab lisaks see, et viimasel on suuäärise välisambaid 8 ning need on kuivalt püstised.	Põhja-Eesti saartel.	

Sammaltaimed	kollakas tutik	Orthotrichum stramineum		Ohualdis	Roheline või kollakasroheline 1-2 cm kõrguste padjanditena kasvav sammal. Tanu või tupp või mõlemad selgelt karvased. Eoskupra õhulõhed enamasti kitsa avaga. Suuäärise hambad 8 paarina. Tanu tumepruuni tipuga.	muu		Kasvab lehtpuude tüvedel.		Sarnaneb laiuvale tutikule (<i>O. potens</i>), kuid laiuvatu tutiku eoskupral on kaheksa lühikest paksukestalistest rakkudest moodustunud pikitriipu, mis on kaks, harvem kuni neli rakkulaiad, kollakal tutikul aga pikemad, ulatudes peaaegu kupraluseni ja ka laiemad, 4-5 rakkulaiad. Lisaks on laiuvatu tutiku suuäärise sisehambad pisut näsalised, mitte siledad ja neid on 8.	Põhja- ja Lääne- ja Kesk-Eesti.	
Sammaltaimed	liiv-kräsusammal	Oxystegus tenuirostris		Ohualdis	0,5-2 cm kõrguste väheharunevate võsudega hele- kuni tumerohelise muruna kasvav tippkuraline sammal. Leheservad lainelised, täkilised. Lehetipud sageli murdunud.	mets, kallas	Kasvab niisketel ajuti üleujutatavatel kividel ja puujuurtel neutraalses või nõrgalt happelises kasvukohas, varjulistel jõgedel ja ojade kallastel salumetsades.	Kividel, puujuurtel.	Varem juussammalde perekonda kuulunud kräsusammal eristub teistest juussammaldest (<i>g. Trichostomum</i>) nii happelisema kasvukoha kui ka lokkivate leheservade poolest.	Edela-Eesti.		
Sammaltaimed	kollane nõelsammal	Phaeoceros carolinianus		Ohualdis	Moodustab kuni 3 cm läbimõõduga tumerohelisi sõõrjaid talluseid, millede servad on ülespoole käärdunud ja pisut hõlmised. Eosed kollased, kaetud näsadega. Talluses limakoopad puuduvad.	põld, kallas, joonobjektid	Lühiealine. Savikatel muldadel põldudel, kraavide kallastel, teede servades.		Sarnane liik on põld-kõdersammal (<i>Anthoceros agrestis</i>), mille eosed on mustjad, kollase nõelsambla eosed on aga kollased. Valmivate eoskuparde servadel on eoste värvus hästi märgatav.	Tartumaa.		
Sammaltaimed	väike mütshellik	Physcomitrium eurystomum		Ohualdis	Väike, kuni 0,8 mm kõrguse varrega sammal. Lehed munajad, talbjad või lantsetjad, kogu ulatuses täkilise või kuni aluseni teravsaagiate servadega. Leherood lõpeb lehe tipus või ulatub välja. Eoskupa kerajas, harvem lühipirnjas. Suue peale avanemist lai. Suuärisel 4-6 rida lühikesi kandilisi rakke.	muu		Kasvab niiskel huumusrikkal mullal.	Sarnane pirnjale mütshellikule (<i>P. pyriforme</i>), kuid sellel liigil on eoskupa pirnjas, eoskupa suue on peale avanemist kokku tõmbunud, samuti lõpeb leherood enne lehe tippu.	Põhja- ja Lõuna-Eesti, Vormsi.		
Sammaltaimed	Oederi põiksammal	Plagiopus oederianus		Ohualdis	Tume- või pruunikasroheline, kõrge tiheda või hõreda muruna või padjanditena kasvav sammal. Vars kolmekandiline, kuni 6 cm pikk. Lehelaba rakud siledad. Eoskupa kerajas.	paljak/paljand		Kasvab varjulistel paepaljanditel.	Sarnaneb lehe mikrotunnuste poolest pisut harilikku punaharjaku (<i>Ceratodon purpureus</i>) ja lood-jõhvsamblaga (<i>Ditrichum flexicaule</i>), kuid nendest liikidest eristab teda kahekordsed teravad hambad lehe ülaosas ja lai-munajas kuni peaaegu kerajas eoskupa.	Lääne- ja Põhja-Eesti, Raplaamaa.		
Sammaltaimed	mugulpirn	Pohlia bulbifera		Ohualdis	Roheline või kollakasroheline, veidi läikiv, hõreda, pehme, 0,4-3 cm kõrguse muruna kasvav sammal. Sigikehad suured (nähtavad selgelt luubiga või isegi luubita), 1-3 kaupa lehtede kaenlais, kollased, munajad või äraspidimunajad, 2-3 tõmbi lehekesega, mille tipud on üksteise poole pööratud.	kallas	Kasvab veekogude kallastel.	Märjal liiv- või savimullal, harva soostunud mullal.	Eristub hästi teistest pirniku perekonna liikidest suurte, 1-3 kaupa lehtede kaenlais olevate kollaste, munaja või äraspidimunaja kujuga sigikehade poolest, mis on selgelt nähtavad isegi ilma luubita. Sigikehad asuvad varrelehtede kaenlais ka värtlenpirmikul (<i>Pohlia prolifera</i>) ning terapirmikul (<i>Pohlia campotrochela</i>), kuid nende sigikehad on palju väiksemad, mis on nähtavad ainult mikroskoobis ning need on teistsuguse kujuga.	Eesti erinevates piirkondades.		
Sammaltaimed	piklik pirnik	Pohlia elongata		Ohualdis	Roheline või kollakasroheline, veidi läikiv, hõreda madala muruna või väikeste kogumikena kasvav sammal. Harjas 1-4 cm kõrgune. Eoskupa kaldu või rõhtsalt, väga pika kaelaosaga.	paljak/paljand	Kasvab paljanditel ja paljakutel.		Sarnasest longus pirnikust (<i>Pohlia nutans</i>) eristub kaldu või rõhtsalt asetseva ning väga pika kaelaosaga eoskupa poolest.	Lääne- Edela- ja Ida-Eesti.		

Sammaltaimed	kahkjäs karusammal	Polytrichum pallidisetum		Ohualdis	Hõreda muruna kasvav sinakasroheline sammal. Liistakute tipmised rakud ristlõikel ellipsoidsed, kumera, lameda või nõrgalt pügaldund ülemise pinnaga, erinevad ülejäänutest. Harjas alaosas oranž, ülaosas kollakas. Apofüüs kettakujuline. Kaas urni pikkuse nokaga.	muu		Kasvab tüvealustel, kõdupidul, mullaga kaetud kividel.		Üldilmelt sarnastest nõtkest ja kaunist karusamblast (<i>P. longisetum</i> ja <i>P. formosum</i>) eristab teda eoskupra kettakujuline apofüüs ja liistakute tipurakkude (nähtav lehe ristlõikel) erinev ülejäänutest.	Eesti erinevates piirkondades.	
Sammaltaimed	pung-keerik	Tortula protobryoides		Ohualdis	Roheline või pruunikas, kuni 6 mm kõrguse hõreda muruna, rühmiti või üksikult kasvav sammal. Harjased väga lühikesed, mistõttu eoskuprad väljuvad vaevalt lehtede varjust. Eoskuprad kaanega, mis eoste valmides ei eraldu.	paljak/paljand, loodudel	Kasvab paljanditel, loodudel.			Erineb pisisammaldelt (g. Pottia) väga lühikese harjase poolest, mistõttu eoskuprad väljuvad vaevalt lehtede varjust. Samuti ei eraldu eoste valmimisel pung-pisisambla eoskupra kaas, vaid rebeneb hoopis eoskupra sein.	Lääne-Eesti saared.	
Sammaltaimed	laialehine härmik	Racomitrium aciculare		Ohualdis	Tume- või mustjasroheline, kergesti lagunevate padjanditena kasvav sammal. Lehed laia ümara tipuga. Leheserv tipus hambuline.	kallas, kivi	Kasvab märgadel, periooditi ülejutatavatel kividel jõgedes ja ojades kallastel.	Märgadel, periooditi ülejutatavatel kividel.		Teistest härmikutest (g. <i>Racomitrium</i>) eristub hästi selle poolest, et tema lehetipp ei ole hüaliinne. Ka haruhärmikul (<i>Racomitrium fasciculare</i>) pole hüaliinset lehetippu, kuid temast eristub laialehine härmik laia ümara tipuga lehtede kuju poolest.	Viljandimaa.	
Sammaltaimed	haruhärmik	Racomitrium fasciculare		Ohualdis	Kollakas- või pruunikasroheline, 2-6 cm pikkuste põõsajalt harunenud vartega sammal. Lehed pikalt aheneva tõmbi või terava tipuga. Leheserv tipus sile. Eoskupar püsti, ellipsoidne kuni silinderjas, sile. Kaas pika sirge nokaga.	muu		Kasvab niisketel, maast veidi väljaulatavatel kividel, harva maapinnal.		Teistest härmikutest (g. <i>Racomitrium</i>) eristub hästi selle poolest, et tema lehetipp ei ole hüaliinne. Ka laialehelisel härmikul (<i>Racomitrium aciculare</i>) puudub selline lehetipp, kuid temast eristub haruhärmik pikalt aheneva tõmbi või terava tipuga lehe kuju poolest.	Harjumaa, Raplamaa, Pärnumaa, Ida-Virumaa.	
Sammaltaimed	sudeedi härmik	Racomitrium sudeticum		Ohualdis	Oliiv- või mustjasrohelised, 2-4 cm pikkuste ebakorrapäraselt harunevate võsudega, enamasti ilma lühikeste külgharudeta tippkupraline sammal. Rood kitsas, 2-4 rakku lai, selgelt eenduv lehe selgimisel küljel. Lehelabarakud siledad.	muu	Kasvab poolvarjulistes või avatud aeg-ajalt liigniisketes happelisemates kasvukohtades.	Kividel		Iseloomulikuks tunnuseks on siledad leherakud. Samuti siledad leherakkudega kivi-härmikust (<i>R. heterostichum</i>) eristub kitsama leheroo (2-4 rakku lai) ning lühema ja jäiga hüaliinse tipukarva poolest.	Kesk- ja Põhja-Eesti.	
Sammaltaimed	paasrebuulia	Reboulia hemisphaerica		Ohualdis	Kuni 7 mm laiuse harkjalt haruneva lameda nahkja tallusega sammal. Tallus kahvaturoheline, punase servaga. Anteriidid arenevad talluse pinnal sessiilsetel lavadel, arhegoonid jalaga ja koonilise, 3-7 ümara hõlmalise lavaosaga kandjatel.	kivi		Kasvab lubjakividel ning maapinnal paelõhedes.		Sarnaneb pisut manniale (<i>Mannia sibirica</i>), kuid on sellest suurem (laiem kui 2 mm, mannial on enamasti kitsam kui 2 mm), Paasrebuulial on epidermi rakud õhukesekestalsed ja periheets kahehõlmaline, mannial paksukestalsed ja periheets kellukjas.	Saaremaa, Harjumaa.	
Sammaltaimed	suurelehine viitvars	Rhizomnium magnifolium		Ohualdis	Suur püstiste võsude ja hõredalt lehistunud vartega tippkupraline sammal. Lehed ligikaudu 1 cm pikad, laiusest pikemad, tipp ümardunud.	mets, kallas, soo	Märgades metsades allikate ja vooluveekogude kallastel, ka allikasoodes.			Sarnasest kõrgest viitvarrest (<i>R. pseudopunctatum</i>) erineb pikemate võsude ning pikemate ja kitsamate lehtede poolest, samuti eelistab ta kasvada vooluveekogude ääres, samas kui kõrge viitvars esineb valdavalt siirde- ja madalsoodes.	Kirde-Eesti. Kasvab võrreldes teiste viitvartega kõige märjemates kasvukohades.	
Sammaltaimed	nõtkes käharik	Rhytidiadelphus loreus		Ohualdis	Suur, hõredalt sulgjalt harunenud ja kähara lehtede asetusega küljkupraline sammal. Vars punakas või pruun. Lehed pisut sirpjad, pikivõllilised, pikalt teritunud tipuosaga, hoiduvad ühte suunda. Leheserv peensaagjas.	mets	Kasvab niisketes kuuse- ja segametsades.	Maapinnal ja huumusega kaetud kividel.		Väliselt võib meenutada petliku käharikku (<i>R. subpinnatus</i>) taimi. Erineb sellest pikemalt ahenevate lehtede poolest, mille tipud kaarduvad ühte suunda.	Lääne-Eesti saared.	

Sammaltaimed	nõgus rikardia	Riccardia incurvata		Ohualdis	Tallus heleroheiline ja väheharunev, 1-2 cm pikkune, renjas, ristlõikes poolkuujas, harude tipud suunatud ülespoole. Tihti esinevad talluseharude tippudes sigikehad.	muu		Kasvab niiskel liiv- või turvasmullal.		Erineb teistest rikardia liikidest renja, ristlõikel poolkuuja talluse poolest ning sigikehade esinemise poolest. Teistel rikardiatel ning pisut sarnasel soorasvasambial (<i>Aneura pinguis</i>) on tallused lamedad, ristlõikel läätsekujulised ning sigikehad esinevad üliharva.	Pärnumaa, Lääne-Virumaa, Jõgevamaa, Tartumaa.	
Sammaltaimed	Warnstorfi riktisia	Riccia warnstorfii		Ohualdis	Väga lühikeste ja kitsaste (kuni 1 mm) harkjalt harunevate ja rosette moodustavate tallustega, mille keskosas kulgeb madal vagu. Tallused läbilõikel enamvähem sama kõrged kui laiad.	asula	Kultuuristatud ning tallatavatel aladel.	Kasvab avatud liivasel või ka lubjasel mullal.		Eristub väga kitsaste, kuni 1 mm laiuste talluseharude poolest. Kui väikestel tõmmu riktisia (<i>R. sorocarpa</i>) tallustel on kitsas teravapõhjaline vagu, siis R. warnstorfii'l on vagu tipuosas laienev ja ümarapõhjaline. Kaheharulisest riktisiast (<i>R. bifurca</i>) eristub sellega, et vanemad talluseosad lagunevad kiiresti ning eosed on kõikidel külgedel selge ja tugeva võrkmustriga.	Saaremaa, Viljandimaa, Tartumaa.	
Sammaltaimed	kaljuskapaania	Scapania gymnostomophila		Ohualdis	Väga väike 0,5-1,5 cm pikkuste võsudega roheline või pruunikas sammal. Lehed kahehõlmalised, kiiljalt kokkumurtud. Köhtmine lehehõlm on selgmisest 3-4 korda suurem. Rakkudes on enamasti 1, harva 2 suurt ning kauasäilivat õlika.	muu		Kasvab niisketel lubjakividel või niiskel lubjarikkal mullal.		Eristub enamikust teistest mittelaskuvate lehtedega skapaania liikidest oma väiksuse ning kauasäilivate õlikehade poolest. Lood-skapaania (<i>S. calcicola</i>) kasvab samuti lubjarikkal substraadil, kuid selle liigi selgmine lehehõlm on suurem, moodustades ligi poole köhtmise hõlma suuruselt ning rakkudes on kaks ja enam õlika.	Saaremaa, Raplamaa, Harjumaa.	
Sammaltaimed	saluskapaania	Scapania nemorea		Ohualdis	Suur kahehõlmaliste lehtedega sammal. Lehehõlmad on kiiljalt kokku murtud, köhtmine hõlm on selgmisest suurem. Lehehõlmad on piki vart laskuvad. Leheservad on hambulised.	mets, kallas	Kasvab varjulistes niisketes metsades ja ojade kallastel paiknevatel kividel.	kividel		Laskuva köhtmise lehehõlmaga skapaaniatest erineb saluskapaania üherakuliste sigikehade poolest. Lisaks on sarnase varjuskapaania (<i>S. umbrosa</i>) köhtmise lehehõlma laius pikkusest märgatavalt lühem ning lehehõlmad on tipus pikkamööda ahenevad. Sarnase lainja skapaania (<i>S. undulata</i>) lehtede servades on aga 3-5-realine paksenenud rakudest rakkudest palistus ning selgmine lehehõlm ei lasku.	Raplamaa, Lääne-Virumaa.	
Sammaltaimed	varjuskapaania	Scapania umbrosa		Ohualdis	Roheline või veidi punakas. Mitme raku pikkuselt laskuva köhtmise lehehõlmaga suhteliselt väike sammal. Lehehõlmad tipuosas pikkamisi ahenevad, terava tipuga.	muu	Varjukates niisketes kohtades.	Kasvab kõdupidul, kividel ja maapinnal.		Sarnasest lainjast skapaaniast (<i>S. undulata</i>) eristub väiksemate mõõtmete ja pikkamisi ahenevate teravatipuliste lehehõlmade poolest. Lehehõlmad on teravahambulised vähemalt lehe tipuosas.	Pärnumaa, Lääne-Virumaa.	
Sammaltaimed	lainjas skapaania	Scapania undulata		Ohualdis	Mustjaspunaste varte ning roheliste või punakate lehtedega sammal. Lehehõlmad tipus lai-ümarad, köhtmine hõlm laskub pikalt. Sigikehad rohekad. Rakkudes väikesed vähemärgatavad õlikehad.	veekogu, kallas		Kasvab peamiselt voolavas vees ning ojade kallastel kividel või kõdupidul.		Varieeruv liik. Võib segi minna lodu- ja varjuskapaaniaga (<i>S. irrigua</i> ja <i>S. umbrosa</i>). Esimesest eristub laskuva köhtmise lehehõlma poolest ja viimasest suuremate mõõtmete ja ümaramate lehehõlmade poolest.	Pärnumaa, Lääne-Virumaa, Ida-Virumaa.	
Sammaltaimed	meri-lõhistanukas	Schistidium maritimum		Ohualdis	Oliivroheline, alusel mustjasroheline või mustjas, tihedate, kuni 2 cm kõrguste padjandite ja tuttidena kasvav sammal. Rood ulatub pikka pruuni naaskeljasse lehetippu, täidab tipu või väljub.	rannik, kivi	Kasvab rannaäärsetel, aegajalt soolase mereveega üleujutatavatel kividel.	kividel		Hästi eristuv liik tänu spetsiifilisele kasvukohale.	Põhja-Eesti rannikuala.	

Sammaltaimed	kõnt-lõhistanukas	Schistidium submuticum		Ohualdis	Oliivrohelist kuni tumepruuni värvi tuttidena kasvav liik. Varrel (alla 2 cm pikk) selgelt eristatav algsoon. Väga lühike peenhambuline hüüliinne lehetipp esineb vaid üksikutel lehtedel.	muu	Kasvab avatud kasvukohtades.	Kuivadel või niisketel lubjakividel.		Sale lõhistanukas (<i>S. trichodon</i>) eristub kõnt-lõhistanukast hambulise lehetipu poolest. Ka harilikul lõhistanukal (<i>S. apocarpum</i>) on tihti lehetipp hambuline, lisaks on hariliku lõhistanuka leht pikemalt ahenev ning varres puudub algsoon, mis kõnt-lõhistanukal on selgelt eristatav.	Lääne- ja Põhja-Eesti.	
Sammaltaimed	lubi-seligeeria	Seligeria calcarea		Ohualdis	Määrdund- või oliivroheline, kuni ühe mm kõrguse muruna kasvav sammal. Rood lehe tipus kaks korda laiem kui alusel, täidab lehe tipu. Eoskupaar püsti, ümar-pirnjas kuni kerajas, pruun. Rakud harjase pinnal ruutjad.	muu	Kasvab varjulistes kohtades.	Paekividel ja kiindri paljanditel.		Lubi-seligeeria erineb teistest seligeeriast tõmbi lehetipu poolest ja roo poolest, mis on lehe tipus kaks korda laiem kui alusel ning täidab lehe tipu.	Paekivi paljandumisaladel.	
Sammaltaimed	käändseligeeria	Seligeria recurvata		Ohualdis	Pruunikas- või tumeroheline, üksikult või grupiti kasvav, 1-3(5) mm kõrguste vartega sammal. Varred harunevad. Lehed pikalt aheneva nõelja tipuga. Rood täidab lehe tipu ja väljub.	muu	Kasvab varjulistes kohtades.	Paerahnudel ja -paljanditel, ka liivakivil.		Käändseligeeria erineb teistest seligeeriast pikalt nõeljaks tipuks ahenevate lehtede poolest, kus lehe rood täidab lehe tipu ning väljub sellest.	Lääne- ja Põhja-Eesti.	
Sammaltaimed	pehme turbasammal	Sphagnum molle		Ohualdis	Tihe ja jässakas keskmise suurusega hallikas- või kollakasroheline sammal. Vars valkjas või kollane. Varreleht kõige laiem lehe keskosas. Oksalehed servavaoga.	soo, mets	Kasvab madalsoodes ja soostunud metsades.			Väliselt väga sarnane liik on tihe turbasammal (<i>Sph. compactum</i>). Pehme turbasammal erineb sellest kahvatu varre ning suurte varrelehtede poolest.	Hiiumaa, Tartumaa.	
Sammaltaimed	norra keerik	Tortula norvegica		Ohualdis	Hõredate pruunikasroheliste või punakate padjanditena kasvav sammal. Karv peaaegu kogu ulatuses punane, ainult tipus värvusetu, hõredalt hambuline. Lehed teritunud tipuga.	muu		Kasvab lubjarikkal mullal, paekividel, katustel.			Lääne- Virumaa, Ida-Virumaa.	
Sammaltaimed	suur juussammal	Trichostomum brachydontium		Ohualdis	1-4 cm kõrguste võsudega, tihedate padjandite või hõremurusalt kasvav tippkpraline sammal. Lehed lantsetjad, järsult aheneva tipuosa, leherood ulatub pisut tipust välja, leheserv lame. Eoskupaar püstine, piklik-ovaalne.	muu	Kasvab suhteliselt valgusküllastes lubjarikkastes kasvukohtades.			Sarnastes kasvukohtades kasvavast käharast juussamblast (<i>T. crispulum</i>) eristub lameda leheserva poolest. Suure juussambla lehetipp ei ole tanujas nagu käharal juussambal.	Lääne- ja Lõuna-Eesti.	
Sammaltaimed	sile säbrik	Ulotia coarctata		Ohualdis	Kuni 1,5 cm kõrguste padjanditena puudel ja põõsastel. Lantsetjad lehed kuivalt krässus. Kupaar pirnjas, sile või vaoline ainult suudme juurest.	kallas	Kasvab peamiselt jõgede kallastel.	Madalatel puudel ja põõsastel.		Eristub teistest säbrikutest oma pirnja eoskupaar poolest, mis on sile või vaoline ainult suudme juurest. Ilma valminud eoskupaardeta on keeruline siledat säbrikut teistest selle perekonna liikidest eristada.	Lääne- ja Lõuna-Eesti.	
Sammaltaimed	kaarlehine säbrik	Ulotia curvifolia		Ohualdis	Moodustab kollakaspruune või pruune, harva rohelisi, alusel musti padjandeid. Vars 1-2 cm, tõusev. Lehed 1,5-2 mm pikad, kuivalt veidi krässus, märjalt kõverduvad, eemaldunud või laiuvad, munaja alusega, lantsetjad, terava või tõmbi tipuga. Rakud kõrgete silinderjate või harunenud nädadega.	kivi		Kasvab graniitkividel.		Eristub teistest säbriku liikidest kõrgete ja harunenud nädade poolest leherakkudel.	Põhja- ja Lääne-Eesti.	
Sammaltaimed	Drummondi säbrik	Ulotia drummondii		Ohualdis	Moodustab tugevaid, kollakasrohelisi või punakaid padjandeid. Võsude 1-2,5 cm kõrgused. Lehed kuivalt pisut kõverduvad või sirjad. Suuääril valkjas, lihtne või rudimenteernud sisehammastega. Välisliht kuival kupral ebakorrapäraselt kõverduvad või vöniklevad.	mets	Kasvab soistes metsades.	Lehtpuude ja kuuskede okstel, ka põõsastel.		Eristub teistest säbriku liikidest oma kuivalt sirgelt hoiduvate lehtede poolest. Kuivalt sirgelt hoidvate lehtede tõttu sarnaneb Drummondi säbrik ka tutikutega, kuid viimastel on eoskupaarid rohkem või vähem lehtede varjus.	Lääne- ja Põhja-Eesti.	

Sammaltaimed	Hutchinsi säbrik	Ulotia hutchinsiae		Ohualdis	Kuni 2 cm kõrguste mustjate tuttidena peamiselt kividel kasvav liik. Lehed märjalt varrest eemaldunud, kuivalt varrele liibunud ja peaaegu sirged. Eoskupraad ovaalsed, harjase suunas pikalt ahenevad.	muu		Kasvab nii lubja- kui graniitkividel, harva lehtpuutüvedel.		Erineb kõigest teistest säbrikutest kuivas olekus sirgelt hoiduvate lehtede poolest. Sarnaneb seetõttu tutikutega, kuid viimastel on eoskupraad rohkem või vähem lehtede varjus, vaid kivitutikul (<i>Orthotrichum anomalum</i>) on eoskupraad pisut enam lehtedest väljaulatavad. Viimasest eristub Hutchinsi säbrik pikemate kuparde ja lehe alaosa servades olevate hüaliinsete rakkude poolest.		
Seened	oliiv-torujalg	<i>Bolbitius variicolor</i>		Ohualdis	Kübar ookerkollane, oliivkollane kuni oliivpruun; jalg kollane, peene-ebemeline; eoslehed kollased, hiljem kollakaspruunid.	niit, asula	Rohumaadel, kompostihunnikutes.	Puidujäätmel.	mai - oktoober	Sarnane kollane torujalg (<i>Bolbitius titubans</i>) kasvab sõnnikul, kõduneval rohul, väetatud pinnasel. Kübar on kahvatu kollane.		
Seened	Oliivkõrv	<i>Chlorenchocoria versiformis</i>		Ohualdis	Madalalt liudjas või kaldune, kuni 1,5 cm lai, nabaga, radiaalselt kiirjate voltidega; eoslava oliivroheline või pruunikas; jalg lühike, ekstsentriline.	mets	Vanad lehtpuudega segametsad.	Väga kõdunenud lehtpuudel.	august - oktoober			
Seened	sambliinidik	<i>Eocronartium muscicola</i>		Ohualdis	Viljakeha kõrgus 1-2 cm, noore sambla tippudes, algul tīgakujuline, hiljem nuijas või tõlvjas, pooltäbipaiste, valge, vahel kollaka tipuga.	muu		Sammaldunud puudel ja lamapuidul (kask, tamm).	juuni - oktoober			
Seened	roosa pess	<i>Fomitopsis rosea</i>		Ohualdis	Kiilu- või riulikujuline, kõva; ülapind algul pruun, hiljem must; torukestest pind lillakas- või roosakaspruunane.	mets	Palu-, laane- ja salumetsad.	Kõdunevad lamatüved, veel koorega kuused.	mai - november		Põlismetsade indikaatorliik.	
Seened	tume maataht	<i>Gastrum coronatum</i>		Ohualdis	Viljakeha kerajas, ø 15-30 mm, hiljem 7-12 teravatipulise hõlmaga; eoskera märgatava jala ja ripmelise suudmega, jahukas; hõlmade alumine pind hall; sise- ja välispind helekahvatukollane või pruunikas.	mets	Lubjarikkal liivmullal laialehistes metsades (saar, jalakas).		august - oktoober			
Seened	triibuline maataht	<i>Gastrum striatum</i>		Ohualdis	Viljakeha kerajas, ø 20-60 mm, hiljem 8-10 ebavõrdse teravatipulise hõlmaga; valge või ookerjas, kuivanult helepruun, nahkjas; eoskera pirnjas, valge, hiljem kastanpruun või must; eoskera tipmine ava koonuseline, sügavalt vaoline; jalg valkjas või pruunikas.	park, aed	Parkides, aedades põõsaste all.		mai - september		Iseloomulikuks tunnuseks on eoskera alumises osas selgelt piiritletud rõngakujuline apofüüs ja kõrge koonusjas, sügavalt vaoline eoskera tipmine ava.	
Seened	seakõrv, vurrik	<i>Gomphus clavatus</i>		Ohualdis	Madalalt leterjas, serv korrapäratu; ülapind matt, lillakashall või pruunikashall; alapinnal lilla värvusega võrgusarnased liistakud.	mets, soo	Lehtpuudega kuusikud madalatel soostunud märgaladel.		august - september		Eelistab lubjarikast pinnast.	
Seened	kastanpakk, pruun puravik	<i>Gyroporus castaneus</i>		Ohualdis	Kübar kumer, vanalt mõnikord lehterjas; ülapind peenviltjas-sametne, kollakaspruun või kaneelpruun; torukesed noorelt valged, hiljem kahvatu-kuni õlgkollased.	mets	Lehtmetsades, meelsasti tamme all.		juuli - oktoober			
Seened	kuld-kübarnarmik	<i>Hydnellum aurantiacum</i>		Ohualdis	Kübar nõgus; ülapind muhklik, lainelise servaga; kübara keskosa oranzkollane, serv kreemikas-valkjas; jalg läbilõikes oranz; narmad algud valkjad, hiljem oranzpruunid.	mets	Nõmmemännikutes.		august - oktoober			
Seened	kuuse-liimanutt	<i>Hygrophorus piceae</i>		Ohualdis	Kübara ülapind valge, niiskena limane, kuivana läikiv; eoslehekesed valged; jalg kleepuv, kuid mitte limane, valge, ülaosas tillukesed soomused.	mets	Okasmetsades (niisked samblased kuuse ülekaaluga).		september - oktoober	Sarnane valge liimanutt (<i>Hygrophorus eburneus</i>) kasvab lehtmetsades.		

Seened	risoid-kollanutt	Hypholoma flavorhiza		Ohualdis	Kübar kumer, keskelt kühmuga, ookerkollane kuni kahvatukollane, keskelt kollakaspruun; eoslehed lillakas-hallid; jalg kuiv, ookerjas-kollane, alusel kollakas-pruun.	mets, soo	Rabametsades.		september - oktoober			
Seened	sagarik	Hypocreopsis lichenoides		Ohualdis	Strooma rosetjas, kortsuline koorik; ülapind kollakas- kuni punakaspruun, matt; alumine pind kahvatu-kollakaspruun.	võsa	Vee kohal rippuvatel puudel ja niisketes põõsastikes (paju, kask).	Surnud pajude, kaskede okstel ja längus tüvedel.	mai - november			
Seened	kurd-pigikubi	Ionomidotis irregularis		Ohualdis	Viljakeha 5 - 7 cm lai, kuni 3 cm kõrge, kobaras, kõrvakujuline kuni lõhenenud tassikujuline, rebitud servaga; sisepind must; välispind must kastanpruun.	muu		Kogumikena kõdunevatel sanglepa tüvedel.	august - oktoober			
Seened	lehterkarikseen, punakupp	Microstoma protractum		Ohualdis	Viljakeha algul kerajas, roosakaspunane, seejärel laieneb liudjaks; liua sisepind erkpunane, serv tähekuuliselt lõhine; pika juurduva jalaga.	võsa, park, aed, mets	Põõsastikes, parkides, koduaedades ja lehtmetsades.	Maapinda mattunud kõdunevatel lehtpuutüvedel.	mai - juuni			
Seened	tava-peniseen, harilik peniseen	Mutinus caninus		Ohualdis	Viljakehad noorelt valkjas nahksed munad, ø 2 - 4 cm, maa-alused, risomorfidega; muna kesta rebenedes kasvab 8-12 cm kõrgune viljakeha; ülaosa koosnasjas, madalkärgja pinnaga, oranžpunane, kaetud tume-oliivrohelise nõrgalt lõhnava limaga; jalg käsnjas, õõnes, valkjas-kuni kahvatu-kollakaspruun.	mets, aed, võsa	Metsades, aedades, põõsastikes.	Kõdul.	august - september	Raveneli peniseen (<i>Mutinus ravenelii</i>) erineb limase karminpunase ülaosaga ja tugevama ebameeldiva lõhna poolest.	Teada ainult Abrukalt leid.	
Seened	puidunui	Phleogenia faginea		Ohualdis	Viljakeha koosneb ø 1 - 5 mm kerajast peaosast ja jalast; algul valge, hiljem pruun kuni must; noorena paindlik. Viljakeha 2-10 mm kõrgune.	mets, võsa	Lammimetsades ja põõsastikes.	Surnud puidul (kask, paju, pöök).	august - oktoober			
Seened	täpiiline jalgnõõbik	Poronia punctata		Ohualdis	Strooma vurri- kuni lame-kausjas, ø 0,5-1,5 cm; sisepind mustade täppidega, valkjas kuni kreemikaskollane; välispind valkjas, halli servaga; jalg pikk, must.	muu		Hobusesõnnikul.	juuli - august			
Seened	tardpoorik	Protomerulius caryae		Ohualdis	Liibuv, kogupaksus 1-2 mm, hallikasvalge; serv hele; torukestekiht piimaga kakao värvi, muljumiskohad muutuvad kiiresti pruuniks; aktiivse kasvu ajal immitseb viljakehast õllevärvi tilkasi.	mets, niit, park	Naadi-salumetsad, puisniidud, pargid.	Haava, sookase ja mitme teise lehtpuu kõdunevad lamatüved ja kannud.	juuli - november		Määramist hõlbustab torukeste sismuse šokolaadivärvus.	
Seened	hiid-vesinutt	Hygrocybe punicea		Ohualdis	Kübar noorelt koosnasjas, hiljem kellukas, veripunane, keskosas kollakaspunaseks pleekinud; eoslehekeseid noorelt kahvatukollased, hiljem oranžpunased; jalg punane kuni oranžpunane, alus kollakas.	joonobjektid, niit	Rohustes metsa- ja teeservades, looduslikel niitudel.		august - oktoober	Noored viljakehad võib kuhik-vesinutiga (<i>Hygrocybe conica</i>) segamini ajada. Hiid-vesinuti eoslehed ja jalg ei muutu katsumisel mustaks.		
Seened	lodutarjak	Rigidoporus crocatus		Ohualdis	Kasvupinnale liibuv; serv valge või nahavärvi, vanalt taanduv; torukestest pind algul oranžikasvalge, kasvu lõppedes ookerkollane või hele-nahkpruun; noore viljakeha muljumiskohad värvuvad roostepunaseks.	mets, soo	Põlised lammi- ja madalsoometsad.	Sanglepa, sookase ja kuuse kõdunevad lamatüved. Harva teistel lehtpuudel (hall lepp, arukask, haab, jalakas).	juuli - oktoober	Sarnane on liibuv vahttarjarjak (<i>Rigidoporus populinus</i>), aga valge.	Määramise tunnuseks on noorte pooreid punaseks värvumine hõõrumisel ja viljakeha selge mitmeaastasus.	
Seened	lilla pisiheinik	Rugosomyces ionides		Ohualdis	Kübar hallikas- kuni purpurvioletne, peenviltjas; eoslehekeseid valged kuni kreemid; jalg kübara värvi, vatjas-kiuline.	mets	Laialehised metsad.		juuli - oktoober	Põld-ebaheinik (<i>Lepista sordida</i>).		
Seened	nelk-lehternahkis	Thelephora caryophylla		Ohualdis	Lehterjas, jalaga, kübar mõnikord kihliselt rosetjas; pealis pind tumepruun, purpuse varjundiga, matt, veidi vöödliline; serv väga õhuke, mõnikord ripsmeline; alapind šokolaadipruun, sile.	mets, veeogu	Männikutes teeradadel, kraavides või madalal samblas.		juuli - september		Viljakeha tähelepandamatult väike ja nääpsuke, tumepruun ja lehterjas.	

Seened	ripsmeline luiteseen	Tulostoma fimbriatum		Ohualdis	Viljakeha koosneb kerajast peaoasat, 0,6-1,5 cm; välimine kiht tumepruun, sisemine kiht hallikasvalg või kahvatupruun; suue veidi koonusjas, ripsmeline; jalg kuni 6 cm kõrge, õõnes, kastanpruun.	rannik	Liivased kasvukohad, mererannal.		august - oktoober	Hiline luiteseen (<i>Tulostoma brumale</i>), tema suue on torujas, terveservane.		
Seened	kobarsüsik	Xylaria polymorpha		Ohualdis	Strooma ebakorrapäraselt nuijas; ülapind kurruline-köbruline, algul hallpruun, hiljem ühtlaselt must ja periteetsümiavatest peenetäpiline.	muu		Lehtpuude surnud kändudel. Eelistab pööki ja saart.	aasta ringi	Sarnane liik <i>Xylaria longipes</i> , saleda nuiakujulise stroomaga, must.		
Seened	tammenahkis	Xylobolus frustulatus		Ohualdis	Liibuv, lamedad, mosaiikjalt pragunev, koosneb 0,5 - 2 mm suurustest tükikestest; ülapind sile, hallvalge-hallookerjas, alakül pruunikasmust.	muu		Lõikekohtadel, tüvede õõnsustes, tammedel.	mai - oktoober			
Imetajad	lendorav	Pteromys volans	I kat	Ohualdis	Oravast väiksem, hall. Jäsemete vahel on nahakurd, mis sirutub kehast eemale kuid kui see kasutuses ei ole, siis seda ei märka. Õiseks nägemiseks kohastunud suured silmad.	mets	Vanades haavikutes, kuusikutes, lepinkutes, kaasikutes ja lehtpuu ülekalauga segametsades. Oluline on vanade, õõnsustega haabade olemasolu.		Pojad sünnivad mais-juunis. Aktiivne peamiselt öösi.	Pruunorav - segi võib ajada talvel, kui ka pruunorav on valdavalt hall.	Lumikatte perioodil, eriti kevadel vahetult enne lume sulamist, on lendorava väljajähteid helepruunide/kollakate graanulite laikudena pesapuude ümbruses hästi nähtavad. Pesapuudeks sobivad vanad, suurte õõnsustega puud (Eestis kõige enam haavad).	palju
Linnud	kaljukotkas	Aquila chrysaetos	I kat	Ohualdis	Vanalinnud on tumepruunid heledamate suleääristega, roostja lagipea ja ülakaelaga. Noorlinnud on välimuselt nagu vanalinnud, ainult neil on valged tiivalaigud, valged „püksid“ ja valge sabatüvik. Emaslinnud on tunduvalt suuremad kui isaslinnud.	soo	Peamiselt soolad.		Paigalind.	Hiireviu, merikotkas.	Pesa ehitab peaaegu alati tugevate okstega põlismänni otsa.	keskmiselt
Linnud	kassikakk	Bubo bubo	I kat	Ohualdis	Aastaringselt samas sulestik. Suurim kakuline meil. Emaslinnud isastest kuni kolmandiku võrra suuremad. Isaste 'kõrvad' on püstisemad kui emaste omad. Hästi äratuntav märguhalitsus on madal kahesilbiline "uu-uu".	mets, soo	Rabamännikud, avaramad okasmetsad.		Paigalind. Parim aeg nägemiseks-kuulmiseks varakevadel.		Õise eluviisiga.	keskmiselt
Linnud	väikepistrik	Falco columbarius	I kat	Ohualdis	Tiivad piklikud ja teravatipulised. Isaslinnud on emastest väiksemad. Isaste ülapiil sinakas-hall mustade suleroodega, alapool oranžikas ja piklike tumepruunide tähnidega. Emas- ja noorlinnud sarnase sulestikuga: ülapiil tumepruun hallika varjundiga, roostepruunide vöötid, alapool ookerjas ja piklike tumepruunide tähnidega.	muu	Looduslikult mitmekesised, vahelduvate kooslustega maastikud.		Aprillist oktoobrini, vahel ka talvitub siin. Kevaditi ja sügiseiti läbirändel.			vähe
Linnud	kalakotkas	Pandion haliaetus	I kat	Ohualdis	Eesti kotkastest väikseim. Tume ülapiil on tugevas kontrastis heleda alapooliga. Pea valge. Lai silmatrip mis kulgeb seljani. Üle valge rinna kulgeb tumedam puguvoot. Kukulal pikematest sulgedest tuisarnane osa. Tiivad tumedad, hoosuled ja sabasuled tumedatriibulised. Küüned ja nokk mustad. Emas ja isaslind sarnased.	veekogu	Madalate kalarikaste veekogude lähedus.		Saabub aprillis-mais, lahkeb augustis-septembris.		Pesa tavaliselt männi ladvas.	keskmiselt
Sammaltaimed	roheline hiidkupa	Buxbaumia viridis	I kat	Ohualdis	eoskupa suur (7 mm), püstine, ka küpselt roheline. Kupaide valmimise ajaks (okt.-s) lehed kaovad.	mets	lehtmets	kõdunevad kändud, tüved, harvem maapind		lehtu hiidkupa (<i>B. aphylla</i>) - kasvab pigem maapinnal ja harjas on pikem (1-2 cm)	Lääne-Eesti saared.	keskmiselt

Sammaltaimed	tõmbilehine tiivik	Fissidens arnoldii	I kat	Ohualdis	tilluke, hõremurusalt kasvav, kahekülgsest lehitunud, lehetipp tõmp, selgitiib laskub lehe aluseni	kallas	veekogude kaldad veepiiril	kaldaäärsed või veesisesed kivid, puit, lubjarikas keskkond		veekogude kallastel niiskel pinnasel võivad kasvada ka väikesed sale tiivik (<i>F. gracilifolius</i>) ja ahtalehine tiivik (<i>F. exilis</i>). Neil on aga lehetipp selgelt teravnenud	Lubjarikas keskkond, Saaremaa	üksikud
Sammaltaimed	kolmis-seligeeria	Seligeria patula	I kat	Ohualdis	tumeroheline 1 mm kõrgune "muru", lehed varrel kolmerealiselt, eeskupar püsti, ümarpirnjas, jämeda kaelaosaga	muu		paepaljandid (varjulised niisked)			Pakri saared	üksikud
Seened	limatünnik	Sarcosoma globosum	I kat	Ohualdis	Viljakehad kerajad kuni tünjad, värvusetu sültja sisuga, jalata. Sisepind tumepruun või must, läikiv. Välispind pruuni kuiva kortsulise sametja välisküljega.	mets	Lehtpuudega kuusikud, vanades metsades ja paksu samblaga kuusikutes.		märts-mai			vähe
Soontaimed	rohe-raunjalg	Asplenium viride	I kat	Ohualdis	Sõnajalgtaim; eostaim; raunjalaline; Lehed lihtsulgjad, leheroots ainult alumises osas pruun, ülalpool roheline. Kõrgus 10-25 cm.	kivi	paepragudes		juuli-september	Sarnane pruuni raunjalaga, erinevus rohe-raunjalast: pruunil raunjalal leheroots üleni tumepruun.	Saaremaal	üksikud
Soontaimed	harilik kobarpea	Ligularia sibirica	I kat	Ohualdis	Taimed piimmahlata. Õisikud putk- ja keelõitega, kollased. Õisikud 10-30 kaupa kobarjas liitõisikus varre tipul, väikesed. Enamus lehti juurmise kodarikuna, hambulised, loogelise kuni terve servaga, lehed kõrvakesteta. Juurmised lehed pikarootsulised, südaja alusega, pealt matid, alt pisut viltjad. Kõrgus 25-110 cm.	niit	Soistel niitudel, jõelammidel.		juuli, august			vähe
Soontaimed	silmjärvikas	Littorella uniflora	I kat	Ohualdis	Veetaim, roomavate võsunditega ja lihakatest naaskeljatest lehtedest koosneva juurmise kodarikuga. Valged väikesed õied ühesugulised, isasõied pikaraolised, lühirootsulised emasõied kodarikulehtede vahel. Kõrgus 5-15 cm.	veekogu, rannik	Madalates riimveeloidudes, nn. silmades.		mai, juuni		Ainult Saaremaa lääneosas.	vähe
Soontaimed	viiltulikas	Ranunculus lanuginosus	I kat	Ohualdis	Varred pikkade harali karvadega, lehe alumine pind siidkarvane. Lehed sõrmhõlmised, laiade hõlmadega. Vili pika kõverdunud nokaga. Õite läbimõõt 3 cm, õiepõhi paljas. Kroonlehed kuld kollased. Kõrgus 20-80 cm.	mets	Varjukates leht- ja segametsades.		mai, juuni		Kirde-Eestis.	vähe
Soontaimed	püsisannikas	Swertia perennis	I kat	Ohualdis	Õiekroon sügavalt, pea-aegu aluseni 5-jagune, ratasjas. Õied pööristena, määrdunudsinakad, tumedamate täppidega, raolised. Lehed terveservalised, juurmised lehed varrelehtedest märksa suuremad, meenutavad suure teelehe lehti. Kõrgus 15-60 cm.	niit, soo	Soistel niitudel ja soodes.		(juuni), juuli-september		Ida- ja Lõuna-Eestis.	keskmiselt
Amfiibid ja roomajad	kivisalisik	Lacerta agilis	II kat	Ohualdis	Värvus on varieeruv. Oluline on heledate laikude muster külgedel. Isane kivisalisik on paaritumise ajal roheliste külgedega, mudu roheka kõhualusega. Võib esineda ühetoonilisi kivisalisikke, nt üleni pruune või üleni rohelisi.	muu	Seotud päikesele avatud lahtise liivaga aladega.		Talveunes oktoobrist aprillini.	Arusalisik – tema kehal puuduvad hleddad laigud, isase kõht on kollakas-oranžikas ja emasel valge.		vähe
Amfiibid ja roomajad	mudakonn	Pelobates fuscus	II kat	Ohualdis	Ümar keha. Pealael silmade vahel kumerus. Värvus: hall, helepruun, kollakas või valkjas, tumedamate pruunide tähnide või laikudega, mis võivad moodustada marmorja mustri. Külgedel väikesed oranžid täpid. Silma vikerkest kuldne, oranž või vasekarva, pupill vertikaalne.	nõmm, mets, park, asula, põld, veekogu	Laugetel avatud aladel, luidetel, nõrmedel, hõredates männimetsades, parkides ja kultuurimaistus. Eestis enamasti ekstensiivsetel sibula- ja kartulipõldudel. Koevad tiikides, linaleotusaukudes jm väikestes laugete kallastega kalavabades veekogudes.		Kevadel, aprillis-mais kudemisajal häältsemas: koputuselaadsed hääaltsused "klokk-klokk-klokk". Koorunud kulleste ajal juunis - kullest on erakordselt suured - mitu cm pikad.	Teised konnad – mudakonnal on vertikaalne pupill.	Taiskasvanuid näeb väljas õsiti, kui nad väikesel kruusateedel või ekstensiivsetel sibula- ja kartulipõldudel toituvad. Eestis on elujõuline asurkond Piiressaarel.	keskmiselt

Amfibidid ja roomajad	harivesilik	Triturus cristatus	II kat	Ohualdis	Täiskasvanud isend on kuni 15 cm pikk. Sisalikku meenutav loom. Maismaaperioodil nahk must krobeline (meenutab kärnkonna nahka) ja oranž mustade täppidega kõht. Kevadel on isastel loomadel seljal pikk hambuline hari mis katkeb saba alguskohal ja sabal on eraldi hari. Pulmarüüs isastel on saba mõlemal küljel sinakas triip.	veekogu	Kaladeta liiva- või savi põhjaliste väikeveekogude ümbruses. Parim veekogu: päiksele avatud laugete kallastega ja õrna veetaimestikuga. Eelistatud on veekogud millest 50 m raadluses on ka metsa ja rohumaad - seal täiskasvanud toituvad ja talvituvad.		Täiskasvanud harivesilikud saavad sigimisveekogudesse enamasti mais ja viibivad seal juuni lõpu juuli alguseni. Noored vesilikud lahkuvad veekogudest enamasti oktoobris.	Tähnikesilik - tema on pisem, enamasti beež ja sileda nahaga.	Enamus leide Lõuna- ja Kagu-Eestis.	palju
Samblikud	sire varjusamblik	Chaenotheca gracilentia	II kat	Ohualdis	Tallus koorikjas, õhuke hallikasroheline jahujaas kirmes. Viljakedad nõõpnõela-kujulised, pikad ja saledad, kuni 3,5 mm pikkused, musta värvi vonkleva jala ja heleda keraja peaga; nii jalg kui pea kaetud hallika kirmega.	mets	Kasvab looduslähedastes metsades.	Peamiselt puude jalamil juurte vahelistes õõnsustes. Mitmel korral leitud ka tuuleheite juurestikult. Eestis teada näiteks kuuselt ja haavalt.			Hajusalt Eesti erinevates osades. Liik kuulub varem säärsamblike (Cybebe) perekonda ja tema ladinakeelne nimi oli Cybebe gracilentia. Liik on raamatus "Eesti pisisamblikud" nime all Cybebe gracilentia.	vähe
Sammaltaimed	õunjas bartraamia	Bartramia pomiformis	II kat	Ohualdis	Kollakas- või sinakasroheline, kuni 5 cm kõrguse tiheda muruna kasvav tippkupraline sammal. Varred alaosas pruuni risoidvildiga. Lehed kitsad, pikalt ahenevad, kuivalt kõhaldunud ja laiuvad. Leheservad allapoole käärdunud, tipuosas kahekordsete hammastega. Eoskupaar kaldu või rõhtsalt, peaaegu kerajas ja peaaegu sile, kuivalt ja avanenult sügavate pikivagudega.	mets, paljak/paljand	Kasvab soometsades niiskel mullal, varjulistel niisketel liivakivipaljanditel.	muld, liivakivipaljand		Väliselt võib sarnaneda Oederi põiksambale (<i>Plagiopus oederianus</i>), millest eristub näsalistele leherakkude poolest. Ka eelistab ta erinevalt põiksamblast lubjavoeseid kasvukohti. Püstitsest bartraamiast (<i>B. ithyphylla</i>) eristuvad kuivad taimed laiuvate lehtede ja allapoole käärdunud leheservade poolest. Õunja bartraamia leheservad on kahekordsete hammastega, püstlehiise bartraamia lehed aga ühekordsete hammastega ja selgelt eristunud tupeosaga.	Vähearvukate populatsioonidena üksikutes piirkondades.	puuduvad
Sammaltaimed	meri-pungsamal	Bryum marratii	II kat	Ohualdis	Roheline või pruunikas, 0,5 cm kõrguse muruna kasvav sammal. Lehed lai-ovaalsed, ümardunud, tõmbi või pisut tanuja tipuosaga. Eoskupaar ümar-pirnjast kuni kerajas, pisut ebasümmeetriline.	rannik	mererand	Kasvab mererannas märjal liival.		Sarananeb kallas-pungsamblale (<i>B. warneum</i>), eriti sarnased on eoskuprad, kuid meri-pungsamblal esineb eoskupraid harvem. Ka on meri-pungsambla lehed ümarad ja tõmbitipulised. Kallas-pungsambla lehed on teritunud tipuosaga.	Lääne-Eesti rannikuosas.	üksikud
Sammaltaimed	vesi-tõmptipp	Calliergon megalophyllum	II kat	Ohualdis	Suur kollakasroheline või pruunikas, läikiv, väheharunev vees kasvav sammal. Varred kuni 30-40 cm pikkused. Lehed varrest eemaldunud, ümar-ovaalsed või ümar-südajad, nõgusad, 4-6 mm pikad.	veekogu	Veesammal. Kasvab peamiselt järvede põhjas.			Väliselt sarnaneb harkroodse tõmptipuga (<i>C. richardsonii</i>), kuid on sellest mõõdetelt suurem. Enamasti on vesi-tõmptipu lehed pikemad ja vähem laskuvad ja selgemini piiritletud tiivakutega. Erinevalt harkroodsest tõmptipust vesi-tõmptipu leherood ei harune.	Kagu-Eesti järvedes.	puuduvad
Sammaltaimed	kõnt-tanukas	Encalypta mutica	II kat	Ohualdis	Roheline, tiheda, kuni 0,8 cm kõrguse muruna kasvav sammal. Varred harunevad, risoididega.	niit	Kasvab loodudel, lubjarikkal pinnasel.			Teistest tanukatest tavaliselt pisut väiksem. Harilikust tanukast (<i>E. vulgaris</i>) eristub roo pikkuse alusel (rood lõpeb lehe tipus või väljub lühikesest teravikuna). Hariliku tanuka lehe rood ulatub lehe tippu välja, kõnt-tanukal mitte.	Lääne-Eestis. Liiki ei ole võimalik ilma mikroskoobita kindlalt määrata.	üksikud

Sammaltaimed	tamarisk-kariksammal	Frullania tamarisci	II kat	Ohualdis	Kuni 10 cm pikkuste ja 1-1,5 mm laiuste võsudega sammal. Tumepruun, harvem tumeroheline või mustjas. Moodustab liibuva polstri, mille servades on selgelt eristatavad võsud harunenud okstega. Lehed tõusvalt katvad, kahehõlmalised. Selgmine lehe hõlm lai-ovaalne, selle all paiknev kõhtmine hõlm väikese pikliku peekri taoline.	muu		Kasvab puutüvedel, harva võib esineda ka kividel.		Harilikust kariksamblast (<i>F. dilatata</i>) erineb väiksemate ja piklike peekritoaliste kõhtmistest lehehõlmade ning selgmistes lehehõlmades esinevate suurenenud rakkude poolest.	Uuemad leiud Pärnumaalt. Ilma mikroskoobita on raske liigini määrata.	üksikud
Sammaltaimed	Perssoni lõhiksammal	Lophozia perssonii	II kat	Ohualdis	Heleroheine väga pisike sammal, kelle roomavad võsud on väevu 1 mm laiused ning 5 mm pikad. Lehed kahehõlmalised. Ohtralt punakaspruune sigikehi võsude tippudes.	kivi, rannik		Kasvab lubjarikastel liivakivipaljanditel.		Eristub hästi teistest lõhiksambliikidest lubjarikka avatud kasvukoha ning punakaspruunide sigikehade poolest, milles on mikroskoobiga nähtavad kauapüsisivad õlikehad. Sarnastes kasvukohtades esineval baadeni lõhiksamblal (<i>L. badensis</i>) puuduvad sigikehad. Pisut sarnase erilehise lõhiksambla (<i>L. excisa</i>) sigikehad on aga suuremad (kuni 40 µm), eredamalt punased, enamasti 5-nurgelised ning ei sisalda kauasäilvaid õlikehi.	Ilma mikroskoobita ei ole võimalik liigini määrata	üksikud
Sammaltaimed	kurdõhik	Neckera crispa	II kat	Ohualdis	Pruunikasroheline, läikiva polstrina kasvav sammal. Varred 3-10(15) cm pikad. Varreharud lamavad, ainult tippudest kõverdunud. Lehed munajad kuni keeljad, lühikese hambulise terava tipuga, kuivalt tugevalt ristilainelised. Eoskuprad 8-12 mm pikkusel harjasel lehtede vahelt väljas.	kivi		Kasvab varjulistel paepaljanditel ja -kividel.		Sarnased liigid on sulgjas õhik (<i>N. pennata</i>) ja laiuv õhik (<i>N. complanata</i>) Sulgjal õhikul on eoskupra harjas nii lühike, et ei ulatu lehtede varjust välja ja ta kasvab tüvedel. Laiuval õhikul, mis kasvab samuti paepaljanditel, on lehed siledad, ilma ristilaineteta.		üksikud
Sammaltaimed	vestitiivik, allika-	Octodiceras fontanum	II kat	Ohualdis	Tume- või pruunikasroheline kuni 10 cm pikkuste kimpjalt harunevate ja kaherealiselt lehistunud pehmete vartega sammal. Lehed kitsad, lineaallantsetjad, järsult aheneva tipuga.	veekogu, kivi, kallas		Kasvab vees kividel, puidul, üleujutatud puujuurtel.		Sarnane meil vaid teiste tiiviku perekonna liikidega, kuid allika-vestitiivikul on lehed kuni 4 mm pikad ja lehe jätke on tupeosast 2-3 korda pikem. Teistel meie tiivikutel on jätke alati lühem.	Lõuna-Eesti.	puuduvad
Sammaltaimed	lainjas põikkupar	Plagiothecium undulatum	II kat	Ohualdis	Roheline kuni valkjas, kuivalt läikiv sammal. Suurim liik perekonnas. Varred kuni 15 cm pikad, enamasti vähe harunenud, lamedalt lehistunud. Lehed valkjasrohelised, kuni 5 mm pikad, ristilainelised, varrele kitsalt laskuvad.	mets, kivi		Kasvab niiskel liivasel metsamullal. Võib esineda ka tüvealustel või varjulistel kividel.		Võib sarnaneda Ruthe põikkuprale (<i>P. ruthei</i>), kellel on ka lehed tipus ristilainelised, kuid viimasel on lehed väiksemad, kuni 3 mm pikad ja varrele laialt laskuvad.	Lääne-Eesti.	üksikud
Sammaltaimed	kurdsammal	Rhytidium rugosum	II kat	Ohualdis	Kollakas- või pruunikasroheline, suhteliselt suur, sulgjal harunev sammal. Leherood ulatub lehe keskpaigani. Leht (eriti kuivalt) nii risti- kui pikikurruline.	muu, kivi		Kasvab kuivades avatud kasvukohtades lubjarikkal mullal või kividel.				üksikud

Sammaltaimed	jäik keerdsammal	Tortella rigens	II kat	Ohualdis	Tumeroheliste 1,5-3 cm kõrguste tihedate padjanditena kasvav sammal. Vars ühtlaselt lehistunud, ülemised varrelehed laiuvad, alumised eemaldunud või püstised, kuivalt krässus ja keerdunud, lantsetjad, lühikese terava tipuga, lamedaservalised. Lehtede servad alusel kiilukujuliselt läbipaistvate rakkudega. Rood punakas	loodudel	Kasvab loodudel.			Erineb lood-keerdsamblast (<i>Tortella tortuosa</i>) selle poolest, et tema lehed on ka märjalt jäigad ja püstised (loodkeerdsambal laineliste servadega). Madalast keerdsamblast (<i>T. inclinata</i>) erineb pikemalt aheneva lehetipu poolest ning erinevalt madalast keerdsamblast pole jäiga keerdsambla lehetipp tanujas. Haprast keerdsamblast (<i>T. fragilis</i>) erineb selle poolest, et hapral keerdsambal on veelgi pikemad ja jäigalt sirged ja kergelt murduvad lehetipud ning väiksemad leherakud.	Lääne-Eesti.	vähe
Seened	lepa-kärbseeseen	Amanita friabilis	II kat	Ohualdis	Kübar hall, pruunikashall või hallikaspruun, serv rihveljas. Eoslehekesed valged, vabad. Jalg valkjas, hele pruunikashallide hõredate peente soomustega, rõngata, alus muguljas. Alusel tupe jäänused vaid ebemetena või puudub.	muu	Kasvab koos leppadega.		august - oktoober			üksikud
Seened	liiv-maakeel	Sabuloglossum arenarium	II kat	Ohualdis	Viljakehad ebakorrapäraselt nuijad, mustad, kuivad, enamasti paksud ja madalad, lühikese jalaga. Ühelt aluselt mitmekaupi kasvanud.	rannik, nõmm	Lüiterannad, teised liivased alad, seotud kukemargaga (<i>Empetrum nigrum</i>).		september - november			vähe
Seened	krooniludik	Sarcosphaera coronaria	II kat	Ohualdis	Noorelt kerajad, vanemalt kroonjalt kausjad. Ülakülj noorelt kahvatu, varsti violeti kuni pruuniviolet. Alakülj määrdunudvalkjas, maapinda süvenenud, kuni 15 cm.	mets, park, nõmm	Leht- ja okasmetsades, parkides, nõmmedel, tihti pesadena koos.		mai-juuli		Põhja- ja Lääne-Eestis, Saaremaal, lubjalembeline	üksikud
Soontaimed	püramiid-akakapsas	Ajuga pyramidalis	II kat	Ohualdis	Juurmised lehed peaaegu rootsuta, õitsemise ajal olemas. Õite kandeledhed suured, terveservalised; ülemistest õitest 2 korda pikemad. Õisik neljatahuline, algab juba varre aluselt. Õied tavaliselt alla 1,5 cm pikad, helesinised. Tolmukad peaaegu ülahuule pikkused, tolmuaniidid paljad. Kõrgus 10-30 cm.	mets	kuivadel metsaservadel ja nõlvadel;		mai, juuni		Leidub ainult Saaremaal	vähe
Soontaimed	roomav akakapsas	Ajuga reptans	II kat	Ohualdis	Taim roomavate lehistunud võsunditega. Varred ladvaosas karvased (kahe vastaku pikiribana), lehed paljad või hõredalt karvased. Juurmised lehed pikarootsulised. Õied umbes 1,5 cm pikad, sinised (harva punased või valged). Ülemised kandeledhed õitest lühemad, sinised või rohekassinised, pisut täkilised. Tolmukad ülahuulest pikemad, tolmuaniidid karvased.	mets	salumetsade servadel		mai-juuli			üksikud
Soontaimed	väike konnarohi	Alisma gramineum	II kat	Ohualdis	Maismaal kasval taimel lehed sinakasrohelised, kuni 15 mm laiad, vees kasvaval pruunikasrohelised. Õisiku harud männastes, üsna rõhtsalt. Kroonlehed tupplehtedest umbes 1,5 korda pikemad, sageli punakad. Emakakael kõverdunud, sigimikust lühem. Kõrgus 10-30 cm.	veekogu, kallas	jõgedes ja väiksemates veekogudes ning Peipsi rannal		juuni-september			vähe

Soontaimed	nurmlauk	Allium vineale	II kat	Ohualdis	Lehed 2-4 mm laiad, ristlõikes kolmekandilised, varrest lühemad, õitsemise ajal sageli kuivanud. Vars kolmandiku või pooleni kaetud lehetüppedega. Õisik kileja kandelega, mis kergesti lahti tuleb. Sigisibulad rohekaskollased, heledad, paiknevad väga tihedalt ning neid on rohkesti. Kõrgus 20-70 cm.	rannik	klibusel ja liivasel mererannal		juuni, juuli			vähe
Soontaimed	Gmelini kilbirohi	Alyssum montanum subsp. gmelinii	II kat	Ohualdis	Kuld kollaste silmapaistvate õisikutega hallikasroheline madal taim. Varred tõusvad, alusel puitunud. Vilii kilbitaoline kõdrake. Kõrgus 10-25 cm.	rannik, nõmm	rannaluidetel		mai-juuni		Ainult Saaremaal	vähe
Soontaimed	püramiid-koerakäpp	Anacamptis pyramidalis	II kat	Ohualdis	Huule alusel kaks väikest naastu. Õitsemise algul õisik püramiidjas või koonusjas, õied roosakaspunased. Kannus sigimikust pikem. Lehed kuni 1 cm laiad ja kuni 12 cm pikad, asetsevad varrel spiraalselt. Kõrgus 20-45 cm.	niit	lubjarikastel puisniitudel		juuli			keskmiselt
Soontaimed	meripuju	Artemisia maritima	II kat	Ohualdis	Taim tugevasti aromaadne, tõusva varrega. Lehed tihedalt valgeviltjad. Õisikud pöörisjas liitõisikus, õisikud laiusest märgatavalt pikemad, enamasti püstised. Lehed sulgjagused. Kõrgus 15-45 cm.	rannik	savikal ja klibusel mererannal		august, september		Peamiselt Lääne-Saaremaal	keskmiselt
Soontaimed	müür-raunjalg	Asplenium ruta-muraria	II kat	Ohualdis	Sõnajalgtaim; eostaim; raunjalaline. Lehed kahelisulgjad, üldkujult kolmnurkes või munaja labaga, viimase järgu lehekesed rombjad, kiilja alusega. Leheroots labast pikem, alumises osas punakaspruun, ülaosas roheline. Kõrgus 5-15 cm.	kivi	paepragudes ja -müüridel		juuni-september			keskmiselt
Soontaimed	pruun raunjalg	Asplenium trichomanes	II kat	Ohualdis	Sõnajalgtaim; eostaim; raunjalaline. Lehed lihtsulgjad; lehed pisut jäigad, suhteliselt pikad ja kitsad, paljude ümarate või munajate sulglehekestega. Leheroots kuni lehe tipuni tumepruun. Kõrgus 10-30 cm.	kivi	paepragudes		juuni-september		peamiselt Lääne-Eesti saartel ja mandri loodeosas	keskmiselt
Soontaimed	kiirjas ruse	Bidens radiata	II kat	Ohualdis	Taim enamasti kollakasroheline. Leht 3-5-jagune, tipmine hõlm hambuline. Õisikud pikkusest umbes kaks korda laiemad. Kõrgus 20-40(60) cm.	kallas, veekogu	kallastel, kraavides ja turbapinnasel avakooslustes.		juuli-september		Enamasti Peipsi ja Pihkva järve kallastel ning Narva jõe suudmealal.	vähe
Soontaimed	klibutarn	Carex glareosa	II kat	Ohualdis	Taim alusel tumepruunide lihtkiududega. Lehed hallikasrohelised, renjad. Õisik 2 või 3 piklikmunaja pähikuga. Põisiku katteleht tumepruun, põisikust lühem või sama pikk. Põisik 2,5-3 mm pikk, süstjas, sooniline, lühikese nokaga. Kõrgus 10-35 cm.	rannik	Mererandadel		mai, juuni			vähe
Soontaimed	põhjatar	Carex mackenziei	II kat	Ohualdis	Alumise emaspähiku kandleht õisikust lühem. Tipmine pähik teistest umbes kaks korda pikem, nuiakujuline, selle alusel isasõisi kõige rohkem. Lehed kollakasrohelised, 2-3 mm laiad, lamedad. Õisikus 3-6 pähikut. Põisiku katteleht helepruun, valkja servaga, põisikuga ühepikkune. Põisik sujuvalt lühikeseks nokaks ahenev. Kõrgus 15-30 cm.	rannik	Rannikualadel		juuni			vähe

Soontaimed	punane tolmpa	Cephalanthera rubra	II kat	Ohualdis	Õied roosad või roosakasilillad, üsna suured, raotud. Õisikus 3-10 õit. Lehed süstjad, tumerohelised, alt sinakasrohelised, veidi renjad, püstiselt kaldu. Kõrgus 25-60 cm.	niit, mets	Puisniitudel ja loometsades	juuni, juuli			keskmiselt
Soontaimed	laialehine nestik	Cinna latifolia	II kat	Ohualdis	Lehetuped karedate, lehelabad kuni 2 cm laiad ja 30 cm pikad, lamedad, teraavalt karedate. Keeleke kuni 6 mm pikk, kumera või lõhestunud tipuga. Õisik pööris, mis on 15-30 cm pikk, erineva pikkusega peente harudega. Kõrgus 60-150 cm.	mets	Niisketes varjukates segametsades.	juuli			vähe
Soontaimed	taani merisalat	Cochlearia danica	II kat	Ohualdis	Lehed veidi lihavad. Ülemised varrelehed ei ümbritse vart. Varrelehed lühikese rootsu ja kolmnurkselt munaja labaga, lehealus sageli odajas. Juurmised lehed pika rootsu ja kolmnurkselt südaja labaga. Õied valged, väikesed. Villi ümarmunajas kõdrake.	rannik, kivi	Rannas lubjakivikaljudel ja salinises vööndis	mai, juuni		Läänesaartel	vähe
Soontaimed	Russowi sõrmkäpp	Dactylorhiza russowii	II kat	Ohualdis	Lehed ahenevad aluse poole vähe, laigulised või ühtlaselt rohelised, teiste sõrmkäppadega võrreldes kitsad. Õied suhteliselt suured, 15-20 mm pikkused, tumevioletsed. Õiel huule keskhõlm teravatipuline, sageli külmistest pikem. Kõrgus 15-35 cm.	niit, soo	Soistel niitudel, allikasoodes	juuni, juuli			keskmiselt
Soontaimed	nõmmnelk	Dianthus arenarius	II kat	Ohualdis	Kroonlehed sügavalt lõhestunud (peenjagused, narmastunud). Kroonlehed valged, harva roosad või veinpunase laiguga. Taim tihemätsajas, nelgihall. Varrelehed pea-aegu nõeljad, alumised lehed mõne mm laiused. Kõrglehed õie tupe alusel (2 paaril) ulatuvad kuni neljandikuni tupe pikkusest. Kõrgus 10-30 cm.	mets, nõmm, rannik	Kuivades männikutel, liivikutel, luidetel.	juuni-august			keskmiselt
Soontaimed	sile tondipea	Dracocephalum ruyschiana	II kat	Ohualdis	Lehed varrel vastakud. Lehed kitsad, rootsutud, lehtede kaenals väikestest lehtedest männased. Õied suured, silmapaistvad, sinised. Kõrgus 20-60 cm.	nõlv, mets	Kuivadel nõlvadel, metsaservadel, loometsades.	juuni-august			keskmiselt
Soontaimed	mõru vesipipar	Elatine hydropiper	II kat	Ohualdis	Kasvab muruna, roomav vars juurdub sõimekohtadelt. Lehed piklikud, vastakud, umbes 1 cm pikkused, nende kaenlas üksikud, pisikesed, valged või roosad neljatised õied. Villi on kupar, mis on kerajas, seemned hobuserauakujulised. Pikkus 2-4 (10) cm.	kallas, veekogu, rannik	Seisvate ja aeglaselt voolavate vete kaldaosas, ajutiselt üleujutatud aladel, riimvees.	(juuni) juuli-september			vähe
Soontaimed	rand-orashein	Elymus farctus	II kat	Ohualdis	Lehed 3-4 mm laiad, hallikasrohelised, enamasti rullunud, teravnurkselt ülespidi hoiduvad, tõmbilt teritunud, pealt (seest) kareda tipuga. Keeleke väga lühike (kuni 1 mm), tipus sakiline. Õisik on tähk, püstine, hele või hallikasroheline. Õisikutelg murdub kuivanult üksikuteks lülideks. Libled andruta, 8-11 rooga, tõmbi või sämpunud tipuga. Pähikud ohtetud, üksteisest eemaldunud (alumine ülatub vaevalt järgmiseni). Kõrgus 20-60 cm.	nõmm, rannik	Rannaluidetel.	juuni, juuli		Läänesaartel.	vähe

Soontaimed	vitsosi	Equisetum x moorei	II kat	Ohualdis	Võsu mitmeaastane (talvituv), männasoksteta. Varred kollasrohelisteta, kuni 4 mm läbimõõduga. Lehetuped rohelised, ülaseras kitsa musta vöödiga ning on lõdvalt ümber varre. Kõrgus 30-60 cm.	nõmm, rannik	Mererannas luidetel		juuli, august			vähe
Soontaimed	sale villpea	Eriophorum gracile	II kat	Ohualdis	Varred keskosas kolmekandilised, kasvab hõremurusalt. Õisik 3-6 munaja püstise või rippuva pähikuga. Õisikute raod karedate ja veidi kolmekandilised. Lehed 1-2 mm laiused ja tipmises kolmandikus kolmekandilised. Kõrgus 25-60 cm.	veekogu, niit, soo	Kraavides, õõtskamara, soostunud niitudel		juuni			vähe
Soontaimed	mets-aruhein	Festuca altissima	II kat	Ohualdis	Lehed kaarduvad, alaküljel tugeva valkja keskrooga. Keeleke 2-5 cm pikk. Kõrvakesi ei ole. Õis on pööris, kuni 20 cm pikk, noorelt püstine, hiljem longus. Kõrgus 50-140 cm.	mets	Hõredates lehtmetsades.		juuni, juuli			vähe
Soontaimed	sinine emajuur	Gentiana pneumonanthe	II kat	Ohualdis	Läikiv, paljas, pisut lihakas taim. Lehed vastakud, karedate servaga, juurmiste lehtedeta. Õied suured, 5 roheka triibuga, seest tume-taevassinised. Kõrgus 15-45 (60) cm.	niit	Lammi- ja niisketel niitudel.		juuli-september (oktoober)			vähe
Soontaimed	lääkiv kurereha	Geranium lucidum	II kat	Ohualdis	Paljas punaka varrega ja sõrmlõhiste läikivate lehtedega taim. Õied roosad, 2-kaupa lehekaenaldes. Kõrgus 10-30 (40) cm.	niit, nõmm, rannik, võsa	Loodudel, rannavallidel, kadastikes.		mai-august		Peamiselt Saare- ja Hiiumaa lääneosas ning väikesaartel.	vähe
Soontaimed	niidu-kuremõök	Gladiolus imbricatus	II kat	Ohualdis	Ühekülgse õisikuga taim. Õied punakasililad, lehterjad, õisikus 3-10 õit. Varred üksikult, harunemata. Juurmised lehed 1,5-2 cm laiad. Kõrgus 30-60 cm.	niit	Niitudel ja uhtlammi-niitudel.		juuli			keskmiselt
Soontaimed	kahar parthein	Glyceria lithuanica	II kat	Ohualdis	Lehetuped ruljad, karedate. Lehed 4-9 mm laiad. Keeleke 1-2,5 mm pikk. Õis on pööris, 15-25 cm pikk, õrn, ühele poole rippuvate harudega. Kõrgus 50-100 cm.	mets, kallas	Niisketes leht- ja segametsades, kraavikallastel, metsasihtidel.		juuni, juuli			üksikud
Soontaimed	lõhnav käoraamat	Gymnadenia odoratissima	II kat	Ohualdis	Õied kannusega, kannus sigimikust lühem, harva sama pikk. Õisik kuni 1,5 cm läbimõõduga, vanillilõhnalised. Õite kandeledhed alla 1 cm pikad. Õiel huul jooniseta. Lehed 3-8 mm laiused. Kõrgus 25-40 cm.	soo, niit	Lubjarikastes allikasoodes ja soistel puisniitudel.		juuli			keskmiselt
Soontaimed	mägi-naistepuna	Hypericum montanum	II kat	Ohualdis	Vars paljas, ruljas. Lehe alus südajas, peaaegu vart ümbritsev. Kroonlehed täppideta, tupplehtede serv mustatipuliste hammastega. Kõrgus 30-70(90) cm.	mets	Kuivades leht- ja segametsades.		juuni, juuli		Ainult Saaremaal.	vähe
Soontaimed	tõmbiõiene luga	Juncus subnodulosus	II kat	Ohualdis	Kasvab hõremurusalt. Varred ja lehed tippudest sageli kuivanud. Juurmised lehed puuduvad, mitteõitsevate vartega, mis meenutavad pikki lehti, varred kuni 3 mm läbimõõduga. Õisik koosneb paljudest osaõisikutest. Õiekattelehed õlgkollased, pruunika või punaka seljaga. Kõrgus 30-90 cm.	soo	Lubjarikastes allikasoodes.		juuni-august		Saaremaal.	vähe
Soontaimed	sale haguhein	Koeleria macrantha	II kat	Ohualdis	Tihedapuhmikuline taim. Lehed pikkade hõredate karvadega või paljad, 1-2 mm laiad. Lehetuped harali või alaspidi karvadega. Keeleke umbes 1 mm pikk, tipus lõhestunud. Õisik on pööris, kuni 6 cm pikk, kõrs pöörise all vähem kui 2 cm ulatuses karvane. Kõrgus 20-50 cm.	nõmm, mets	Liivikutel, teede ääres, hõredates männikutest.		mai-juuli			üksikud

Soontaimed	must seahernes	<i>Lathyrus niger</i>	II kat	Ohualdis	Taimed kõitragudeta, varred tiivutud. Lehekesed 5-12 mm laiad, ümara tipuga, kuivades lähevad mustaks. Õied lillakad, 3-10 kaupa kobaras. Kõrgus 30-80 cm.	mets, niit	Leht- ja segametsades, puisniitudel.		juuni-august		Saare- ja Muhumaal.	keskmiselt
Soontaimed	jõgi-metsriis	<i>Leersia oryzoides</i>	II kat	Ohualdis	Lehetuped väga karedate, kõrresõlmed valgekarvased. Lehed 6-9 mm laiad, keeleke lühike. Õis on pööris, taime suurst arvestades, on pööris väga väike ja hõre, õitsemisajal enamasti suuremalt jaolt ülemises lehetupes peidus. Pähikud meenutavad riisi pähikuid. Kõrgus 50-100 cm.	veekogu	Veekogude kaldavees.		juuli-september			puuduvad
Soontaimed	sooheelakas	<i>Liparis loeselii</i>	II kat	Ohualdis	Kahe, enam-vähem vastaku, püstiselt kaldu lehega, lehed taime alumises osas. Lehed kuni 10 cm pikad, rasvjalalt läikivad. Õisi 2-11, hõredas õisikus. Vili on kupar, kuprad üsna suured püstised, kollakasrohelised, piklikud. Kõrgus 6-20 cm.	soo, kallas	Lubjarikastes soodes, soistel jõe- ja järvekallastel.		juuni, juuli			keskmiselt
Soontaimed	väike käopõll	<i>Listera cordata</i>	II kat	Ohualdis	Lehti kaks, varre alumises osas, vastakud, põidlaotsa suured, sageli lehed ja varre alumine osa sambla sees. Õisik lühike, vähesõieline, õied punakasrohelised. Kõrgus 5-20 cm.	mets, soo	Rabastunud kuuse- või männi-segametsades.		juuni, juuli			keskmiselt
Soontaimed	vesilobeelia	<i>Lobelia dortmanna</i>	II kat	Ohualdis	Kitsad lehed pundina vee sees, kuni 6 cm pikad. Õisik ülatub veest õitsemise ajal välja, õied valged või helesinised, rippuvad, 1,5-3 cm suured. Kõrgus 30-60 cm.	veekogu	Liivapõhjalistes selgeveelistes järvedes		juuli, august		Mandril.	vähe
Soontaimed	soovalk, ainulehine sookäpp	<i>Malaxis monophyllos</i>	II kat	Ohualdis	Varre alusel tavaliselt üks leht, vahel ka teine, kuid palju väiksem. Pikas õisikus kuni 100 väikest rohekaskollakat õit. Kõrgus 10-25 cm.	mets, soo	Soostunud segametsades, soodes.		juuni, juuli			keskmiselt
Soontaimed	vahelduvaõiene vesikuusk	<i>Myriophyllum alterniflorum</i>	II kat	Ohualdis	Lehed 4-kaupa männases. Õisik vähesõieline, õied kollakad, alumised männastes, ülemised vahelduvalt, õie alusel 3 pisikest tervet kandlehte. Pikkus kuni 1 m.	veekogu	Seisvates või aeglaselt voolavates vetes.		juuni-august			vähe
Soontaimed	liiv-esparsett	<i>Onobrychis arenaria</i>	II kat	Ohualdis	Õied roosakaspunased, harva valkjad, hõredamas kobaras. Lehekesi 5-12 paari, pikliklineaalsed. Vili on kaun, 4-6 mm pikk. Kõrgus 30-80 cm.	muu	Kuivadel kasvukohtadel.		juuni, juuli		Peamiselt Ida-Eestis.	vähe
Soontaimed	karvane lipphernes	<i>Oxytropis pilosa</i>	II kat	Ohualdis	Taim viitkarvane, lehekesed piklikud, kitsad, lehekesi 7-14 paari. Vars tugev, tõusev. Abilehed rootsuga kokku kasvanud. Õied kollakad, nutitaolises kobaras. Vili on kaun, lühikarvane. Kõrgus 10-50 cm.	nõlv, põld	Kuivadel nõlvadel, söötidel.		juuni, juuli			vähe
Soontaimed	laukapuu	<i>Prunus spinosa</i>	II kat	Ohualdis	Astialine põõsas. Õied ühekaupa, valged. Õitseb enne lehistumist. Lehed 2-4 cm pikad, noorelt karekarvased, hiljem paljad. Viljad kuni 1,5 cm, läbimõõduga, mustjad, sinaka kirmega. Kõrgus kuni 5 m.	mets, võsa	Metsa- ja võsaservades.		mai		Saaremaal ja Väike-Pakril.	vähe
Soontaimed	saaremaa robirohi	<i>Rhinanthus rumelicus</i> subsp. <i>osiliensis</i>	II kat	Ohualdis	Kogu taim, eriti aga õietuped näärmekarvased, kuid neid on näha vaid luubi all. Õiekroon kuni 2 cm pikk, helekollane. Allikasoodes teisi robirohtusid ei kasva. Kõrgus 20-50 cm.	soo, niit	Lubjarikastes allikasoodes ja puisniitudel.		juuli, august		Saaremaa lääneosas.	keskmiselt

Soontaimed	rand--kesakann	Sagina maritima	II kat	Ohualdis	Õied pisikesed, valkjad, kroonlehed sageli puuduvad. Lehed ümara tipuga, kuni 1 cm pikad, juurmisi lehti peaaegu polegi. Varred püstised või tõusvad. Pikkus 4-10 cm.	rannik	Liivasel mererannal.		juuni-august			vähe
Soontaimed	mustjas sepsikas	Schoenus nigricans	II kat	Ohualdis	Taim kasvab väikeste, kuid tugevate maapinnast kõrgemate mätastena, lehetuped mustjaspruunid. Lehed kuni 2 mm laiad. Õisik enam-vähem sama pikk kui lai, ümar ja jäme, pähkikuid 5-10. Õisiku alumine kandleht õisikust vähemalt kaks korda pikem. Kõrgus 15-50 cm.	soo	Lubjarikastes soodes.		juuni, juuli		Lääne-saarte lääneosas.	vähe
Soontaimed	palu-põisrohi	Silene chlorantha	II kat	Ohualdis	Õied rohekad või kollakasrohekad, kroonlehed sügavalt 2-jagused, emakakaalu 3. Õietupp paljas, tõmpide tippudega. Vars paljas, harunemata, lehed enam-vähem paljad. Juurmised lehed kodarikuna 3-5 cm pikad, 0,4-0,6 cm laiad, varrelehed varre sõlmevahedest poole lühemad. Kõrgus 30-80 cm.	nõlv, mets	Liivastel nõlvadel ja hõredais männikuis.		juuni-august		Peamiselt Kagu-Eestis.	vähe
Soontaimed	püst-linalehik	Thesium ebracteatum	II kat	Ohualdis	Vars püstine, harunemata, kogu taim paljas, kollakasroheline. Lehed kitsad - 2,5 mm, kolme ebaselge pikirooga. Õied kellukjad, seest kollased. Õitel üks kandleht, mis õiest tublisti pikem. Kõrgus 10-30 cm.	niit, nõlv	Niitudel, puisniitudel, nõlvadel.		mai, juuni		Paiguti Loode- ja Kesk-Eestis.	keskmiselt
Soontaimed	lamav ristik	Trifolium campestre	II kat	Ohualdis	Kasvab tavaliselt tiheda muruna. Varred lamavad või tõusvad. Lehed kolmetised liitlehed, keskmine leheke külgmistest pikema rootsuga. Õied kollased. Kõrgus 5-20 cm.	niit, rannik	Rannaniitudel.		juuni, juuli		Saaremaal ja Kihnus, mandriosas harva tulnukana.	vähe
Soontaimed	väikesedhiirehernes	Vicia lathyroides	II kat	Ohualdis	Õied kuni 10 mm pikkused, punakaslillad, üksikult lehtede kaenlas. Kõitroad ei ole harunenud. Alumiste lehtede lehekused ümaramad, ülemised kitsamad. Vili on kaun, kaunad püstised. Kõrgus 5-25 cm.	niit	Niitudel.		juuni, juuli		Saaremaal ja Ruhnus.	vähe
Soontaimed	peenelehine hiirehernes	Vicia tenuifolia	II kat	Ohualdis	Õisikud lehtedest kaks korda pikemad, hõredad, õisi kobaras 10-25. Õied punakaslillad, suured, vähemalt 13 mm pikkused, puri 12-15 mm pikkune. Lehed lühikeste liibuvate karvadega. Varred lamavad või ronivad, kõitroad hästi arenenud. Vili on kaun, mis on pikalt ahenev. Kõrgus 50-100 cm.	raiesmik, mets	Raiesmikel, metsaservadel.		juuni, juuli		Lääne-Saaremaal.	üksikud
Soontaimed	kõrge kannike	Viola elatior	II kat	Ohualdis	Kasvab puntidena. Õied 2-2,5 cm pikad, helesinised, neelus valged tumedate joontega. Lehed piklikusüdajad, 6-8 cm pikad, 2-3 cm laiad, pehme karvased. Lehtede abilehed suured, leherootsust märksa pikemad - 3-5 cm, meenutavad lehte. Kõrgus 20-40 cm.	niit, mets	Puisniitudel, loometsades, sarapikes.		mai, juuni			vähe
Soontaimed	pisikannike	Viola pumila	II kat	Ohualdis	Õied 10-15 mm pikad, helesinised või kahvatulillad, vahel valged, tumedate joontega. Lehed täiesti paljad, veidi läikivad, süstjad, kuni 5 cm pikad, 4-8 mm laiad. Abilehed leherootsust lühemad või ühepikkused. Kõrgus 5-15 cm.	loodudel, niit	Niisketes lohkudes loodudel, niitudel, puisniitudel.		mai, juuni		Lääne Eestis.	vähe

Sammaltaimed	loigu-turbasammal	Sphagnum inundatum	III kat	Ohualdis	Roheline, tihti ka kollakaspruun sammal. Vars on tume. Oksi kimbus enamasti 5. Oksad on enamasti pisut kõverdunud. Varrelehed on oksalehtedest lühemad.	soo, kallas	Kasvab vesistes piirkondades madal- ja siirdesoodes, laugastes, vähetoiteliste järvede kallastel.			Väga sarnane liik on kõrv-turbasammal (<i>Sph. auriculatum</i>). Sellest liigist erineb loigu-turbasammal lühemate varrelehtede poolest, mis on lühemad ka oksalehtedest. Loigu-turbasambla varrelehe hüalotsüstides esinevad paksendid vaid lehe tipuosas, kõrv-turbasambal on hüalotsüstid paksenditega tipust kuni lehe keskpäigani, vahel isegi lehe aluseni.	Üle Eesti üsna harv.	üksikud
Sammaltaimed	vierealine turbasammal	Sphagnum quinquefarium	III kat	Ohualdis	Keskmise suurusega sageli roosakas või lillakirju, metalse läikega turbasammal. Oksakimbus viis oksa, neist kolm on laiuvad. Lehed paiknevad okstel viierealiselt. Oksalehed on enam-vähem sama pikad kui varrelehed.	mets, soo	Kasvab soostunud okas- ja segametsades.			Warnsdorfi turbasammal (<i>Sph. warnstorffii</i>) - kaks laiuvat oksa oksakimbus. Viierealisel turbasamblal puuduvad Warnstorfi turbasambale iseloomulikud väga väikesed rõngaspoorid oksalehtede kumera pinna tipuosa rakkudes. Teravalehisest turbasamblast (<i>Sph. capillifolium</i>) erineb peamiselt oksalehtede viierealise asetuse poolest ning ka kolme laiuva oksa poolest kimbus.	Lääne-Eesti saared, Kirde-Eesti, Tatumaal.	üksikud
Sammaltaimed	meklenburgi timmia	Timmia megapolitana	III kat	Ohualdis	Kuni 3 cm kõrgune, tavaliselt harunemata vartega sammal. Lehed pikenevad varre tipu suunas. Leherood alaküljel näseline.	kivi		Kasvab klindi varjulistel paepaljanditel.		Väliselt sarnaneb harilikku kadrisamblaga (<i>Atrichum undulatum</i>), kuid erinevalt temast, ei ole Meklenburgi timmial lamelle lehe pinnal ning lehed ei ole ristlaineris.	Eestis põhjaranniku piirkonnas.	üksikud
Sammaltaimed	tundra vesisirbik	Warnstorfia tundrae	III kat	Ohualdis	Lehtede tipud tihti konksjalt kõverdunud. Lehed sirpjad või sirged, väga pikalt ja laialt laskuvad.	soo, veekogu, kallas	Kasvab madalsoodes, veekogude kallastel ja vees. Eelistab valgusrikkamaid kasvukohti.			Eristub teistest vesisirbikutest väga pikalt ja laialt laskuvate lehtede ning tihti konksjalt kõverdunud lehtede tippude poolest.		üksikud
Seened	pruunikas mütsnarmik, liiv-kamparnarmik	Bankera fuligineaalba	III kat	Ohualdis	Kübar kumer ja allakeerdunud servaga (kuni 15 cm), koorekarva, hiljem kesktelt alates nahkpruun. Narmad lühikesed, üsna nürid, kreemikad, lõheroosa varjundiga. Jalg lühike ja paks, koorekarva.	mets, nõmm	Kuivad nõmmemännikud, mändide all.		august - oktoober		Sagedamini Saare- ja Hiiumaal ning Lahemaa rahvusparkis.	vähe
Seened	hall hundiseenik	Boletopsis grisea	III kat	Ohualdis	Kübar lainja äärega ning pealt hõbehall või hallikaspruun, mõnikord kesktelt pragunenud. Serv valge, allapoole pöördunud. Torukesed valkjashallid. Alakülj peenepooriline. Jalg lühike ja tugev, sileda halli pinnaga. Seeneliha valge ja pehme, murdepind värvub peagi punakashalliks.	mets, nõmm	Kuivades nõmmemännikutes. Moodustab männiga mükoriasat.		august - november	Meenutab harilikku lambaseenikut (<i>Albatrellus ovinus</i>), kuid erineb viimasest halli värvuse ja murdekohal värvi muutuva seeneliha poolest.	Kasvuperioodi ajal viljakehale tekivad kriimustatud kohtadele tumedad triibud.	vähe
Seened	sarvklavulinopsis, sarvharik	Clavulinopsis corniculata	III kat	Ohualdis	Viljakeha 2-8 cm kõrge, erkkollane, ladvaosa kindlal kõrgusel korrapäraselt harkjalt harunv. Harud lühikesed, 1-2 cm kõrgused, kaarjad. Seeneliha kollane ja sitke.	mets, niit	Lehtpuusaludes, niitudel.		august - september	Perekonda kuulub mitu niitudel ja lehtpuusaludes kasvavat liik, mille viljakehad on kollased ja harunematud (<i>C. fusiformis</i>).	Lõhn hajajas, maitse kibe.	üksikud
Seened	haavanaäts	Junghuhnia pseudozilingiana	III kat	Ohualdis	Kreemikasvalge, kuivanult mesikollane. Sitke viljakeha. Rääldunud kasvuväis. Alapind rebeneb kuivades sügavalt hambuliseks. Kasvab eelneva liigi surnud viljakehal.	mets	Vanades metsades.	haavataeliku lagunev viljakeha	juuli-november			vähe
Seened	must võõtnarmik, must narmik	Phellodon niger	III kat	Ohualdis	Kübar ülapiind viltjas või karvane, must või terasevärv sinakashall, valkja servaga. Alapind algul valkjalt lillakashall, hiljem tindisinine, narmad. Jalg must, ülaosa paljas, alusel viltjalt karvane. Seeneliha must.	mets	Vanad kuuse ja segametsad.		juuli-november			vähe

Seened	taiga-peenpoorik	Skeletocutis odora	III kat	Ohualdis	Kasvupinnale liibuv, kreemikas, noorena pehme, vananedes muutub järjest puisemaks ja kuivades kollakamaks. Serv udekarvane, täiskasvanult valge. Torukestepind sile ja valge, vanemalt kreem. Noor viljakeha mahlakas.	mets	Laane- ja salumetsades kuuse ja haavaga.	kuuse, haava, harva kase ja männi kõdunevatel lamatüvedel	juuli-oktoober		Põlismetsa indikaatorliik.	vähe
Soontaimed	harilik sügisliil	Colchicum autumnale	III kat	Ohualdis	Õisi 1-4, suured (6-20 cm pikad), lehterjad, allosas pikaks putkeks kokku kasvanud, liilakasroosad. Lehti 4, ainult juurmised, laisüstjad, tõmbi tipuga, 20-30 cm pikad. Õitsemisajal (septembris) taim lehtedeta, lehed arenevad kevadel. Kõrgus 20-30 cm.	niit, park, lagendik	Niitudel, parkides, metsalagendikel.		september		Sage ilutaim. Looduslikult Hiiumaal ja Põhja-Eestis.	vähe
Soontaimed	karvane ristmadar	Cruciata laevipes	III kat	Ohualdis	Taimed karvased. Lehed neijalehelistes männastes, mis paiknevad varrel üle 5 cm vahedega. Õisikud rohekaskollased, karvaste raagudega väikestes õisikutes ülemiste lehemännaste kaenlas. Kõrgus 20-40 cm.	mets, võsa, park, joonobjektid	Kuivemates hõredates metsades, põõsastikes, parkides, teeservadel.		juuni, juuli			üksikud
Soontaimed	nõmm-vareskold	Diphasiastrum tristachyum	III kat	Ohualdis	Varreharud sageli kandilised, korduvalt harunenud, moodustavad tiheda kimbu, oksad hoiduvad püstiselt. Lehed soomusjad, asetsevad nelja reana, kaks rida lehti väiksemad. Eospead mitmekaupaa varretaalise kandja tipus. Pikkus kuni 1 m.	nõmm, mets	Nõmmedel, hõredates nõmmemetsades.		juuli-september			vähe
Soontaimed	metskevadik	Draba nemorosa	III kat	Ohualdis	Kogu taim kollakasroheline. Õied kollased, kroonlehed tupplehtedest veidi pikemad. Viljaraod viljast üle kolme korra pikemad, peaaegu rõhtsad. Kõrgus 5-30 cm.	loodudel, niit, nõmm, mets, põld	Kuivadel loodudel, niitudel, liivikutel, metsaservadel, põldudel.		mai, juuni		Paiguti, peamiselt Põhja-, Lääne-, Kagu-Eestis.	üksikud
Soontaimed	küürlemmel	Lemna gibba	III kat	Ohualdis	Taim ujub veepinnal, ühe juurega. Lehe läbimõõt kuni 5 mm, pind lame. Taime alaküljel käsnjas paksend, mistõttu veest välja võetud ja tagurpidi keeratud taim näib küürakana. Väga väike taim.	veekogu, rannik	Tiikides, rannaloikudes, kraavides.		Paljuneb vegetatiivselt, nagu teisedki lemle liigid			vähe
Soontaimed	väike vesikupp	Nuphar pumila	III kat	Ohualdis	Taime lehed ja õied ujuvad veepinnal. Lehed 4-10 cm laiad, alt sageli siidiselt karvased. Leheroodude külgharud ei ühine omavahel. Leheroots lapik. Õied kuni 2 cm läbimõõduga, kollased. Tupplehtede väliskülg üleni roheline. Pikkus 70-150 cm.	veekogu	Seisvates vetes.		juuni-august		Harva, peamiselt Kagu-Eestis.	vähe
Soontaimed	põdrajuure-soomukas	Orobancha bartlingii	III kat	Ohualdis	Roheliste lehtedeta taimed. Taim kollakas-pruunikas. Õis ei ole ühekülgne. Õiekroon alla 2 cm pikk, kollane või veidi punakas. Tolmukad kinnituvad 1-3 mm kõrgusel krooni putke alusest. Emakasuu kollane. Kandlehed õitest pisut lühemad, tumepruunid. Vars alumises osas kolmnurksete soomuslehtedega, ülevalpool hõredamalt. Kõrgus 20-60 cm.	loodudel, niit, nõlv	Parasiteerib taimel nimega põdrajuur. Vahelmine põdrajuur kasvab loodudel, kuivadel niitudel, nõlvadel.		juuni, juuli (august)		Paiguti, eriti Lääne- ja Põhja-Eestis.	vähe
Soontaimed	tähk-rapuntsel	Phyteuma spicatum	III kat	Ohualdis	Õied üsna ebamäärasead, kollased või valkjad, tipmises tähkjas õisikus. Vars ja lehed paljad, ei ole karvased. Alumised lehed südajad, pikarootsulised saagia servaga. Ülemises süstjad, peaaegu rootsutud. Kõrgus 30-70 cm.	mets, niit, kallas	Hõredates metsades, puisniitudel, jõgede kaldanõlvadel.		juuni, juuli		Paiguti Lõuna-Eestis.	keskmiselt

Soontaimed	tui-tähtpea	Scabiosa columbaria	III kat	Ohualdis	Vars paljas. Lehed vastakud, alumised lehed enamasti alusel lõhestunud kuni terved, ülemised niitjateks hõlmadeks lõhestunud. Õied sinised, ümarates nuttides. Kõrgus 30-80 cm.	niit	Kuivadel lubjarikastel niitudel.		juuni-september			keskmiselt
Soontaimed	värvi-paskhein	Serratula tinctoria	III kat	Ohualdis	Õisikud purpursed, harvemini valged, paiknevad varte või varreharude tippudes suhteliselt tihedas liitõisikus. Lehed paljad, peensaagia servaga, alt pisut heledamad, mitut moodi lõhestunud, juurmised lehed vahel terved.	niit, võsa	Niisketel niitudel, puisniitudel, võsastikes.		juuli-september			keskmiselt
Soontaimed	alpi ristik	Trifolium alpestre	III kat	Ohualdis	Taim karvane. Õied tume-lillakaspunased, nutitaolises õisikus. Õietupp 20 raoga, viljumisel karvane. Lehed kolmetised. Lehekesed lineaalsed, kitsad, nahkjad, tumerohelised, enam-vähem võrdse laiusega. Kõrgus 20-50 cm.	mets, niit	Kuivades segametsades, puisniitudel.		juuni, juuli		Peamiselt Saaremaal.	vähe
Soontaimed	lood-angervars	Vincetoxicum hircundinaria	III kat	Ohualdis	Püstine rohttaim. Lehed vastakud, 6-10 cm pikad, 3-5 cm laiad, tervete servadega, alumised südajasmunajad, ülemised pikliküstjad. Õied kollakasvalged, alla 1 cm läbimõdduga, vähearvuliselt õisikutes. Kõrgus kuni 1 m.	võsa, loodudel, nõlv	Võsastikes, loodudel, nõlvadel.		juuni-juuli		Paiguti Saaremaal, harvem Lääne-Eesti mandriosas.	vähe
Veeselgrootud	lai-tõmmuujur, tõmmuujur	Graphoderus bilineatus	III kat	Ohualdis	Pikkus 14-15 mm. Keha saleovaalne, äraspidi munajas; eesselja keskmine hele osa on vähemalt kaks korda laiem kui tumedad triibud eesselja ees- ja tagaservas kokku. Kattetiivad on isasel alati sõlised, emasel sageli teralise mustriaga.	veekogu	Väikesed, madalaveelised järved ja tiigid.	Hoidub kaldalähedasse madalasse vette	Juuni-august	Teised selle perekonna liigid	Kogu Eestis	vähe
Kalad	harjus	Thymallus thymallus	IIIkat	Ohualdis	Selg hallikaspruun, küjed hõbehallid, mõnikord harvade mustade täppidega. Kõht valge või hõbejas. Soomused paiknevad sirgetes pikiridades. Selja- ja rasvaum on mustade laikudega (sisaldavad sinist, punast, rohelist ja violetset tooni).	veekogu	jõgi (puhas ja jahedaveeline, taimestikuvae sed kruusae-liivase põhja ja kiire vooluga jõeosi eelistab)	koeb mais pärast kevadist suurvett. Kõlemu on sagedamini kruusasel põhjal väga madalas vees.			Põhja- ja Lõuna-Eesti jõgedes, ka Peipsi lõunaosas.	vähe
Linnud	vaenukägu	Upupa epops	IIIkat	Ohualdis	Sulestiku põhitoon kollakaspruun. Laiad tiivad ja saba mustad, tiibadel valged vöödid, sabal lai valge ristivööt. Pealael oranžidest musta tipuga sulgedest tutt. Nokk kõver ja kuni 4 cm pikk.	niit	Kuivad karjamaad, niidud.	Saabub aprilli lõpus, lahku augustis.			Sageli inimasustuse lähedal.	üksikud
Samblikud	pikk lõhnasamblik	Evernia divaricata	IIIkat	Ohualdis	Tallus põõsasjas, rippuv, lõtv, kuni 30 cm pikkune, rohekaskollane; talluse harud enam-vähem ümmargused või nurgelised, pind lohklik või praoline; südamikukihit vatjas; sooredid ja isiidid puuduvad.	mets	Kasvab peamiselt vanemates metsades.	kõige sagedamini kuuse okstel, aga leitud ka näiteks männil ja kaselt.		Sarnast kollakasrohelist tooni ja rippuva tallusega on habesamblikud (Usnea), mis samuti kasvavad puude (sh sageli kuuse) okstel. Habesamblike on aga kerge ära tunda valge niidikes (keskjuhtme) olemasolu järgi harude keskel.	Hajusalt üle Eesti.	üksikud
Samblikud	harilik põissamblik	Lasallia pustulata	IIIkat	Ohualdis	Tallus lehtjas, ainuhõlmne, suur, kuni 25 cm läbimõddus, hall kuni tumepruun; kinnitub substraadile talluse alaküljel esineva ühe keske hüüfidekimbu (naba) abil; talluse ülaküljel põiekesed, millele alaküljel vastavad lohud; talluse pinnal arvukad koraljad isiidid.	muu	Kasvab valgusrikastes kasvukohtades.	Graniitrahudel.		Mitmetel kõrvsamblike (Umbilicaria) on samuti lehtjas, keske naba abil kinnituv tallus. Hariliku põissambliku tallus on neist tavaliselt suurem ja selgete põiekestega ülaküljel.	Rannikuäärsetes piirkondades Põhja- ja Lääne-Eestis.	üksikud

Samblikud	sile neersamblik	Nephroma laevigatum	Ilikat	Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 8 cm läbimõõdus, hallikas kuni pruun; talluse alakülg beežikas, ilma vildikihi ja valgete täpkesteta; sooredid ja isiidid puuduvad; südamikukiht kollakas. Viljakehad hõlmaticippude alapoolcl.	mets	Kasvab vanades metsades ja parkmetsades.	Erinevatcl lehtpuudel, harvem sammaldunud kividel.	Väliselt sarnasel kaunil neersamblikul (Nephroma bellum) on südamikukiht valge (K– või K+ kollane). Kääv-neersambliku (Nephroma resupinatum) eristamistunnuseks on valgete täpjate papillidega viltjas alakülg. Väliselt mõnevõrra sarnasest perekonnast kilpsamblikud (Peltigera) saab neersamblikke eristada viljakehade paiknemise järgi hõlmaticippude alaküljel (kilpsamblikel asuvad viljakehad hõlmaticippude ülaküljel).	Üsna sage, hajusalt. Neersamblikud on määratud väärisclupaikade indikaatoriks perekonna tasemel.	üksikud
Samblikud	harilik neersamblik	Nephroma parile	Ilikat	Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 10 cm läbimõõdus, hallikas kuni pruun; hõlmade servas (harvemini pindmiselt) sinakashallid kuni pruunikad sooredid ja sooredistuvad isiidid.	mets, muu	Võib leiduda nii metsades kui avatumates kasvukohtades.	Kasvab peamiselt vanadel lehtpuudel, seejuures sageli sammaldunud puujalamitel ning kividel (seal samuti tihti sammaldel). Leitud nii graniidilt kui lubjakivilt, harva maapinnal kasvavalt sammaldelt.	Erinevalt teistest neersamblikest on hariliku neersambliku hõlmaservades sooredid. Servasoraalid on ka mõnevõrra sarnasel serva-kilpsamblikul (Peltigera collina; Eestis üsna haruldane), kuid viimase talluse alaküljel puudub sarnaselt kõigile kilpsamblikele koorkiht. Viljakehade olemasolul saab liike eristada viljakehade paiknemise järgi – neersamblikel asuvad need hõlmaticippude alaküljel, kilpsamblikel ülaküljel.	Hajusalt üle Eesti. Neersamblikud on määratud väärisclupaikade indikaatoriks perekonna tasemel.	üksikud
Samblikud	pisi-tinasamblik	Stereocaulon condensatum	Ilikat	Ohualdis	Esitallus koorkijas, teraline-soomusjas, hall, selle pinnal tsefaloodid – tsüanobaktereid sisaldavad tumepruunid kuni mustad, teralise pinnaga kobarad, kuni 1 mm läbimõõdus. Esitallusest ulatuvad välja kuni 1(-2) cm kõrgused harud, mis on lihtsad või ülaosas vähe harunenud, näsajate soomustega (fülloklaadidega); harud võivad ka puududa. Viljakehad esinevad sageli, harude tipus, kuni 1,5 mm läbimõõdus, tumepruunid.	nõmm, mets	Liivikutel, luidetel ja valgusrikastes männikutes.	Kasvab liivasel maapinnal.	Sarnaneb kruusa-tinasamblikuga (Stereocaulon glareosum), mille tsefaloodid on aga sileda pinnaga ning helepruunid, ja fülloklaadid on tavaliselt lühidalt sõrmjalt harunenud.	Põhja-, Lääne-, ja Kagu-Eestis.	vähe
Linnud	karvasjalg-kakk	Aegolius funereus	Ilikat	Ohualdis	Suure, ümmarguse peaga rästasuurne kakk. Kollased silmad, näoovaalid on heledad, tumedamate valgetähniliste servadega. Keha pealmine pool tumeruun heledate laikudega. Kõhu alumine pool hele, tumedate ebakorrapärase triipudega. Isas- ja emaslind on sarnased. Laul kergesti äratuntav.	mets	Elupaigana eelistab palumetsi. Pesitseb peamiselt vanades musträhni pesaõõnsustes. Samuti pesakastides.	Eestis peamiselt paigalind, seega aasta läbi.	Õise eluviisiga, periooditi ka päikese tõusu ja loojangu ajal tegutsev lind.	keskmiselt	

Linnud	alk	Alca torda	Ilkat	Ohualdis	Keskmise suurusega lind. Lennul näib ta jässaka ja lühikesena. Linnu puhke- ja hundsulestikud on suhteliselt sarnased. Hundsulestikus algi ülalpool, saba, pea, kael ja tiibade pealmine pool on mustad. Nokk ja jalad mustad, noka ots üsnagi tõmp. Tiiva tagaservadel, noka tipu lähedal ja silmadest nokani on valge triip. Linnu alalpool, rinnaesine ja tiibade alumine pool on valged. Puhkesulestik erineb hundsulestikust valgete põskede, kurgualuse ja kaela esikülje poolest.	veekogu, rannik	Avamere liik, tegutseb kivistel rannakaljudel ja kaldapealsetel.		Eestis võib teda merel kohata aprillist oktoobri-novembrini.		Moodustab kolooniaid.	üksikud
Linnud	soopart	Anas acuta	Ilkat	Ohualdis	Keskmise suurusega, pika sihvaka valge kaela, pruuni pea, ja valge kõhualusega. Küljed hallid ning saba pikk, kitsas ja terava kujuga. Tiiva värvideks must ning kollakasvalge. Emaslinnud on samuti nagu enamikel partidel valdavalt pruunikad.	veekogu, soo	Peamiselt järvedel, kitsastes lahtedes, rabades, soistel aladel ning jõesuudmetes. Suvel eelistab vähese taimestikuga avaraid ja niiskeid soiseid alasid. Talveperioodil eelistab sisemaa mageveekogusid.		Saabub Eestisse märtsis-aprillis ja lahkub Eestist septembris-oktoobris.			vähe
Linnud	nõmmekiur	Anthus campestris	Ilkat	Ohualdis	Sulestik liivkollane. Selg pruunikas ja alalpool heledam ilma mustrita. Pugalal vähesed kitsad triibud. Jalad helepunased. Isas- ja emaslind välismusel ei erine.	nõmm, raiesmik	Liivased nõmmemaastikud, männimetsa raiesmikud, rannaliivikud ja luited.		Saabuvad Eestisse mai algul ja lahkuvad augustis või septembris.	Teistest kiurudest eristab peaaegu täielik triipude puudumine rindmikul.	Elupaigas esineb sageli lahtist liiva. Tegutseb peamiselt maapinnal, kus ta jookseb kiiresti ja vibutab saba üles-alla.	üksikud
Linnud	randkiur	Anthus petrosus	Ilkat	Ohualdis	Ülalpool oliivpruunikas, rohelise varjundi ja tumedate triipudega. Alalpool on valkjas, punaka varjundi ja laiade ebamäärase triipudega.	veekogu, rannik	Avamere piirkonnas kaljused või kivisel mererannikul.		Saabub märtsi lõpul või aprilli algul. Lahkub septembri lõpul või oktoobris.			vähe
Linnud	kivirullija	Arenaria interpres	Ilkat	Ohualdis	Välismuselt kirju. Peas on musta-valge triibu muster, mis ulatub külgedele. Keha pealpool punakaspruun koos mustade triipudega. Keha alalpool on valge. Jalad lühikesed. Emas- ja isaslind on sarnased.	veekogu, saar	Avamere kruusased rannad ja laiud		Saabub aprilli lõpul-mai alguses ja lahkub augustis-septembris.		Väikesearvuline, pesitseb üksikute paaridena	keskmiselt
Linnud	krüüsel	Cephus grylle	Ilkat	Ohualdis	Suhteliselt väike, hundsulestik on must, seljapoolel roheka varjundiga ja tiival suure valge laiguga. Alalpool on pruun ja jalad punased. Puhkesulestiku ülalpool on mustjas-pruun valgete tähnidega, alalpool aga valge.	veekogu, rannik	Avameri, kaljused, kivised mererannad		Mai-oktoober.	Alk	Eestis pesitseb 10-20 paari.	üksikud
Linnud	väikekuik	Cygnus columbianus	Ilkat	Ohualdis	Isas- ja emaslind sarnased, isane natukene suurem. Sulestik valge. Nelinurkse või ümardunud kujuga sidrunkollane laik nokatüvikul, mis ei ulatu sõrmete alla. Nokal must ala selgelt suurem kui kollane osa.	rannik, veekogu	Rannik, järved, ülejutatud poldrid.		Läbirändaja, saabub märtsi lõpus-aprilli alguses, lahkuvad pesitsusaladele mai esimeses pooles. Sügisel oktoobris-novembris.	Laululuik - temal kollane mustatipuline nokk, mille kollane ala ulatub sõrme alla.		vähe
Linnud	põldtsitsitaja	Emberiza hortulana	Ilkat	Ohualdis	Vanalinnud sarnased, mõlemal kollakas kurgualune ning kollakasroosa rind ja kõhualune. Emaslinnu ja noorlinnu pugalal ja pealael on tume triibustus. Silma ümber kollakas võru.	põld	Põllumajandusmaastik.		Saabub aprillis-mais, lahkub septembris.		Eestis suhteliselt vähearvukas. Levinud enam Lääne- ja Põhja-Eestis.	keskmiselt
Linnud	rohunepp	Gallinago media	Ilkat	Ohualdis	Pika sirge noka, jässaka keha, pikkade jalgadega ja pruunikirju sulestikuga lind. Rinnal, kõhu all tugev ja selge vöödistus. Maas seisval linnul selgelt näha valge tiivavööt. Välimised sabasuled laialt valged.	niit, soo	Jõelammid, luhaniidud, madal- ja siirdesood.		Saabub aprilli teises pooles, lahkub augustis-septembris.	Tikutaja - väiksem, saledam ja pikema nokaga.	Rohust lendutõus peaaegu hääletu ja sirgjooneline.	keskmiselt
Linnud	väikekajakas	Larus minutus	Ilkat	Ohualdis	Tiivapealne helehall, tiivaalune tuhmumust. Hundrüüs on pea kuni kaelani süsimust. Puhkesulestikus pea must värvus puudub.	veekogu, niit, rannik	Madalatel taimestikurohketel järvedel, luhtadel kui ka madalatel rannikumärgalad el.		Arvukus kevadel ja sügisel rände ajal.	Naerukajakas - pea tume osa lõpeb kuklapoolel. Tiivaalused valged.	Ainuke musta tiivaalusega kajakas. Peamiselt Lääne- ja Ida-Eestis.	keskmiselt

Linnud	mudanep	<i>Lymnocyrtes minimus</i>	Ilkat	Ohualdis	Umbes lõokese suurune. Nökk kuni 4 cm. Rinnal ja külgedel kreemjaskollakad pikitriibud, selg ja õlad roheka metalliläikega, tumedamate täppidega. Köht valge. Pealagi must, silmade kohal kaks kollast triipu.	soo, niit	Soised alad, ülejutatud luhad.		Märtsist septembrini, vahel oktoobrini.	Tikutaja - tema on suurem ja pikema nokaga.	Pesitseb älverabades	üksikud
Linnud	väikehuik	<i>Porzana parva</i>	Ilkat	Ohualdis	Jässaka kehaehituse, pikkade jalgade ja lühikese kaelaga. Nökk roheline, punase tüvega. Jalad rohelised. Sulestik kõhu alt hall, pealaest alates algab aga pruunikates toonides sulestik. Emaslinnul valge kurgualune ja nägu, beežikas kõhualune. Noorlind sarnaneb emaslinnule.	kallas	Tegutseb hundinuide ja pilliroo vahel.		Saabub aprillis- mais, lahkub septembris-novembris.	Täpikhuik - sulestik täpiline.	Meil väikeearvuline haudelind. Kuuldakse peamiselt hääbitsusi, väga harva vaadeldav.	üksikud
Linnud	räusk	<i>Sterna caspia</i>	Ilkat	Ohualdis	Jalad mustad, nokk pikk jäme punakas-oranzh, musta tipuga. Pealagi must, kael, köht ja saba valged. Keha pealmine osa helehall, tiivaalused heledad. Talvesulestikus pealagi must heledate triipudega.	rannik, saared	Mererannik, laiud		Saabub aprilli lõpus, lahkub juulist septembrini.		Maailma suurim tiiruliik.	vähe
Linnud	metsis	<i>Tetrao urogallus</i>	Ilkat	Ohualdis	Isaslinnud musta sulestikuga. Suur saba moodustab mängu käigus uhke suure „lehviku“. Isaslinnust 40% väiksem emaslinn pruunika sulestikuga, rinnal iseloomulik suur roostepunane laik.	mets, soo	Vanad lehtpuude lisandiga okasmetsad, marjarikkad puisrabad.		Paigalind.		Esineb vaid Mandri-Eestis.	palju
Samblikud	kahvatu seensamblik	<i>Baeomyces carneus</i>	Ilkat	Ohualdis	Tallus kaheosaline – esitallus koorikjas, kohati teraline või väikeste soomustega, valkjas, rohekas või hallikas; esitallusest väljakasvavad viljakahad koos seda kandva jalakesega meenutavad väikesi seeni; viljakeha jalake kuni 3(5) mm kõrge, viljakehad pruunid.	muu		Enamik Eesti leide on liiaselt maapinnalt, kuid liiki on leitud ka graniitkiivilt.		Sarnase välimusega pruunist seensamblikust (<i>Baeomyces rufus</i>) saab liiki eristada K värvusreaktsiooni põhjal – kahvatu seensambliku tallus värvub algul kollaseks ja seejärel punaseks, pruuni seensambliku tallus ainult kollaseks (sisaldab stikthapet).	Enamus leide Põlvamaalt.	üksikud
Samblikud	nõel-narmassamblik	<i>Bryoria furcellata</i>	Ilkat	Ohualdis	Tallus põõsasjas, kahar (enam-vähem sama lai kui pikk), kuni 5 cm pikk, pruun kuni tumepruun; talluse harud niitjad. Soraalidel isiidi-sarnased väljakasved, pikkusega kuni 2,5 mm.	mets	Leiukohad asuvad eelkõige võrdlemisi valgusrikkamates metsades.	Kasvab peamiselt männil ja kasel.		Eestis väga sagedasel epifuütsel pruuni tallusega liigil pruunikas narmassamblik (<i>Bryoria fuscescens</i>) on tallus üldkujult pigem rippuv kui kahar ning soraalidel ei ole väljakasveid.	Peamiselt Eesti põhjaosas.	puuduvad
Samblikud	oliiv-helksamblik	<i>Cetrelia olivetorum</i>	Ilkat	Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 10 cm läbimõõdus, hallikas; hõlmad ümarad ja servades tõusvad, valkjate servasoraalidega; ni üla- kui alaküljel punktikujulised valged pseudotsüfellid (valged kriipsukesed või punktikesed).	mets	Kasvab peamiselt vanemates metsades.	Mitmesugustel lehtpuudel, näiteks haaval, saarel, remmelgal. Liiki on mitmel korral leitud ka lamapuudel koorel või samblal.		Väliselt samasugusest harilikust helksamblikust (<i>Cetrelia cetrarioides</i>) saab oliiv-helksamblikku eristada südamikukihi C+ roosa reaktsiooni järgi (hariliku helksambliku südamikukiht on C-). Mõnevõrra sarnane on ka Eestis väga sageli puudel kasvav hall hõlmasamblik (<i>Platismatia glauca</i>), kuid viimasel puuduvad punktikujulised pseudotsüfellid, hõlmad on rohkem väljavenitatud, ebakorrapärasemad, ning talluse pinnal leidub nii soraale kui isiide.	Enim leide Tartumaalt. Oliiv-helksamblikku (<i>Cetrelia olivetorum</i>) ja harilikku helksamblikku (<i>Cetrelia cetrarioides</i>) on käsitletud ka kui sama liigi erinevaid keemilisi rasse. Kuna liikide eristamine välioludes ei ole võimalik, siis looduskaitses tuleks neid kindlasti käsitleda ühe liigina - ka ökoloogilistes nõudlustes pole erinevusi tuvastatud.	üksikud
Samblikud	vask-porosamblik	<i>Cladonia convoluta</i>	Ilkat	Ohualdis	Suured esitalluse soomused, kuni 2,5(4) cm pikkused ja kuni 1 cm laiused, lõhenenud servaga; ülakülj kollakasroheline kuni pruun; alakülj kollakasvalge, soredideta.	niit	Loopealsetel.	Peamiselt lubjarikkal maapinnal.		Sarnasel leht-porosamblikul (<i>Cladonia foliacea</i>) on väiksemad esitalluse soomused, kuni 1(2) cm pikkused.	Eesti lääneosas, enim leitud Saaremaalt.	vähe

Samblikud	must limasamblik	Collema nigrescens	Ilkat	Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 6(10) cm läbimõõdus, tumeroheline või -pruun kuni mustjas; märgudes muutub sültjaks; hõlmad ümarad, kurrulised; tallusel võivad esineda väikesed terajad isiidid. Viljakehad sagedased; ümarad, ca 1 mm läbimõõdus, lameda, punakas- või tumepruuni kettaga.	mets	Vanemates segametsades ja haavikutes.	Peamiselt haava tüvel.		Väliselt väga raskesti eristatav lähedastest liigist mustjast limasamblikust (Collema subnigrescens). Temal ei esine iside, samas kui mustal limasamblikul võivad need esineda või puududa. Kindlad eristamistunnused on mikroskoobilised.	Enamus leide Lääne-Virumaalt.	üksikud
Samblikud	kollane virvesamblik	Coenogonium luteum	Ilkat	Ohualdis	Tallus koorikjas, õhuke, kilejas või teraline, kahvatuhall. Viljakehad ümarad, kuni 2 mm läbimõõdus, alusel ahenenud, oranžikaskollased, heledama servaga.	mets	Peamiselt vanemates looduslähedastes metsades.	Haaval ja laialehistel puudel, näiteks saarel.		Samasse perekonda kuuluva männi-virvesambliku (Coenogonium pineti) viljakehad on väiksemad (kuni 0,5 mm läbimõõdus) ja kahvatut kollakat või roosakat tooni. Kuldsamblike (perekond Caloplaca) kollased viljakehad on K+ punased.	Vähene Eesti erinevates piirkondades. Liigi ladinakeelset nime on hiljuti muudetud; varasem nimi oli Dimerella lutea. Liik on raamatus "Eesti pisisamblikud" nime all Dimerella lutea.	üksikud
Samblikud	jalaka-kauss-samblik	Gyalecta ulmi	Ilkat	Ohualdis	Tallus koorikjas, õhuke kuni paks, valkjas või hallikas. Viljakehad sageli kogumikena, ümarad, kuni 2 mm läbimõõdus; ketas esialgu suletud, hiljem nõgus, oranžikas- kuni kastanpruun, noorelt õhukese valge härmakihiga; serv hele, paksu valge härmakihiga, tihti sakiline.	mets	Kasvab peamiselt salumetsades.	Vanade laialehiste puude, näiteks jalaka ja saare, korbal ning tüvel olevatel sammaldel. Lisaks on mitmel korral leitud lubjakivil kasvavatel sammaldelt paepankadel.		Sarnase värvitooniga tallus ja viljakehad on ka mitmetel liudsamblikel (perekond Lecanora), kuid nende viljakehadel puudub jalaka-kauss-samblikule iseloomulik sakiline silmatorkava härmakihiga serv. Lisaks on liudsamblikel enamike liikide tallus K+ kollane ja eosed alati 1-rakulised.	Vähestes kohtades Lääne- ja Põhja-Eestis.	vähe
Samblikud	sõrmjas tardsamblik	Leptogium teretiusculum	Ilkat	Ohualdis	Tallus väga väike, esialgu soomusjas, hiljem moodustab püstistest väljakasvudest koosnevaid lamedaid padjandeid, pruun või hall (varjulistes kohtades); hõlmad kuni 0,2 mm laiused ja kuni 1 mm pikkused, pulkjate või harunevate väljakasvudega.	mets, niit	Kasvab vanemates leht- ja segametsades ning puisniitudel.	Enamik Eesti leide on vanadelt haabadelt, vähem teistelt lehtpuudel ning puidult.		Sarnasel väikesel tardsamblikul (Leptogium subtile) on tavaliselt ohtralt viljakehi (kuni 0,8 mm läbimõõdus) ning hõlmaservades puuduvad (või esinevad vaid üksikud) isiiditaolised väljakasved.	Peamiselt Eesti idaosas.	üksikud
Samblikud	karvane kruupsamblik	Micarea hedlundii	Ilkat	Ohualdis	Tallus koorikjas, oliivroheline, koosneb terakestest (goniotsüstidest), mis sisaldavad kollakaspruuni pigmenti (K+ lilla). Viljakehad esinevad harva; kahvatu-kuni tumepruunid. Püknidid (näsajad väljakasved) arvukad; jalakesega, kuni 1 mm kõrgused, hallikas- või roosakaspruunid, kaetud peenikeste valgete karvakestega.	mets	Kasvab peamiselt metsades.	Tüügaste puidul, samuti puude jalamil juurte vahel ja tuuleheite juurestikel. Sagedamini okaspuudel.		Tallus sarnaneb liigiga Micarea prasina (Eestis väga sage), kuid viimase püknidid on ilma jalakese ja valgete karvakesteta. Lisaks on M. prasina tallus tavaliselt heledam roheline.	Hajusalt üle Eesti, rohkem leide riigi idaosast.	üksikud
Samblikud	külm purusamblik	Ochrolechia frigida	Ilkat	Ohualdis	Tallus koorikjas, näsajate või ogajate väljakasvudega, valge kuni helehall; järgib substraadi pinda (taimejäänused, samblatutid jms.), jättes pispõõsasja mulje. Võivad esineda kumerad, valkjad soraalid. Viljakehad esinevad väga harva; läbimõõdus kuni 5 mm, nõgusa kuni lameda kettaga, alusel nõõrdunud; ketas kahvatupruun, kirmeta. Tallus ja viljakehad C+ punane.	soo	Kõik Eesti leiud on rabadest.	Kasvab maapinnal sammaldel ja taimejäänustel.		Ka mõned teised purusamblikud võivad kasvada üle sammalde, kuid nad on üldmuljelt siiski koorikjad, mitte pispõõsasjad või korajad, sest puuduvad näsajad ja ogajad väljakasved.	Seni leitud Läänemaal, Viljandimaal, Raplamaal.	üksikud
Samblikud	väike nõgisamblik	Parmeliella triptophylla	Ilkat	Ohualdis	Tallus soomusjas kuni peaaegu lehtjas, pruunikashall; talluse alt paistab sageli välja must viltjas moodustis (hüpotallus); hõlmad kuni 1 mm laiused; hõlmade-soomuste servas ja pinnal pulkjad kuni harunevad isiidid, mis vahel on tipmiselt jähmenenud.	mets	Vanemates leht- ja segametsades.	Kasvab peamiselt haaval ja laialehistel puudel, näiteks saarel.		Üsna sage, levinud hajusalt. Seni pole leitud mandri kaguosast ja läänesaartelt.		üksikud

Samblikud	õli-luulissamblik	Pyrenula nitidella	Ilkat	Ohualdis	Tallus koorikjas, oliivroheline kuni kollakaspruun, sageli ümbritsesb tallust selge must joon (protallus); talluse pinnal hajusalt väikesed valkjad pseudotsüfellid. Viljakehad periteetsiumid; kerajad, läbimõõdus kuni 0,3 mm, mustad.	mets	Kasvab leht- ja segametsades.	Enim leide on saarelt, kuid liiki on leitud ka teistel lehtpuudel, sh näiteks hallil lepal.		Teistest mustade periteetsiumiga liikidest eristab oliivroheline kuni kollakaspruun tallus, mida piiritleb must protallus, ja hajusad valkjad pseudotsüfellid.	Leitud võrdlemisi vähe Eesti erinevates piirkondades.	üksikud
Samblikud	sale nuisamblik	Sclerophora farinacea	Ilkat	Ohualdis	Tallus mittemärgatav. Viljakehad nõõpnõela-kujulised, kuni 1,2 mm pikkused, pruuni, läikiva jalaga; pea alaosa valkja (mõnikord lillaka) kirmega; noored viljakehad üleni kaetud kollakasvalge kirmega; pea ülaosa (matseedium) helepruun. Eosed helepruunid, 1-rakulised, ümarad, läbimõõdus 7-8 µm.	mets, park	Leiukohad asuvad nii lehtmetsades kui vanades parkides.	Kasvab peamiselt vanematel laialehistel puudel, näiteks saarel ja tammel; korra leitud ka lehtpuu puidul.		Teistest nuisamblikest on sale nuisamblik eristatav võrdlemisi suurte eoste ning pea alaosas oleva tiheda valge kirme kombinatsiooni järgi. Väikest nõõpnõelakest meenutavad viljakehad on ka jalgsamblikel (perekond Calicium) ja varjusamblikel (perekond Chaenotheca), neist esimestel on aga pea ülaosa (matseedium) must, teistel tumepruun.	Leitud võrdlemisi vähe Eesti erinevates piirkondades. Nuisamblikud on määratud vääriselupaikade indikaatoriks perekonna tasemel.	üksikud
Samblikud	võrk-nuisamblik	Sclerophora peronella	Ilkat	Ohualdis	Tallus mittemärgatav. Viljakehad nõõpnõela-kujulised, kuni 0,8 mm pikkused, hallika jalaga; pea alaosa valge kirmega; noortel viljakehadel peaosa helekollase kirmega; pea ülaosa (matseedium) helepruun. Eosed helepruunid, 1-rakulised, ümarad, läbimõõdus 3-3,5 µm.	park	Võrk-nuisamblikku leidub eelkõige võrdlemisi valgusrikkamates kasvukohtades, nagu vanades parkides.	Kasvab peamiselt vanadel laialehistel puudel; enim leide on teada jalakalt, aga leitud ka teistel liikidel ning korra ka lehtpuu puidul.		Teistest nuisamblikest on võrk-nuisamblik eristatav väikeste eoste ning pea alaosas oleva valge kirme kombinatsiooni järgi. Väikest nõõpnõelakest meenutavad viljakehad on ka jalgsamblikel (perekond Calicium) ja varjusamblikel (perekond Chaenotheca), neist esimestel on aga pea ülaosa (matseedium) must, teistel tumepruun.	Eestis hajusalt võrdlemisi vähestes kohtades. Nuisamblikud on määratud vääriselupaikade indikaatoriks perekonna tasemel.	üksikud
Samblikud	Wasmuthi habesamblik	Usnea wasmuthii		Ohualdis	Tallus põõsasjas, rohekaskollane, kahar, niitjad harud sisaldavad valget keskjuhet; harud ühetasased, mitte lohklikud; soraalid sageli tasapinnalised või kergelt nõgusad, piklikud-väljavenitatud.	muu		kuusel ja kasel			Sage, levinud hajusalt nii mandriosas kui läänesaartel.	
Seened	valkjas laipoorik	Anomoloma mycelosum		Ohualdis	Liibuv, serv õhuke, valge; radiaalkiline, servas nõõritaolised seeneväädid; torukestepind kreemikas, poorid nurgelised.	mets	Loometsades.	Kooreta kuuse lamapuidul, harva teiste okas-ja lehtpuudel.	mai - september	Kõdunääts (<i>Ceriporiopsis mucida</i>), puidu-kiudpoorik (<i>Fibroporia vaillantii</i>)		
Soontaimed	harilik rukkihein	Apera spica-venti		Ohualdis	Taim alusel puhmasjalt harunenud, rohkete kõrtega. Lehed kuni 5 mm laiad, karedad. Keeleke kuni 6 mm pikk, tipus hambuline. Õisik on pööris, mis on üsna suur, sageli üle 30 cm pikk. Ohe 5-8 cm pikk, kare. Kõrgus 30-100 cm.	põld, joonobjektid	Põldudel, teeservadel.		juuni, juuli		Umbrohi teraviljades. Hajusalt.	
Soontaimed	madal kask	Betula humilis		Ohualdis	Puitaim, põõsas. Lehed munajad, tõmbi tipuga, saagja servaga, umbes 1,5-3 x 1-2 cm. Tüve koor pruunikas. Aastavõrsed vahatäpikestega, hõredalt karvased, hiljem paljad. Kõrgus 1-3 m.	soo, kallas	Rabaservadel, siirdesoodes, madalsoodes, kraavikallastel.		mai-juuni			
Soontaimed	põldluste	Bromus arvensis		Ohualdis	Väikeste tuttidena kasvav hallikas- või lillakasroheline taim. Lehetuped karvased. Õisik on pööris, hõre ja laiuv, kuni 30 cm pikk. Pähikud 15-20 mm pikad, paljad. Kõrgus 30-50 cm.	põld, joonobjektid, asula	Teraviljapõldudel, teeäärteil, raudteedel, prahipaikadel.		mai-juuli			
Soontaimed	kahekojane tarn	Carex dioica		Ohualdis	Varre tipul üks pähik, emas-ja isasõied asuvad eri taimedel. Kasvab hõreda kogumikuna, lehed harjasjad ja enamasti siledad. Põisik aheneb lühikeseks nokaks järsult, põisiku katteleht munajas, pruun. Kõrgus 10-30 cm.	soo, niit	Siirdesoodes, soostunud niitudel, rabades.		mai, juuni			

Soontaimed	laskuvalehine pajulill	<i>Epilobium tetragonum</i>		Ohualdis	Varrede neljakandilised, lehed helerohelised ja rootsutud, juurmised võsundid väga lühikesed. Emakasuu nuiataoline. Kroonleht 4-6 mm pikk. Kõrgus 20-80 cm.	niit, rannik	Niisketel niitudel, mererannikul.		juuni-august		Peamiselt läänesaartel.	
Soontaimed	böömi kurereha	<i>Geranium bohemicum</i>		Ohualdis	Kogu taim näärmekarvane, haisev ja kleepuv. Lehed kolmnurksed, sõrmjagused. Õied enamasti kahekaupa. Kõrgus 20-60 cm.	raiesmik, põlendik, mets	Segametsade raiesmikel, põlendikes, metsasihtidel.		(juuni) juuli, august			
Soontaimed	müür--kipsill	<i>Gypsophila muralis</i>		Ohualdis	Vars peenike, rohkesti harunenud, alumises osas lühikarvane. Lehed lineaalsed - 1-2 x 0,2-0,3 cm, paiknevad varrel vastakult. Õied rooskaspunased, u. 5 cm läbimõõduga, niitjatel raagudel. Kõrgus 5-20 cm.	põld, joonobjektid, asula	Põldudel, teeservadel, jäätmaadel.		juuni-september (oktoober)		Harva, peamiselt Kagu-Eestis.	
Soontaimed	täpiline iminõges	<i>Lamium maculatum</i>		Ohualdis	Huulõieliste sugukonnast, krooni alumise huule külghõlmade asemel vaid väikesed hambakesed. Õied 1,5-2,5 cm pikkused, lillakaspunased. Lehed südajasmunajad, rootsulised. Kõrgus 10-90 cm.	mets, rannik, võsa, joonobjektid	Pangaaluses metsas, võsastikes, teeservadel.		(mai) juuni-august (oktoober)		Harva, peamiselt Põhja-Eestis.	
Soontaimed	siil-takelrohi	<i>Lappula squarrosa</i>		Ohualdis	Õied helesinised, väikesed (läbimõõt 3-4 mm), krooni neelus kollased mühksoomused. Tolmukad ei ulatu krooni neelust välja. Tupp aluseni pikkadeks hõlmadeks lõhestunud. Viljad kolmekandilised, kantidel haakuvate ogadega. Lehed kuni 1 cm laiad, karedad. Värsked taimed nõrga hiirehaisuga. Kõrgus 10-50(70) cm.	asula, joonobjektid, põld	Elamute ümbruses, teede ja põldude ääres, kehvelal liivasel ja kruusasel pinnal.		juuni, juuli			
Soontaimed	harilik nõgilillik	<i>Limosella aquatica</i>		Ohualdis	Kõik lehed taimel on juurmise kodarikuna, õieraod lehtedest palju lühemad. Õied pisikesed, roosad, lehtede kaenlas. Lehed tõmbitipulised ja paljad. Kõrgus 3-5 cm.	kallas, veekogu	Seisva või aeglase vooluga veekogude mudastel kallastel ja madalas vees.		juuni-oktoober		Peamiselt mererannikul.	
Soontaimed	muda-ojakapsas	<i>Peplis portula</i>		Ohualdis	Lamavate või tõusvate vartega, varred alumistest sõmekohtadest juurduvad. Lehed varrel vastakud (harvem vahelduvad), kuni 1 cm pikad. Õied kellukjad, kuni 0,5 cm pikad, üksikult lehtede kaenlades. Kroonlehed roosad või valged (sageli puuduvad). Kõrgus 2-25 cm.	soo, kallas, põld	Madalsoodes, veekogude kallastel, niisketel põldudel.		juuni-august (september)			
Soontaimed	harilik võipätkas	<i>Pinguicula vulgaris</i>		Ohualdis	Lehed juurmise kodarikuna, kollakasrohelised, lihakas, terved, pealiselt pinnalt libedad, servadest sageli rullunud. Õied ühekaupa varre tipul. Õied sinakaslillad, väga harva valged, õiele suhu vaadates paistavad neelus pikad valged karvad. Õiekannus umbes krooni pikkune.	niit, soo	Niisketel niitudel, soodes.		juuni, juuli			
Soontaimed	harilik sinilav	<i>Polemonium caeruleum</i>		Ohualdis	Meenutab lopsakate õitega aialille. Õied sinised, kellukjad, tipmises püramidjas õisikus. Lehed sulgjad, rohkete lehekestega. Kõrgus 50-100 cm.	niit, aed	Niisketel niitudel, ilutaimena aedades.		juuni, juuli			
Soontaimed	kink-kibuvits	<i>Rosa ciesielskii</i>		Ohualdis	Puitaim (põõsas). Lehed hallikasrohelised. Lehekeste hambad teravad. Oksad sirged, koor hallikasroheline. Ogad pisut kõverdunud, kitsa alusega. Õied roosad, viljad oranzhid või punased, viljade läbimõõt kuni 2 cm. Kõrgus 0,5-2m.	lagendik, park, joonobjektid	Lagendikel, parkides, teede ääres.		juuni			

Soontaimed	lapi paju	Salix lapponum		Ohualdis	Puittaim. Lehed mõlemalt poolt valgeviltjad, vaid alumised täiskasvanud lehed võivad olla üksnes hõredalt karvased. Noored võrsed valgeviltjad, vanemad paljad. Kõrgus 0,5-1m.	soo, niit	Siirdesoodes, märgadel soistel luhtadel.		mai, juuni		Paiguti mandriosas, saartel väga haruldane.	
Soontaimed	mustik-paju	Salix myrtilloides		Ohualdis	Puittaim. Meenutab kõige rohkem mustikat või sinikat, kuid lehed on pealt rohirohelised ja alt sinakasrohelistes, eenduvate roodudega, terveservaliseid ning pöösad on marjadeta nagu pajud ikka. Kõrgus 30-80 cm.	soo, mets	Siirdesoodes, soometsades.		mai, juuni			
Soontaimed	punane sõlmhein	Spergularia rubra		Ohualdis	Lehed niitjad, punakad, kimpudena, ebavõrdse pikkusega, teravatipulised. Kroonlehed roosakad või helelillad. Tupplehed laia kileja äärisega, kroonlehtede pikkused või veidi pikemad. Vili on kupar, on tupplehtede pikkune. Kõrgus 4-20 cm.	põld, joonobjektid	Umbrohuna põldudel, söötidel, teede ääres		juuni, juuli			
Soontaimed	turd-tähthein	Stellaria crassifolia		Ohualdis	Lehed kuni 15x5 mm, ümara aluse ja terava tipuga, pisut lihavad, paljad, ülespoole suunatud. Õrte kandlehed rohtsed, õiekroon tüpest pikem. Kroonlehed valged. Kõrgus 5-20 cm.	soo, kallas	Soodes, kinnikasvavate järvede kaldail.		juuni-august			
Linnud	taiga-rabahani	Anser fabalis fabalis		Ohualdis	Tumepruun pea ja kael eristuvad heledamast rinnast. Nokk pikk, musta-oranžikirju.	põld, niit	Rändel toitumas kõrre- ja orasepõldudel, heinamaadel.		Läbirändel märtsis-aprillis ja septembrist novembrini.	Hallhani - temal aga jämedam kael ja suurem pea. Värvuselt ühtlasemalt hall. Lühinokk-hani - temal aga ümar pea ja lühike nokk, jalad roosad. Selg helehall, peenikese valge vöödistusega. Suur-laukhani - kõhul on korrapäratud mustad ristitiirbud. Valge lauk ja roosakas-oranžikas nokk.	Rändab varem kui tundra-rabahani A.f. rossicus	
Linnud	põhjavint	Fringilla montifringilla		Ohualdis	Kirju sulestik, valge pärani-puula. Kaks valget vööti tiival. Isaslinnul on kevadel ja suvel pea ja eesseg must, kurgualune ja puguala ruugjas. Emaslinnul on sulestik kollakaspruun, alapoolel hele ja pugualal kreemjas.	mets, muu	Rändel sageli avamaastikus ja selle servades. Pesitseb soistes kaasikutest ja segametsades.		Esineb aprillist kuni oktoobrini. Elavamad rändeajad aprillis ja mai alguses ning septembri lõpul ja oktoobri alguses.	Metsvint. Põhjavindi pugualune on oranžikas, metsvindi punane. Põhjavindi tiibadel on samuti näha oranži.	Pesa teeb ta kuusele, kasele või leपाले (pigem kõrgele, ~6 m maapinnast). Väga haruldane pesitseja Eestis.	
Linnud	sinirind	Luscinia svecica		Ohualdis	Äratuntav valkja kulmutriibu ja roostepunase laigu järgi sabatüviku külgedel. Isaslinnu kurgualune ja puguala on puhassinised, mille allservas kitsas mustvalge ja laiem roostepunane vööt. Sügisel muutub osa puhassinistest puguala sulgedest kollakasvalgeteks. Emaslinnu puguala enamasti hallikasvalge mustade tähnidega. Peenikesed pikad jalad.	niit, võsa, rannik	Avarad maastikud nagu puisniidud, pöösastega rannaniidud, rannik ja luhad.		Aprilli lõpp, mai algus, augusti lõpp, september.	Emaslindu võib segamini ajada paljude teiste samamõõtu värvulistega.	Laulmiseks sobib mõni pöösalatv või aiapost.	
Linnud	taiga-rabahani	Anser fabalis fabalis		Ohualdis	Tumepruun pea ja kael eristuvad heledamast rinnast. Nokk pikk, musta-oranžikirju.	põld, niit	Rändel toitumas kõrre- ja orasepõldudel, heinamaadel.		Läbirändel märtsis-aprillis ja septembrist novembrini.	Hallhani - temal aga jämedam kael ja suurem pea. Värvuselt ühtlasemalt hall. Lühinokk-hani - temal aga ümar pea ja lühike nokk, jalad roosad. Selg helehall, peenikese valge vöödistusega. Suur-laukhani - kõhul on korrapäratud mustad ristitiirbud. Valge lauk ja roosakas-oranžikas nokk.	Rändab varem kui tundra-rabahani A.f. rossicus	
Linnud	põhjavint	Fringilla montifringilla		Ohualdis	Kirju sulestik, valge pärani-puula. Kaks valget vööti tiival. Isaslinnul on kevadel ja suvel pea ja eesseg must, kurgualune ja puguala ruugjas. Emaslinnul on sulestik kollakaspruun, alapoolel hele ja pugualal kreemjas.	mets, muu	Rändel sageli avamaastikus ja selle servades. Pesitseb soistes kaasikutest ja segametsades.		Esineb aprillist kuni oktoobrini. Elavamad rändeajad aprillis ja mai alguses ning septembri lõpul ja oktoobri alguses.	Metsvint. Põhjavindi pugualune on oranžikas, metsvindi punane. Põhjavindi tiibadel on samuti näha oranži.	Pesa teeb ta kuusele, kasele või leपाले (pigem kõrgele, ~6 m maapinnast). Väga haruldane pesitseja Eestis.	

Linnud	sinirind	Luscinia svecica		Ohualdis	Äratuntav valkja kulmutriibu ja roostepunase laigu järgi sabatüviku külgedel. Isaslinnu kurgualune ja puguala on puhassinised, mille allservas kitsas mustvalge ja laiem roostepunane vööt. Sügisel muutub osa puhassinistest puguala sulgedest kollakasvalgeteks. Emaslinnu puguala enamasti hallikasvalge mustade tähnidega. Peenikesed pikad jalad.	niit, võsa, rannik	Avarad maastikud nagu puisniidud, põõsastega rannaniidud, rannik ja luhad.		Aprilli lõpp, mai algus, augusti lõpp, september.	Emaslindu võib segamini ajada paljude teiste samamõõtu värvulistega.	Laulmiseks sobib mõni põõsalatv või aiapost.	
Samblikud	tõmmu ripssamblik	Anaptychia runcinata		Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 10 cm läbimõõdus, tihedalt substraadile liubuv, pruun; alakülg valkjas kuni pruun; hõlmad kergelt kumerad, kohati üksteist osaliselt katvad, kuni 0,5 mm laiad. Viljakehad sagedased; pruunika kettaga.	muu		Kasvab mereäärsetel graniitkividel.		Harilik ripssamblik (<i>Anaptychia ciliaris</i>) ja selle varieteed, meri-ripssamblik (<i>A. ciliaris</i> var. <i>melanosticta</i>) erinevad ripsmete esinemise poolest hõlmaservades.	Väga haruldane, teada ainult Osmussaarel.	
Samblikud		Bilimbia lobulata		Ohualdis	Tallus näsajas-soomusjas; soomused väikesed, kuni 1 mm laiused, tihedalt paiknevad, valkjad kuni helehallid või pruunid, tihti servast heledamad, ilma härmakihita. Viljakehad ümarad, tugevalt kumerad, kuni 0,6 mm läbimõõdus, mustad, tihti kogumikena.	muu		Kasvab õhukestel loomuldadel või paekivil, peamiselt seal olevatel sammaldel.		Mõnevõrra sarnane on Eestis sagedasem liik <i>Bilimbia sabuletorum</i> , mille tallus on aga koorikjas, mitte soomusjas.	Lääne-Eesti saartel.	
Samblikud	pundar-narmassamblik	Bryoria chalybeiformis		Ohualdis	Tallus põõsajas, substraadil lamav või osaliselt rippuv, tume olivpruun kuni peaaegu must, läikiv; talluse harud niitjad; peaharud suhteliselt jämedad (läbimõõt 0,5–2 mm), võivad olla lamendunud; harudel võib esineda soraale; pseudotsüfellid puuduvad. Talluse koorkiht P–.	muu		Kasvab peamiselt graniitrahudel, kuid leitud ka maapinnal.		Enamasti puudel, kuid vahel ka kividel kasvav pruunikas narmassamblik (<i>Bryoria fuscescens</i>) on tuhmi (mitte läikiva) tallusega, peenikeste (läbimõõdus kuni 0,5 mm) peaharudega ning tema P värvusreaktsioon koorkihil on enamasti positiivne.	Saaremaal Harilaiul ja Harjumaal Aegnal ja Mohnil. Varem iseseisva liigina eristatud lamav narmassamblik (<i>B. intricans</i>) kuulub tänapäevase käsitluse järgi pundar-narmassambliku alla.	
Samblikud	lõuna-kuldsamblik	Caloplaca biatorina		Ohualdis	Tallus poollehtjas, keskosas koorikjas, servades väikeste hõlmadega; oranž kuni pruunikaspunane. Viljakehad talluse keskosas. Eosed kitsa vaheseinaga (kuni 1/4 eose pikkusest).	muu		Kasvab lubjakivil.		Väliselt on väga sarnane müürikuldsamblik (<i>C. saxicola</i> ; Eestis sage), mis erineb lõuna-kuldsamblikust veidi lühemate, laiemate ja lamedamate hõlmade ning eoste paksu vaheseina poolest (kuni 1/3 kuni 1/2 eose pikkusest).	Väga haruldane, teada ainult Läänemaal, Kirblas. Määramisel on olulised mikroskoopilised tunnused.	
Samblikud	kare kuldsamblik	Caloplaca coronata		Ohualdis	Tallus koorikjas, areoleeritud, krobeline-näoline, võrdlemisi paks; oranž; osadest näsadest kujunevad kerajad või ka harunevad isiidid. Viljakehad oranžid; vähesilmatorkava servaga; algul lamedad, hiljem kergelt kumerad.	rannik	Eestis leitud mereärsel plaatool.	Kasvab lubjakivil.			Vilsandi saarel.	
Samblikud	ere kuldsamblik	Caloplaca thallincola		Ohualdis	Tallus poollehtjas, rosetjas, kuni 5 cm läbimõõdus, ereoranž, kohati läikiv, alati ilma härmakihita; tallus keskosas koorikjas, servades väikeste hõlmadega (kuni 4 mm pikad). Viljakehad arukad; talluse keskosas. Eosed sidrunikujulised, paksu vaheseinaga, mis moodustab eose pikkusest 1/2.	rannik	Enamasti merevee pritsmete vööndis.	Kasvab mereäärsetel graniit- ja lubjakividel (Eestis seni leitud ainult lubjakivilt).		Väliselt sarnane ja samas kasvukohas esinev, kuid tunduvalt sagedasem randkuldsamblik (<i>C. scopularis</i>) on väiksema (läbimõõdus kuni 2 cm) ja enamasti kollase tallusega, ka servmised hõlmad on sel liigil lühemad (kuni 2 mm); kahtluste korral on abi kotteoste vaatlemisest mikroskoobis – need on elliptilised (mitte sidrunikujulised) ning vahesein moodustab umbes 1/3 eose pikkusest.	Saaremaal ja Vilsandi RP saartel. Määramisel on olulised mikroskoopilised tunnused.	

Samblikud		Caloplaca ulcerosa		Ohualdis	Tallus koorikjas, valkjashall kirme, K-. Soraalid valkjad, piiritletud, kuni 0,3 mm läbimõõdus, kraaterjad, K-. Viljakehad ümarad, kuni 0,6 mm läbimõõdus, ereoranžid, K+ punased; valkja talluseservaga, mis võib ka kaduda.	muu	Võrdlemisi valgusrikastes kasvukohtades.	Kasvab peamiselt laialehiste puude toitainete rikkal koorel. Eestis leitud vahtralt ja saarelt.		Sarnaste viljakehadega on väga sage liik <i>Caloplaca halocarpa</i> , kuid viimasel puuduvad soraalid. Tallus ja valkjad soraalid on sarnased liigiga <i>Caloplaca obscura</i> (Eestis haruldane), millel on aga tumepruunid ning K– reaktsiooniga viljakehad.	Saaremaal, Kihelkonnas.	
Samblikud	harilik helksamblik	Cetrelia cetrarioides		Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 10 cm läbimõõdus, hallikas; hõlmad ümarad ja servades tõusvad, valkjate servasoraalidega; üla- kui alaküljel punktikujulised valged pseudotsüfellid.	mets	Kasvab vanemates leht- ja segametsades.	Peamiselt lehtpuudel. Harilikku helksamblikku on leitud erinevatelt puuliikidelt: haavalt, saarelt, remmelgalt, sanglepalt, vahtralt, aga ka kaselt ja hallilt lepalt. Üks leid on teada ka kuuselt.		Väliselt samasugusest oliiv-helksamblikust (<i>Cetrelia olivetorum</i>) saab harilikku helksamblikku eristada C reaktsiooni puudumise järgi (oliiv-helksambliku südamikukiht on C+ roosa). Mõnevõrra sarnane on ka Eestis väga sageli nii okas- kui lehtpuudel kasvav hall hõlmasamblik (<i>Platismatia glauca</i>), kuid viimasel puuduvad punktikujulised pseudotsüfellid, hõlmad on rohkem väljavenitatud, ebakorrapärasemad, ning talluse pinnal leidub nii soraale kui isiide.	Hajusalt Eesti erinevates osades.	
Samblikud	mätas-porosamblik	Cladonia caespiticia		Ohualdis	Esitalluse soomused moodustavad tihedaid mättakesi; ülakülj hallikas- või pruunikasroheline, alakülj valge; tugevasti lõhestunud servaga. Podeetsiumid lühikesed, kuni 0,3 cm pikkused, lihtsad, koorikihita ja soredideta. Viljakehad podeetsiumite tipus või esitalluse soomustel; pruunid. Tallus K-.	mets	Üksikud leiud metsast.	Eesti üksikud teadaolevad leiud on erinevatest metsadest puidult; kirjanduse andmeil kasvab ka maapinnal ning sammaldunud puujalamitel ja kividel.		Sarnaneb mõnevõrra tamme-porosamblikule (<i>Cladonia parasitica</i>), millel on aga esitalluse soomuste servades teralise soredid ning podeetsiumid kõrgemad (0,5-2 cm). Lisaks on liikidel erinev keemia – tamme-porosamblik sisaldab tamnoolhapet (K+ kollane).	Saaremaal, Tartumaal.	
Samblikud	kooretu porosamblik	Cladonia decorticata		Ohualdis	Esitalluse soomused väikesed; ülakülj hallikasroheline, alakülj valge; kaovad võrdlemisi ruttu. Podeetsiumid kuni 3 cm pikkused, karikateta, lihtsad või ülaosas veidi harunenud; valkjashallid, hallikasrohelistes füllokladide ja väheste koorikhi kümmudega; teraliste soredidega. Viljakehad podeetsiumite tipus; tumepruunid. Tallus K-, P-.	mets, nõmm	Kasvab valgusrikastes männikutes ja nõmmedel.	Peamiselt liivasel maapinnal. Üks Eesti leid on ka puidult (kännult).		Sarnase alpi porosambliku (<i>Cladonia macrophylla</i>) tallus on P+ kollane ning podeetsiumid praolised.	Üksikutes kohtades Eesti erinevates piirkondades.	
Samblikud	liud-porosamblik	Cladonia straminea		Ohualdis	Esitallus soomusjas; ülakülj rohekas; alakülj hele. Podeetsiumid karika-kujulised, kuni ca 3 cm kõrgused, rohekad; südamikukiht mustjas (eriti jalami osas); karikate väliskülgedel pisikesed plaatjad soomused ja koorikhi terad; soredid puuduvad. Viljakehad karikate servades; erepunased. Tallus K-, P-; sisaldab usniin-, didüüm- ja skvamaathapet.	kivi, loodudel	Eesti ainuke leiukoht on klbuloot.	Kasvab maapinnal.		Väliselt väga sarnastest liikidest (põhja-porosamblik <i>Cladonia borealis</i> , krobeline porosamblik <i>Cladonia pleurota</i> ja punapea-porosamblik <i>Cladonia coccifera</i>) eristamiseks on kõige kindlam määrata samblikuainete sisaldus TLC analüüsi abil. Teistel karikjate podeetsiumite ja punaste viljakehadega porosamblikel on karikad üleni või vähemalt ülaosas kaetud jahujate (või terajate) soredidega.	Harilalul.	

Samblikud	kare porosamblik	Cladonia scabriuscula		Ohualdis	Esitallus väikesesoomuselise, kaob kiiresti. Põdeetsiumid pikad, 3-10 cm, hõredalt harunevad, rohekashallid, väikeste soomusjate moodustiste ja hajusate terajate sooredidega; koorkiht puudub osaliselt (eeldatavasti põdeetsiumite tipuosas). Tallus P+ punane.	mets, nõmm, niit, soo		Sagedamini leitud liivaselt pinnalt valgusrikastes männikutes ja nõmmedel, harva loopealselt ja rabast.	Kasvab peamiselt maapinnal, sagedamini liivasel pinnal.		Väga sarnane on harkjas porosamblik (<i>Cladonia furcata</i>), mille põdeetsiumid on aga ka tipuosas koorkihiga kaetud.	Põhja- ja Lääne-Eestis, saartel.	
Samblikud	psi-limasamblik	Collema parvum		Ohualdis	Tallus lehtjas, rosetjas, väike (läbimõõdus kuni 2 cm), tume oliivroheline, pruun või mustjas; niiskena tallus paisub ja muutub sültjaks (fotobiondiks on tsüanobakter); hõlmad liibuvad, väga kitsad (0,2–0,3 mm) ning tipmiselt sageli kaheks jagunenud; talluse pinnal väikesed isiidid.	kivi		Eesti ainuke leid on lubjakivilt plaatlool.	Lubjakivil.		Sarnane pisi-tardsamblik (<i>Leptogium diffractum</i>) on Eestis samuti väga haruldane; sel liigil on hõlmad laikivad ja isiidid puuduvad.	Väga haruldane, teada ainult Saaremaal, Lõol.	
Samblikud	laineline limasamblik	Collema undulatum		Ohualdis	Tallus lehtjas, tume oliivroheline kuni mustjas, kuni 6 cm läbimõõdus, ümara või ebakorrapärase kujuga, laineliste servadega, sügavalt hõlmne, hõlmakesed 2-4 mm laiused; võivad esineda terajad isiidid. Viljakahad tavaliselt arvukad, kuni 2 mm läbimõõdus.	loodudel		Eesti paar teadaolevat leidu on loodudelt.	Kasvab paljandunud lubjakivil.			Saaremaal.	
Samblikud		Lecanora bicincta		Ohualdis	Tallus koorikjas või poollehtjas, hall. Viljakahade ketas must, sinaka kirmega; talluseserva ja ketta vahel must päriserv (vanematel viljakahadel võib kaduda). Tallus K+ kollane; viljakahade kettal kirme C+ kollasoranž.	kivi			Kasvab graniitkividel.		Kivil kasvavatel mõnedel liudsamblikel (nt <i>L. rupicola</i> ja <i>L. swartzii</i>) esineb ka kirmega viljakehi. <i>L. bicincta</i> erineb viimastest selle poolest, et tema viljakahadel on talluseserva ja ketta vahel nähtav must päriserv, teistel liikidel see puudub.	Hiiumaal Vohilaiul.	
Samblikud		Lecanora caesiosora		Ohualdis	Tallus koorikjas, valkjas kuni hall või pruunikas; esinevad ümmargused, kumerad soraalid, mis tallusest heledamad, läbimõõdus ca 1-2 mm; mõnikord katavad sooredid kogu talluse. Viljakahad esinevad harva. Tallus ja sooredid K+ kollane.	kivi		Eesti ainuke leid on kiviaialt.	Kasvab graniitkividel.		Kivil kasvav <i>L. caesiosora</i> on kergesti äratuntav soraalide esinemise järgi - teistel sama perekonna kiviliikidel soraale ei leidu. Viljakahade puudumisel on määratav ainult TLC analüüsi abil.	Hiiumaal Saarnaki laiul.	
Samblikud		Lecanora impudens		Ohualdis	Tallus koorikjas, pidev, sile kuni näseline; valkjas või helehall. Soraalid algul ümarad ja piiritletud, hiljem kokkusulavad; lamedad kuni kumerad; valkjad või helerohekad. Viljakahad esinevad harva; kastanpruuni ketta ja tallusega sama tooni servaga, 0,5-1 mm läbimõõdus. Tallus K+ kollane.	muu		Kasvab peamiselt võrdlemisi avatud kasvukohtades.	Sagedamini lehtpuudel, näiteks tammel, pärnal ja saarel.		Sarnaneb lepa-liudsambliku (<i>Lecanora allophana</i>) sooredidega vormiga (Eestis harv). Sellel liigil on aga veidike suuremad (0,6-3 mm läbimõõdus), ketta kohale väärdunud lainelise servaga viljakahad. Viljakahade puudumisel saab liike eristada erinevate triterpenoidide sisalduse alusel (vajalik TLC analüüs).	Saaremaal, Lääne-Virumaal (varasemast ajast teada ka Tartumaalt).	
Samblikud		Lecanora intumescens		Ohualdis	Tallus koorikjas, sile või praguline, valkjas kuni helehall. Viljakahad 1-2 mm läbimõõdus; ketas oranžikas- kuni tumepruun, noorena õhukese valkjashalli kirmega (C-); serv tallusega sama tooni, paks, sile, ühtlane või looklev; koorkihita.	mets, park		Metsades ja parkides.	Leitud peamiselt laialehistel puudel, näiteks saarel, pärnal ja vahtral, kuid ka remmelgal.		Teistest sarnase värvitooniga talluse ja viljakahadega liudsamblikest on liiki kõige kindlam eristada psoroomhappe sisalduse põhjal (P+ tumekollane värvusreaktsioon või TLC analüüs).	Hajusalt Eesti erinevates osades.	

Samblikud		Lecanora swartzii		Ohualdis	Tallus koorikjas kuni poollehtjas, pragunenud, valkjas kuni hall, sageli ümbritsetud valge joonega- Viljakahad alusel tugevalt ahenenud, läbimõõdus 0,3–1(2) mm; ketas tiheda valkjas- või sinakashalli kirmega. Tallus K+ kollane, C+ kollakasoranž.	kivi		Kasvab graniitkiividel.		Kivil kasvavatest liudsamblikest mõnedel esineb ka kirmega viljakehi. Neist <i>L. bicipita</i> erineb selle poolest, et tema viljakehadel on talluseserva ja ketta vahel nähtav must päriserv, teistel liikidel see puudub. Eestis sagedase, samuti graniitkiividel kasvava kalju-liudsambliku (<i>Lecanora rupicola</i>) tallus on aga C–.	Mohni saarel.	
Samblikud	psi-liistsamblik	Lempholemma isidiodes		Ohualdis	Tallus poollehtjas või soomusjas, must, läbimõõdus kuni 3 mm; koosneb väikestest soomustest või madalatest padjanditest, mis servades tõusevad, enamasti ilma viljakehadeta. Fotobiondikis tsüanobakter, niiskudes muutub tallus poolläbipaistvaks ja sültjaks.	niit	Eesti paar leidu on loopealsetelt.	Lubjarikkal maapinnal ja lubjakivil.			Saaremaal.	
Samblikud	padjand-tardsamblik	Leptogium schraderi		Ohualdis	Tallus pisipõõsasjas, kuni 5 mm kõrgune, moodustab väikeseid püstisi tutte; tume oliivpruun kuni punakasmust, kerge läikega; hõlmad kuni 1 mm laiused, harunevad, kuivana kortsulised ja vaolised. Võivad esineda viljakehad; ketas kuni 2 mm läbimõõdus.	niit	Kasvab loopealsetel.	Lubjarikkal mullal ning paepaljanditel; samuti sealsetel maapinnasammaldel.			Enamik leiukohti Saaremaal, ka Läänemaal ja Harjumaal.	
Samblikud	väike tardsamblik	Leptogium subtile		Ohualdis	Tallus pisilehtjas või -soomusjas, hall kuni pruunikas, moodustab väikeseid padjandeid; hõlmad tõusuvad, kuni 0,1 mm laiused, sileda pinnaga, ilma väljakasvudeta. Viljakehi tavaliselt ontralt; need kumerad, oranžikaspruuni kettaga, läbimõõdus kuni 0,8 mm.	muu		Kasvab peamiselt lubjarikkal maapinnal ja kividel, seejuures sageli sammaldel. Kirjanduse andmeid ka vanade lehtpuude sammaldunud jalamil.		Sarnasel sõrmjal tardsamblikul (<i>Leptogium teretiusculum</i>) esinevad viljakehad harva ning hõlmaservades on isiiditaolised väljakasved. Orna tardsambliku (<i>Leptogium tenuissimum</i>) viljakehad on nõgusad kuni lamedad ning hõlmad kuni 2 mm laiused.	Leiukohad Eesti lääneosas.	
Samblikud	lääkiv pruunsamblik	Melanelia stygia		Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 10 cm läbimõõdus, ülakülg tumepruun, läikiv, alakülg vähemalt keskosas must; hõlmad kuni 2 mm laiad, kergelt kumerad; hõlmade pinnal pseudotsüfelid (valkjad, sageli nõgusad, täpid) ja sakilise servaga viljakehad; isiidid ja soreedid puuduvad.	kivi		Kasvab graniitkiividel.		Teistest kivil kasvavatest viljakehadega pruunsamblikest (<i>M. commixta</i> ja <i>M. hepatican</i>) erineb kumerate hõlmade poolest.	Harjumaa, Lääne-Virumaa, Põlvamaa.	
Samblikud	limane hariksamblik	Multiclavula mucida		Ohualdis	Tallus tumeroheline, õhuke, kilejas, niiskena limane, kuivana koorikjas. Viljakehad püstised, kuni 1,5 cm kõrgused, lihtsad või kergelt harunevad, noorena üleni valkjad või heledad kreemikad, hiljem pruunikad (eriti tipuosas).	mets	Kasvab metsades.	Peamiselt kõduneval puidul, näiteks lamatüvedel. Sagedamini kuusel ja haaval.			Hajusalt Eesti erinevates osades.	
Samblikud		Opegrapha ochrocheila		Ohualdis	Tallus koorikjas, vähemärgatav, hallikas. Viljakehad piklikud, kõverduvad või harunenud, harva tähtjad; kuni 1,2 mm pikkused; mustad, tavaliselt oranži härmakihi, mis K+ roosakaspruunane. Eosed 4-rakulised, 14-16 x 3-5 µm. Viljakeha ristlõigul ekstsipulum pruunikas (K+ roosakaspruunane).	mets	Kasvab peamiselt lehtmetsades laialehistel puudel.	Sagedamini saarel ja jalakal, aga leidub ka teistel liikidel.		Oranži härmakihi puudumisel sarnaneb liikidega <i>Opegrapha atra</i> ja <i>O. herbarum</i> . Liikide eristamiseks tuleb kasutada mikroskoopiilisi tunnuseid – <i>O. atra</i> ekstsipulum on rohekas (K+ oliivroheline), liigil <i>O. herbarum</i> on aga suuremad eosed (16-26 x 5-7 µm).	Vähestes kohtades Eesti erinevates kohtades.	

Samblikud		<i>Opegrapha rupestris</i>		Ohualdis	Iseseisev fotobiont ja tallus puuduvad, kasvab lihenikoolse seenena lubjakivil olevatel kirmesamblikel (<i>Verrucaria</i>). Viljakehad väga väikesed (läbimõõdus u 0,2 x 0,3 mm), enam-vähem ümmargused, mustad.	muu		Kasvab lihenikoolse seenena lubjakivil olevatel kirmesamblikel (<i>Verrucaria</i>).			Esinemine Eestis ebaselge. Liigi <i>Opegrapha rupestris</i> kaasaegse käsitluse puhul on tegemist lihenikoolse seenega, mis kasvab lubjakivil olevatel kirmesamblikel (<i>Verrucaria</i>). Selle nime all Eestis varem kogutud materjali puhul on aga tegemist lubjakivil kasvava samblikuga, ning praeguses tähenduses seega valemääranguga. Seoses nende muutustega tuleks O. rupestris Punase Raamatu ohukategooriatest välja arvata.	
Samblikud		<i>Opegrapha soreidiifera</i>		Ohualdis	Tallus koorikjas, õhuke, pruunikas, vahel vähemärgatav; esinevad kollakasoranžid soraalid (C+ roosakaspunane) läbimõõdus kuni 1,2 mm, need mõnikord omavahel kokkusulavad. Viljakehad esinevad kohati; osaliselt talluse sees või pindmised; mustad, piklikud, harunemata.	mets, niit	Metsades ja ka avatumates kasvukohtades, nagu puisniitudel.	Kasvab mitmesugustel lehtpuudel (seni leitud tammelt, saarelt ja kaselt).		Liik on teistest Eesti kiiriksamblikest eristatav oranžikate soraalide järgi.	Üksikutes kohtades, peamiselt Eesti lääneosas. Kiiriksamblikest on määratud vääriselupaikade indikaatoriks perekonna tasemel.	
Samblikud		<i>Opegrapha viridis</i>		Ohualdis	Tallus koorikjas, vähemärgatav, tuhm oliivroheline või pruun, tavaliselt väikeste laikudena, kuni 4 cm läbimõõdus. Viljakehad piklikud ja lühikesed või ümarad, mustad, 0,4-0,8 x 0,1-0,4 mm; ketas pilujas. Eosed 12-16-rakulised.	mets	Kasvab lehtmetsades.	Peamiselt saarel, jalal ka teistel laialehistel puudel.		Sarnaste viljakehade ja eostega on <i>Opegrapha soreidiifera</i> , mille heaks eristamistunnuseks on tallusel olevad oranžikad soraalid. Teistel kiiriksamblikel on eosed 4-9-rakulised.	Võrdlemisi vähestes kohtades üle Eesti. Kiiriksamblikud on määratud vääriselupaikade indikaatoriks perekonna tasemel.	
Samblikud	Degeni kilpsamblik	<i>Peltigera degenii</i>		Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 10 cm läbimõõdus; ülakülj sinakas- või rohekashall, harva pruun; läikiv, ilma vildikihita; alaküljel kitsad, valkjad kuni kollakad, reljeefsed sooned ning valdavalt harunemata ritsiinid; fotobiondiiks tsüanobakter. Viljakehad tõusvatel hõimatippudel, (punakas)pruuni kettaga.	mets	Kasvab peamiselt metsades.	Maapinnal ja sammaldunud kivil, ka sammaldunud puujalamel ja lamatüvedel.		Teistest vildikihita kilpsamblikest eristamiseks tuleb kindlasti vaadata ka talluse alakülge – Degeni kilpsamblikul on kitsad heledad reljeefsed sooned ning lihtsad ritsiinid.	Vähestes kohtades Põhja- ja Lääne-Eestis.	
Samblikud	narmas-rosettsamblik	<i>Physcia leptalea</i>		Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 4 cm läbimõõdus, valkjashall, valgetäpiine; hõlmaservades silmapaistvad ripsmed; sooreedid ja isiidid puuduvad. Viljakehad sagedased; mustad, tihti halli kirmega.	mets, niit	Võrdlemisi valgusriikastes kasvukohtades metsades ja puisniitudel.	Kasvab peamiselt lehtpuudel, näiteks haavalt, sanglepalt ja õunapuult; paar leidu on teada ka puidult.		Sarnaneb väga sageli esinevatele tõusvale ja rips-rosettsamblikule (<i>Physcia adscendens</i> , <i>P. tenella</i>), kuid neil on hõimatippude alaküljel soraalid.	Vähestes kohtades Eesti erinevates piirkondades.	
Samblikud	Magnussoni rosettsamblik	<i>Physcia magnussonii</i>		Ohualdis	Tallus lehtjas, rosetjas, kuni 8 cm läbimõõdus; hall, sageli pruunika varjundiga, valge härmakihiga; hõlmad kuni 3 mm laiused; sooreedid puuduvad. Viljakehad tavaliselt arvukad; läbimõõdus kuni 3 mm; ketas must, enamasti kaetud valge härmakihiga.	kivi		Kasvab graniitkivil.			Väga haruldane, teada 1 leid Lääne-Virumaal.	
Samblikud	Achariuse sõõrsamblik	<i>Protoparmeliopsis achariana</i>		Ohualdis	Tallus lehtjas, moodustab padjanditaolisi kohevaid rosette, kuni 10 cm läbimõõdus, hallikasroheline või kahvatukollane; alakülj valkjast; hõlmad nõrgalt substraadile kinnitunud. Viljakehad arvukad; pruuni kettaga.	muu, kivi	Valgusrikkad, avatud kasvukohad.	Kasvab graniitkivil.			Väga haruldane, 1960-ndatel leitud ühel korral Saaremaalt.	

Samblikud	vagu-rihmsamblik	Ramalina calicaris		Ohualdis	Tallus pöösasjas, kuni 8 cm pikk, võrdlemisi jäik, kollakas- või hallikasroheline, läikiv; harud kuni 3(10) mm laused, lamedad, sileda pinnaga, vähemalt alusel renjalt üleskäändunud servadega; harudel kriipsukujulised valkjad pseudotsüfellid. Viljakehad peamiselt tipmised või tipulähedased, kannusega.	mets, niit, park	Kasvab eelkõige valgusrikkamates metsades, parkides ja puisniitudel, ka üksikutel puudel.	Liiki on leitud erinevatel lehtpuudel, näiteks tammel, saarel, kasel, pihlakal, paaril korral ka okaspuudel.		Sarnaneb saare-rihmsambliku (<i>Ramalina fraxinea</i>) kitsahõlmaliste vormidega, kuid selle liigi harude pind on alati sooneiline ja kortsuline ning koorkiht silmatorkava läiketa. Mõnevõrra sarnane on ka tipmiste viljakehadega kimp-rihmsamblik (<i>Ramalina fastigiata</i>), kuid tema talluse harud on enam-vähem ümarad või ebaühtlaselt nurgelised, mitte renjad.	Lääne-Eestis.	
Samblikud	kivi-rihmsamblik	Ramalina siliquosa		Ohualdis	Tallus pöösasjas, kuni 10(20) cm pikk, kollakas- või hallikasroheline, enam-vähem püstine; harud lamedad kuni peaaegu ümarad, külgharude tipud kõverdunud, rohkete näsajate mügaratega; soraalid puuduvad. Viljakehad esinevad sageli; harudel külgmiselt.	rannik	Mere ääres.	Kasvab mereäärsetel graniitkividel.			Väikesaartel: Mohnil, Papilaial, Kesselaiul. Ainus kivilid kasvav rihmsamblik, millel esinevad viljakehad.	
Samblikud	kaheoseline lohksamblik	Solorina bispora		Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 1 cm läbimõõdus; ülakülj hallikas kuni pruunikas, sageli valkja härmakihiga; fotobiont rohevetikas, tsüanobakterit sisaldavad tsefalodid on talluse sees. Viljakehad hõlmade keskel, tallusesse süüvitunud lohkudes, läbimõõduga kuni 5 mm; eoskotis 2 eost.	kivi		Kasvab lubjakivil.		Hariliku lohksambliku (<i>Solorina saccata</i>) tallus on suurem (2-6 cm läbimõõdus) ning eoskotid sisaldavad 4 eost.	Väga haruldane, teada 1 leid Muhumaal.	
Samblikud	sinakas nappsamblilik	Toninia sedifolia		Ohualdis	Tallus koosneb kumeratest kuni lamenduvatest soomustest (läbimõõdus kuni 3 mm), hall kuni oliivpruun, tavaliselt valkja või sinaka härmakihiga. Viljakehad kuni 4 mm läbimõõdus, mustad, samuti sageli härmakihiga.	niit, kivi	Kasvukohad asuvad peamiselt loopealsetel, aga leitud ka näites vanas paekarjääris.	Kasvab lubjarikkal maapinnal, harvem ka sealsetel maapinnasammaladel.		Väga sarnane sagedamini esineva liigiga <i>Toninia physaroides</i> , mille soomused on aga tihti sammastjad ega pole üldse lamendunud ning mille tallusel on väikesed valged pseudotsüfellid (võivad olla raskesti märgatavad). Nende kahe liigi kindlaks eristamiseks on vaja vaadata viljakeha siseehitust mikroskoobis (sinakal nappsamblikul on hüpoteetsium pruun, talle sarnasel liigil aga värvusetu). Kolmanda Eestis leiduva nappsambliku, pruunika nappsambliku (<i>Toninia verrucarioides</i>) soomused on väiksemad, läbimõõdus kuni 1 mm, enam-vähem lamedad ja ilma härmakihita.	Lääne-Eestis, enim leide Saaremaalt.	
Samblikud	tuhk-kõrvsamblilik	Umbilicaria cinerascens		Ohualdis	Tallus lehtjas, sileda pinnaga, läbimõõduga kuni 8 cm, servaosas tumepruun, keskosas helepruun; hõlmad talluse keskosas tõusvad, servaosas substraadile liibuvad; alakül must, ilma ritsiinideta, kinnitub substraadile nabaga (keskse jämeda hüüfidekimbuga).	kivi		Kasvab graniitkividel.			Naissaarel, Mohnil.	
Samblikud	võrk-kõrvsamblilik	Umbilicaria decussata		Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 9 cm läbimõõdus; talluse keskosa tugevate kurdudega, servaosa sageli võrkjalt voldiline, hõlmased tõusvad; ülakül hall kuni mustjashall, kirmeta; alakül must, sile; kinnitub substraadile nabaga, ritsiinid puuduvad; viljakehad puuduvad.	kivi		Kasvab graniitkividel.		Sarnase võrkjalt voldilise ja keskosas kurrulise tallusega on ka Nylanderi kõrvsamblilik (<i>U. nylanderiana</i>), kuid sellel liigil on ülakül pruunikas, mitte hall, ning keskosa kurrud madalamad. Kurd-kõrvsamblikul (<i>U. proboscidea</i>) on samuti tugevalt kurruline tallus, aga tavaliselt paljude viljakehadega.	Aegnal, Mohnil.	

Samblikud	põhja-kõrvsamblik	Umbilicaria hyperborea		Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 7(10) cm läbimõõdus; pind kõbruline, ülakülje kõprudele vastavad süvendid alaküljel; ülakülg pruunikas, alakülg tumepruun kuni must; kinnitub substraadile nabaga, ritsiinid puuduvad. Tallusel ohtralt silmatorkavate kurdudega musti viljakehi.	kivi		Kasvab granitiividel.			Naissaarel, Mohnil.	
Samblikud	Nylanderi kõrvsamblik	Umbilicaria nylanderiana		Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 5 cm läbimõõdus; talluse keskosa tugevate kurdudega, servaosa sageli võrkjalt voldiline; ülakülg pruunikas, kirmeta; alakülg must; kinnitub substraadile nabaga, ritsiinid puuduvad; viljakehad puuduvad.	kivi		Kasvab granitiividel.		Sarnase võrkjalt voldilise ja keskosa kurrulise tallusega on ka võrk-kõrvsamblik (<i>U. decussata</i>), kuid sellel liigil on ülakül hall kuni mustjashall, mitte pruunikas, ning keskosa kurrud tugevamad. Kurd-kõrvsamblikul (<i>U. proboscidea</i>) on samuti tugevalt kurruline tallus, aga tavaliselt paljude viljakehadega.	Aegnal, Mohnil.	
Samblikud	lubja-korpsamblik	Xanthoria calcicola		Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 10 cm läbimõõdus, erekollane kuni kollakasoranž; hõlmad laiad (kuni 6 mm); talluse keskosa jämedad näsajad; isiidid, soreedid puuduvad; viljakehi esineb harva.	kivi		Kasvab peamiselt lubjakivil, kuid võib kasvada ka tsemendil jms. substraatidel.		Mõnevõrra sarnane väga sageli esinevale harilikule korpsamblikule e. harilikule seinakorvale (<i>Xanthoria parietina</i>), mis kasvab nii puudel kui kividel; sellel liigil aga näsad puuduvad ning tavaliselt leidub talluse keskosas arvukalt viljakehi.	Vähestes kohtades Eesti läähesaos.	
Samblikud	lehtjas korpsamblik	Xanthoria fallax		Ohualdis	Tallus lehtjas, rosetjas, ei moodusta padjandeid, kuni 3 cm läbimõõdus, kollane; hõlmad kuni 2 mm laiused; tallusel pindmised ümmargused kraaterjad soraalid.	park, asula	Kõik teadaolevad kasvukohad asuvad võrdlemisi valgusrikastes kohtades, nagu linnaparkides.	Kasvab lehtpuudel, enim leide on vahtralt, kuid leitud ka teistelt liikidelt (näiteks saarelt ja paplilt).		Sarnaneb soomusja korpsamblikuga (<i>Xanthoria fulva</i>). Erineb viimasest rosetja ja suurema talluse, laiemate hõlmade ning kraaterja kujuga soraalide poolest (soomusja korpsambliku soraalid on huuljad ja paiknevad hõlmaservides ning tippudes).	Vähestes kohtades erinevais Eesti paigus.	
Samblikud	teraline korpsamblik	Xanthoria soredata		Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 6 cm läbimõõdus, oranž kuni punakasoranž, ilma valkja härmakihta; hõlmad kuni 1 mm laiad, kumerad; talluse pinnal (peamiselt keskosas) peajad või näsajad isiidid, mis soreedistuvad (lagunedes moodustavad väikesi lahtisi terakesi).	kivi		Kasvab lubjakivil.		Võib segi minna lubja-korpsamblikuga (<i>X. calcicola</i>), mille tallusel leidub samuti isiide, kuid sellel liigil isiidid ei soreedistu.	Väga haruldane, teada 1 leid Harjumaal.	
Sammaltaimed	rabe aloina	Aloina rigida		Ohualdis	Vaid paari mm kõrgune sammal. Lehed laiakeeljad. Leheroo ülemisel pinnal on narmakujulised väljakasved. Püstiseid eoskupraid esineb sageli, harjas punakaspruun, kuni 2 cm kõrge.	paljak/paljand, joonobjektid	Paljakutel, teepervedel ja varemetel.	lubjarikas substraat		Eristub teistest pisisambalistest (<i>Pottiaceae</i>) leheroo ülemisel pinnal esinevate narmakujuliste väljakasvete poolest.	Lääne-Eesti saartel, Harjumaa, Lääne-Virumaa.	
Sammaltaimed	lubi-tõmpkaanik	Amblystegium confervoides		Ohualdis	Väike kohevalt lehistunud võsudega lubjakividel kasvav roheline sammal. Varrelehed 0,3 mm pikad. Leherood puudub. Eoskupa asetseb kõverdunult ja on peaaegu kaldu.	muu		lubjakivil		Sarnaselt lubi-tõmpkaanikule võib lubjakividel kohata teist väga peent ja puuduva roo ja lühikeste rakkudega kivikääbikut (<i>Platydictya jungermannioides</i>), kuid erinevalt lubi-tõmpkaanikust on kivikääbikul leheservad saagjad ja lehtede kaenaldes leidub tihti mitmerkulisi pikergusi sigikehi. Lubikuldsammal (<i>Campyllum calcareum</i>) erineb lubi-tõmpkaanikust suurema kasvu (leht 0,4-0,7mm, lubi-tõmpkaanikul kuni 0,3 mm), renja tipuga alla käändunud lehtede ja lineaalsete rakkude poolest.	Saare-, Rapla-, Hiiumaa, Harjumaal.	

Sammaltaimed	kõdu-tõmpkaanik	Amblystegium saxatile		Ohualdis	Roheline või kollakasroheline. Varrelehed 1-1,5 mm pikad, laiuvad. Lehealus pikalt laskuv. Harjas loogeline, eoskupa kõverdunud.	muu	Varjulistes niisketes kohtades.	metsakõdul		Sarnaneb pisut harilikule tõmpkaanikule (<i>A. serpens</i>). Erineb sellest suuremate ja selgelt laskuvate varrelehtede poolest. Kõdu-tõmpkaaniku lehed on järsult aheneva tipuosaga.	Saaremaa, Raplamaa, Ida-Virumaa, Põlvamaa, Võrumaa.	
Sammaltaimed	väike ebatähtlelik	Anastrophyllum minutum		Ohualdis	Püstised või tõusvad võsud, roheline või kollane-pruunikas. Lehed kahe terava kolmnurkse hõlmaga, renjas-nõgusad, varrest eemaldunud või laiuvad, selgmine hõlm pisut väiksem. Ahenenud võsude tippudes punaste sigikehade kogumikud.	muu		maapinnal, turvas- ja mineraalmullal, kividel ning kõdupuudel		Sarnasest Helli ebatähtlelikust (<i>A. hellerianum</i>) suurem.	Võrumaa, Pärnumaa, Järvamaa.	
Sammaltaimed	põhja lihthammas	Aplodon wormskioldii		Ohualdis	Madala, hõreda või tiheda muruna kasvav heleroheheline sammal. Vars 1-2 cm kõrgune, hõredalt lehistunud, alaosas risoidvildiga. Lehed järsult ahenenud lühikeseks peeneks tipuks. Harjas väga peenike, värvuseitu. Vanadel eoskupaardel urn ja hüpofiüüs tumepruunid. Rood lõpeb enne lehe peenikest tippu.	soo	Rabades	korjustel ja kõdunevatel väljaheidetel		Võib väliselt sarnaneda punasele tetraploodonile (<i>Tetraplodon mnioides</i>), eristub sellest värvuse ja tumepruuni eoskupa poolest. Ka lõpeb põhja lihthamba lehtedes rood enne peenikest tippu, punase tetraploodoni leherood ulatub tipuni.	Raplamaa, uuemad leiud Pärnumaalt.	
Sammaltaimed	ahas kadrisammal	Atrichum angustatum		Ohualdis	Kollakasroheline või punakaspruun tumepunase varrega sammal. Varred kuni 2 (5) cm kõrgused. Lehed kogu ulatuses enam-vähem ühelaiused. Leheservad lainelised, kahekordsed hambad lehe servas ulatuvad kuni lehe keskosani. Liistakuid 5-10. Rakud väikesed, 6-15 µm läbimõõdus.	kallas, niit, mets	Kasvab kraavikallastel, karjamaadel savikal või liivasel mullal, laialehistes ja segametsades.			Sarnasest madalakasvulisest õrnast kadrisamblast (<i>A. tenellum</i>) eristub väiksemate lantsetjate tõmbitipuliste lehtede, väiksemate leherakkude ja rohkemaarvuliste liistakute poolest.	Harjumaa, Ida-Virumaa, Jõgevamaa, Valgamaa, Võrumaa.	
Sammaltaimed	sulgjas lühikupar	Brachythecium plumosum		Ohualdis	Varrelehed lai-munaja alaosa ja järsult aheneva peene tipuosaga. Oksalehed sarnanevad varrelehtedele, leheservad peensaajad. Rood ulatub lehe keskele, oksalehtedel lõpeb rood nokakesega.	muu		Kasvab soostunud maapinnal, kividel, tüvealustel.		Väliselt võib pisut meenutada kivi-lühikupart (<i>Brachythecium populeum</i>), kuid erineb sellest munajate lehtede ja lehe keskel lõppeva roo poolest. Ka kasvukohad on valdavalt erinevad. Sulgjas lühikupar kasvab eelkõige niiskel maapinnal, kivi-lühikupar tüvealustel või kõduga kaetud kividel. Starke lühikuprast (B. starkei) erineb mittelaskuva lehealuse poolest.		
Sammaltaimed	arktika pungsammal	Bryum arcticum		Ohualdis	Moodustab punaka tiheda muru. Lehed koondunud varre tipuossa. Leherood tugev, pruunikas. Eoskupa longus kuni rippuvad, hele-kuni tumepruunid, pika kaelaosaga. Harjas punakas, pikk ja keerdunud.	kivi, nõmm, rannik		paeklibustel rannavallidel, klindil		Väliselt võib sarnaneda soo-pungsambale (<i>B. uliginosum</i>), mille eoskupa on pikemad (4-5 mm, arktika pungsambal 2,5-3 mm). Ka on soo-pungsambla varred üldiselt pikemad (kuni 2 cm, arktika pungsambal enamasti kuni 0,5 cm).	Põhja-Eesti saared.	
Sammaltaimed	kahevärviline pungsammal	Bryum dichotomum		Ohualdis	0,5-1,0 cm kõrgune kahvatu roheline sammal. Varre alusel esineb pruunikas risoidvilt. Lehed munajad, nõgusad. Lehed asetsevad varrel tihedalt, lehealus ei lasku. Leherood tugev, väljub lehetipust teravikuna. Harjas punane, lühike (ca 1 cm).	joonobjektid, kallas, paljak/paljand	Kasvab avatud kasvukohtades madala muruna või üksikute võsudena teiste sammalde vahel, liivastel või savikatel teeäärtes, kraavikallastel, paljakutel.			Väga sarnaseid liike samal kasvukohal pole. Mõnest teisest ühevärviliste lehtedega pungsamblast erineb lisaks mitmetele lehetunnustele nt lühema (u. 1 cm) harjase poolest - kallas-pungsambal (B. Warneum) 3-6 cm, kahvatu pungsambal (B. Pallens) 1-4 cm.	Harjumaa, Ida-Virumaa, Põlvamaa.	

Sammaltaimed	Funcki pungsammal	Bryum funckii		Ohualdis	Valkjasroheline, alusel pruunikas, 0,5-1,0 cm kõrguse muruna või üksikute võsudega kasvav sammal. Vegetatiivne vars lühike, pungakujuliselt lehistunud. Lehed lai-ovaalsed, nõgusad, tugeva lühidalt tipust väljaulatava rooga.	loodudel	Loodudel.	lubjakividel, kiviaedadel		Lai-ovaalsete nõgusate lehtede ja tugeva, lehetipust pisut väljaulatava roo tõttu eristub teistest pungsammaldest kergesti. Võib vahel sarnaneda muru-pungsambale (<i>B. caespiticium</i>), millega kasvab sageli koos. Muru-pungsambal on leheservad peaaegu kogu ulatuses allapoole käärdunud, kuid funckii pungsambal on leheservad lamedad.	Kesk- ja Lääne-Eestis.	
Sammaltaimed	Klinggraeffi pungsammal	Bryum klinggraeffii		Ohualdis	Roheline, 0,2-0,5 cm kõrgune hõreda või tiheda muruna kasvav sammal. Vars alusel kollakaspruunide, enamasti siledate risoididega. Lehed munajad või lantsetjad, pikalt teritunud tipuga.	joonobjektid, põld, paljak/paljand, rannik, niit	Kasvab teede ääres, põldudel, paljakutel, niiskel savikal mullal ka ranna- ja madalsoonitudel.		Sarnaneb pisut mugul-pungsambale (<i>B. subapiculatum</i>), millel on aga vars pruunide näsaliste risoididega.	Lääne- ja Põhja-Eestis.		
Sammaltaimed	puna-pungsammal	Bryum rubens		Ohualdis	0,2-1,5 cm kõrgune rohekas või punakas sammal. Risoidid pruunikad või oranžikad, näsalsed. Lehed lantsetjad, teritunud tipuga. Lehed varrel kohevalt, kitsalt ja lühidalt laskuvad. Leherood peenike, väljub lühidalt lehetipust. Ümarad säravpunased sigikehad võsude ümber mullapinnal on sageli märgatavad juba luubiga.	paljak/paljand	Paljakutel lubjarikastes või nõrgalt happelistes, häiringutega kasvukohtades.		Sarnaneb mugul-pungsambale (<i>B. subapiculatum</i>), eristub sellest punakamate risoidide ja sigikehakeste suuremate mõõtmete (250-280 µm), nende tugevamalt punase värvuse ning tugevamalt puhetunud rakkude poolest.	Lääne-Eesti saared. Kasvab hõreda muruna või üksikute võsudega teiste sammalde vahel.		
Sammaltaimed	rand-pungsammal	Bryum salinum		Ohualdis	Roheline või pruunikas, alusel mustjas, tiheda madala muruna kasvav sammal. Vars risoidivildiga. Rood lõpeb enamasti lehe tipus, lehealus punakas. Eoskupra suuäärise välisammaste alusel esinevad üksikud ümmargused avad.	niit, rannik, nõmm	Rannaniitudel ja luidetel.	liival, enamasti soolase merevee mõju piirkonnas	Teistest merevee mõjupiirkonna niitudel esinevatest pungsammaldest erineb lantsetjate teritunud tipuosaga lehtede ja punaka lehealuse poolest. Leherood lõpeb tipus või väljub lühikeses teravikuna.	Lääne- ja Põhja-Eestis. Väga varieeruv liik. Varjulistes kohtades kasvavatel taimedel võivad varred olla kõrgemad, lehed suuremad ja eoskuprad pikemad.		
Sammaltaimed	kallas-pungsammal	Bryum warneum		Ohualdis	Kollakas- või pruunikasroheline, tiheda madala muruna kasvav sammal, kuni 2 cm kõrge. Lehed munajad, teritunud tipu ja tugeva kollaka rooga, lehed on koondunud varre tipuossa. Eoskupar rippuv, pirnjas, kuni 4 mm pikk.	rannik, kallas	Kasvab mererannas, veekogude kallastel, niiskel liival.		Sarnaneb näsa-pungsambaga (<i>B. mamillatum</i>), kuid erineb sellest lehe tipus olevate rohkemate hammaste, pikema lehetipu ja koonusja sileda eoskupra kaane poolest (näsa-pungsambal on eoskupra kaas lame ja näseline).	Peamiselt Saare, Hiiuma ja Harju maakonna rannikupiirkondades.		
Sammaltaimed	õrn niidiksammal	Cephaloziella elachista		Ohualdis	Kahvatu- või kollakasroheline kuni 0,3 mm laiuste väheharunevate võsudega sammal. Turbasammalde vahel vaeu nähtavad väga peened võsud. Kaheks hõlmaks lõhestunud lehed, lehehõlmade servas 1-2 hambakest.	soo	Kasvab rabades turbasammalde vahel ja peal.		Enamusest teistest niidiksammaldest erineb lehehõlmade sügava lõhestatuse poolest, mis ulatub vähemalt kolmveerandini lehe pikkusest. Sarnasest kannus-niidiksamblast (<i>C. spinigera</i>) erineb kitsaste lehehõlmade poolest (hõlma laius 2-4 rakku), siledade ja pikemate leherakkude (>12 µm) poolest, tihti esinevate tagasikäärdunud periheetsilehe hammaste ja suuremate eoste (>9 µm) poolest. Liikide eristamine välitingimustes keeruline.	Harjumaa, Läänemaa, Tartumaa, Võrumaa.		
Sammaltaimed	terveservaline niidiksammal	Cephaloziella integerrima		Ohualdis	Väga väike (5 mm) kahehõlmaliste lehtedega roheline sammal. Sigikehad nurgelised. Periheetsilehed peaaegu kogu pikkuses kokku kasvanud.	muu		Kasvab maapinnal, peamiselt liivmullal.	Eristub teistest niidiksammaldest nurgeliste sigikehade poolest.	Põhja- ja Lõuna-Eesti		

Sammaltaimed	kannus-niidiksammal	Cephaloziella spinigera		Ohualdis	Roheline või pruunikaspunane kuni 0,2 mm laiuste väheharunevate võsudega sammal. Turbasammalde vahel kasvav väga peenikeste võsudega ja sügavalt kahehõlmaliste lehtedega sammal. Lehehõlmade servas 1-2 hambakest.	soo	Rabades	turbasammalde vahel ja peal		Enamusest teistest niidiksammaldest erineb lehehõlmade sügava lõhestatuse poolest, mis ulatub vähemalt kolmveerandini lehe pikkusest. Sarnasest õrnast niidiksamblast (<i>C. elachista</i>) erineb punaka värvuse, veidi laiemate lehehõlmade (hõlma laius 4-5 rakku), nääsliste ja lühemate leherakkude (<12 µm), sirgete periheetsilehe hammaste ja väiksemate eoste (<9 µm) poolest.	Harjumaa, Raplamaa, Võrumaa, Tartumaa	
Sammaltaimed	püst-punaharjak	Ceratodon conicus		Ohualdis	Kollakas- või määrdunudroheline, 1-2 cm kõrguste vartega sammal. Lehed kuivalt vastu vart liibunud, nõgusad. Rood ulatub pikalt tipust välja. Eoskupa püsti, sirge, puguta. Suuäärise hambad väga kitsa heleda äärisega või ilma.	paljak/paljand, kivi		Kasvab lubjarikastel paljakutel ja kividel.		Harilikust punaharjakust (<i>C. purpureus</i>) erineb alati siledast lehetipust väljaulatava roo ja püsti eoskupra poolest. Pugu püst-punaharjaku eoskupra alusel ei esine. Hariliku punaharjaku lehetipp hambuline, harvem sile, rood ulatub harva tipus välja, eoskupa kaldu ja puguga.	Pillatult üle Eesti.	
Sammaltaimed	naaskel- kaksikhambake	Dicranella subulata		Ohualdis	Kollakasroheline või roheline, 0,5-1,5 cm kõrguste punakate vartega muruna kasvav sammal. Kasvab väikeste madalate tuttidena. Leherood tugev, leheserv sile või tipus ebaselgelt saagias. Eoskupa valdavalt püsti, puguta.	paljak/paljand		Kasvab niisketil savikatel või liivastel paljakutel.		Suurest kaksikhambakesest (<i>D. heteromalla</i>) erineb peaaegu sileda leheserva poolest, pugu-kaksikhambakesest (<i>D. cerviculata</i>) aga kitsama leheroo ja sporofüüdi ehituse alusel. Naaskel-kaksikhambakese harjas on punane ja eoskupa on puguta, pugu-kaksikhambakese harjas on aga kollane ja eoskupa puguga.	Eesti erinevates paikades.	
Sammaltaimed	kivi-niithammas	Didymodon insulanus		Ohualdis	Punakas- või pruunikasroheline, kuni 3 cm kõrguste padjanditena kasvav sammal. Vars harunenud. Lehed suurenevad märgatavalt varre tipu suunas. Leheservad ainult lehe alaosas allapoole käärdunud, siledad, rakud tihedalt nääslistes. Kasvab kividel ja lubjarikastes avatud kasvukohtades.	muu		Kasvab rändrahnudel, harvem niiskel liival, savikal või lubjarikkal mullal.		Sarnaneb müür-niithambale (<i>D. vinealis</i>) ja on käsitletud vanemas kirjanduses ka selle liigi varieteedina, kuid kivi-niithambal paiknevad võsu tipuosas märgatavalt suuremad lehed kui võsu alaosas. Tema lehed on ka kitsamad ning pikemalt ja peenemalt teritunud tipuosaga. Erinevalt müür-niithambast on kivi-niithamba leheservad käärdunud vaid alaosas. Kivi-niithammas kasvab sagedamini rändrahnudel kui maapinnal, müür-niithammas ei kasva rändrahnudel.	Lääne-, Põhja-, Kesk-Eestis	
Sammaltaimed	müür-niithammas	Didymodon vinealis		Ohualdis	Punakas- või rohekaspruun, hõreda või tiheda muruna kasvav sammal. Vars 1-2 cm kõrgune, ühtlaselt lehistunud. Lehed kogu varre ulatuses enam-vähem ühesuursed. Leheservad tavaliselt lehe alusest kuni tipuni allapoole käärdunud.	muu		Kasvab savikal, liivasel või lubjarikkal mullal.		Sarnasest kivi-niithambast (<i>D. insulanus</i>) erineb kogu võsu ulatuses enam-vähem ühesuursed ning tipuni allapoole käärdunud leheservadega lehtede poolest. Kivi-niithammas kasvab sagedamini rändrahnudel kui maapinnal, müür-niithammas ei kasva rändrahnudel.	Lääne- ja Põhja-Eestis.	

Sammaltaimed	rohkelehine munakupar	Diphyscium foliosum		Ohualdis	Väikesed, mõne mm kõrgused, tumedad, mustjasrohelistes samblad. Harjas peaaegu puudub, periheetsilehed pikalt lehetipust väljaulatava rooga. Eoskuper meenutab suuruselt ja kujult nisutera.	paljak/paljand, mets, joonobjektid, kallas, põld	Kasvab paljakutel, hõredates metsades teeservadel, kraavikallastel, põldudel	savi- ja turvasmullal, ka kividel		Eoskupardeta võib munakupar meenutada tanukate (<i>g. Encalypta</i>) perekonna liike või liike sugukonnast pisisamblastised (<i>f. Pottiaceae</i>). Munakupar ei moodusta tihedaid padjandeid, tema lehed on vähem läbipaistvad, vähem kitsenevad, luitunudrohelist värvi.	Üks vana leiukoht Saaremaal	
Sammaltaimed	püstlehtine jõhvsammal	Ditrichum lineare		Ohualdis	Lehed varrel 3-realiselt (varre ristlõik kolmekandiline), kuivalt liibunud, enamasti tõmbi tipuga. Rood lai, tipuni enam-vähem ühesuguse laiusega. Suuääris kollane, hambad madalate nädadega või siledad. Periheetsilehtede tupeosa pool lehe pikkusest. Eoskuper püstine, ca 1,5 cm pikkuse harjasega, mis on alt punakaspruun, ülalt kollakas.	muu		Eelistatult kasvab niiskel liivasel pinnasel.		Sarnasel pisi-jõhvsamblal (<i>D. pusillum</i>) on lehed varrel igakülgselt (varre ristlõik ümar), terava, kuivalt püstiselt eemaldunud tipuga, eoskupra suuääris punakaspruun.	Üks leiukoht Saaremaal	
Sammaltaimed	kahvatu jõhvsammal	Ditrichum pallidum		Ohualdis	Kuni 1 cm kõrgune koheva muruna kasvav sammal. Lehed käärdunud, tipus hambulised, leheserv lame. Harjas pikk (kuni 2 cm), kollane. Eosed näsälised.	mets	Peamiselt poolvarjulistes lehtmetsades.	Pioneerliik avatud kasvukohtades.		Teistest jõhvsammaldest eristatav kollase harjase ja kollaste risoidide poolest. Liik on ainsana perekonnas ühekojaline ning tema eosed on selgelt näsälised.	Ida-Virumaa	
Sammaltaimed	pisi-jõhvsammal	Ditrichum pusillum		Ohualdis	Lehed varrel igakülgselt (varre ristlõik ümar), terava, kuivalt püstiselt eemaldunud tipuga. Rood aheneb tipu suunas. Suuääris punakaspruun, hambad kaetud tihedalt kõrgete nädadega. Harjas punakas, kuni 1,3 cm pikk, eoskuper püstine.	paljand/paljak		Kasvab liivastel paljanditel.		Sarnasel süstlehelisel jõhvsamblal (<i>D. lineare</i>) on lehed varrel 3-realiselt (varre ristlõik kolmekandiline), kuivalt liibunud, enamasti tõmbi tipuga, eoskupra suuääris on kollane.	Põhja- ja Lõuna-Eesti	
Sammaltaimed	juus-sirbik	Drepanocladus capillifolius		Ohualdis	Kollakasroheline, 2-4 mm pikkuste lehtedega sammal. Lehed on sirpjad ning rood ulatub lehe tipust välja.	soo, veekogu	Kasvab soodes, ajutistes veekogudes, järvedes.			Hästi eristuv oma jämeda, lehe tipust välja ulatuva roo tõttu. Ka pintsel-veisirbikul (<i>Warnstorfia trichophylla</i>) on leherood lehetipust väljaulatav, kuid sellel liigil on pikad ja peened, lantsetjad, 6-7 mm pikkused lehed, lehed moodustavad varre ja okste tipus pintslitaolise tuti.	Paiguti üle Eesti.	
Sammaltaimed	saagjas kübesammal	Ephemerum serratum		Ohualdis	Väga väike, 1-2 mm kõrgune. Harjas väga lühike ja jäme. Eoskuper väike, kerajas.	paljak/paljand, kallas, põld	Kasvab paljakutel liiv-, savi- või turvasmullal, kraavikallastel, põldudel.			Sarnased liigid, millel on eoskuprad väga väikese harjasega lehtede vahel peidus, on laiuv mütsellikuke (<i>Aphanorhagma patens</i>) ja teravalehine ümarkupar (<i>Phascum cuspidatum</i>), kuid nendel on lehed selge rooga. Ilma roota lehtedega kuni 1 mm kõrgune sammal on paljas punglehtik (<i>Discelium nudum</i>), kuid sellel liigil paikneb eoskuper jäigal, kuni 2 cm pikkusel punakal harjasel.	Eesti erinevates piirkondades. Oma väikeste mõõtmete tõttu raskesti märgatav.	
Sammaltaimed	kurd-salusammal	Eurhynchium striatum		Ohualdis	Lehed on piklik-südajad, pikivoldilised. Oksa- ja varrelehed on kujult sarnased.	mets	Kasvab niisketes sega- ja salumetsades.	Maapinnal ja huumusega kaetud kividel.		Kõige enam sarnaneb kähara salusambaga (<i>E. angustirete</i>), kellest erineb lehekujuga poolest: kurd-salusambla lehed on piklik-südajad (tipuosa moodustab kuni 45° nurga), kähara salusambla lehed on lai-südajad (tipuosa moodustab 45°-80° nurga).	Eesti erinevates piirkondades.	

Sammaltaimed	dalarna vesisammal	Fontinalis dalecarlica		Ohualdis	Lehe servas kuni 4-realine rohelistest kitsastest rakkudest palistus. Tiivakrakud hüaliinsed.	veekogu	Kasvab oligotroofsetes järvedes kinnitunult.			Sarnasel ulmik-vesisamblal (<i>F. hypnoides</i>) puudub leheservas palistus, st lehelaba koosneb ühetoolistest rakkudest.	Kagu-Eestis.	
Sammaltaimed	ulmik-vesisammal	Fontinalis hypnoides		Ohualdis	Örn, kuni 20 cm pikkuste harunevate vartega pruunikas- või heleroheline sammal. Lehed valdavalt lamedad. Lehelaba koosneb ühesugustest rakkudest.	veekogu	Kasvab väheliikva või seisva veega veekogudes.	Kinnitunult kividele või kõdupidule		Teisel Eesti seisuveekogus kasvaval vesisamblal (<i>F. dalecarlica</i>) on lehtede servades kitsamatest rakkudest palistus, ulmik-vesisamblal palistus puudub.	Lõuna- ja Põhja-Eestis.	
Sammaltaimed	kallasproonik	Fossombronina foveolata		Ohualdis	Heleroheine kähara polstrina kasvav, värskest tugevasti lõhnav sammal. Vars lamav, violetjate risoididega.	kallas, soo	Järvekallastel, soodes.	Kasvab ajuti liigniiskel liival, mudal või turbal.		Pisikese kähara salati taolise ilme poolest eristub hästi teistest helviksammalde perekondadest. Wondraczekii proonikust (<i>F. wondraczekii</i>) eristavad teda vaid eosed, mille pind on kaetud korrapäraselt võrgustikku moodustavate paksenditega.	Hiiumaa, Pärnumaa, Valgamaa.	
Sammaltaimed	püst-rahnik	Grimmia laevigata		Ohualdis	Kasvab umbes 1 cm läbimõõduga tiheda, kuival rohekas-halli padjandina. Ca 3 mm pikkusel lehel on tipus umbes lehelaba pikkune püstine jäik hüaliinne karv. Lehed on munajas-kolmnurksed ja pisut nõgusad, kuival varrele liibunud, märjalt laiuvad. Eoskuprad ovaalsed ja siledad, neid esineb harva.	muu	Kasvab valgusküllastes kasvukohtades.	Graniitkividel		Sarnasel harilikul rahnikul (<i>G. ovalis</i>) on lehetipu hüaliinne karv lühem kui lehelaba ja leht on kujult kitsas-süstjas, tipus pikalt ahenev. Väga pika hüaliinse karvaga hallist rahnikust (<i>G. pulvinata</i>) erineb ümaralt nõgusa lehe poolest, halli rahniku leht on kitsam ja tipuosas kiiljas.	Hiiumaal.	
Sammaltaimed	Flotovi harpantus	Harpanthus flotovianus		Ohualdis	Kollakasroheine lamavate kuni tõusvate väheharunevate kuni 5 cm pikkuste võsudega sammal. Õige pisut sämpunud või kuni kolmandikuni lehe pikkusest kahehõlmaliste lehtedega. Kõhtlehed lantsetjad.	kallas, soo	Kasvab märgades ja soostunud kasvukohtades, ojade ja kraavide kallastel.			Flotovi harpantus on kilpjast harpantusest (<i>H. scutatus</i>) suurem ning leherakkude nurgapaksendid on väga väikesed. Kilpja harpantuse võsu pikkus ei ületa 1,5 cm ning nurgapaksendid on puhetunud. Peekersammaldest (<i>g. Chiloscyphus</i>) ja kammtupikutest (<i>g. Lophocolea</i>) erineb lõhestumata kõhtlehtede poolest. Peekersammalde ja kammtupikute kõhtlehed on selgelt kahehõlmalsed.	Pärnumaa, Järvamaa.	
Sammaltaimed	väike ebaulmik	Herzogiella striatella		Ohualdis	Roheline või kollakasroheine, koheva tiheda polstrina kasvav sammal. Oksad lühikesed, tipus kooldunud. Tiivakrakud selgelt eristunud, puhetunud, värvusetud, laskuvad varrele suure grupina.	kivi, muu		Kasvab niiskel pinnasel, turvasmullal, huumusega kaetud varjukatel kividel.		Kohev ebaulmik (<i>H. seligeri</i>) on sarnane, kuid suurem sammal. Selle liigi lehed on 1,3-2,5 mm pikad, tiivakrakud on väikesed, ebaselgelt eristunud, lehed ei lasku või laskuvad varrele väga lühidalt. Kohev ebaulmik kasvab enamasti kõdupidul, harvem maapinnal. Teised sarnased külgkupralised samblad (näit. lühikuprad, <i>g. Brachythecium</i>) on tavaliselt pikema ja selgemini eristuva leherooga. Väiksel ulmikul on leherood lühike ja kaheharuline.	Lääne- ja Põhja-Eestis.	

Sammaltaimed	lame ebaulmik	Herzogiella turfacea		Ohualdis	Väike, kuni 2 cm pikkuste heleroheliste võsudega külgkupraalne sammal. Võsud lamedalt lehistunud. Lehed tipuosas tagasikäändunud, alus ei lasku. Leheserv saagias kogu ulatuses. Risoidid selgelt näsälised. Eoskupaar lühi-siilinderjas, asetseb rõhtsalt. Kuivalt pikivaoline.	mets	Kasvab niisketes kuuse-segatsades.	Kõdunenud niisketel lamatüvedel ja kändudel, märjal turbamullal		Väliselt väga sarnane koheva ebaulmikuga (<i>H. seligeri</i>). Erineb sellest lamedamalt lehistunud võsude ja lühemate lehtede poolest. Leherakud on lamedal ebaulmikul kitsamad, ning lehealusel esineb vähem hüaliinseid rakke, tema risoidid on selgelt näsälised, kuid koheval ebaulmikul siledad. Samuti on lameda ebaulmiku eoskupaar lühem ja kuivalt selgelt pikivaoline. Väikesed ebaulmikust (<i>H. striatella</i>) eristavad teda väiksemad ja vähempiiritletud tiivakrakud, väikesel ebaulmikul on puhetunud rakkudest varrele laskuvad tiivakud.	Edela-, Lõuna- ja Ida-Eestis.	
Sammaltaimed	tume kulbik	Jungermannia atrovirens		Ohualdis	Tumeroheline lai-munajate lehtedega ja roomavate võsudega (1-3 cm pikad). Periant poole kuni kolmveerandi pikkuselt kattelehtedest välja ulatuv.	kallas	Allikate ja ojade ääres.	Kasvab lubjakividel ja lubjasel substraadil.		Sarnaseid tervete lehtedega lehtmaksasambaid lubjarikkal kasvukohal pole.	Saaremaal.	
Sammaltaimed	kahkjass kulbik	Jungermannia hyalina		Ohualdis	Tõusvate või roomavate võsude ja ümarate lehtedega. Varre kõhtmine külg võib olla punakas. Periant kõige rohkem pooles ulatuses kattelehtedest välja ulatuv. Risoidid tihti punased.	kallas	Ojade ja kraavide kallastel.	Kasvab savisel ja liivasel pinnal.		Teistest kulbikutest eristavad teda varre kõhtmisel poolel sageli esinev punane värvus ning punased risoidid. Kerajast kulbikust (<i>J. sphaerocarpa</i>) erineb valdavalt roomavate varte ja ilma nokata periantide poolest.	Uuemad leiud Põhja- ja Ida-Eestis.	
Sammaltaimed	kerajas kulbik	Jungermannia sphaerocarpa		Ohualdis	0,5-4 cm pikkuste ja 1-3 mm laiuste tõusvate kuni püstiste vartega roheliste või pruunikasroheliste võsudega sammal. Ümarad lehed. Leherakkudel keskmise suurusega nurgapaksendid. Periant kuni pooleni kattelehtedest välja ulatuv, munajas, suudmes voldiline ja järsult nokaks ahenev.	muu		Kasvab niiskel maapinnal ja liivakividel.		Erineb tihedast kulbikust (<i>J. confertissima</i>) väiksemate leherakkude, ainult varrel arenevate risoidide, perigüüni puudumise ning kattelehtedest vähem väljaulatava periantide poolest. Ornast kulbikust (<i>J. gracillima</i>) erineb lehe servas palistuse puudumise poolest.	Harjumaa, Lääne-Virumaa, Tartumaa.	
Sammaltaimed	pisi-lõhiksammal	Lophozia ascendens		Ohualdis	Väga väike kõdupidul kasvav püstiste vartega sammal. Võsud kahvatu- või kollakasrohelised, vanemad ja valgemate kasvukohtade võsud võivad värvuda punakaspruunideks. Varre tipus esineb ohtralt kollakasrohelisi sigikehi. Lehed kahe suhteliselt kitsa hõlmaga.	mets	Kasvab niisketes okasmetsades.	Suurtel koorest vabanenud lamatüvedel.		Pisi-lõhiksammal erineb sarnasest hammas-lõhiksamblast (<i>L. longidens</i>) eelkõige kollakasroheliste sigikehade poolest. Kõdu-lõhiksamblast (<i>L. longiflora</i>) erineb ta püstisemate ja väiksemate võsude poolest ning selle poolest, et varre kõhtmine külg ning lehealused pole kunagi punased.	Raplamaal, Ida-Virumaa	
Sammaltaimed	ahenev lõhiksammal	Lophozia heterocolpos		Ohualdis	Roheliste või pruunide, enamasti 2-2,5 mm laiuste ja kuni 1,5 cm pikkuste võsudega sammal. Väikesed kahehõlmalised, tihti tõmbitipuliste lehtedega roomav sammal. Peaaegu alati esinevad flagellitaalsed, pruune sigikehi kandvad võsud.	muu		Kasvab liivasel ja lubjasel substraadil.		Erineb teistest samal kasvukohal kasvavatest lõhiksammaldest küllalt hästi nähtavate kõhtlehtede poolest.	Lääne-Eesti saared, Võrumaa	
Sammaltaimed	raba-lõhiksammal	Lophozia laxa		Ohualdis	Kahe- kuni neljahõlmalised lehtedega rabades üksikute võsudega teiste sammalde vahel kasvav taim. Varre kõhtmine pool lillakaspunane. Sigikehad on rohelised ja ümarad.	soo	Kasvab rabades.	Turbasammalde ja teiste sammalde vahel.		Eristub teistest rabades leiduvatest lõhiksammaldest (<i>L. longiflora</i> ja <i>L. incisa</i>) varieeruva lehehõlmade arvu, varre kõhtmise külje lillakaspunase värvuse ja ümarate sigikehade poolest.	Harjumaa, Võrumaa.	

Sammaltaimed	tõmp lõhiksammal	Lophozia obtusa		Ohualdis	Lehed kinnituvad varrele peaaegu paralleelselt. Lehehõlmad väga ümarad ja tõmbid. Rakkude nurgapaksendid väikesed. Kõhtlehed mõnikord raskesti märgatavad.	muu	Kasvab varjulistes kohtades.	Maapinnal või kividel ning üksikuna teiste sammalde vahel		Teistest väiksematest lõhiksammaldest eristab teda kõhtlehtede olemasolu ja samal ajal ümarad lehehõlmad.	Hiumaa, Järvamaa	
Sammaltaimed	karvane mannia	Mannia pilosa		Ohualdis	Talluse selgmisel pooltel olevad epidermi rakud on õhukesekestalised või üsna vähe paksenenud.	muu		Kasvab lubjarikkal maapinnal.		Eristub teistest tallusjatest helviksammaldest valkja talluse ning peaaegu keraja arhegoonikandja lava poolest. Vanematel talluse osadel on osaliselt lagunenud pealmine epidermis. Paasrebuulia (<i>Reboulia hemisphaerica</i>) vegetatiivsed tallused on laiemad ning õhulõhed talluses on ümbritsetud rohkema arvu rakuringidega kui karvasel mannial. Siberi mannial (<i>M. sibirica</i>) on mõhusoomustes arvukalt õlirakke, karvasel mannial need enamasti puuduvad. Siberi mannial on arhegoonikandja jalg ilma soomusteta, karvasel mannial katavad soomused hõredalt ka jalga.	Harjumaa, Hiiumaa, Saaremaa.	
Sammaltaimed	siberi mannia	Mannia sibirica		Ohualdis	Väikeste (1 cm pikad) ja kitsaste harkjalt harunevate nahkjate tallustega sammal. Talluse selgmisel pooltel olevad epidermi rakud on paksude pruunide kestadega, väikeste nurgapaksenditega. Mõhusoomustes ohtralt õlirakke. Arhegoonikandja lavaosa poolkerajas, jalg ilma soomusteta, kuid jala ja lavaosa alusel hüaliinsed lintjad soomused.	niit	Loopealsetel.	Kasvab lubjakividelt avatud kasvukohtades.		Siberi mannial on arhegoonikandja jalg ilma soomusteta, karvasel mannial (<i>M. pilosa</i>) katavad soomused hõredalt ka jalga. Siberi mannial on mõhusoomustes arvukalt õlirakke, karvasel mannial need enamasti puuduvad. Siberi mannial talluse selgmisel pooltel olevad epidermi rakud on paksude pruunide kestadega, väikeste nurgapaksenditega, kuid karvasel mannial on vastavad rakud õhukesekestalised või üsna vähe paksenenud.	Harjumaa, Läänemaa.	
Sammaltaimed	hõlmine nardia	Nardia insecta		Ohualdis	Kahvatroheliste roomavate või tõusvate võsudega. Vars võib olla punakas. Lehed laiad, enamasti kahe tõmbi hõlmaga. Kõhtlehed lantsetjad.	paljak/paljand	Kasvab paljakutel.	Liivmullal ja liivakividel.		Sarnane liik on harilik nardia (<i>N. geoscyphus</i>), kuid viimase lehed on ümarad ja tipus mõnikord vaid pisut sämpunud.	Harjumaa, Põlvamaa, Võrumaa.	
Sammaltaimed	Lyelli tutik	Orthotrichum lyellii		Ohualdis	Moodustab tumerohelisi kuni 5 cm kõrguseid hõredaid tutte. Võsud hoiduvad kaarjalt ülespoole. Lehed on lantsetjad ja teravatipulised. Lehtedel leidub ohtralt pruune pikergusi sigikehasid.	muu		Kasvab lehtpuude tüvedel.		Lyelli tutik on teistest teravatipuliste lehtedega tutikutest hästi eristuv pruunide sigikehadega kaetud lehtede poolest. Kuivalt on lehed vartele liibunud ja varred hoiduvad ülespoole, meenutades samuti puudel kasvavat küllalt sagedast hiissammalt (<i>Leucodon sciuroides</i>), kuid viimasel puuduvad lehtedel sigikehad, lehed on pikivoldilised ning ilma roota.	Läänemaa, Saaremaa, Tartumaa	

Sammaltaimed	laiuv tutik	Orthotrichum patens		Ohualdis	Väikesekasvuline tutik, moodustab umbes 1 cm kõrgusi tutte. Eoskuprad ulatuvad suuremas osas lehtede vahelt välja ning on kuivalt suudmes voldilised. Suuäärise sise- ja välisambaid on 8.	muu		Kasvab lehtpuude tüvedel.		Väliselt sarnaneb laiuv tutik teiste väikesekasvuliste tutikutega. Kahkjast tutikust (<i>O. pallens</i>) eristab teda see, et viimasel on kupra sukelunud õhulõhed laia avaga ning suuäärise siseambaid on 16. Kääbustutiku (<i>O. pumilum</i>) eoskupa on suuremas osas lehtedest varjatud, tupp on paljas ning mõnikord võivad esineda lehtedel ovaalsed sigikehad. Kollaka tutiku (<i>O. stramineum</i>) eoskupa pikitriibud on laiuva tutiku omadest pikemad, ulatudes peaaegu kupra aluseni ja ka laiemad, 4-5 raku laiad. Lisaks on kollaka tutiku suuäärise sisehambad siledad ja neid on tihti 16.	Valgamaa.	
Sammaltaimed	kurdkael-tutik	Orthotrichum pylaisii		Ohualdis	Hele- või oliivroheline kuni 2 cm kõrguste tuttidena kasvav sammal. Eoskuprad on lehtede vahelt väljaulatuvad, pika ja kurrulise (voldiis-kortsulise) kaelaosaga. Eoskupra õhulõhed on pindmised. Suuääris koosneb 16 välisambast ja 8 sisehambast.	rannik, kivi		Kasvab nii lubja- kui graniitkividel, ka mererannas.		Kurdkael-tutik eristub teistest tutikutest hästi pika ja kurrulise kupra kaelaosa poolest. Samuti kividel kasvav ning pindmiste õhulõhedega kaljututikut (<i>O. rupestre</i>) eristab lisaks see, et viimasel on suuäärise välisambaid 8 ning need on kuivalt püstised.	Põhja-Eesti saartel.	
Sammaltaimed	kollakas tutik	Orthotrichum stramineum		Ohualdis	Roheline või kollakasroheline 1-2 cm kõrguste padjanditena kasvav sammal. Tanu või tupp või mõlemad selgelt karvased. Eoskupra õhulõhed enamasti kitsa avaga. Suuäärise hambad 8 paarina. Tanu tumepruuni tipuga.	muu		Kasvab lehtpuude tüvedel.		Sarnaneb laiuvale tutikule (<i>O. patens</i>), kuid laiuva tutiku eoskupral on kaheksa lühikest paksukestalistest rakkudest moodustunud pikitriipu, mis on kaks, harvem kuni neli raku laiad, kollakal tutikul aga pikemad, ulatudes peaaegu kupra aluseni ja ka laiemad, 4-5 raku laiad. Lisaks on laiuva tutiku suuäärise sisehambad pisut näsälised, mitte siledad ja neid on 8.	Põhja- ja Lääne- ja Kesk-Eesti.	
Sammaltaimed	liiv-kräsusammal	Oxystegus tenuirostris		Ohualdis	0,5-2 cm kõrguste väheharunevate võsudega hele- kuni tumerohelise muruna kasvav tippkupraline sammal. Leheservad lainelised, täkilised. Lehetipud sageli murdunud.	metes, kallas	Kasvab niisketel ajuti üleujutatavatel kividel ja puujuurtel neutraalses või nõrgalt happelises kasvukohas, varjulistel jõgedes ja ojades kallastel salumetsades.	Kividel, puujuurtel.		Varem juussammalde perekonda kuulunud kräsusammal eristub teistest juussammaldest (g. <i>Trichostomum</i>) nii happelisema kasvukoha kui ka lokkivate leheservade poolest.	Edela-Eesti.	
Sammaltaimed	kollane nõelsammal	Phaeoceros carolinianus		Ohualdis	Moodustab kuni 3 cm läbimõõduga tumerohelisi sõõrjaid talluseid, millede servad on ülespoole käärdunud ja pisut hõlmised. Eosed kollased, kaetud näsädaga. Talluses limakoopad puuduvad.	põld, kallas, joonobjektid	Lühiealine. Savikatel muldadel põldudel, kraavide kallastel, teede servades.			Sarnane liik on põld-kõdersammal (<i>Anthoceros agrestis</i>), mille eosed on mustjad, kollase nõelsambla eosed on aga kollased. Valmivate eoskuparde servadel on eoste värvus hästi märgatav.	Tartumaa.	
Sammaltaimed	väike mütshellik	Physcomitrium eurystomum		Ohualdis	Väike, kuni 0,8 mm kõrguse varrega sammal. Lehed munajad, talbjad või lantsetjad, kogu ulatuses täkiise või kuni aluseni teravsaagiate servadega. Leherood lõpeb lehe tipus või ulatub välja. Eoskupa kerajas, harvem lühipirnjnas. Suue peale avanemist lai. Suuäärisel 4-6 rida lühikesi kandilisi rakke.	muu		Kasvab niiskel huumusrikkal mullal.		Sarnane pirnjale mütshellikule (<i>P. pyriforme</i>), kuid sellel liigil on eoskupa pirnjas, eoskupa suue on peale avanemist kokku tõmbunud, samuti lõpeb leherood enne lehe tippu.	Põhja- ja Lõuna-Eesti, Vormsi.	

Sammaltaimed	Oederi põiksamml	Plagiopus oederianus		Ohualdis	Tume- või pruunikasroheline, kõrge tiheda või hõreda muruna või padjanditena kasvav sammal. Vars kolmekandiline, kuni 6 cm pikk. Lehelaba rakud siledad. Eoskupa kerajas.	paljak/paljand		Kasvab varjulistel paepaljanditel.		Sarnaneb lehe mikrotunnuste poolest pisut harilikku punaharjaku (<i>Ceratodon purpureus</i>) ja lood-jõhvsambлага (<i>Ditrichum flexicaule</i>), kuid nendest liikidest eristab teda kahekordsed teravad hambad lehe ülaosas ja lai-munajas kuni peaaegu kerajas eoskupa.	Lääne- ja Põhja-Eesti, Raplamaa.	
Sammaltaimed	mugulpirn	Pohlia bulbifera		Ohualdis	Roheline või kollakasroheline, veidi läikiv, hõreda, pehme, 0,4-3 cm kõrguse muruna kasvav sammal. Sigikehad suured (nähtavad selgelt luubiga või isegi luubita), 1-3 kaupa lehtede kaenlais, kollased, munajad või äraspidimunajad, 2-3 tõmbi lehekesega, mille tipud on üksteise poole pööratud.	kallas	Kasvab veekogude kallastel.	Märjal liiv- või savimullal, harva soostunud mullal.		Eristub hästi teistest pirniku perekonna liikidest suurte, 1-3 kaupa lehtede kaenlais olevate kollaste, munaja või äraspidimunaja kujuga sigikehade poolest, mis on selgelt nähtavad isegi ilma luubita. Sigikehad asuvad varrelehtede kaenlais ka värttenpirnikul (<i>Pohlia prolifera</i>) ning terapirnikul (<i>Pohlia campotrichella</i>), kuid nende sigikehad on palju väiksemad, mis on nähtavad ainult mikroskoobis ning need on teistsuguse kujuga.	Eesti erinevates piirkondades.	
Sammaltaimed	piklik pirnik	Pohlia elongata		Ohualdis	Roheline või kollakasroheline, veidi läikiv, hõreda madala muruna või väikeste kogumikena kasvav sammal. Harjas 1-4 cm kõrgune. Eoskuprad kaldu või rõhtsalt, väga pika kaelaosaga.	paljak/paljand	Kasvab paljanditel ja paljakutel.			Sarnasest longus pirnikust (<i>Pohlia nutans</i>) eristub kaldu või rõhtsalt asetseva ning väga pika kaelaosaga eoskupa poolest.	Lääne- Edela- ja Ida-Eesti.	
Sammaltaimed	kahkjäs karusammal	Polytrichum pallidisetum		Ohualdis	Hõreda muruna kasvav sinakasroheline sammal. Liistakute tipmised rakud ristlõikel ellipsoidsed, kumera, lameda või nõrgalt pügaldund ülemise pinnaga, erinevad ülejäänutest. Harjas alaosas oranž, ülaosas kollakas. Apofüüs kettakujuline. Kaas urni pikkuse nokaga.	muu		Kasvab tüvealustel, kõdupuidul, mullaga kaetud kividel.		Üldilmelt sarnastest nõtkest ja kaunist karusamblast (<i>P. longisetum</i> ja <i>P. formosum</i>) eristab teda eoskupa kettakujuline apofüüs ja liistakute tipurakkude (nähtav lehe ristlõikel) erinimine ülejäänutest.	Eesti erinevates piirkondades.	
Sammaltaimed	pung-keerik	Tortula protobryoides		Ohualdis	Roheline või pruunikas, kuni 6 mm kõrguse hõreda muruna, rühmiti või üksikult kasvav sammal. Harjased väga lühikesed, mistõttu eoskuprad väljuvad vaevalt lehtede varjust. Eoskuprad kaanega, mis eoste valmides ei eraldu.	paljak/paljand, loodudel	Kasvab paljanditel, loodudel.			Erineb pisisammaldest (g. Pottia) väga lühikese harjase poolest, mistõttu eoskuprad väljuvad vaevalt lehtede varjust. Samuti ei eraldu eoste valmimisel pung-pisisambla eoskupa kaas, vaid rebeneb hoopis eoskupa sein.	Lääne-Eesti saared.	
Sammaltaimed	laialehine härmik	Racomitrium aciculare		Ohualdis	Tume- või mustjasroheline, kergesti lagunevate padjanditena kasvav sammal. Lehed laia ümara tipuga. Leheserv tipus hambuline.	kallas, kivi	Kasvab märgadel, periooditi üleujutatavatel kividel jõgedes ja ojades kallastel.	Märgadel, periooditi üleujutatavatel kividel.		Teistest härmikutest (g. <i>Racomitrium</i>) eristub hästi selle poolest, et tema lehetipp ei ole hüaalinne. Ka haruhärmikul (<i>Racomitrium fasciculare</i>) pole hüaalinset lehetippu, kuid temast eristub laialehine härmik laia ümara tipuga lehtede kuju poolest.	Viljandimaa.	
Sammaltaimed	haruhärmik	Racomitrium fasciculare		Ohualdis	Kollakas- või pruunikasroheline, 2-6 cm pikkuste põõsasjalt harunenud vartega sammal. Lehed pikalt aheneva tõmbi või terava tipuga. Leheserv tipus sile. Eoskupa püsti, ellipsoidne kuni silinderjas, sile. Kaas pika sirge nokaga.	muu		Kasvab niisketel, maast veidi väljaulatavatel kividel, harva maapinnal.		Teistest härmikutest (g. <i>Racomitrium</i>) eristub hästi selle poolest, et tema lehetipp ei ole hüaalinne. Ka laialehisel härmikul (<i>Racomitrium aciculare</i>) puudub selline lehetipp, kuid temast eristub haruhärmik pikalt aheneva tõmbi või terava tipuga lehe kuju poolest.	Harjumaa, Raplamaa, Pärnumaa, Ida-Virumaa.	

Sammaltaimed	sudeedi härmik	Racomitrium sudeticum		Ohualdis	Oliiv- või mustjasrohelised, 2-4 cm pikkuste ebakorrapäraselt harunevate võsudega, enamasti ilma lühikeste külgharudeta tippkupraalne sammal. Rood kitsas, 2-4 rakku lai, selgelt eenduv lehe selgmisel küljel. Lehelabarakud siledad.	muu	Kasvab poolvarjulistes või avatud aeg-ajalt liigniisketes happelisemates kasvukohtades.	Kividel		Iseloomulikuks tunnuseks on siledad leherakud. Samuti siledad leherakkudega kivihärmikust (<i>R. heterostichum</i>) eristub kitsama leheroo (2-4 rakku lai) ning lühema ja jäiga hüaliinse tipukarva poolest.	Kesk- ja Põhja-Eesti.	
Sammaltaimed	paasrebuulia	Reboulia hemisphaerica		Ohualdis	Kuni 7 mm laiuse harkjalt haruneva lamedad nahka tallusega sammal. Tallus kahvaturoheline, punase servaga. Anteriidid arenevad talluse pinnal sessiilsel tel lavadel, arhegoonid jalaga ja koonilise, 3-7 ümara hõlmalise lavaosaga kandjatel.	kivi		Kasvab lubjakividel ning maapinnal paelõhedes.		Sarnaneb pisut manniale (<i>Mannia sibirica</i>), kuid on sellest suurem (laiem kui 2 mm, mannia on enamsti kitsam kui 2 mm), Paasrebuulial on epidermi rakud õhukesekestalised ja periheets kahehõlmaline, mannial paksukestalised ja periheets kellukjas.	Saaremaa, Harjumaa.	
Sammaltaimed	suurelehtine viltvars	Rhizomnium magnifolium		Ohualdis	Suur püstiste võsude ja hõredalt lehistunud vartega tippkupraalne sammal. Lehed ligikaudu 1 cm pikad, laiusest pikemad, tipp ümardunud.	mets, kallas, soo	Märgades metsades allikate ja vooluveekogude kallastel, ka allikasoodes.			Sarnasest kõrgest viltvarrest (<i>R. pseudopunctatum</i>) erineb pikemate võsude ning pikemate ja kitsamate lehtede poolest, samuti eelistab ta kasvada vooluveekogude ääres, samas kui kõrge viltvars esineb valdavalt siirde- ja madalsoodes.	Kirde-Eesti. Kasvab vööreldes teiste viltvartega kõige märjemates kasvukohades.	
Sammaltaimed	nõtke käharik	Rhytidiadelphus loreus		Ohualdis	Suur, hõredalt sulgjalt harunenud ja kähara lehtede asetusega küljkupraalne sammal. Vars punakas või pruun. Lehed pisut sirpjad, pikivoldilised, pikalt teritunud tipuosaga, hoiduvad ühte suunda. Leheserv peensaagjas.	mets	Kasvab niisketes kuuse- ja segametsades.	Maapinnal ja huumusega kaetud kividel.		Väliselt võib meenutada petliku kähariku (<i>R. subpinnatus</i>) taimi. Erineb sellest pikemalt ahenevate lehtede poolest, mille tipud kaarduvad ühte suunda.	Lääne-Eesti saared.	
Sammaltaimed	nõgus rikardia	Riccardia incurvata		Ohualdis	Tallus heleroheleline ja väheharunev, 1-2 cm pikkune, renjas, ristlõikes poolkuujas, harude tipud suunatud ülespoole. Tihti esinevad talluseharude tippudes sigikehad.	muu		Kasvab niiskel liiv- või turvasmullal.		Erineb teistest rikardia liikidest renja, ristlõikel poolkuuja talluse poolest ning sigikehade esinemise poolest. Teistel rikardiatel ning pisut sarnasel soo rasvasamblal (<i>Aneura pinguis</i>) on tallused lamedad, ristlõikel läätsekujulised ning sigikehad esinevad üliharva.	Pärnumaa, Lääne-Virumaa, Jõgevamaa, Tartumaa.	
Sammaltaimed	Warnstorfi rihtsia	Riccia warnstorffii		Ohualdis	Väga lühikeste ja kitsaste (kuni 1 mm) harkjalt harunevate ja rosette moodustavate tallustega, mille keskosas kulgeb madal vagu. Tallused läbiloikel enamvähem sama kõrged kui laiad.	asula	Kultuuristatud ning tallatavatel aladel.	Kasvab avatud liivasel või ka lubjasel mullal.		Eristub väga kitsaste, kuni 1 mm laiuste talluseharude poolest. Kui väikestel tõmmu rihtsia (<i>R. sorocarpa</i>) tallustel on kitsas teravapõhjaline vagu, siis R. warnstorffii' l on vagu tipuosas laienev ja ümarapõhjaline. Kaheharulisest rihtsiast (<i>R. bifurca</i>) eristub sellega, et vanemad talluseosad lagunevad kiiresti ning eosed on kõikidel külgedel selge ja tugeva võrkmustriga.	Saaremaa, Viljandimaa, Tartumaa.	
Sammaltaimed	kaljuskapaania	Scapania gymnostomophila		Ohualdis	Väga väike 0,5-1,5 cm pikkuste võsudega roheline või pruunikas sammal. Lehed kahehõlmalised, kiiljalt kokkumurtud. Köhtmine lehehõlm on selgmisest 3-4 korda suurem. Rakkudes on enamasti 1, harva 2 suurt ning kausaäilivat õlikeha.	muu		Kasvab niisketel lubjakividel või niiskel lubjarikkal mullal.		Eristub enamikust teistest mittelaskuvate lehtedega skapaania liikidest oma väiksuse ning kausaäilivate õlikehade poolest. Lood-skapaania (<i>S. calcicola</i>) kasvab samuti lubjarikkal substraadil, kuid selle liigi selgmise lehehõlm on suurem, moodustades ligi poole köhtmise hõlma suuruselt ning rakkudes on kaks ja enam õlikeha.	Saaremaa, Raplamaa, Harjumaa.	

Sammaltaimed	saluskapaania	Scapania nemorea		Ohualdis	Suur kahehõlmaliste lehtedega sammal. Lehehõlmad on kiiljalt kokku murtud, kõhtmine hõlm on selgsemist suurem. Lehehõlmad on piki vart laskuvad. Leheservad on hambulised.	mets, kallas	Kasvab varjulistes niisketes metsades ja ojade kallastel paiknevatel kividel.	kividel		Laskuva kõhtmise lehehõlmaga skapaaniatest erineb saluskapaania üherakuliste sigikehade poolest. Lisaks on sarnase varjuskapaania (<i>S. umbrosa</i>) kõhtmise lehehõlma laiusi pikkusest märgatavalt lühem ning lehehõlmad on tipus pikkamööda ahenevad. Sarnase lainja skapaania (<i>S. undulata</i>) lehtede servades on aga 3-5-realine paksenenud rakukestadega rakkudest palistus ning selgmine lehehõlm ei lasku.	Raplamaa, Lääne-Virumaa.	
Sammaltaimed	varjuskapaania	Scapania umbrosa		Ohualdis	Roheline või veidi punakas. Mitme raku pikkuselt laskuva kõhtmise lehehõlmaga suhteliselt väike sammal. Lehehõlmad tipuosas pikkamisi ahenevad, terava tipuga.	muu	Varjukates niisketes kohtades.	Kasvab kõdupuidul, kividel ja maapinnal.		Sarnasest lainjast skapaaniast (<i>S. undulata</i>) eristub väiksemate mõõtmete ja pikkamisi ahenevate teravatipuliste lehehõlmade poolest. Lehehõlmad on teravahambulised vähemalt lehe tipuosas.	Pärnumaa, Lääne-Virumaa.	
Sammaltaimed	lainjas skapaania	Scapania undulata		Ohualdis	Mustjaspunaste varte ning roheliste või punakate lehtedega sammal. Lehehõlmad tipus lai-ümarad, kõhtmine hõlm laskub pikalt. Sigikehad rohekad. Rakkudes väikesed vähemärgatavad õlikehad.	veekogu, kallas		Kasvab peamiselt voolavas vees ning ojade kallastel kividel või kõdupuidul.		Varieeruv liik. Võib segi minna lodu- ja varjuskapaaniaga (<i>S. irrigua</i> ja <i>S. umbrosa</i>). Esimesest eristub laskuva kõhtmise lehehõlma poolest ja viimasest suuremate mõõtmete ja ümaramate lehehõlmade poolest.	Pärnumaa, Lääne-Virumaa, Ida-Virumaa.	
Sammaltaimed	meri-lõhistanukas	Schistidium maritimum		Ohualdis	Oliivroheline, alusel mustjasroheline või mustjas, tihedate, kuni 2 cm kõrguste padjandite ja tuttidena kasvav sammal. Rood ulatub pikka pruuni naaskeljas lehetippu, täidab tipu või väljub.	rannik, kivi	Kasvab rannäärsetel, aeg-ajalt soolase mereveega ülejutatavatel kividel.	kividel		Hästi eristuv liik tänu spetsiifilisele kasvukohale.	Põhja-Eesti rannikuala.	
Sammaltaimed	kõnt-lõhistanukas	Schistidium submuticum		Ohualdis	Oliivrohelist kuni tumepruuni värvi tuttidena kasvav liik. Varrel (alla 2 cm pikk) selgelt eristatav algsoon. Väga lühike peenhambuline hüallinne lehetipp esineb vaid üksikutel lehtedel.	muu	Kasvab avatud kasvukohtades.	Kuivadel või niisketel lubjakividel.		Sale lõhistanukas (<i>S. trichodon</i>) eristub kõnt-lõhistanukast hambulise lehetipu poolest. Ka harilikul lõhistanukal (<i>S. apocarpum</i>) on tihti lehetipp hambuline, lisaks on hariliku lõhistanuka leht pikemalt ahenev ning varres puudub algsoon, mis kõnt-lõhistanukal on selgelt eristatav.	Lääne- ja Põhja-Eesti.	
Sammaltaimed	lubi-seligieria	Seligeria calcarea		Ohualdis	Määrdunud- või oliivroheline, kuni ühe mm kõrguse muruna kasvav sammal. Rood lehe tipus kaks korda laiem kui alusel, täidab lehe tipu. Eoskupaar püsti, ümar-pirnjase kuni kerajas, pruun. Rakud harjase pinnal ruutjad.	muu	Kasvab varjulistes kohtades.	Paekividel ja klindi paljanditel.		Lubi-seligieria erineb teistest seligieriatest tõmbi lehetipu poolest ja roo poolest, mis on lehe tipus kaks korda laiem kui alusel ning täidab lehe tipu.	Paekivi paljandumisaladel.	
Sammaltaimed	käändseligieria	Seligeria recurvata		Ohualdis	Pruunikas- või tumeroheline, üksikult või grupiti kasvav, 1-3(5) mm kõrguste vartega sammal. Varred harunevad. Lehed pikalt aheneva nõelja tipuga. Rood täidab lehe tipu ja väljub.	muu	Kasvab varjulistes kohtades.	Paerahnudel ja -paljanditel, ka liivakivil.		Käändseligieria erineb teistest seligieriatest pikalt nõeljaks tipuks ahenevate lehtede poolest, kus lehe rood täidab lehe tipu ning väljub sellest.	Lääne- ja Põhja-Eesti.	
Sammaltaimed	pehme turbasammal	Sphagnum molle		Ohualdis	Tihe ja jässakas keskmise suurusega hallikas- või kollakasroheline sammal. Vars valkjas või kollane. Varreleht kõige laiem lehe keskosas. Oksalehed servavaoga.	soo, mets	Kasvab madalsoodes ja soostunud metsades.			Väliselt väga sarnane liik on tihe turbasammal (<i>Sph. compactum</i>). Pehme turbasammal erineb sellest kahvatu varre ning suurte varrelehtede poolest.	Hiumaa, Tartumaa.	
Sammaltaimed	norra keerik	Tortula norvegica		Ohualdis	Hõredate pruunikasroheliste või punakate padjanditena kasvav sammal. Karv peaaegu kogu ulatuses punane, ainult tipus värvusetu, hõredalt hambuline. Lehed teritunud tipuga.	muu		Kasvab lubjarikkal mullal, paekividel, katustel.			Lääne- Virumaa, Ida-Virumaa.	

Sammaltaimed	suur juussammal	Trichostomum brachydontium		Ohualdis	1-4 cm kõrguste võsudega, tihedate padjandite või hõremurusalt kasvav tippkupraline sammal. Lehed lantsetjad, järsult aheneva tipuosaga, leherood ulatub pisut tipust välja, leheserv lame. Eoskupaar püstine, piklik-ovaalne.	muu	Kasvab suhteliselt valgusküllastes lubjarikastes kasvukohtades.			Sarnastes kasvukohtades kasvavast käharast juussamblast (<i>T. crispulum</i>) eristub lameda leheserva poolest. Suure juussambla lehetipp ei ole tanujas nagu käharal juussamblal.	Lääne- ja Lõuna-Eesti.	
Sammaltaimed	sile säbrik	Ulotia coarctata		Ohualdis	Kuni 1,5 cm kõrguste padjanditena puudel ja pöösastel. Lantsetjad lehed kuivalt krässus. Kupaar pirnjas, sile või vaoline ainult suudme juurest.	kallas	Kasvab peamiselt jõgede kallastel.	Madalatel puudel ja pöösastel.		Eristub teistest säbrikutest oma pirnja eoskupaar poolest, mis on sile või vaoline ainult suudme juurest. Ilma valminud eoskupardeta on keeruline siledat säbrikut teistest selle perekonna liikidest eristada.	Lääne- ja Lõuna-Eesti.	
Sammaltaimed	kaarlehine säbrik	Ulotia curvifolia		Ohualdis	Moodustab kollakaspruune või pruune, harva rohelisi, alusel musti padjandeid. Vars 1-2 cm, tõusev. Lehed 1,5-2 mm pikad, kuivalt veidi krässus, märjalt kõverdunud, eemaldunud või laiuvad, munaja alusega, lantsetjad, terava või tõmbi tipuga. Rakud kõrgete silinderjate või harunenud nädadega.	kivi		Kasvab graniitkividel.		Eristub teistest säbriku liikidest kõrgete ja harunenud nädade poolest leherakkudel.	Põhja- ja Lääne-Eesti.	
Sammaltaimed	Drummondi säbrik	Ulotia drummondii		Ohualdis	Moodustab tugevaid, kollakasrohelisi või punakaid padjandeid. Võsud 1-2,5 cm kõrgused. Lehed kuivalt pisut kõverdunud või sirjad. Suuääril valkjas, lihtne või rudimenteernud sisehammastega. Välisshambad kuival kupral ebakorrapäraselt kõverdunud või vönklevad.	mets	Kasvab soistes metsades.	Lehtpuude ja kuuskede okstel, ka pöösastel.		Eristub teistest säbriku liikidest oma kuivalt sirgelt hoiduvate lehtede poolest. Kuivalt sirgelt hoidvate lehtede tõttu sarnaneb Drummondi säbrik ka tutikutega, kuid viimastel on eoskuprad rohkem või vähem lehtede varjus.	Lääne- ja Põhja-Eesti.	
Sammaltaimed	Hutchinsi säbrik	Ulotia hutchinsiae		Ohualdis	Kuni 2 cm kõrguste mustjate tuttidena peamiselt kividel kasvav liik. Lehed märjalt varrest eemaldunud, kuivalt varrele liibunud ja peaaegu sirged. Eoskuprad ovaalsed, harjase suunas pikalt ahenevad.	muu		Kasvab nii lubja- kui graniitkividel, harva lehtpuutüvedel.		Erineb kõigist teistest säbrikutest kuivas olekus sirgelt hoiduvate lehtede poolest. Sarnaneb seetõttu tutikutega, kuid viimastel on eoskuprad rohkem või vähem lehtede varjus, vaid kivitutikul (<i>Orthotrichum anomalum</i>) on eoskuprad pisut enam lehtedest väljaulatuvad. Viimasest eristub Hutchinsi säbrik pikemate kuparde ja lehe alaosa servades olevate hüallinsete rakkude poolest.		
Seened	oliiv-torujalg	Bolbitius variicolor		Ohualdis	Kübar ookerkollane, oliivkollane kuni oliivpruun; jalg kollane, peene-ebemeline; eoslehed kollased, hiljem kollakaspruunid.	niit, asula	Rohumaadel, kompostihunnikutes.	Puidujäätmel.	mai - oktoober	Sarnane kollane torujalg (<i>Bolbitius titubans</i>) kasvab sönnikul, kõduneval rohul, väetatud pinnasel. Kübar on kahvatu kollane.		
Seened	Oliivkõrv	Chlorenchocla versiformis		Ohualdis	Madalalt liudjas või kaldune, kuni 1,5 cm lai, nabaga, radiaalselt kiirjate voltidega; eoslava oliivroheline või pruunikas; jalg lühike, ekstsentriiline.	mets	Vanad lehtpuudega segametsad.	Väga kõdunenud lehtpuudel.	august - oktoober			
Seened	sambalaniidik	Ecronartium muscicola		Ohualdis	Viljakeha kõrgus 1-2 cm, noore sambla tippudes, algul tilgakujuline, hiljem nuijas või tõlvjas, poollõbipaistev, valge, vahel kollaka tipuga.	muu		Sammaldunud puudel ja lamapuidul (kask, tamm).	juuni - oktoober			
Seened	roosa pess	Fomitopsis rosea		Ohualdis	Kilu- või riulikujuline, kõva; ülapiind algul pruun, hiljem must; torukestapiind lillakas- või roosakaspruunane.	mets	Palu-, laane- ja salumetsad.	Kõdunevad lamatüved, veel koorega kuused.	mai - november		Põlismetsade indikaatorliik.	

Seened	tume maataht	Geastrum coronatum		Ohualdis	Viljakeha kerajas, ø 15-30 mm, hiljem 7-12 teravatipulise hõlmaga; eoskera märgatava jala ja ripsmelise suudmega; jahukas; hõlmade alumine pind hall; sise-pind hele-kahvatukollane või pruunikas.	mets	Lubjarikkal liivmullal laialehistes metsades (saar, jalakas).		august - oktoober		
Seened	tribuline maataht	Geastrum striatum		Ohualdis	Viljakeha kerajas, ø 20-60 mm, hiljem 8-10 ebavõrdse teravatipulise hõlmaga; valge või ookerjas, kuivanult helepruun, nahkjäs; eoskera pirnjas, valge, hiljem kastanpruun või must; eoskera tipmine ava koonuseline, sügavalt vaoline; jalg valkjas või pruunikas.	park, aed	Parkides, aedades põõsaste all.		mai - september		Iseloomulikuks tunnuseks on eoskera alumises osas selgelt piiritletud rõngakujuline apofüüs ja kõrge koonusjas, sügavalt vaoline eoskera tipmine ava.
Seened	seakõrv, vurrik	Gomphus clavatus		Ohualdis	Madalalt leterjas, serv korrapäratu; ülapind matt, lillakashall või pruunikasillila; alapinnal lilla värvusega võrgusarnased liistakud.	mets, soo	Lehtpuudega kuusikud madalatel soostunud määrgaladel.		august - september		Eelistab lubjarikast pinnast.
Seened	kastanpakk, pruun puravik	Gyroporus castaneus		Ohualdis	Kübar kumer, vanalt mõnikord lehterjas; ülapind peenviltjas-sametne, kollakaspruun või kaneelpruun; torukesed noorelt valged, hiljem kahvatu-kuni õlgkollased.	mets	Lehtmetsades, meelsasti tamme all.		juuli - oktoober		
Seened	kuld-kübarnarmik	Hydnellum aurantiacum		Ohualdis	Kübar nõgus; ülapind muhklik, lainelise servaga; kübara keskosa oranzkollane, serv kreemikas-valkjas; jalg läbilõikes oranz; narmad algud valkjad, hiljem oranzpruunid.	mets	Nõmmemännikutes.		august - oktoober		
Seened	kuuse-limanutt	Hygrophorus piceae		Ohualdis	Kübara ülapind valge, niiskena limane, kuivana läikiv; eoslehekesd valged; jalg kleepuv, kuid mitte limane, valge, ülaosas tillukesed soomused.	mets	Okasmetsades (niisked samblased kuuse ülekaaluga).		september - oktoober	Sarnane valge limanutt (<i>Hygrophorus eburneus</i>) kasvab lehtmetsades.	
Seened	risold-kollanutt	Hypholoma flavorhiza		Ohualdis	Kübar kumer, keselt kühmuga, ookerkollane kuni kahvatukollane, keselt kollakaspruun; eoslehed lillakas-hallid; jalg kuiv, ookerjas-kollane, alusel kollakas-pruun.	mets, soo	Rabametsades.		september - oktoober		
Seened	sagarik	Hypocreopsis lichenoides		Ohualdis	Strooma rosetjas, kortsuline koorik; ülapind kollakas- kuni punakaspruun, matt; alumine pind kahvatu-kollakaspruun.	võsa	Vee kohal rippuvatel puudel ja niisketes põõsastikes (paju, kask).	Surnud pajude, kaskede okstel ja lüngus tüvedel.	mai - november		
Seened	kurd-pigikubi	Ionomidotis irregularis		Ohualdis	Viljakeha 5 - 7 cm lai, kuni 3 cm kõrge, kobaras, kõrvakujuline kuni lõhenenud tassikujuline, rebitud servaga; sise-pind must; välispind must kastanpruun.	muu		Kogumikena kõdunevatel sanglepa tüvedel.	august - oktoober		
Seened	lehterkarikseen, punakupp	Microstoma protractum		Ohualdis	Viljakeha algul kerajas, roosakaspruun, seejärel laieneb liudjaks; luua sise-pind erkpunane, serv tähekejuliselt lõhine; pika juurduva jalaga.	võsa, park, aed, mets	Põõsastikes, parkides, koduaedades ja lehtmetsades.	Maapinda mattunud kõdunevatel lehtpuutüvedel.	mai - juuni		
Seened	tava-peniseen, harilik peniseen	Mutinus caninus		Ohualdis	Viljakehad noorelt valkjas nahksed munad, ø 2 - 4 cm, maa-alused, risomorfidega; muna kesta rebenedes kasvab 8-12 cm kõrgune viljakeha; ülaosa koonusjas, madalkärgja pinnaga, oranzpruun, kaetud tume-olivroheline nõrgalt lõhnava limaga; jalg käsajas, õõnes, valkjas-kuni kahvatu-kollakaspruun.	mets, aed, võsa	Metsades, aedades, põõsastikes.	Kõdul.	august - september	Raveneli peniseen (<i>Mutinus ravenelii</i>) erineb limase karminpunase ülaosaga ja tugevama ebameeldiva lõhna poolest.	Teada ainult Abru-kalt leid.
Seened	puidunui	Phleogena faginea		Ohualdis	Viljakeha koosneb ø 1 - 5 mm kerajast peasast ja jalast; algul valge, hiljem pruun kuni must; noorena paindlik. Viljakeha 2-10 mm kõrgune.	mets, võsa	Lammimetsades ja põõsastikes.	Surnud puidul (kask, paju, pöök).	august - oktoober		

Seened	täpiline jalgnõobik	Poronia punctata		Ohualdis	Strooma vurri- kuni lame-kausjas, ø 0,5-1,5 cm; sise- ja välispind mustade täppidega, valkjas kuni kreemikaskollane; välispind valkjas, halli servaga; jalg pikk, must.	muu		Hobusesõnnikul.	juuli - august			
Seened	tardpoorik	Protomerulius caryae		Ohualdis	Liibuv, kogupaksus 1-2 mm, hallikasvalge; serv hele; torukeste kiht piimaga kakao värvi, muljumiskohad muutuvad kiiresti pruuniks; aktiivse kasvu ajal immitseb viljakehast õllevärvi tilkasi.	mets, niit, park	Naadi-salumetsad, puisniidud, pargid.	Haava, sookase ja mitme teise lehtpuu kõdunevad lamatüved ja kännud.	juuli - november		Määramist hõlbustab torukeste sismuse šokolaadivärvus.	
Seened	hiid-vesinutt	Hygrocybe punicea		Ohualdis	Kübar noorelt koonusjas, hiljem kellukas, veripunane, keskosas kollakaspunaseks pleekinud; eoslehekese noorelt kahvatukollased, hiljem oranžpunased; jalg punane kuni oranžpunane, alus kollakas.	joonobjektid, niit	Rohustes metsa- ja teeservades, looduslikel niitudel.		august - oktoober	Noored viljakehad võib kuhik-vesinutiga (<i>Hygrocybe conica</i>) segamini ajada. Hiid-vesinuti eoslehed ja jalg ei muutu katsumisel mustaks.		
Seened	lodutarjak	Rigidoporus crocatus		Ohualdis	Kasvupinnale liibuv; serv valge või nahavärvi, vanalt taanduv; torukeste algul oranžikasvalge, kasvu lõppedes ookerkollane või hele-nahkpruun; noore viljakeha muljumiskohad värvuvad roostepunaseks.	mets, soo	Põlised lammi- ja madalsoometsad.	Sanglepa, sookase ja kuuse kõdunevad lamatüved. Harva teistel lehtpuudel (hall lepp, arukask, haab, jalakas).	juuli - oktoober	Sarnane on liibuv vahttarjak (<i>Rigidoporus populinus</i>), aga valge.	Määramise tunnuseks on noorte poorede punaseks värvumine hõõrumisel ja viljakeha selge mitmeaastasus.	
Seened	lilla pisiheinik	Rugosomyces ionides		Ohualdis	Kübar hallikas- kuni purpurioletne, peenviltjas; eoslehekese valged kuni kreemid; jalg kübara värvi, vatjas-kiuline.	mets	Laialehised metsad.		juuli - oktoober	Põld-eibaheinik (<i>Lepista sordida</i>).		
Seened	nelk-lehternahkis	Thelephora caryophylla		Ohualdis	Lehterjas, jalaga, kübar mõnikord kihliselt rosetjas; pealispind tumepruun, purpura varjundiga, matt, veidi vöödiine; serv väga õhuke, mõnikord ripseline; alapind šokolaadipruun, sile.	mets, veekogu	Männikutes teeradel, kraavides või madalal samblas.		juuli - september	Viljakeha tähelepandamatult väike ja nääpsuke, tumepruun ja lehterjas.		
Seened	ripseline luiteseen	Tulostoma fimbriatum		Ohualdis	Viljakeha koosneb kerajast peaosast, ø 0,6-1,5 cm; välimine kiht tumepruun, sisemine kiht hallikasvalge või kahvatupruun; suue veidi koonusjas, ripseline; jalg kuni 6 cm kõrge, õhuke, kastanpruun.	rannik	Liivased kasvukohad, mererannal.		august - oktoober	Hiline luiteseen (<i>Tulostoma brumale</i>), tema suue on torujas, terveservane.		
Seened	kobarsüsik	Xylaria polymorpha		Ohualdis	Strooma ebakorrapäraselt nuijas; ülapind kurruline-köbruline, algul hallpruun, hiljem ühtlaselt must ja periteetsiumiavast peenetäpiline.	muu		Lehtpuude surnud kändudel. Eelistab pööki ja saart.	aasta ringi	Sarnane liik <i>Xylaria longipes</i> , saleda nuiakujulise stroomaga, must.		
Seened	tammenahkis	Xylobolus frustulatus		Ohualdis	Liibuv, lamedad, mosaiiklalt pragunev, koosneb 0,5 - 2 mm suurustest tükikestest; ülapind sile, hallivalge-hallookerjas, alakülgs pruunikasmust.	muu		Lõikekohtadel, tüvede õõnsustes, tammedel.	mai - oktoober			
Imetajad	lendorav	Pteromys volans	I kat	Ohualdis	Oravast väiksem, hall. Jäsemete vahel on nahakord, mis sirutub kehast eemale kuid kui see kasutuses ei ole, siis seda ei märka. Õiseks nägemiseks kohastunud suured silmad.	mets	Vanades haavikutes, kuusikutes, lepikeutes, kaasikutes ja lehtpuu ülekaaluga segametsades. Oluline on vanade, õõnsustega haabade olemasolu.		Pojad sünnivad mais-juunis. Aktiivne peamiselt öösi.	Pruunorav - segi võib ajada talvel, kui ka pruunorav on valdavalt hall.	Lumikatte perioodil, eriti kevadel vahetult enne lume sulamist, on lendorava väljajähteid helepruunide/kollakate graanulite laikudena pesapuude ümbruses hästi nähtavad. Pesapuudeks sobivad vanad, suurte õõnsustega puud (Eestis kõige enam haavad).	palju
Linnud	kaljukotkas	Aquila chrysaetos	I kat	Ohualdis	Vanalinnud on tumepruunid heledamate sulaäärsetega, roostja lagipea ja ülakaelaga. Noorlinnud on välimuselt nagu vanalinnud, ainult neil on valged tiivalaigud, valged „püksid“ ja valge sabatüvik. Emaslinnud on tunduvalt suuremad kui isalinnud.	soo	Peamiselt soolad.		Paigalind.	Hiireviu, merikotkas.	Pesa ehitab peaaegu alati tugevate okstega põlismänni otsa.	keskmiselt

Linnud	kassikakk	Bubo bubo	I kat	Ohualdis	Aastaringelt samas sulestik. Suurim kakuline meil. Emaslinnud isastest kuni kolmandiku võrra suuremad. Isaste 'kõrvad' on püstisemad kui emaste omad. Hästi äratuntav mänguhäälsus on madal kahesilbiline "uu-uu".	mets, soo	Rabamännikud, avaramad okasmetsad.	Paigalind. Parim aeg nägemiseks-kuulmiseks varakevadel.		Õise eluviisiga.	keskmiselt
Linnud	väikepistrik	Falco columbarius	I kat	Ohualdis	Tiivad piklikud ja teravatipulised. Isaslinnud on emastest väiksemad. Isaste ülalpool sinakas-hall mustade suleroodudega, alalpool oranžikas ja piklike tumepruunide tähnidega. Emas- ja noorlinnud sarnase sulestikuga: ülalpool tumepruun hallika varjundiga, roostepruunide vöötidega, alalpool ookerjas ja piklike tumepruunide tähnidega.	muu	Looduslikult mitmekesised, vahelduvate kooslustega maastikud.	Aprillist oktoobrini, vahel ka talvitub siin. Kevaditi ja sügiseti läbirändel.			vähe
Linnud	kalakotkas	Pandion haliaetus	I kat	Ohualdis	Eesti kotkastest väikseim. Tume ülalpool on tugevas kontrastis heleda alapoolega. Pea valge. Lai silmatriip mis kulgeb seljani. Üle valge rinna kulgeb tumedam puguvoöt. Kuklal pikematest sulgedest tutisarnane osa. Tiivad tumedad, hoosuled ja sabasuled tumedatriibulised. Kõüned ja nokk mustad. Emas ja isaslind sarnased.	veekogu	Madalate kalarikaste veekogude lähedus.	Saabub aprillis-mais, lahkub augustis-septembris.		Pesa tavaliselt männi ladvas.	keskmiselt
Sammaltaimed	roheline hiidkupa	Buxbaumia viridis	I kat	Ohualdis	eoskupa suur (7 mm), püstine, ka küpselt roheline. Kuparde valmimise ajaks (okt.-s) lehed kaovad.	mets	lehtmets	kõdunevad kannud, tüved, harvem maapind	lehitu hiidkupa (<i>B. aphylla</i>) - kasvab pigem maapinnal ja harjas on pikem (1-2 cm)	Lääne-Eesti saared.	keskmiselt
Sammaltaimed	tõmbilehine tiivik	Fissidens arnoldii	I kat	Ohualdis	tilluke, hõremurusaalt kasvav, kahekülgselt lehitunud, lehetipp tõmp, selgitiib laskub lehe aluseni	kallas	veekogude kaldad veepiiril	kaldaäärsed või veesisised kivid, puit, lubjarikas keskkond	veekogude kallastel niiskel pinnasel võivad kasvada ka väikesed sale tiivik (<i>F. gracilifolius</i>) ja ahtalehine tiivik (<i>F. exilis</i>). Neil on aga lehetipp selgelt teravnenud	Lubjarikas keskkond, Saaremaa	üksikud
Sammaltaimed	kolmis-selgeeria	Seligeria patula	I kat	Ohualdis	tumeroheline 1 mm kõrgune "muru", lehed varrel kolmerealise, eoskupa püsti, ümarpinjas, jämeda kaelaosaga	muu		paepaljandid (varjulised niisked)		Pakri saared	üksikud
Seened	limatünnik	Sarcosoma globosum	I kat	Ohualdis	Viljakahad kerajad kuni tünjad, värvusetu sültja sisuga, jalata. Sisepind tumepruun või must, läikiv. Välispind pruuni kuiva kortsulise sametja välisküljega.	mets	Lehtpuudega kuusikud, vanades metsades ja paksu samblaga kuusikutes.	märts-mai			vähe
Soontaimed	rohe-raunjalg	Asplenium viride	I kat	Ohualdis	Sõnajalgtaim; eostaim; raunjalaline; Lehed lihtsulgjad, leheroots ainult alumises osas pruun, ülalpool roheline. Kõrgus 10-25 cm.	kivi	paepragudes	juuli-september	Sarnane pruuni raunjalaga, erinevus rohe-raunjalast: pruunil raunjalal leheroots üleni tumepruun.	Saaremaal	üksikud
Soontaimed	harilik kobarpea	Ligularia sibirica	I kat	Ohualdis	Taimed piimmahlata. Õisikud putk- ja keelõitega, kollased. Õisikud 10-30 kaupa kobarjas liitõisikus varre tipul, väikesed. Enamus lehti juurmise kodarikuna, hambulised, loogelise kuni terve servaga, lehed kõrvakesteta. Juurmised lehed pikarootsulised, südaja alusega, pealt matid, alt pisut viiltjad. Kõrgus 25-110 cm.	niit	Soistel niitudel, jõelammidel.	juuli, august			vähe
Soontaimed	silmjärvikas	Littorella uniflora	I kat	Ohualdis	Veetaim, roomavate võsunditega ja lihakatest naaskeljatest lehtedest koosneva juurmise kodarikuga. Valged väikesed õied ühesugulised, isasõied pikaraolised, lühirootsulised emasõied kodarikulehtede vahel. Kõrgus 5-15 cm.	veekogu, rannik	Madalates riimveelokudes, nn. silmad.	mai, juuni		Ainult Saaremaa lääneosas.	vähe

Soontaimed	viiltulikas	Ranunculus lanuginosus	I kat	Ohualdis	Varred pikkade harali karvadega, lehe alumine pind siidkarvane. Lehed sõrmhõlmised, laiade hõlmadega. Vili pika kõverdunud nokaga. Õite läbimõõt 3 cm, õiepõhi paljas. Kroonlehed kuld kollased. Kõrgus 20-80 cm.	mets	Varjukates leht- ja segametsades.		mai, juuni		Kirde-Eestis.	vähe
Soontaimed	püsiksannikas	Swertia perennis	I kat	Ohualdis	Õiekroon sügavalt, pea-aegu aluseni 5-jagune, ratasjas. Õied pöörstena, määrdunudsinakad, tumedamate täppidega, raolised. Lehed terveservalised, juurmised lehed varrelehtedest märksa suuremad, meenutavad suure teehe lehti. Kõrgus 15-60 cm.	niit, soo	Soistel niitudel ja soodes.		(juuni), juuli-september		Ida- ja Lõuna-Eestis.	keskmiselt
Amfiibid ja roomajad	kivisalik	Lacerta agilis	II kat	Ohualdis	Värvus on varieeruv. Oluline on heledate laikude muster külgedel. Isane kivisalik on paatumise ajal roheliste külgedega, müüri roheka kõhualusega. Võib esineda ühetoonilisi kivisalikke, nt üleni pruune või üleni rohelisi.	muu	Seotud päikesele avatud lahtise liivaga aladega.		Talveunes oktoobrist aprillini.	Arusalik – tema kehal puuduvad hliedad laigud, isase kõht on kollakas-oranžikas ja emasel valge.		vähe
Amfiibid ja roomajad	mudakonn	Pelobates fuscus	II kat	Ohualdis	Ümar keha. Pealael silmade vahel kumerus. Värvus: hall, helepruun, kollakas või valkjas, tumedamate pruunide tähnide või laikudega, mis võivad moodustada marmorja mustri. Külgedel väikesed oranžid täpid. Silma vikerkest kuldne, oranž või vasekarva, pupill vertikaalne.	nõmm, mets, park, asula, põld, veekogu	Laugetel avatud aladel, luidetel, nõmmedel, hõredates männimetsades, parkides ja kultuurmaist. Eestis enamasti ekstensiivsetel sibula- ja kartulipõldudel. Koevad tiikides, linaleotusaukudes jm väikestes laugete kallastega kalavabades veekogudes.		Kevadel, aprillis-mais kudemisajal häältsemas: koputuselaadsed hääletsused "klokk-klokk-klokk". Koorunud kulleste ajal juunis - kullestet erakordselt suured - mitu cm pikad.	Teised konnad – mudakonnal on vertikaalne pupill.	Täiskasvanud näeb väljas õõsiti, kui nad vaikselt kruusateedel või ekstensiivsetel sibula- ja kartulipõldudel toituvad. Eestis on elujõuline asurkond Püri saarel.	keskmiselt
Amfiibid ja roomajad	harivesilik	Triturus cristatus	II kat	Ohualdis	Täiskasvanud isend on kuni 15 cm pikk. Sisalikku meenutav loom. Maismaaperioodil nahk must krobeline (meenutab kärnkonna nahka) ja oranž mustade täppidega kõht. Kevadel on isastel loomadel seljal pikk hambuline hari mis katkeb saba alguskohal ja sabal on eraldi hari. Pulmarüüs isastel on saba mõlemal küljel sinakas triip.	veekogu	Kaladeta liiva- või savi põhjaliste väikeveekogude ümbruses. Parim veekogu: päikesele avatud laugete kallastega ja õrna veetaimestikuga. Eelistatud on veekogud millest 50 m raadiuses on ka metsa ja rohumaad - seal täiskasvanud toituvad ja talvituvad.		Täiskasvanud harivesilikud saavad sigimisveekogudes enamasti mais ja viibivad seal juuni lõpu juuli alguseni. Noored vesilikud lahkuvad veekogudest enamasti oktoobris.	Tähnikesilik - tema on pisem, enamasti bees ja sileda nahaga.	Enamus leide Lõuna- ja Kagu-Eestis.	palju
Samblikud	sire varjusamblik	Chaenotheca gracilenta	II kat	Ohualdis	Tallus koorikjas, õhuke hallikasroheline jahujas kirm. Viljakadad nõõpnõela-kujulised, pikad ja saledad, kuni 3,5 mm pikkused, musta värvi vonkleva jala ja heleda keraja peaga; nii jalg kui pea kaetud hallika kirmega.	mets	Kasvab looduslähedastes metsades.	Peamiselt puude jalamil juurte vahelistes õõnsustes. Mitmel korral leitud ka tuuleheite juurestikul. Eestis teada näiteks kuuselt ja haavalt.			Hajusalt Eesti erinevates osades. Liik kuulus varem säärsamblike (Cybebe) perekonda ja tema ladinakeelne nimi oli Cybebe gracilenta. Liik on raamatus "Eesti pisisamblikud" nime all Cybebe gracilenta.	vähe
Sammaltaimed	õunjas bartraamia	Bartramia pomiformis	II kat	Ohualdis	Kollakas- või sinakasroheline, kuni 5 cm kõrguse tiheda muruna kasvav tippkupraline sammal. Varred alaosas pruuni risoidvildiga. Lehed kitsad, pikalt ahenevad, kuivalt kähardunud ja laiuvad. Leheservad allapoole käärdunud, tipuosas kahekordsete hammastega. Eoskupa kaldu või rõhtsalt, peaaegu kerajas ja peaaegu sile, kuivalt ja avanenult sügavate pikivagudega.	mets, paljak/paljand	Kasvab soometsades niiskel mullal, varjulistel niisketel liivakivipaljanditel.	muld, liivakivipaljand		Väliselt võib sarnaneda Oederi põiksambale (<i>Plagiopus oederianus</i>), millest eristub näsalistele leherakkude poolest. Ka eelistab ta erinevalt põiksamblast lubjaveesid kasvu kohta. Püstitseist bartraamiast (<i>B. ithyphylla</i>) eristuvad kuivad taimed laiuvate lehtede ja allapoole käärdunud leheservade poolest. Õunja bartraamia leheservad on kahekordsete hammastega, püstlehis bartraamia lehed aga ühekordsete hammastega ja selgelt eristunud tupeosaga.	Vähearvukate populatsioonidena üksikutes piirkondades.	puuduvad

Sammaltaimed	meri-pungsammal	Bryum marratii	II kat	Ohualdis	Roheline või pruunikas, 0,5 cm kõrguse muruna kasvav sammal. Lehed lai-ovaalsed, ümardunud, tõmbi või pisut tanuja tipuosaga. Eoskupa ümar-pirnjäs kuni kerajas, pisut ebasümmeetriline.	rannik	mererand	Kasvab mererannas märjal liival.		Sarananeb kallas-pungsamblale (<i>B. warneum</i>), eriti sarnased on eoskuprad, kuid meri-pungsamblal esineb eoskupraid harvem. Ka on meri-pungsambla lehed ümarad ja tõmbitipulised. Kallas-pungsambla lehed on teritunud tipuosaga.	Lääne-Eesti rannikuosas.	üksikud
Sammaltaimed	vesi-tõmptipp	Calliergon megalophyllum	II kat	Ohualdis	Suur kollakasroheline või pruunikas, läikiv, väheharunev vees kasvav sammal. Varred kuni 30-40 cm pikkused. Lehed varrest eemaldunud, ümar-ovaalsed või ümar-südajad, nõgusad, 4-6 mm pikad.	veekogu	Veesammal. Kasvab peamiselt järvede põhjas.			Väliselt sarnaneb harkroodse tõmptipuga (<i>C. richardsonii</i>), kuid on sellest mõõdetelt suurem. Enamasti on vesi-tõmptipu lehed pikemad ja vähem laskuvad ja selgemini piiritletud tiivakutega. Erinevalt harkroodsest tõmptipust vesi-tõmptipu leherood ei harune.	Kagu-Eesti järvedes.	puuduvad
Sammaltaimed	kõnt-tanukas	Encalypta mutica	II kat	Ohualdis	Roheline, tiheda, kuni 0,8 cm kõrguse muruna kasvav sammal. Varred harunevad, risoididega.	niit	Kasvab loodudel, lubjarikkal pinnasel.			Teistest tanukatest tavaliselt pisut väiksem. Harilikust tanukast (<i>E. vulgaris</i>) eristub roo pikkuse alusel (rood lõpeb lehe tipus või väljub lühikese teravikuna). Hariliku tanuka lehe rood ulatub lehe tippu välja, kõnt-tanukal mitte.	Lääne-Eestis. Liiki ei ole võimalik ilma mikroskoobita kindlalt määrata.	üksikud
Sammaltaimed	tamarisk-karikammal	Frullania tamarisci	II kat	Ohualdis	Kuni 10 cm pikkuste ja 1-1,5 mm laiuste võsudega sammal. Tumepruun, harvem tumeroheline või mustjas. Moodustab liibuva polstri, mille servades on selgelt eristatavad võsud harunenud okstega. Lehed tõusvalt katvad, kahehõlmalsed. Selgmine lehe hõlm lai-ovaalne, selle all paiknev kõhtmine hõlm väikese pikliku peekri taoline.	muu		Kasvab puutüvedel, harva võib esineda ka kivil.		Harilikust kariksamblast (<i>F. dilatata</i>) erineb väiksemate ja piklike peekritaoliste kõhtmist lehehõlmade ning selgmistes lehehõlmades esinevate suurenenud rakkude poolest.	Uuemad leiud Pärnumaalt. Ilma mikroskoobita on raske liigini määrata.	üksikud
Sammaltaimed	Perssoni lõhikammal	Lophozia perssonii	II kat	Ohualdis	Helerohteline väga pisike sammal, kelle roomavad võsud on vaeu 1 mm laiused ning 5 mm pikad. Lehed kahehõlmalsed. Ohtralt punakaspruune sigikehi võsude tippudes.	kivi, rannik		Kasvab lubjarikastel liivakivipaljanditel.		Eristub hästi teistest lõhiksamblaliikidest lubjarikka avatud kasvukoha ning punakaspruunide sigikehade poolest, milles on mikroskoobiga nähtavad kauapüüvad õlikehad. Sarnastes kasvukohtades esineval baadeni lõhiksamblal (<i>L. badensis</i>) puuduvad sigikehad. Pisut sarnase erilehise lõhiksambla (<i>L. excisa</i>) sigikehad on aga suuremad (kuni 40 µm), eredamalt punased, enamasti 5-nurgelised ning ei sisalda kauasäilivaid õlikehi.	Ilma mikroskoobita ei ole võimalik liigini määrata	üksikud
Sammaltaimed	kurdõhik	Neckera crispa	II kat	Ohualdis	Pruunikasroheline, läikiva polstrina kasvav sammal. Varred 3-10(15) cm pikad. Varreharud lamavad, ainult tippudest kõverdunud. Lehed munajad kuni keeljad, lühikese hambulise terava tipuga, kuivalt tugevalt ristilainelised. Eoskuprad 8-12 mm pikkusel harjasel lehtede vahelt väljas.	kivi		Kasvab varjulistel paepaljanditel ja -kivil.		Sarnased liigid on sulgjas õhik (<i>N. pennata</i>) ja laiuv õhik (<i>N. complanata</i>) Sulgjal õhikul on eoskupra harjas nii lühike, et ei ulatu lehtede varjust välja ja ta kasvab tüvedel. Laiuval õhikul, mis kasvab samuti paepaljanditel, on lehed siledad, ilma ristilaineteta.		üksikud
Sammaltaimed	vesitiivik, allika-	Octodiceras fontanum	II kat	Ohualdis	Tume- või pruunikasroheline kuni 10 cm pikkuste kimpjalt harunevate ja kaherealiselt lehitud pehmete vartega sammal. Lehed kitsad, lineaallantsetjad, järsult aheneva tipuga.	veekogu, kivi, kallas		Kasvab vees kivil, puidul, üleujutatud puujuurtel.		Sarnane meil vaid teiste tiiviku perekonna liikidega, kuid allika-vesitiivikul on lehed kuni 4 mm pikad ja lehe jätke on tupeosast 2-3 korda pikem. Teistel meie tiivikutel on jätke alati lühem.	Lõuna-Eesti.	puuduvad

Sammaltaimed	lainjas põikkupar	Plagiothecium undulatum	II kat	Ohualdis	Roheline kuni valkjas, kuivalt läikiv sammal. Suurim liik perekonnas. Varred kuni 15 cm pikad, enamasti vähe harunenud, lamedalt lehistunud. Lehed valkjasrohelistel, kuni 5 mm pikad, ristilainelised, varrele kitsalt laskuvad.	mets, kivi		Kasvab niiskel liivasel metsamullal. Võib esineda ka tüvealustel või varjulistel kividel.		Võib sarnaneda Ruthe põikkuprale (<i>P. ruthei</i>), kellel on ka lehed tipus ristilainelised, kuid viimasel on lehed väiksemad, kuni 3 mm pikad ja varrele laialt laskuvad.	Lääne-Eesti.	üksikud
Sammaltaimed	kurdsammal	Rhytidium rugosum	II kat	Ohualdis	Kollakas- või pruunikasroheline, suhteliselt suur, sulgalt harunev sammal. Leherood ulatub lehe keskpaigni. Leht (eriti kuivalt) nii risti- kui pikikurruline.	muu, kivi		Kasvab kuivades avatud kasvukohtades lubjarikkal mullal või kividel.				üksikud
Sammaltaimed	jäik keerdsammal	Tortella rigens	II kat	Ohualdis	Tumeroheliste 1,5-3 cm kõrguste tihedate padjanditena kasvav sammal. Vars ühtlaselt lehistunud, ülemised varrelehed laiuvad, alumised eemaldunud või püstised, kuivalt krässus ja keerdunud, lantsetjad, lühikese terava tipuga, lamedaservalised. Lehtede servad alusel kiilukujuliselt läbipaistvate rakkudega. Rood punakas	loodudel	Kasvab loodudel.			Erineb lood-keerdsamblast (<i>Tortella tortuosa</i>) selle poolest, et tema lehed on ka märjalt jäigad ja püstised (loodkeerdsambal laineliste servadega). Madalast keerdsamblast (<i>T. inclinata</i>) erineb pikemalt aheneva lehetipu poolest ning erinevalt madalast keerdsamblast pole jäiga keerdsambla lehetipp tanujas. Haprast keerdsamblast (<i>T. fragilis</i>) erineb selle poolest, et hapral keerdsambal on veelgi pikemad ja jäigalt sirged ja kergelt murduvad lehetipud ning väiksemad leherakud.	Lääne-Eesti.	vähe
Seened	lepa-kärbseseen	Amanita friabilis	II kat	Ohualdis	Kübar hall, pruunikashall või hallikaspruun, serv rihveljas. Eoslehekesed valged, vabad. Jal valkjas, hele pruunikashallide hõredate peente soomustega, rõngata, alus muguljas. Alusel tupe jäänused vaid ebemetena või puudub.	muu	Kasvab koos leppadega.		august - oktoober			üksikud
Seened	liiv-maakeel	Sabuloglossum arenarium	II kat	Ohualdis	Viljakehad ebakorrapäraselt nuijad, mustad, kuivad, enamasti paksud ja madalad, lühikese jalaga. Ühelt aluselt mitmekaua kasvanud.	rannik, nõmm	Lüiterannad, teised liivased alad, seotud kukemarijaga (<i>Empetrum nigrum</i>).		september - november			vähe
Seened	kroonliudik	Sarcosphaera coronaria	II kat	Ohualdis	Noorelt kerajad, vanemalt kroonjalt kausjad. Ülakülj noorelt kahvatu, varsti violet kuni pruunviolett. Alakülj määratudvalkjas, maapinda süvenenud, kuni 15 cm.	mets, park, nõmm	Leht- ja okasmetsades, parkides, nõmmedel, tihti pesadena koos.		mai-juuli		Põhja- ja Lääne-Eestis, Saaremaal, lubjalembeline	üksikud
Soontaimed	püramiid-akakapsas	Ajuga pyramidalis	II kat	Ohualdis	Juurmised lehed peaaegu rootsuta, õitsemise ajal olemas. Õite kandeled suured, terveservalised; ülemistest õitest 2 korda pikemad. Õisik neljatahuline, algab juba varre aluselt. Õied tavaliselt alla 1,5 cm pikad, helesinised. Tolmukad peaaegu ülahuule pikkused, tolmuaniidid paljad. Kõrgus 10-30 cm.	mets	kuivadel metsaservadel ja nõlvadel;		mai, juuni		Leidub ainult Saaremaal	vähe
Soontaimed	roomav akakapsas	Ajuga reptans	II kat	Ohualdis	Taim roomavate lehistunud võsunditega. Varred ladvaosas karvased (kahe vastaku pikiribana), lehed paljad või hõredalt karvased. Juurmised lehed pikarootsulised. Õied umbes 1,5 cm pikad, sinised (harva punased või valged). Ülemised kandeled õitest lühemad, sinised või rohekassinised, pisut täkilised. Tolmukad ülahuulest pikemad, tolmuaniidid karvased.	mets	salumetsade servadel		mai-juuli			üksikud

Soontaimed	väike konnarohi	Alisma gramineum	II kat	Ohualdis	Maismaal kasval taimel lehed sinakasrohelised, kuni 15 mm laiad, vees kasvaval pruunikasrohelised. Õisiku harud männastes, üsna rõhtsalt. Kroonlehed tupplehtedest umbes 1,5 korda pikemad, sageli punakad. Emakakael kõverdunud, sigimikust lühem. Kõrgus 10-30 cm.	veekogu, kallas	jõgedes ja väiksemates veekogudes ning Peipsi rannal	juuni-september			vähe
Soontaimed	nurmlauk	Allium vineale	II kat	Ohualdis	Lehed 2-4 mm laiad, ristlõikes kolmekandilised, varrest lühemad, õitsemise ajal sageli kuivanud. Vars kolmandiku või pooleni kaetud lehetuppedega. Õisik kileja kandlehega, mis kergesti lahti tuleb. Sigisibulad rohekaskollased, heledad, paiknevad väga tihedalt ning neid on rohkesti. Kõrgus 20-70 cm.	rannik	klibusel ja liivasel mererannal	juuni, juuli			vähe
Soontaimed	Gmelini kilbirohi	Alyssum montanum subsp. gmelinii	II kat	Ohualdis	Kuldkollaste silmapaistvate õisikutega hallikasroheline madal taim. Varred tõusvad, alusel puitunud. Viili kilbitaoline kõdrake. Kõrgus 10-25 cm.	rannik, nõmm	rannaluidetel	mai-juuni		Ainult Saaremaal	vähe
Soontaimed	püramiid-koerakäpp	Anacamptis pyramidalis	II kat	Ohualdis	Huule alusel kaks väikest naastu. Õitsemise algul õisik püramiidjas või koonusjas, õied roosakaspunased. Kannus sigimikust pikem. Lehed kuni 1 cm laiad ja kuni 12 cm pikad, asetsevad varrel spiraalselt. Kõrgus 20-45 cm.	niit	lubjarikastel puisniitudel	juuli			keskmiselt
Soontaimed	meripuju	Artemisia maritima	II kat	Ohualdis	Taim tugevasti aromaadne, tõusva varrega. Lehed tihedalt valgeviltjad. Õisikud pöörisjas liitõisikus, õisikud laiusest märgatavalt pikemad, enamasti püstised. Lehed sulgajased. Kõrgus 15-45 cm.	rannik	savikal ja klibusel mererannal	august, september		Peamiselt Lääne-Saaremaal	keskmiselt
Soontaimed	müür-raunjalg	Asplenium ruta-muraria	II kat	Ohualdis	Sõnajalgtaim; eostaim; raunjalaline. Lehed kahelisulgjad, üldkujult kolmnurkes või munaja labaga, viimase järgu lehekesed rombjad, kiilja alusega. Leheroots labast pikem, alumises osas punakaspruun, ülaosas roheline. Kõrgus 5-15 cm.	kivi	paepragudes ja -müüridel	juuni-september			keskmiselt
Soontaimed	pruun raunjalg	Asplenium trichomanes	II kat	Ohualdis	Sõnajalgtaim; eostaim; raunjalaline. Lehed lihtsulgjad; lehed pisut jäigad, suhteliselt pikad ja kitsad, paljude ümarate või munajate sulglehekestega. Leheroots kuni lehe tipuni tumepruun. Kõrgus 10-30 cm.	kivi	paepragudes	juuni-september		peamiselt Lääne-Eesti saartel ja mandri loodeosas	keskmiselt
Soontaimed	kiirjas ruse	Bidens radiata	II kat	Ohualdis	Taim enamasti kollakasroheline. Leht 3-5-jagune, tipmine hõlm hambuline. Õisikud pikkusest umbes kaks korda laiemad. Kõrgus 20-40(60) cm.	kallas, veekogu	kallastel, kraavides ja turbapinnasel avakooslustes.	juuli-september		Enamasti Peipsi ja Pihkva järve kallastel ning Narva jõe suudmealal.	vähe
Soontaimed	klibutarn	Carex glareosa	II kat	Ohualdis	Taim alusel tumepruunide lihtkiududega. Lehed hallikasrohelised, renjad. Õisik 2 või 3 piklikmunaja pähikuga. Põisiku katteleht tumepruun, põisikust lühem või sama pikk. Põisik 2,5-3 mm pikk, süstjas, sooniline, lühikese nokaga. Kõrgus 10-35 cm.	rannik	Mererandadel	mai, juuni			vähe

Soontaimed	põhjatarn	Carex mackenziei	II kat	Ohualdis	Alumise emaspähiiku kandleht õisikust lühem. Tipmine pähiik teistest umbes kaks korda pikem, nuiakujuline, selle alusel isasõisi kõige rohkem. Lehed kollakasrohelist, 2-3 mm laiad, lamedad. Õisikus 3-6 pähiikut. Põisiku katteleht helepruun, valkja servaga, põisikuga ühepikkune. Põisik sujuvalt lühikesteks nokaks ahenev. Kõrgus 15-30 cm.	rannik	Rannikualadel		juuni			vähe
Soontaimed	punane tolmpa	Cephalanthera rubra	II kat	Ohualdis	Õied roosad või roosakaslillad, üsna suured, raotud. Õisikus 3-10 õit. Lehed süstjad, tumerohelised, alt sinakasrohelist, veidi renjad, püstiselt kaldu. Kõrgus 25-60 cm.	niit, mets	Puisnitudel ja loometsades		juuni, juuli			keskmiselt
Soontaimed	laialehine nestik	Cinna latifolia	II kat	Ohualdis	Lehetuped karedate, lehelabad kuni 2 cm laiad ja 30 cm pikad, lamedad, teraavalt karedate. Keeleke kuni 6 mm pikk, kumera või lõhestunud tipuga. Õisik pööris, mis on 15-30 cm pikk, erineva pikkusega peente harudega. Kõrgus 60-150 cm.	mets	Niisketes varjukates segametsades.		juuli			vähe
Soontaimed	taani merisalat	Cochlearia danica	II kat	Ohualdis	Lehed veidi lihavad. Ülemised varrelehed ei ümbritse vart. Varrelehed lühikese rootsu ja kolmnurkselt munaja labaga, lehealus sageli odajas. Juurmised lehed pika rootsu ja kolmnurkselt südaja labaga. Õied valged, väikesed. Villi ümarmunajas kõdrake.	rannik, kivi	Rannas lubjakivikaljudel ja salineses vööndis		mai, juuni		Läänesaartel	vähe
Soontaimed	Russowi sõrmkäpp	Dactylorhiza russowii	II kat	Ohualdis	Lehed ahenevad aluse poole vähe, laigulised või ühtlaselt rohelised, teiste sõrmkäppadega võrreldes kitsad. Õied suhteliselt suured, 15-20 mm pikkused, tumevioletsed. Õiel huule keskhõlm teravatipuline, sageli külmistest pikem. Kõrgus 15-35 cm.	niit, soo	Soistel niitudel, allikasoodes		juuni, juuli			keskmiselt
Soontaimed	nõmmnelk	Dianthus arenarius	II kat	Ohualdis	Kroonlehed sügavalt lõhestunud (peenjagused, narmastunud). Kroonlehed valged, harva roosad või veinpunase laiguga. Taim tihemätasjas, nelgihall. Varrelehed pea-aegu nõeljad, alumised lehed mõne mm laiused. Kõrglehed õie tupe alusel (2 paari) ulatuvad kuni neljandikuni tupe pikkusest. Kõrgus 10-30 cm.	mets, nõmm, rannik	Kuivades männikutes, liivikutel, luidetel.		juuni-august			keskmiselt
Soontaimed	sile tondipea	Dracocephalum ruyschiana	II kat	Ohualdis	Lehed varrel vastakud. Lehed kitsad, rootsutud, lehtede kaenals väikestest lehtedest männased. Õied suured, silmapaistvad, sinised. Kõrgus 20-60 cm.	nõlv, mets	Kuivadel nõvadel, metsaservadel, loometsades.		juuni-august			keskmiselt
Soontaimed	mõru vesipipar	Elatine hydropiper	II kat	Ohualdis	Kasvab muruna, roomav vars juurdub sõimekohtadelt. Lehed piklikud, vastakud, umbes 1 cm pikkused, nende kaenlas üksikud, pisikesed, valged või roosad neljatised õied. Villi on kupar, mis on kerajas, seemned hobuserauakujulised. Pikkus 2-4 (10) cm.	kallas, veekogu, rannik	Seisvate ja aeglaselt voolavate vete kaldaosas, ajutiselt üleujutatud aladel, riimvees.		(juuni) juuli-september			vähe

Soontaimed	rand-orashein	<i>Elymus farctus</i>	II kat	Ohualdis	Lehed 3-4 mm laiad, hallikasrohelsed, enamasti rullunud, teravnurkselt ülespidi hoiduvad, tõmbilt teritunud, pealt (seest) kareda tipuga. Keeleke väga lühike (kuni 1 mm), tipus sakiline. Õisik on tähk, püstine, hele või hallikasroheline. Õisikutelg murdub kuivanult üksikuteks lülideks. Libled andruta, 8-11 rooga, tõmbi või sämpunud tipuga. Pähikud ohtetud, üksteisest eemaldunud (alumine ülatub vaevalt järgmiseni). Kõrgus 20-60 cm.	nõmm, rannik	Rannaluidetel.		juuni, juuli		Läänesaartel.	vähe
Soontaimed	vitsosi	<i>Equisetum x moorei</i>	II kat	Ohualdis	Võsu mitmeaastane (talvituv), männasoksteta. Varred kollakasrohelsed, kuni 4 mm läbimõõduga. Lehetuped rohelsed, ülaseras kitsa musta vöödiga ning on lõdvalt ümber varre. Kõrgus 30-60 cm.	nõmm, rannik	Mererannas luidetel		juuli, august			vähe
Soontaimed	sale villpea	<i>Eriophorum gracile</i>	II kat	Ohualdis	Varred keskosas kolmekandilised, kasvab hõremurusa. Õisik 3-6 munaja püstise või rippuva pähikuga. Õisikute raod karedad ja veidi kolmekandilised. Lehed 1-2 mm laiused ja tipmises kolmandikus kolmekandilised. Kõrgus 25-60 cm.	veekogu, niit, soo	Kraavides, õõtskamaral, soostunud niitudel		juuni			vähe
Soontaimed	mets-aruhein	<i>Festuca altissima</i>	II kat	Ohualdis	Lehed kaarduvad, alaküljel tugeva valkja kes krooga. Keeleke 2-5 cm pikk. Kõrvakesi ei ole. Õis on pööris, kuni 20 cm pikk, noorelt püstine, hiljem longus. Kõrgus 50-140 cm.	mets	Hõredates lehtmetsades.		juuni, juuli			vähe
Soontaimed	sinine emajuur	<i>Gentiana pneumonanthe</i>	II kat	Ohualdis	Läikiv, paljas, pisut lihakas taim. Lehed vastakud, kareda servaga, juurmiste lehtedeta. Õied suured, 5 roheka triibuga, seest tume-taevassinised. Kõrgus 15-45 (60) cm.	niit	Lammi- ja niisketel niitudel.		juuli-september (oktoober)			vähe
Soontaimed	läikiv kurereha	<i>Geranium lucidum</i>	II kat	Ohualdis	Paljas punaka varrega ja sõrmlõhiste läikivate lehtedega taim. Õied roosad, 2-kaupa lehekaenaldes. Kõrgus 10-30 (40) cm.	niit, nõmm, rannik, võsa	Loodudel, rannavallidel, kadastikes.		mai-august		Peamiselt Saare- ja Hiiumaa lääneosas ning väikesaartel.	vähe
Soontaimed	niidu-kuremõök	<i>Gladiolus imbricatus</i>	II kat	Ohualdis	Õhekülgse õisikuga taim. Õied punakasillad, lehterjad, õisikus 3-10 õit. Varred üksikult, harunemata. Juurmised lehed 1,5-2 cm laiad. Kõrgus 30-60 cm.	niit	Niitudel ja uhtlammi-niitudel.		juuli			keskmiselt
Soontaimed	kahar parthein	<i>Glyceria lithuanica</i>	II kat	Ohualdis	Lehetuped ruljad, karedad. Lehed 4-9 mm laiad. Keeleke 1-2,5 mm pikk. Õis on pööris, 15-25 cm pikk, õrn, ühele poole rippuvate harudega. Kõrgus 50-100 cm.	mets, kallas	Niisketes leht- ja segametsades, kraavikallastel, metsasihtidel.		juuni, juuli			üksikud
Soontaimed	lõhnav kõraamat	<i>Gymnadenia odoratissima</i>	II kat	Ohualdis	Õied kannusega, kannus sigimikust lühem, harva sama pikk. Õisik kuni 1,5 cm läbimõõduga, vanillilõhnalised. Õite kandlehed alla 1 cm pikad. Õiel huul jooniseta. Lehed 3-8 mm laiused. Kõrgus 25-40 cm.	soo, niit	Lubjarikastes allikasoodes ja soistel puisniitudel.		juuli			keskmiselt
Soontaimed	mägi-naistepuna	<i>Hypericum montanum</i>	II kat	Ohualdis	Vars paljas, ruljas. Lehe alus südajas, peaaegu vart ümbritsev. Kroonlehed täppideta, tupplehtede serv mustatipuliste hammastega. Kõrgus 30-70(90) cm.	mets	Kuivades leht- ja segametsades.		juuni, juuli		Ainult Saaremaal.	vähe

Soontaimed	tõmbidiene luga	Juncus subnodulosus	II kat	Ohualdis	Kasvab hõremurusalt. Varred ja lehed tippudest sageli kuivanud. Juurmised lehed puuduvad, mitteõitsevate vartega, mis meenutavad pikki lehti, varred kuni 3 mm läbimõdduga. Õisik koosneb paljudest osaõisikutest. Õiekattelehed õlgkollased, pruunika või punaka seljaga. Kõrgus 30-90 cm.	soo	Lubjarikastes allikasoodes.	juuni-august		Saaremaal.	vähe
Soontaimed	sale haguhein	Koeleria macrantha	II kat	Ohualdis	Tihedapuhmikuline taim. Lehed pikkade hõredate karvadega või paljad, 1-2 mm laiad. Lehetuped harali või alaspidi karvadega. Keeleke umbes 1 mm pikk, tipus lõhestunud. Õisik on pööris, kuni 6 cm pikk, kõrs pöörise all vähem kui 2 cm ulatuses karvane. Kõrgus 20-50 cm.	nõmm, mets	Liivikutel, teede ääres, hõredates männikutes.	mai-juuli			üksikud
Soontaimed	must seahernes	Lathyrus niger	II kat	Ohualdis	Taimed kõitragudeta, varred tiivutud. Lehekesed 5-12 mm laiad, ümara tipuga, kuivades lähevad mustaks. Õied lillakad, 3-10 kaupa kobaras. Kõrgus 30-80 cm.	mets, niit	Leht- ja segametsades, puisniitudel.	juuni-august		Saare- ja Muhumaal.	keskmiselt
Soontaimed	jõgi-metsriis	Leersia oryzoides	II kat	Ohualdis	Lehetuped väga karedate, kõrresõlmed valgekarvased. Lehed 6-9 mm laiad, keeleke lühike. Õis on pööris, taime suurust arvestades, on pööris väga väike ja hõre, õitsemisajal enamasti suuremalt jaolt ülemises lehetupes peidus. Pähikud meenutavad riisi pähikuid. Kõrgus 50-100 cm.	veekogu	Veekogude kaldavees.	juuli-september			puuduvad
Soontaimed	soohiilakas	Liparis loeselii	II kat	Ohualdis	Kahe, enam-vähem vastaku, püstiselt kaldu lehega, lehed taime alumises osas. Lehed kuni 10 cm pikad, rasvjalts läikivad. Õisi 2-11, hõredas õisikus. VIII on kupar, kuprad üsna suured püstised, kollakasrohelised, piklikud. Kõrgus 6-20 cm.	soo, kallas	Lubjarikastes soodes, soistel jõe- ja järvekallastel.	juuni, juuli			keskmiselt
Soontaimed	väike käopõll	Listera cordata	II kat	Ohualdis	Lehti kaks, varre alumises osas, vastakud, põidlaotsa suurused, sageli lehed ja varre alumine osa sambla sees. Õisik lühike, väheseõieline, õied punakasrohelised. Kõrgus 5-20 cm.	mets, soo	Rabastunud kuuse- või männi-segametsades.	juuni, juuli			keskmiselt
Soontaimed	vesilobeelia	Lobelia dortmanna	II kat	Ohualdis	Kitsad lehed pundina vee sees, kuni 6 cm pikad. Õisik ülatub veest õitsemise ajal välja, õied valged või helesinised, rippuvad, 1,5-3 cm suurused. Kõrgus 30-60 cm.	veekogu	Liivapõhjalistes selgeveelistes järvedes	juuli, august		Mandril.	vähe
Soontaimed	soovalk, ainulehine sookäpp	Malaxis monophyllos	II kat	Ohualdis	Varre alusel tavaliselt üks leht, vahel ka teine, kuid palju väiksem. Pikas õisikus kuni 100 väikest rohekaskollakat õit. Kõrgus 10-25 cm.	mets, soo	Soostunud segametsades, soodes.	juuni, juuli			keskmiselt
Soontaimed	vahelduvaõiene vesikuusk	Myriophyllum alterniflorum	II kat	Ohualdis	Lehed 4-kaupa männases. Õisik väheõieline, õied kollakad, alumised männastes, ülemised vahelduvalt, õie alusel 3 pisikest tervet kandlehte. Pikkus kuni 1 m.	veekogu	Seisvates või aeglaselt voolavates vetes.	juuni-august			vähe
Soontaimed	liiv-esparsett	Onobrychis arenaria	II kat	Ohualdis	Õied roosakaspunased, harva valkjad, hõredamas kobaras. Lehekesi 5-12 paari, pikliklineaalsed. Vili on kaun, 4-6 mm pikk. Kõrgus 30-80 cm.	muu	Kuivadel kasvukohtadel.	juuni, juuli		Peamiselt Ida-Eestis.	vähe

Soontaimed	karvane lipphernes	Oxytropis pilosa	II kat	Ohualdis	Taim viitkarvane, lehekesed piklikud, kitsad, lehekesi 7-14 paari. Vars tugev, tõusev. Abilehed rootsuga kokku kasvanud. Õied kollakad, nutitaolises kobaras. Vili on kaun, lühikarvane. Kõrgus 10-50 cm.	nõlv, põid	Kuivadel nõlvadel, söötidel.		juuni, juuli			vähe
Soontaimed	laukapuu	Prunus spinosa	II kat	Ohualdis	Astaline pöösas. Õied ühekaupa, valged. Õitseb enne lehistumist. Lehed 2-4 cm pikad, noorelt karekarvased, hiljem paljad. Viljad kuni 1,5 cm, läbimõõduga, mustjad, sinaka kirmega. Kõrgus kuni 5 m.	mets, võsa	Metsa- ja võsaservades.		mai		Saaremaal ja Väike-Pakril.	vähe
Soontaimed	saaremaa robirohi	Rhinanthus rumelicus subsp. osiliensis	II kat	Ohualdis	Kogu taim, eriti aga õietuped näärmekarvased, kuid neid on näha vaid luubi all. Õiekroon kuni 2 cm pikk, helekollane. Allikasoodes teisi robirohtusid ei kasva. Kõrgus 20-50 cm.	soo, niit	Lubjarikastes allikasoodes ja puisniitudel.		juuli, august		Saaremaa lääneosas.	keskmiselt
Soontaimed	rand--kesakann	Sagina maritima	II kat	Ohualdis	Õied pisikesed, valkjad, kroonlehed sageli puuduvad. Lehed ümara tipuga, kuni 1 cm pikad, juurmisi lehti peaaegu polegi. Varred püstised või tõusvad. Pikkus 4-10 cm.	rannik	Liivasel mererannal.		juuni-august			vähe
Soontaimed	mustjas sepsikas	Schoenus nigricans	II kat	Ohualdis	Taim kasvab väikeste, kuid tugevate maapinnast kõrgemate mätastena, lehetuped mustjaspruunid. Lehed kuni 2 mm laiad. Õisik enam-vähem sama pikk kui lai, ümar ja jäme, pähikuid 5-10. Õisiku alumine kandleht õisikust vähemalt kaks korda pikem. Kõrgus 15-50 cm.	soo	Lubjarikastes soodes.		juuni, juuli		Lääne-saarte lääneosas.	vähe
Soontaimed	palu-põisrohi	Silene chlorantha	II kat	Ohualdis	Õied rohekad või kollakasrohekad, kroonlehed sügavalt 2-jagused, emakakaalu 3. Õietupp paljas, tõmpide tippudega. Vars paljas, harunemata, lehed enam-vähem paljad. Juurmised lehed kodarikuna 3-5 cm pikad, 0,4-0,6 cm laiad, varrelehed varre sõlmevahedest poole lühemad. Kõrgus 30-80 cm.	nõlv, mets	Liivastel nõlvadel ja hõredais männikuis.		juuni-august		Peamiselt Kagu-Eestis.	vähe
Soontaimed	püst-linalehik	Thesium ebracteatum	II kat	Ohualdis	Vars püstine, harunemata, kogu taim paljas, kollakasroheline. Lehed kitsad - 2,5 mm, kolme ebaselge pikirooga. Õied kellukjad, seest kollased. Õitel üks kandleht, mis õiest tublisti pikem. Kõrgus 10-30 cm.	niit, nõlv	Niitudel, puisniitudel, nõlvadel.		mai, juuni		Paiguti Loode- ja Kesk-Eestis.	keskmiselt
Soontaimed	lamav ristik	Trifolium campestre	II kat	Ohualdis	Kasvab tavaliselt tiheda muruna. Varred lamavad või tõusvad. Lehed kolmetised liitlehed, keskmine leheke külgmistest pikema rootsuga. Õied kollased. Kõrgus 5-20 cm.	niit, rannik	Rannaniitudel.		juuni, juuli		Saaremaal ja Kihnus, mandriosas harva tulnukana.	vähe
Soontaimed	väikesõiene hiirehernes	Vicia lathyroides	II kat	Ohualdis	Õied kuni 10 mm pikkused, punakasillad, üksikult lehtede kaenlas. Kõitroad ei ole harunenud. Alumiste lehtede lehekesed ümaramad, ülemised kitsamad. Vili on kaun, kaunad püstised. Kõrgus 5-25 cm.	niit	Niitudel.		juuni, juuli		Saaremaal ja Ruhnus.	vähe
Soontaimed	peenelehine hiirehernes	Vicia tenuifolia	II kat	Ohualdis	Õisikud lehtedest kaks korda pikemad, hõredad, õisi kobaras 10-25. Õied punakasillad, suured, vähemalt 13 mm pikkused, puri 12-15 mm pikkune. Lehed lühikeste liibuvate karvadega. Varred lamavad või ronivad, kõitroad hästi arenenud. Vili on kaun, mis on pikalt ahenev. Kõrgus 50-100 cm.	raiesmik, mets	Raiesmikel, metsaservadel.		juuni, juuli		Lääne-Saaremaal.	üksikud

Soontaimed	kõrge kannike	Viola elatior	II kat	Ohualdis	Kasvab puntidena. Õied 2-2,5 cm pikad, helesinised, neelus valged tumedate joontega. Lehed pikliküüdjad, 6-8 cm pikad, 2-3 cm laiad, pehme karvased. Lehtede abilehed suured, leherootsust märksa pikemad - 3-5 cm, meenutavad lehte. Kõrgus 20-40 cm.	niit, mets	Puisniitudel, loometsades, sarapikes.	mai, juuni			vähe
Soontaimed	pisikannike	Viola pumila	II kat	Ohualdis	Õied 10-15 mm pikad, helesinised või kahvatulillad, vahel valged, tumedate joontega. Lehed täiesti paljad, veidi läikivad, süstjad, kuni 5 cm pikad, 4-8 mm laiad. Abilehed leherootsust lühemad või ühepikkused. Kõrgus 5-15 cm.	loodudel, niit	Niisketes lohkudes loodudel, niitudel, puisniitudel.	mai, juuni		Lääne Eestis.	vähe
Sammaltaimed	loigu-turbasammal	Sphagnum inundatum	III kat	Ohualdis	Roheline, tihti ka kollakaspruun sammal. Vars on tüme. Oksi kimbus enamasti 5. Oksad on enamasti pisut kõverdunud. Varrelehed on oksalehtedest lühemad.	soo, kallas	Kasvab vesistes piirkondades madal- ja sirdesoodes, laugastes, vähetoiteliste järvede kallastel.		Väga sarnane liik on kõrv-turbasammal (<i>Sph. auriculatum</i>). Sellest liigist erineb loigu-turbasammal lühemate varrelehtede poolest, mis on lühemad ka oksalehtedest. Loigu-turbasambla varrelehe hüalotsüstides esinevad paksendid vaid lehe tipuosas, kõrv-turbasambal on hüalotsüstid paksenditega tipust kuni lehe keskpäigani, vahel isegi lehe aluseni.	Üle Eesti üsna harv.	üksikud
Sammaltaimed	viierealine turbasammal	Sphagnum quinquefarium	III kat	Ohualdis	Keskmise suurusega sageli roosakas või lillakirju, metalse läikega turbasammal. Oksakimbus viis oksa, neist kolm on laiuvad. Lehed paiknevad okstel viierealiselt. Oksalehed on enam-vähem sama pikad kui varrelehed.	mets, soo	Kasvab soostunud okas- ja segametsades.		Warnsdorfi turbasammal (<i>Sph. warnstorffii</i>) - kaks laiuvat oksa oksakimbus. Viierealisel turbasamblal puuduvad Warnsdorfi turbasambale iseloomulikud väga väikesed rõngaspoorid oksalehtede kumera pinna tipuosa rakkudes. Teravalehisest turbasamblast (<i>Sph. capillifolium</i>) erineb peamiselt oksalehtede viierealise asetuse poolest ning ka kolme laiuva oksa poolest kimbus.	Lääne-Eesti saared, Kirde-Eesti, Tatumaa.	üksikud
Sammaltaimed	meklenburgi timmia	Timmia megapolitana	III kat	Ohualdis	Kuni 3 cm kõrgune, tavaliselt harunemata vartega sammal. Lehed pikenevad varre tipu suunas. Leherood alaküljel näseline.	kivi	Kasvab klindi varjulistel paepaljanditel.		Väliselt sarnaneb hariliku kadrisamblaga (<i>Atrichum undulatum</i>), kuid erinevalt temast, ei ole Meklenburgi timmia lamelle lehe pinnal ning lehed ei ole ristlaineris.	Eestis põhjaranniku piirkonnas.	üksikud
Sammaltaimed	tundra vesisirbik	Warnstorfia tundrae	III kat	Ohualdis	Lehtede tipud tihti konksjalt kõverdunud. Lehed sirjad või sirged, väga pikalt ja laialt laskuvad.	soo, veekogu, kallas	Kasvab madalsoodes, veekogude kallastel ja vees. Eelistab valgusrikkamaid kasvukohti.		Eristub teistest vesisirbikutest väga pikalt ja laialt laskuvate lehtede ning tihti konksjalt kõverdunud lehtede tippude poolest.		üksikud
Seened	pruunikas mütsnarmik, liiv-kampnarmik	Bankera fuligineaolba	III kat	Ohualdis	Kübar kumer ja allakeerdunud servaga (kuni 15 cm), koorekarva, hiljem kesktelt alates nahkpruun. Narmad lühikesed, üsna nürid, kreemikad, lõheroosa varjundiga. Jalg lühike ja paks, koorekarva.	mets, nõmm	Kuivad nõmmemännikud, mändide all.	august - oktoober		Sagedamini Saare- ja Hiiumaal ning Lahemaa rahvusparkis.	vähe
Seened	hall hundiseenik	Boletopsis grisea	III kat	Ohualdis	Kübar lainja äärega ning pealt hõbehall või hallikaspruun, mõnikord kesktelt pragunenud. Serv valge, allapoole pöördunud. Torukesed valkjashallid. Alakülj peenepooriline. Jalg lühike ja tugev, sileda halli pinnaga. Seeneliha valge ja pehme, murdepind värvub peagi punakashalliks.	mets, nõmm	Kuivades nõmmemännikutes. Moodustab männiga mükoriasat.	august - november	Meenutab harilikku lambaseenikut (<i>Albatrellus ovinus</i>), kuid erineb viimasest halli värvuse ja murdekohal värvi muutuva seeneliha poolest.	Kasvuperioodi ajal viljakehale tekivad kriimustatud kohtadele tumedad triibud.	vähe

Seened	sarvklavulinopsis, sarvharik	Clavulinopsis corniculata	III kat	Ohualdis	Viljakeha 2-8 cm kõrge, erkkollane, ladvaosa kindlal kõrgusel korrapäratult harkjalt harunv. Harud lühikesed, 1-2 cm kõrgused, kaarjad. Seeneliha kollane ja sitke.	mets, niit	Lehtpuusaludes, niitudel.	august - september	Perekonda kuulub mitu niitudel ja lehtpuusaludes kasvavat liik, mille viljakehad on kollased ja harunematud (<i>C. fusiformis</i>).	Lõhn jahujas, maitse kibe.	üksikud
Seened	haavanaäts	Junghuhnia pseudozilingiana	III kat	Ohualdis	Kreemikasvalge, kuivanult mesikollane. Sitke viljakeha. Rääbaldunud kasvuvili. Alapind rebeneb kuivades sügavalt hambuliseks. Kasvab eelneva liigi surnud viljakehal.	mets	Vanades metsades.	haavataieliku lagunev viljakeha	juuli-november		vähe
Seened	must võõtnarmik, must narmik	Phellodon niger	III kat	Ohualdis	Kübar ülaping viltjas või karvane, must või terasevärvi sinakashall, valkja servaga. Alapind algul valkjalt lillakashall, hiljem tindisinine, narmad. Jalg must, ülaosa paljas, alusel viltjalt karvane. Seeneliha must.	mets	Vanad kuuse ja segametsad.		juuli-november		vähe
Seened	taiga-peenpoorik	Skeletocutis odora	III kat	Ohualdis	Kasvupinnale liibuv, kreemikas, noorena pehme, vananedes muutub järjest puisemaks ja kuivades kollakamaks. Serv udekarvane, täiskasvanult valge. Torukestepind sile ja valge, vanemalt kreem. Noor viljakeha mahlakas.	mets	Laane- ja salumetsades kuuse ja haavaga.	kuuse, haava, harva kase ja männi kõõlunevatel lamatüvedel	juuli-oktoober	Põlismetsa indikaatorliik.	vähe
Soontaimed	harilik sügisliil	Colchicum autumnale	III kat	Ohualdis	Õisi 1-4, suured (6-20 cm pikad), lehterjad, allosas pikaks putteks kokku kasvanud, lillakasroosad. Lehti 4, ainult juurmised, laisustjad, tõmbi tipuga, 20-30 cm pikad. Õitsemisajal (septembris) taim lehtedeta, lehed arenevad kevadel. Kõrgus 20-30 cm.	niit, park, lagendik	Niitudel, parkides, metsalagendikel.		september	Sage ilutaim. Looduskult Hiiumaal ja Põhja-Eestis.	vähe
Soontaimed	karvane ristmadar	Cruciata laevipes	III kat	Ohualdis	Taimed karvased. Lehed neljalehelistes männastes, mis paiknevad varrel üle 5 cm vahedega. Õisikud rohekaskollased, karvaste raagudega väikestes õisikutes ülemiste lehemännaste kaenlas. Kõrgus 20-40 cm.	mets, võsa, park, joonobjektid	Kuivemates hõredates metsades, põõsastikes, parkides, teeservadel.		juuni, juuli		üksikud
Soontaimed	nõmm-vareskold	Diphasiastrum tristachyum	III kat	Ohualdis	Varreharud sageli kandilised, korduvalt harunenud, moodustavad tiheda kimbu, oksad hoiduvad püstiselt. Lehed soomusjad, asetsevad nelja reana, kaks rida lehti väiksemad. Eospead mitmekaua varretaalise kandja tipus. Pikkus kuni 1 m.	nõmm, mets	Nõmmedel, hõredates nõmmemetsades.		juuli-september		vähe
Soontaimed	metskevadik	Draba nemorosa	III kat	Ohualdis	Kogu taim kollakasroheline. Õied kollased, kroonlehed tupplehtedest veidi pikemad. Viljaraod viljast üle kolme korra pikemad, peaaegu rõhtsad. Kõrgus 5-30 cm.	loodudel, niit, nõmm, mets, põld	Kuivadel loodudel, niitudel, liivikutel, metsaservadel, põldudel.		mai, juuni	Paiguti, peamiselt Põhja-, Lääne-, Kagu-Eestis.	üksikud
Soontaimed	küürlemmel	Lemna gibba	III kat	Ohualdis	Taim ujub veepinnal, ühe juurega. Lehe läbimõõt kuni 5 mm, pind lame. Taima alaküljel käsnjas paksend, mistõttu veest välja võetud ja tagurpidi keeratud taim näib küürakana. Väga väike taim.	veekogu, rannik	Tiikides, rannaloikudes, kraavid.		Paljuneb vegetatiivselt, nagu teisedki lemle liigid		vähe
Soontaimed	väike vesikupp	Nuphar pumila	III kat	Ohualdis	Taim lehed ja õied ujuvad veepinnal. Lehed 4-10 cm laiad, alt sageli siidiselt karvased. Leheroodude külgharud ei ühine omavahel. Leheroots lapik. Õied kuni 2 cm läbimõõduga, kollased. Tupplehtede väliskülg üleni roheline. Pikkus 70-150 cm.	veekogu	Seisvates vetes.		juuni-august	Harva, peamiselt Kagu-Eestis.	vähe

Soontaimed	põdrajuure-soomukas	Orobancha bartlingii	III kat	Ohualdis	Roheliste lehtedeta taimed. Taim kollakas-pruunikas. Õis ei ole ühekülgne. Õiekroon alla 2 cm pikk, kollane või veidi punakas. Tolmukad kinnituvad 1-3 mm kõrgusel krooni putke alusest. Emakasuu kollane. Kandlehed õitest pisut lühemad, tumepruunid. Vars alumises osas kolmnurksete soomuslehtedega, ülevalpool hõredamalt. Kõrgus 20-60 cm.	loodudel, niit, nõlv	Parasiteerib taimel nimega põdrajuur. Vaheline põdrajuur kasvab loodudel, kuivadel niitudel, nõlvadel.		juuni, juuli (august)		Paiguti, eriti Lääne- ja Põhja-Eestis.	vähe
Soontaimed	täht-rapuntsel	Phyteuma spicatum	III kat	Ohualdis	Õied üsna ebamäärasead, kollased või valkjad, tipmises tähkjas õisikus. Vars ja lehed paljad, ei ole karvased. Alumised lehed südajad, pikarootsulised saagia servaga. Ülemises süstjad, peaaegu rootsutud. Kõrgus 30-70 cm.	mets, niit, kallas	Hõredates metsades, puisniitudel, jõgede kaldanõlvadel.		juuni, juuli		Paiguti Lõuna-Eestis.	keskmiselt
Soontaimed	tui-tähtpea	Scabiosa columbaria	III kat	Ohualdis	Vars paljas. Lehed vastakud, alumised lehed enamasti alusel lõhestunud kuni terved, ülemised niitjateks hõlmadeks lõhestunud. Õied sinised, ümarates nuttides. Kõrgus 30-80 cm.	niit	Kuivadel lubjarikastel niitudel.		juuni-september			keskmiselt
Soontaimed	värvi-paskhein	Serratula tinctoria	III kat	Ohualdis	Õisikud purpursed, harvemini valged, paiknevad varte või varreharude tippudes suhteliselt tihedas liitõisikus. Lehed paljad, peensaagia servaga, alt pisut heledamad, mitut moodi lõhestunud, juurmised lehed vahel terved.	niit, võsa	Niisketel niitudel, puisniitudel, võsastikes.		juuli-september			keskmiselt
Soontaimed	alpi ristik	Trifolium alpestre	III kat	Ohualdis	Taim karvane. Õied tume-lillakaspunased, nutitaolises õisikus. Õietupp 20 raoga, viljumisel karvane. Lehed kolmetised. Lehekesed lineaalsed, kitsad, nahkjad, tumerohelised, enam-vähem võrdse laiusega. Kõrgus 20-50 cm.	mets, niit	Kuivades segametsades, puisniitudel.		juuni, juuli		Peamiselt Saaremaal.	vähe
Soontaimed	lood-angervars	Vincetoxicum hircundinaria	III kat	Ohualdis	Püstine rohttaim. Lehed vastakud, 6-10 cm pikad, 3-5 cm laiad, tervete servadega, alumised südajasmunajad, ülemised pikliküstjad. Õied kollakasvalged, alla 1 cm läbimõõduga, vähearvuliselt õisikutes. Kõrgus kuni 1 m.	võsa, loodudel, nõlv	Võsastikes, loodudel, nõlvadel.		juuni-juuli		Paiguti Saaremaal, harvem Lääne-Eesti mandriosas.	vähe
Veeselgrootud	lai-tõmmuujur, tõmmuujur	Graphoderus bilineatus	III kat	Ohualdis	Pikkus 14-15 mm. Keha saleovaalne, äraspidi munajas; ees selja keskmine hele osa on vähemalt kaks korda laiem kui tumbled triibud ees selja ees- ja tagaservas kokku. Kattetiivad on isasel alati siledad, emasel sageli teralise mustriga.	veekogu	Väikesed, madalaveelised järved ja tiigid.	Hoidub kaldalähedasse madalasse vette	Juuni-august	Teised selle perekonna liigid	Kogu Eestis	vähe
Kalad	harjus	Thymallus thymallus	III kat	Ohualdis	Selj hallikaspruun, küljed hõbehallid, mõnikord harvade mustade täppidega. Kõht valge või hõbejas. Soomused paiknevad sirgetes pikiridades. Selja- ja rasvaum on mustade laikudega (sisaldavad sinist, punast, rohelist ja violetset tooni).	veekogu	jõgi (puhas ja jahedaveeline, taimestikuaesed kruusae-liivase põhja ja kiire vooluga jõeksi eelistab)		koeb mais pärast kevadist suurvett. Kõlemu on sagedamini kruusasel põhjal väga madalas vees.		Põhja- ja Lõuna-Eesti jõgedes, ka Peipsi lõunaosas.	vähe
Linnud	vaenukägu	Upupa epops	III kat	Ohualdis	Sulestiku põhitoon kollakaspruun. Laiad tiivad ja saba mustad, tiibadel valged vöödid, sabal lai valge ristivööt. Pealael oranžidest musta tipuga sulgedest tutt. Nokk kõver ja kuni 4 cm pikk.	niit	Kuivad karjamaad, niidud.		Saabub aprilli lõpus, lahkeb augustis.		Sageli inimasustuse lähedal.	üksikud

Samblikud	pikk lõhnasamblik	Evernia divaricata	IIlikat	Ohualdis	Tallus pöösasjas, rippuv, lõtv, kuni 30 cm pikkune, rohekaskollane; talluse harud enam-vähem ümmargused või nurgelised, pind lohklik või praoline; südamikukiht vatjas; sooredid ja isiidid puuduvad.	mets	Kasvab peamiselt vanemates metsades.	kõige sagedamini kuuse okstel, aga leitud ka näiteks männilt ja kaselt.		Sarnast kollakasrohelist tooni ja rippuva tallusega on habesamblikud (Usnea), mis samuti kasvavad puude (sh sageli kuuse) okstel. Habesamblikke on aga kerge ära tunda valge niidikese (keskjuhtme) olemasolu järgi harude keskel.	Hajusalt üle Eesti.	üksikud
Samblikud	harilik põissamblik	Lasallia pustulata	IIlikat	Ohualdis	Tallus lehtjas, ainuhõlmne, suur, kuni 25 cm läbimõõdus, hall kuni tumepruun; kinnitub substraadile talluse alaküljel esineva ühe keskse hüüfidekimbu (naba) abil; talluse ülaküljel põiekesed, millele alaküljel vastavad lohud; talluse pinnal arvukad koraljad isiidid.	muu	Kasvab valgusrikastes kasvukohtades.	Graniitrahnuudel.		Mitmetel kõrvsamblikel (Umbilicaria) on samuti lehtjas, keske naba abil kinnituv tallus. Hariliku põissambliku tallus on neist tavaliselt suurem ja selgete põiekestega ülaküljel.	Rannikuäärsetes piirkondades Põhja- ja Lääne-Eestis.	üksikud
Samblikud	sile neersamblik	Nephroma laevigatum	IIlikat	Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 8 cm läbimõõdus, hallikas kuni pruun; talluse alaküljel beezikas, ilma viidikihi ja valgete täpikesteta; sooredid ja isiidid puuduvad; südamikukiht kollakas. Viljakehad hõlmattippude alapoolel.	mets	Kasvab vanades metsades ja parkmetsades.	Erinevatel lehtpuudel, harvem sammaldunud kividel.		Väliselt sarnasel kaunil neersamblikul (Nephroma bellum) on südamikukiht valge (K- või K+ kollane). Kääv-neersambliku (Nephroma resupinatum) eristamistunnuseks on valgete täpijate papillidega viltjas alaküljel. Väliselt mõnevõrra sarnast perekonnast kilpsamblikud (Peltigera) saab neersamblikke eristada viljakehade paiknemise järgi hõlmattippude alaküljel (kilpsamblikel asuvad viljakehad hõlmattippude ülaküljel).	Üsna sage, hajusalt. Neersamblikud on määratud vääriselupaikade indikaatoriks perekonna tasemel.	üksikud
Samblikud	harilik neersamblik	Nephroma parile	IIlikat	Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 10 cm läbimõõdus, hallikas kuni pruun; hõlmade servas (harvemini pindmiselt) sinakashallid kuni pruunikad sooredid ja sooredistuvad isiidid.	mets, muu	Võib leiduda nii metsades kui avatumates kasvukohtades.	Kasvab peamiselt vanadel lehtpuudel, seejuures sageli sammaldunud puujalamitel ning kividel (seal samuti tihti sammaldel). Leitud nii graniidilt kui lubjakivilt, harva maapinnal kasvavatelt sammaldelt.		Erinevalt teistest neersamblikest on hariliku neersambliku hõlmaservades sooredid. Servasoraalid on ka mõnevõrra sarnasel serva-kilpsamblikul (Peltigera collina; Eestis üsna haruldane), kuid viimase talluse alaküljel puudub sarnasel kõigile kilpsamblikele koorkiht. Viljakehade olemasolul saab liike eristada viljakehade paiknemise järgi – neersamblikel asuvad need hõlmattippude alaküljel, kilpsamblikel ülaküljel.	Hajusalt üle Eesti. Neersamblikud on määratud vääriselupaikade indikaatoriks perekonna tasemel.	üksikud
Samblikud	psi-tinasamblik	Stereocaulon condensatum	IIlikat	Ohualdis	Esitallus koorkjas, teraline-soomusjas, hall, selle pinnal tsefaloodid – tsüanobaktereid sisaldavad tumepruunid kuni mustad, teralise pinnaga kobarad, kuni 1 mm läbimõõdus. Esitallusest ulatuvad välja kuni 1(-2) cm kõrgused harud, mis on lihtsad või ülaosas vähe harunenud, näsajate soomustega (fülloklaadidega); harud võivad ka puududa. Viljakehad esinevad sageli, harude tipus, kuni 1,5 mm läbimõõdus, tumepruunid.	nõmm, mets	Lüvikutel, luidetel ja valgusrikastes männikutes.	Kasvab liivasel maapinnal.		Sarnaneb kruusa-tinasamblikuga (Stereocaulon glareosum), mille tsefaloodid on aga sileda pinnaga ning helepruunid, ja fülloklaadid on tavaliselt lühidalt sõrmjalt harunenud.	Põhja-, Lääne-, ja Kagu-Eestis.	vähe

Linnud	karvasjalg-kakk	Aegolius funereus	Ilkat	Ohualdis	Suure, ümmarguse peaga rästasuune kakk. Kollased silmad, näoovaalid on heledad, tumedamate valgetähniliste servadega. Keha pealmine pool tumeruun heledate laikudega. Kõhu alumine pool hele, tumedate ebakorrapärase triipudega. Isas- ja emaslind on sarnased. Laul kergesti äratuntav.	mets	Elupaigana eelistab palumetsi. Pesitseb peamiselt vanades mustrahni pesaõõnsustes. Samuti pesakastides.		Eestis peamiselt paigalind, seega aasta läbi.		Õise eluvisiga, periooditi ka päikese tõusu ja loojangu ajal tegutsev lind.	keskmiselt
Linnud	alk	Alca torda	Ilkat	Ohualdis	Keskmise suurusega lind. Lennul näib ta jässaka ja lühikesena. Linnu puhke- ja hundsulestikud on suhteliselt sarnased. Hundsulestikus algi ülalpool, saba, pea, kael ja tiibade pealmine pool on mustad. Nokk ja jalad mustad, noka ots üsnagi tõmp. Tiiva tagaservadel, noka tipu lähedal ja silmadest nokani on valge triip. Linnu alapool, rinnaesine ja tiibade alumine pool on valged. Puhkesulestik erineb hundsulestikust valgete põskede, kurgualuse ja kaela esikülje poolest.	veekogu, rannik	Avamere liik, tegutseb kivistel rannakaljudel ja kaldapealsetel.		Eestis võib teda merel kohata aprillist oktoobri-novembrini.		Moodustab kolooniaid.	üksikud
Linnud	soopart	Anas acuta	Ilkat	Ohualdis	Keskmise suurusega, pika sihvaka valge kaela, pruuni pea, ja valge kõhualusega. Küljed hallid ning saba pikk, kitsas ja terava kujuga. Tiiva värvideks must ning kollakasvalge. Emaslinnud on samuti nagu enamikel partidel valdavalt pruunikad.	veekogu, soo	Peamiselt järvedel, kitsastes lahtedes, rabades, soistel aladel ning jõesuudmetes. Suvel eelistab vähese taimestikuga avaraid ja niiskeid soiseid alasid. Talveperioodil eelistab sisemaa mageveekogusid.		Saabub Eestisse märtsis-aprillis ja lahkub Eestist septembris-oktoobris.			vähe
Linnud	nõmmekiur	Anthus campestris	Ilkat	Ohualdis	Sulestik liivkollane. Selg pruunikas ja alapool heledam ilma mustrita. Pugalal vähesed kitsad triibud. Jalad helepunased. Isas- ja emaslind välisuselt ei erine.	nõmm, raiesmik	Liivased nõmmemaastikud, männimetsa raiesmikud, rannaliivikud ja luited.		Saabuvad Eestisse mai algul ja lahkuvad augustis või septembris.	Teistest kiurudest eristab peaaegu täielik triipude puudumine rindmikul.	Elupaigas esineb sageli lahtist liiva. Tegutseb peamiselt maapinnal, kus ta jookseb kiiresti ja vibutab saba üles-alla.	üksikud
Linnud	randkiur	Anthus petrosus	Ilkat	Ohualdis	Ülalpool oliivpruunikas, rohelise varjundi ja tumedate triipudega. Alapool on valkjas, punaka varjundi ja laiade ebamäärase triipudega.	veekogu, rannik	Avamere piirkonnas kaljusel või kivisel mererannikul.		Saabub märtsi lõpul või aprilli algul. Lahkub septembri lõpul või oktoobris.			vähe
Linnud	kivirullija	Arenaria interpres	Ilkat	Ohualdis	Välisuselt kirju. Peas on musta-valge triibu muster, mis ulatub külgedele. Keha pealpool punakaspruun koos mustade triipuega. Keha alapool on valge. Jalad lühikesed. Emas- ja isaslind on sarnased.	veekogu, saar	Avamere kruusased rannad ja laiud		Saabub aprilli lõpul-mai alguses ja lahkub augustis-septembris.		Väikesearvuline, pesitseb üksikute paaridena	keskmiselt
Linnud	krüüsel	Cephus grylle	Ilkat	Ohualdis	Suhteliselt väike, hundsulestik on must, seljapoolel roheka varjundiga ja tiival suure valge laiguga. Alapool on pruun ja jalad punased. Puhkesulestiku ülalpool on mustjas-pruun valgete tähnidega, alapool aga valge.	veekogu, rannik	Avameri, kaljused, kivised mererannad		Mai-oktoober.	Alk	Eestis pesitseb 10-20 paari.	üksikud
Linnud	väikeluik	Cygnus columbianus	Ilkat	Ohualdis	Isas- ja emaslind sarnased, isane natukene suurem. Sulestik valge. Nelinurkse või ümardunud kujuga sidrunkollane laik nokatüvikul, mis ei ulatu sõõrmete alla. Nokal must ala selgelt suurem kui kollane osa.	rannik, veekogu	Rannik, järved, üleujutatud poldrid.		Läbirändaja, saabub märtsi lõpus-aprilli alguses, lahkuvad pesitsusaladele mai esimeses pooles. Sügisel oktoobris-novembris.	Laululuik - temal kollane mustatipuline nokk, mille kollane ala ulatub sõõrme alla.		vähe
Linnud	põldtsitsitaja	Emberiza hortulana	Ilkat	Ohualdis	Vanalinnud sarnased, mõlemal kollakas kurgualune ning kollakasroosa rind ja kõhualune. Emaslinnu ja noorlinnu pugalal ja pealael on tume triibustus. Silma ümber kollakas võru.	põld	Põllumajandusmaastik.		Saabub aprillis-mais, lahkub septembris.		Eestis suhteliselt vähearvukas. Levinud enam Lääne- ja Põhja-	keskmiselt

Linnud	rohunepp	Gallinago media	Ilkat	Ohualdis	Pika sirge noka, jässaka keha, pikkade jalgadega ja pruunikirju sulestikuga lind. Rinnal, kõhu all tugev ja selge vöödistus. Maas seisval linnul selgelt näha valge tiivavööt. Välimised sabasuled laialt valged.	niit, soo	Jõelammid, luhaniidud, madal- ja siirdesood.		Saabub aprilli teises pooles, lahkeb augustis-septembris.	Tikutaja - väiksem, saledam ja pikema nokaga.	Rohust lendutõus peaaegu hääletu ja sirgjooneline.	keskmiselt
Linnud	väikekajakas	Larus minutus	Ilkat	Ohualdis	Tiivapealne helehall, tiivaalune tuhmumust. Hundrüüs on pea kuni kaelani süsimust. Puhkesulestikus pea must värvus puudub.	veekogu, niit, rannik	Madalatel taimestikurohketel järvedel, luhtadel kui ka madalatel rannikumärgaladel.		Arvukus kevadel ja sügisel rände ajal.	Naerukajakas - pea tumene osa lõpeb kuklapoolel. Tiivaalused valged.	Ainuke musta tiivaalusega kajakas. Peamiselt Lääne- ja Ida-Eestis.	keskmiselt
Linnud	mudanepp	Lymnocyptes minimus	Ilkat	Ohualdis	Umbes lõokese suurune. Nokk kuni 4 cm. Rinnal ja külgedel kreemjaskollakad pikitriibud, selg ja õlad roheka metalliläikega, tumedamate täppidega. Kõht valge. Pealagi must, silmade kohal kaks kollast triipu.	soo, niit	Soised alad, üleujutatud luhad.		Märtsist septembrini, vahel oktoobrini.	Tikutaja - tema on suurem ja pikema nokaga.	Pesitseb älverabades	üksikud
Linnud	väikehuik	Porzana parva	Ilkat	Ohualdis	Jässaka kehaehituse, pikkade jalgade ja lühikese kaelaga. Nokk roheline, punase tüvega. Jalad rohelised. Sulestik kõhu alt hall, pealaest alates algab aga pruunikates toonides sulestik. Emaslinnul valge kurgualune ja nägu, beežikas kõhualune. Noorlind sarnaneb emaslinnule.	kallas	Tegutseb hundinuide ja pilliroo vahel.		Saabub aprillis- mais, lahkeb septembris-novembris.	Täpikhuik - sulestik täpiline.	Meil väikesearvuline haudelind. Kuuldakse peamiselt hääletsusi, väga harva vaadeldav.	üksikud
Linnud	räusk	Sterna caspia	Ilkat	Ohualdis	Jalad mustad, nokk pikk jäme punakas-oranzh, musta tipuga. Pealagi must, kael, kõht ja saba valged. Keha pealmine osa helehall, tiivaalused heledad. Talvesulestikus pealagi must heledate triipudega.	rannik, saared	Mererannik, laiud		Saabub aprilli lõpus, lahkeb juulist septembrini.		Maailma suurim tiiruliik.	vähe
Linnud	metsis	Tetrao urogallus	Ilkat	Ohualdis	Isaslinnud musta sulestikuga. Suur saba moodustab mängu käigus uhke suure „lehviku. Isaslinnust 40% väiksem emaslinn pruunika sulestikuga, rinnal iseloomulik suur roostepunane laik.	mets, soo	Vanad lehtpuude lisandiga okasmetsad, marjarikkad puisrabad.		Paigalind.		Esineb vaid Mandri-Eestis.	palju
Samblikud	kahvatu seensamblik	Baeomyces carneus	Ilkat	Ohualdis	Tallus kaheosaline – esitallus koorikjas, kohati teraline või väikeste soomustega, valkjas, rohekas või hallikas; esitallusest väljakasvavad viljakehad koos seda kandva jalakesega meenutavad väikesi seeni; viljakeha jalake kuni 3(5) mm kõrge, viljakehad pruunid.	muu		Enamik Eesti leide on liiaselt maapinnalt, kuid liiki on leitud ka graniitkivilt.		Sarnase välimusega pruunist seensamblikust (Baeomyces rufus) saab liiki eristada K värvusreaktsiooni põhjal – kahvatu seensambliku tallus värvub algul kollaseks ja seejärel punaseks, pruuni seensambliku tallus ainult kollaseks (sisaldab stikthapet).	Enamus leide Põlvamaalt.	üksikud
Samblikud	nõel-narmassamblik	Bryoria furcellata	Ilkat	Ohualdis	Tallus põõsasjas, kahar (enam-vähem sama lai kui pikk), kuni 5 cm pikk, pruun kuni tumepruun; talluse harud niitjad. Soraalidel isidi-sarnased väljakasved, pikkusega kuni 2,5 mm.	mets	Leiukohad asuvad eelkõige yrdlemisi valgusrikkamates metsades.	Kasvab peamiselt männil ja kasel.		Eestis väga sagedasel epifüütsel pruuni tallusega liigil pruunikas narmassamblik (Bryoria fuscescens) on tallus üldkuult pigem rippuv kui kahar ning soraalidel ei ole väljakasveid.	Peamiselt Eesti põhjaosas.	puuduvad

Samblikud	oliiv-helksamblik	Cetrelia olivetorum	Ilkat	Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 10 cm läbimõõdus, hallikas; hõlmad ümarad ja servades tõusvad; valkjate servasoraalidega; nii üla- kui alaküljel punktikujulised valged pseudotsüfelliid (valged kriipsukesed või punktikesed).	mets	Kasvab peamiselt vanemates metsades.	Mitmesugustel lehtpuudel, näiteks haaval, saarel, remmelgal. Liiki on mitmel korral leitud ka lamapudel koorel või samblal.		Väliselt samasugusest harilikust helksamblikust (Cetrelia cetrarioides) saab oliiv-helksamblikku eristada südamikukhi C+ roosa reaktsiooni järgi (hariliku helksambliku südamikukiht on C-). Mõnevõrra sarnane on ka Eestis väga sageli puudel kasvav hall hõlmasamblik (Platismatia glauca), kuid viimasel puuduvad punktikujulised pseudotsüfelliid, hõlmad on rohkem väljavenitatud, ebakorrapärasemad, ning talluse pinnal leidub nii soraale kui isiide.	Enim leide Tartumaalt. Oliiv-helksamblikku (Cetrelia olivetorum) ja harilikku helksamblikku (Cetrelia cetrarioides) on käsitletud ka kui sama liigi erinevaid keemilisi rasse. Kuna liikide eristamine väliloludes ei ole võimalik, siis looduskaitsete tuleks neid kindlasti käsitleda ühe liigina - ka ökoloogilistes nõudlustes pole erinevusi tuvastatud.	üksikud
Samblikud	vask-porosamblik	Cladonia convoluta	Ilkat	Ohualdis	Suured esitalluse soomused, kuni 2,5(4) cm pikkused ja kuni 1 cm laiused, lõhenenud servaga; ülakülg kollakasroheline kuni -pruun; alakülg kollakasvalge, sooredideta.	niit	Loopealsetel.	Peamiselt lubjarikkal maapinnal.		Sarnasel leht-porosamblikul (Cladonia foliacea) on väiksemad esitalluse soomused, kuni 1(2) cm pikkused.	Eesti lääneosas, enim leitud Saaremaalt.	vähe
Samblikud	must limasamblik	Collema nigrescens	Ilkat	Ohualdis	Tallus lehtjas, kuni 6(10) cm läbimõõdus, tumeroheline või -pruun kuni mustjas; märgudes muutub sültjaks; hõlmad ümarad, kurrulised; tallusel võivad esineda väikesed terajad isiidid. Viljakehad sagedased; ümarad, ca 1 mm läbimõõdus, lameda, punakas- või tumepruuni kettaga.	mets	Vanemates segametsades ja haavikutes.	Peamiselt haava tüvel.		Väliselt väga raskesti eristatav lähedastest liigist mustjast limasamblikust (Collema subnigrescens). Temal ei esine isiide, samas kui mustal limasamblikul võivad need esineda või puududa. Kindlad eristamistunnused on mikroskoopilised.	Enamus leide Lääne-Virumaalt.	üksikud
Samblikud	kollane virvesamblik	Coenogonium luteum	Ilkat	Ohualdis	Tallus koorikjas, õhuke, kilejas või teraline, kahvatuhall. Viljakehad ümarad, kuni 2 mm läbimõõdus, alusel ahenenud, oranžikaskollased, heledama servaga.	mets	Peamiselt vanemates looduslähedastes metsades.	Haaval ja laialehistel puudel, näiteks saarel.		Samasse perekonda kuuluva männi-virvesambliku (Coenogonium pinetti) viljakehad on väiksemad (kuni 0,5 mm läbimõõdus) ja kahvatut kollakat või roosakat tooni. Kuldsamblike (perekond Caloplaca) kollased viljakehad on K+ punased.	Vähene Eesti erinevates piirkondades. Liigi ladinakeelset nime on hiljuti muudetud; varasem nimi oli Dimerella lutea. Liik on raamatus "Eesti pisisamblikud" nime all Dimerella lutea.	üksikud
Samblikud	jalaka-kauss-samblik	Gyalecta ulmi	Ilkat	Ohualdis	Tallus koorikjas, õhuke kuni paks, valkjas või hallikas. Viljakehad sageli kogumikena, ümarad, kuni 2 mm läbimõõdus; ketas esialgu suletud, hiljem nõgus, oranžikas- kuni kastanpruun, noorelt õhukese valge härmakihiga; serv hele, paksu valge härmakihiga, tihti sakiline.	mets	Kasvab peamiselt salumetsades.	Vanade laialehiste puude, näiteks jalaka ja saare, korbal ning tüvel olevatel sammaldel. Lisaks on mitmel korral leitud lubjakivil kasvavatel sammaldelt paepankadel.		Sarnase värvitooniga tallus ja viljakehad on ka mitmetel liudsamblikel (perekond Lecanora), kuid nende viljakehadel puudub jalaka-kauss-samblikule iseloomulik sakiline silmatorkava härmakihiga serv. Lisaks on liudsamblikel enamike liikide tallus K+ kollane ja eosed alati 1-rakulised.	Vähestes kohtades Lääne- ja Põhja-Eestis.	vähe
Samblikud	sõrmjas tardsamblik	Leptogium teretiusculum	Ilkat	Ohualdis	Tallus väga väike, esialgu soomusjas, hiljem moodustab püstistest väljakasvudest koosnevaid lamedaid padjandeid, pruun või hall (varjulistes kohtades); hõlmad kuni 0,2 mm laiused ja kuni 1 mm pikkused, pulkjate või harunevate väljakasvudega.	mets, niit	Kasvab vanemates leht- ja segametsades ning puisniitudel.	Enamik Eesti leide on vanadelt haabadelt, vähem teistelt lehtpuudel ning puidult.		Sarnasel väikesel tardsamblikul (Leptogium subtile) on tavaliselt ohtralt viljakehi (kuni 0,8 mm läbimõõdus) ning hõlmaservades puuduvad (või esinevad vaid üksikud) isiiditaolised väljakasved.	Peamiselt Eesti idaosas.	üksikud

Samblikud	karvane kruupsamblik	Micarea hedlundii	Ilkat	Ohualdis	Tallus koorikjas, oliivroheline, koosneb terakestest (goniotsüstidest), mis sisaldavad kollakaspruuni pigmenti (K+ lilla). Viljakehad esinevad harva; kahvatu-kuni tumepruunid. Püknidid (näsajad väljakasved) arvukad; jalakesega, kuni 1 mm kõrgused, hallikas- või roosakaspruunid, kaetud peenikeste valgete karvakestega.	mets	Kasvab peamiselt metsades.	Tüügaste puidul, samuti puude jalamil juurte vahel ja tuuleheite juurestikel. Sagedamini okaspuudel.		Tallus sarnaneb liigiga Micarea prasina (Eestis väga sage), kuid viimase püknidid on ilma jalakese ja valgete karvakesteta. Lisaks on M. prasina tallus tavaliselt heledam roheline.	Hajusalt üle Eesti, rohkem leide riigi idaosast.	üksikud
Samblikud	külm purusamblik	Ochrolechia frigida	Ilkat	Ohualdis	Tallus koorikjas, näsajate või ogajate väljakasvudega, valge kuni helehall; järgib substraadi pinda (taimejäänused, samblatutid jms.), jättes pisipöösasja mulje. Võivad esineda kumerad, valkjad soralid. Viljakehad esinevad väga harva; läbimõõdus kuni 5 mm, nõgusa kuni lameda kettaga, alusel nõõrdunud; ketas kahvatupruun; kirmeta . Tallus ja viljakehad C+ punane.	soo	Kõik Eesti leiud on rabadest.	Kasvab maapinnal sammaldel ja taimejäänustel.		Ka mõned teised purusamblikud võivad kasvada üle sammalde, kuid nad on üldmuljelt siiski koorikjad, mitte pisipöösasjad või korajad, sest puuduvad näsajad ja ogajad väljakasved.	Seni leitud Läänemaal, Viljandimaal, Raplamaal.	üksikud
Samblikud	väike nõgisamblik	Parmeliella triptophylla	Ilkat	Ohualdis	Tallus soomusjas kuni peaaegu lehtjas, pruunikashall; talluse alt paistab sageli välja must viltjas moodustis (hüpotallus); hõlmad kuni 1 mm laiused; hõlmade-soomuste servas ja pinnal pulkjad kuni harunevad isiidid, mis vahel on tipmiselt jämenenud.	mets	Vanemates leht- ja segametsades.	Kasvab peamiselt haaval ja laialehistel puudel, näiteks saarel.		Üsna sage, levinud hajusalt. Seni pole leitud mandri kaguosast ja läänesaartelt.	üksikud	
Samblikud	õli-luulissamblik	Pyrenula nitidella	Ilkat	Ohualdis	Tallus koorikjas, oliivroheline kuni kollakaspruun, sageli ümbritseb tallust selge must joon (protallus); talluse pinnal hajusalt väikesed valkjad pseudotsüfellid. Viljakehad periteetsiumid; kerajad, läbimõõdus kuni 0,3 mm, mustad.	mets	Kasvab leht- ja segametsades.	Enim leide on saarelt, kuid liiki on leitud ka teistel lehtpuudel, sh näiteks hallil lepal.		Leitud võrdlemisi vähe Eesti erinevates piirkondades.	üksikud	
Samblikud	sale nuisamblik	Sclerophora farinacea	Ilkat	Ohualdis	Tallus mittemärgatav. Viljakehad nõõpnõela-kujulised, kuni 1,2 mm pikkused, pruuni, läikiva jalaga; pea alaosa valkja (mõnikord lillaka) kirmega; noored viljakehad üleni kaetud kollakasvalge kirmega; pea ülaosa (matseedium) helepruun. Eosed helepruunid, 1-rakulised, ümarad, läbimõõdus 7-8 µm.	mets, park	Leiukohad asuvad nii lehtmetsades kui vanades parkides.	Kasvab peamiselt vanematel laialehistel puudel, näiteks saarel ja tammel; korra leitud ka lehtpuu puidul.		Leitud võrdlemisi vähe Eesti erinevates piirkondades. Nuisamblikud on määratud vääriselupaikade indikaatoriks perekonna tasemel.	üksikud	
Samblikud	võrk-nuisamblik	Sclerophora peronella	Ilkat	Ohualdis	Tallus mittemärgatav. Viljakehad nõõpnõela-kujulised, kuni 0,8 mm pikkused; hallika jalaga; pea alaosa valge kirmega; noortel viljakehadel peaosale helekollase kirmega; pea ülaosa (matseedium) helepruun. Eosed helepruunid, 1-rakulised, ümarad, läbimõõdus 3-3,5 µm.	park	Võrk-nuisamblikku leidub eelkõige võrdlemisi valgusrikkamates kasvukohtades, nagu vanades parkides.	Kasvab peamiselt vanadel laialehistel puudel; enim leide on teada jalakalt, aga leitud ka teistel liikidel ning korra ka lehtpuu puidul.		Eestis hajusalt võrdlemisi vähestes kohtades. Nuisamblikud on määratud vääriselupaikade indikaatoriks perekonna tasemel.	üksikud	

Samblikud	Wasmuthi habesamblik	Usnea wasmuthii		Ohualdis	Tallus pöösasjas, rohekaskollane, kahar, niitjad harud sisaldavad valget keskjuhet; harud ühetasased, mitte lohkiikud; soraalid sageli tasapinnalised või kergelt nõgusad, piklikud-väljavenitatud.	muu		kuusel ja kasel			Sage, levinud hajusalt nii mandriosas kui läänesaartel.	
Seened	valkjas laipoorik	Anomoloma myceliosum		Ohualdis	Liibuv, serv õhuke, valge; radiaalkiline, servas nõõritaolised seeneväädid; torukestepind kreemikas, poorid nurgelised.	mets	Loometsades.	Kooreta kuuse lamapuidul, harva teiste okas-ja lehtpuudel.	mai - september	Kõdunääts (<i>Ceriporiopsis mucida</i>), puidu-kiudpoorik (<i>Fibroporia vaillantii</i>)		
Soontaimed	harilik rukkhein	Apera spica-venti		Ohualdis	Taim alusel puhmasjalt harunenud, rohkete kõrtega. Lehed kuni 5 mm laiad, karedad. Keeleke kuni 6 mm pikk, tipus hambuline. Õisik on pööris, mis on üsna suur, sageli üle 30 cm pikk. Ohe 5-8 cm pikk, kare. Kõrgus 30-100 cm.	põld, joonobjektid	Põldudel, teeservadel.		juuni, juuli		Umbrohi teraviljades. Hajusalt.	
Soontaimed	madal kask	Betula humilis		Ohualdis	Puittaim, pöösas. Lehed munajad, tõmbi tipuga, saagia servaga, umbes 1,5-3 x 1-2 cm. Tüve koor pruunikas. Aastavõrsed vahatäpikestega, hõredalt karvased, hiljem paljad. Kõrgus 1-3 m.	soo, kallas	Rabaservadel, siirdesoodes, madalsoodes, kraavikallastel.		mai-juuni			
Soontaimed	põldluste	Bromus arvensis		Ohualdis	Väikeste tuttidena kasvav hallikas- või lillakasroheline taim. Lehetuped karvased. Õisik on pööris, hõre ja laiuv, kuni 30 cm pikk. Pähikud 15-20 mm pikad, paljad. Kõrgus 30-50 cm.	põld, joonobjektid, asula	Teraviljapõldudel, teeäärtes, raudteedel, prahi paikadel.		mai-juuli			
Soontaimed	kahekojane tarn	Carex dioica		Ohualdis	Varre tipul üks pähik, emas-ja isasõied asuvad eri taimedel. Kasvab hõreda kogumikuna, lehed harjasjad ja enamasti siledad. Põisik aheneb lühikeseks nokaks järsult, põisiku katteleht munajas, pruun. Kõrgus 10-30 cm.	soo, niit	Siirdesoodes, soostunud niitudel, rabades.		mai, juuni			
Soontaimed	laskuvalehine pajulill	Epilobium tetragonum		Ohualdis	Varrede neljakandilised, lehed helerohelised ja rootsutud, juurmised võsundid väga lühikesed. Emakasuu nuiataoline. Kroonleht 4-6 mm pikk. Kõrgus 20-80 cm.	niit, rannik	Niisketel niitudel, mererannikul.		juuni-august		Peamiselt läänesaartel.	
Soontaimed	böömi kurereha	Geranium bohemicum		Ohualdis	Kogu taim näärmekarvane, haisev ja kleepuv. Lehed kolmnurksed, sõrmjagused. Õied enamasti kahekaupa. Kõrgus 20-60 cm.	raiesmik, põlendik, mets	Segametsade raiesmikel, põlendikes, metsasihtidel.		(juuni) juuli, august			
Soontaimed	müür--kipslill	Gypsophila muralis		Ohualdis	Vars peenike, rohkesti harunenud, alumises osas lühikarvane. Lehed lineaalsed - 1-2 x 0,2-0,3 cm, paiknevad varrel vastakult. Õied rooskaspunased, u. 5 cm läbimõõduga, niitjatel raagudel. Kõrgus 5-20 cm.	põld, joonobjektid, asula	Põldudel, teeservadel, jäätmaadel.		juuni-september (oktoober)		Harva, peamiselt Kagu-Eestis.	
Soontaimed	täpiiline iminõges	Lamium maculatum		Ohualdis	Huulõieliste sugukonnast, krooni alumise huule külghõlmade asemel vaid väikesed hambakesed. Õied 1,5-2,5 cm pikkused, lillakaspunased. Lehed südajasmunajad, rootsulised. Kõrgus 10-90 cm.	mets, rannik, võsa, joonobjektid	Pangaaluses metsas, võsastikes, teeservadel.		(mai) juuni-august (oktoober)		Harva, peamiselt Põhja-Eestis.	
Soontaimed	siil-takelrohi	Lappula squarrosa		Ohualdis	Õied helesinised, väikesed (läbimõõt 3-4 mm), krooni neelus kollased mähksoomused. Tolmukad ei ulatu krooni neelust välja. Tupp aluseni pikkadeks hõlmadeks lõhestunud. Viljad kolmekandilised, kantidel haakuvate ogadega. Lehed kuni 1 cm laiad, karedad. Värsked taimed nõrga hiirehaisuga. Kõrgus 10-50(70) cm.	asula, joonobjektid, põld	Elamute ümbruses, teede ja põldude ääres, kehvelmal liivasel ja kruusasel pinnal.		juuni, juuli			

Soontaimed	harilik nõgililik	Limosella aquatica		Ohualdis	Kõik lehed taimel on juurmise kodarikuna, õieraod lehtedest palju lühemad. Õied pisikesed, roosad, lehtede kaenlas. Lehed tõmbitipulised ja paljad. Kõrgus 3-5 cm.	kallas, veekogu	Seisva või aeglase vooluga veekogude mudastel kallastel ja madalas vees.	juuni-oktoober		Peamiselt mererannikul.	
Soontaimed	muda-ojakapsas	Peplis portula		Ohualdis	Lamavate või tõusvate vartega, varred alumistest sõlmekohtadest juurduvad. Lehed varrel vastakud (harvem vahelduvad), kuni 1 cm pikad. Õied kellukjad, kuni 0,5 cm pikad, üksikult lehtede kaenaldes. Kroonlehed roosad või valged (sageli puuduvad). Kõrgus 2-25 cm.	soo, kallas, põld	Madalsoodes, veekogude kallastel, niisketel põldudel.	juuni-august (september)			
Soontaimed	harilik võipätakas	Pinguicula vulgaris		Ohualdis	Lehed juurmise kodarikuna, kollakasrohelistes, lihakas, terved, pealmiselt pinnalt libedad, servadest sageli rullunud. Õied ühekaupa varre tipul. Õied sinakaslillad, väga harva valged, õiele suhu vaadates paistavad neelus pikad valged karvad. Õiekannus umbes krooni pikkune.	niit, soo	Niisketel niitudel, soodes.	juuni, juuli			
Soontaimed	harilik sinilav	Polemonium caeruleum		Ohualdis	Meenutab lopsakate õitega aialille. Õied sinised, kellukjad, tipmises püramiidjas õisikus. Lehed sulgjad, rohket lehekestega. Kõrgus 50-100 cm.	niit, aed	Niisketel niitudel, ilutaimena aedades.	juuni, juuli			
Soontaimed	kink-kibuvits	Rosa ciesielskii		Ohualdis	Puittaim (põõsas). Lehed hallikasrohelistes. Lehekeste hambad teravad. Oksad sirged, koor hallikasroheline. Ogad pisut kõverdunud, kitsa alusega. Õied roosad, viljad oranžid või punased, viljade läbimõõt kuni 2 cm. Kõrgus 0,5-2m.	lagendik, park, joonobjektid	Lagendikel, parkides, teede ääres.	juuni			
Soontaimed	lapi paju	Salix lapponum		Ohualdis	Puittaim. Lehed mõlemalt poolt valgeviljtjad, vaid alumised täiskasvanud lehed võivad olla üksnes hõredalt karvased. Noored võrsed valgeviljtjad, vanemad paljad. Kõrgus 0,5-1m.	soo, niit	Siirdesoodes, märgadel soistel luhtadel.	mai, juuni		Paiguti mandriosas, saartel väga haruldane.	
Soontaimed	mustik-paju	Salix myrtilloides		Ohualdis	Puittaim. Meenutab kõige rohkem mustikat või sinikat, kuid lehed on pealt rohirohelistes ja alt sinakasrohelistes, eenduivate roodudega, terveservalistes ning põõsad on marjadeta nagu pajud ikka. Kõrgus 30-80 cm.	soo, mets	Siirdesoodes, soometsades.	mai, juuni			
Soontaimed	punane sõlmhein	Spergularia rubra		Ohualdis	Lehed niitjad, punakad, kimpudena, ebavõrdse pikkusega, teravatipulised. Kroonlehed roosakad või helelillad. Tupplehed laia kileja äärisega, kroonlehtede pikkused või veidi pikemad. Vilii on kupar, on tupplehtede pikkune. Kõrgus 4-20 cm.	põld, joonobjektid	Umbrohuna põldudel, söötidel, teede ääres	juuni, juuli			
Soontaimed	turd-tähnhein	Stellaria crassifolia		Ohualdis	Lehed kuni 15x5 mm, ümara aluse ja terava tipuga, pisut lihavad, paljad, ülespoole suunatud. Õite kandlehed rohtsed, õiekroon tupest pikem. Kroonlehed valged. Kõrgus 5-20 cm.	soo, kallas	Soodes, kinnikasvavate järvede kaldail.	juuni-august			